

Адрес:

с. Бутан, ул. "Петър Панчевски" №15
област Враца, община Козлодуй
тел./факс: +359/896718080;
e-mail: bulmekseood@abv.bg
<https://bulmeksbeton.com/bg>

ДОПЪЛНЕНО НЕТЕХНИЧЕСКО РЕЗЮМЕ

НА ДОКЛАД

ЗА

ОЦЕНКА НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО ВЪРХУ ОКОЛНАТА СРЕДА

НА

ИНВЕСТИЦИОННО ПРЕДЛОЖЕНИЕ

**„ДОБИВ И ПЪРВИЧНА ПРЕРАБОТКА НА СТРОИТЕЛНИ МАТЕРИАЛИ –
ПЯСЪК И ЧАКЪЛ, ПОДЗЕМНИ БОГАТСТВА ПО ЧЛ.2, АЛ.1, Т.5 ОТ
ЗАКОНА ЗА ПОДЗЕМНИТЕ БОГАТСТВА, ОТ НАХОДИЩЕ „ДАНЕВА
ВОДЕНИЦА””,**

РАЗПОЛОЖЕНО В ЗЕМЛИЩЕ С. СОФРОНИЕВО, ОБЩИНА МИЗИЯ, ОБЛАСТ ВРАЦА“

София, Ноември 2024 г.

СЪДЪРЖАНИЕ

1	ВЪВЕДЕНИЕ	13
2	ПОДРОБНА ХАРАКТЕРИСТИКА НА ИНВЕСТИЦИОННОТО ПРЕДЛОЖЕНИЕ, ВКЛЮЧВАЩО ИНФОРМАЦИЯ ОТНОСНО РАЗМЕРА, ЗАСЕГНАТАТА ПЛОЩ, ПАРАМЕТРИТЕ, МАЩАБНОСТТА, ОБЕМА, ПРОИЗВОДИТЕЛНОСТТА, ОБХВАТА, ОФОРМЛЕНИЕТО НА ИНВЕСТИЦИОННОТО ПРЕДЛОЖЕНИЕ В НЕГОВАТА ЦЯЛОСТ	14
2.1	Описание на местоположението на инвестиционното предложение - физически характеристики, граници, отстояние от защитени обекти и други елементи на НЕМ	14
2.1.1	МЕСТОПОЛОЖЕНИЕ	15
2.1.2	ОТСТОЯНИЕ ДО НАСЕЛЕНИ МЕСТА, ЗАЩИТЕНИ ОБЕКТИ И ДРУГИ ЕЛЕМЕНТИ НА НЕМ.....	15
2.1.2.1	<i>До населени места и други производствени площадки</i>	15
2.1.2.2	<i>До елементите на НЕМ</i>	17
2.1.3	ПЪТНА ИНФРАСТРУКТУРА	18
2.1.3.1	<i>Вътрешен транспорт</i>	19
2.1.3.2	<i>Маршрут за експедиция на добитата суровина (Транспортна схема)</i>	19
2.1.4	УСВОЕНИ ПЛОЩИ ЗА РЕАЛИЗИРАНЕ НА ИНВЕСТИЦИОННОТО ПРЕДЛОЖЕНИЕ	20
2.2	Описание на физическите характеристики на инвестиционното предложение в неговата цялост и ако е приложимо – на необходимите дейности по събаряне и разрушаване, както и изискванията относно използването на водите и земните недра – на етапа на строителство на етапа на експлоатация	22
2.2.1	ЕТАПИ НА РЕАЛИЗАЦИЯ (СТРОИТЕЛСТВО И ЕКСПЛОАТАЦИЯ И ИЗВЕЖДАНЕ ОТ ЕКСПЛОАТАЦИЯ).....	22
2.2.1.1	<i>Подготовка (строителство)</i>	22
2.2.1.2	<i>Експлоатация</i>	23
2.2.1.3	<i>Поетапно извеждане от експлоатация - рекултивация</i>	24
2.3	Описание на основните характеристики на етапа на експлоатация на инвестиционното предложение (всички процеси и дейности), например енергийни нужди и използвана енергия, естеството и количеството на използваните материали и природни ресурси (включително водите, земните недра, почвите и биологичното разнообразие)	26
2.3.1	ТЕХНОЛОГИЯ НА ДОБИВНИТЕ РАБОТИ	26
2.3.1.1	<i>Разкриване на находището</i>	26
2.3.1.2	<i>Добив</i>	26
2.3.2	ОРГАНИЗАЦИЯ НА ТРУДА, ЗАЕТ ПЕРСОНАЛ.....	26
2.3.3	КАПАЦИТЕТ.....	27
2.3.4	ОСНОВНО МИННО ОБОРУДВАНЕ - ДОБИВ И СПОМАГАТЕЛНА МЕХАНИЗАЦИЯ.....	27
2.3.5	СЪПЪТСТВАЩИ ДЕЙНОСТИ, ИЗВЪН ОБХВАТА НА НАСТОЯЩИЯ ОВОС	27
2.3.6	ОСНОВНИ СУРОВИНИ И МАТЕРИАЛИ ЗА РЕАЛИЗАЦИЯ НА ИНВЕСТИЦИОННОТО ПРЕДЛОЖЕНИЕ	27
2.4	Оценка по вид и количество на очакваните остатъчни вещества и емисии (като замърсяване на вода, въздух, почва и подпочвен слой, шум, вибрации, нейонизиращи лъчения, радиация) и количества и видове на отпадъците, получени по време на етапа на строителство на етапа на експлоатация	28
2.4.1	ЕМИСИИ ВЪВ ВОДНИ ОБЕКТИ.....	28
2.4.1.1	<i>Повърхностни води</i>	29
2.4.1.2	<i>Подземни води</i>	29
2.4.2	ЕМИСИИ В АТМОСФЕРЕН ВЪЗДУХ.....	29
2.4.3	РИСКОВИ ЕНЕРГИЙНИ ИЗТОЧНИЦИ.....	30
2.4.3.1	<i>Източници на шум</i>	30
2.4.3.2	<i>Вибрации</i>	30
2.4.3.3	<i>Лъчения</i>	30
2.4.4	ЛАНДШАФТ	30
2.4.4.1	<i>Строителство</i>	31
2.4.4.2	<i>Експлоатация</i>	31
2.4.5	ОТПАДЪЦИ	31

2.4.5.1	Отпадъци по закона за управление на отпадъците (ЗУО)	31
2.4.5.2	Отпадъци по Закона за подземните богатства (ЗПБ)	32
2.4.6	ГЕОЛОЖКА ОСНОВА	32
2.4.6.1	По време на строителството.....	32
2.4.6.2	По време на експлоатацията	32
2.4.7	ЗЕМИ И ПОЧВИ	32
2.4.7.1	По време на строителство	32
2.4.7.2	По време на експлоатация.....	33
2.4.7.3	По време на рекултивация	33
3	ОПИСАНИЕ НА РАЗУМНИ АЛТЕРНАТИВИ (НАПРИМЕР ПО ОТНОШЕНИЕ НА ДЕЙНОСТИТЕ, ТЕХНОЛОГИЯТА, МЕСТОПОЛОЖЕНИЕТО, РАЗМЕРА И МАЩАБА), ПРОУЧЕНИ ОТ ВЪЗЛОЖИТЕЛЯ, КОИТО СА ОТНОСИМИ ЗА ИНВЕСТИЦИОННОТО ПРЕДЛОЖЕНИЕ И НЕГОВИТЕ СПЕЦИФИЧНИ ХАРАКТЕРИСТИКИ, И ПОСОЧВАНЕ НА ПРИЧИНИТЕ ЗА ИЗБРАНИЯ ВАРИАНТ, КАТО СЕ ВЗЕМАТ ПРЕДВИД ПОСЛЕДИЦИТЕ ОТ ВЪЗДЕЙСТВИЯТА НА ИНВЕСТИЦИОННОТО ПРЕДЛОЖЕНИЕ ВЪРХУ ОКОЛНАТА СРЕДА	34
3.1	Алтернативи за местоположение	34
3.2	Алтернативи за технологии.....	34
3.3	Алтернативи по отношение на пътната инфраструктура.....	36
3.4	„Нулева алтернатива”.....	36
4	ОПИСАНИЕ НА СЪОТВЕТНИТЕ АСПЕКТИ ОТ ТЕКУЩОТО СЪСТОЯНИЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА (БАЗОВ СЦЕНАРИЙ) И КРАТКО ИЗЛОЖЕНИЕ НА ВЕРОЯТНАТА ИМ ЕВОЛЮЦИЯ, АКО ИНВЕСТИЦИОННОТО ПРЕДЛОЖЕНИЕ НЕ БЪДЕ ОСЪЩЕСТВЕНО, ДОКОЛКОТО ПРИРОДНИТЕ ПРОМЕНИ ОТ БАЗОВИЯ СЦЕНАРИЙ МОГАТ ДА СЕ ОЦЕНЯ ВЪЗ ОСНОВА НА НАЛИЧНОСТТА НА ИНФОРМАЦИЯ ЗА ОКОЛНАТА СРЕДА И НАУЧНИ ПОЗНАНИЯ	37
4.1	Атмосферен въздух и климатични фактори	37
4.1.1	РЕЛЕФ.....	37
4.1.2	КЛИМАТИЧНИ УСЛОВИЯ.....	37
4.1.3	КАЧЕСТВО НА АТМОСФЕРНИЯ ВЪЗДУХ.....	38
4.1.3.1	Норми за кав.....	38
4.1.3.2	Оценка на качеството на атмосферния въздух в района на инвестиционното предложение.....	38
4.1.4	НАЛИЧНИ ДАННИ ЗА ЗАМЪРСЯВАНЕТО НА АТМОСФЕРНИЯ ВЪЗДУХ В РАЙОНА НА ОБЕКТА. ЧУВСТВИТЕЛНИ ЗОНИ	39
4.1.5	КРАТКО ИЗЛОЖЕНИЕ НА ВЕРОЯТНАТА ЕВОЛЮЦИЯ, АКО ИНВЕСТИЦИОННОТО ПРЕДЛОЖЕНИЕ НЕ БЪДЕ ОСЪЩЕСТВЕНО	39
4.2	Води.....	40
4.2.1	ПОВЪРХНОСТНИ ВОДИ.....	40
4.2.1.1	Данни от мониторинг на повърхностни води.....	41
4.2.1.2	Риск от наводнения	42
4.2.1.3	Кратко изложение на вероятната еволюция, ако инвестиционното предложение не бъде осъществено.....	43
4.2.2	ПОДЗЕМНИ ВОДИ (ПВТ)	43
4.2.3	ИЗПОЛЗВАНЕ НА ПОДЗЕМНИТЕ ВОДИ	44
4.2.3.1	Координати на водоизточниците (повърхностни и подземни), вкл. и за минерални води. Населени места и/или обекти, които захранват.....	46
4.2.3.2	Съществуващи съоръжения за водовземане от подземни водни обекти с цел обществено питейно-битово водоснабдяване – ПБВ без издадени разрешителни за водовземане към датата на изготвяне на справката на БД.....	46
4.2.3.3	Кратко изложение на вероятната еволюция, ако инвестиционното предложение не бъде осъществено.....	49
4.2.4	ЗОНИ ЗА ЗАЩИТА НА ВОДИТЕ, СЪГЛАСНО ЧЛ. 119А.....	49
4.2.4.1	Санитарно-охранителни зони, съгласно чл. 119, ал. 4, т. 2 от ЗВ и буферни зони около водоземните съоръжения/системи, в случаите когато не са определени СОЗ.....	49

4.2.5	МЕРКИ И ДЕЙСТВИЯ ЗА ПОСТИГАНЕ НА ЕКОЛОГИЧНИТЕ ЦЕЛИ	50
4.2.6	ВОДОСНАБДЯВАНЕ И КАНАЛИЗАЦИЯ	52
4.2.6.1	Водоснабдяване.....	52
4.2.6.2	Канализация.....	52
4.3	Геоложка основа и земни недра.....	52
4.3.1	ЛИТОСТРАТИГРАФСКИ И ТЕКТОНСКИ УСЛОВИЯ	52
4.3.2	ГЕОЛОЖКИ СТРОЕЖ НА ИЗСЛЕДВАНАТА ПЛОЩ	53
4.3.3	СЕИЗМИЧНА ОПАСНОСТ.....	54
4.3.4	КРАТКО ИЗЛОЖЕНИЕ НА ВЕРОЯТНАТА ЕВОЛЮЦИЯ, АКО ИНВЕСТИЦИОННОТО ПРЕДЛОЖЕНИЕ НЕ БЪДЕ ОСЪЩЕСТВЕНО	54
4.4	Земни и почви.....	55
4.4.1	ХАРАКТЕРИСТИКА НА СЪСТОЯНИЕТО НА ПОЧВИТЕ. НАРУШЕНИ ЗЕМИ. ЗАМЪРСЕНИ ЗЕМИ. ДЕГРАДАЦИОННИ ПРОЦЕСИ.....	55
4.4.2	НАРУШЕНИ ТЕРЕНИ И ЗЕМЕПОЛЗВАНЕ	55
4.4.2.1	Замърсени земи.....	55
4.4.2.2	Деградационни процеси	56
4.4.2.3	Земеползване.....	57
4.4.3	КРАТКО ИЗЛОЖЕНИЕ НА ВЕРОЯТНАТА ЕВОЛЮЦИЯ, АКО ИНВЕСТИЦИОННОТО ПРЕДЛОЖЕНИЕ НЕ БЪДЕ ОСЪЩЕСТВЕНО	59
4.5	Ландшафт	59
4.5.1	ОПИСАНИЕ НА ГЛАВНИТЕ ЧЕРТИ НА ЛАНДШАФТА В РАЙОНА НА ИНВЕСТИЦИОННОТО ПРЕДЛОЖЕНИЕ.....	59
4.5.1	КРАТКО ИЗЛОЖЕНИЕ НА ВЕРОЯТНАТА ЕВОЛЮЦИЯ, АКО ИНВЕСТИЦИОННОТО ПРЕДЛОЖЕНИЕ НЕ БЪДЕ ОСЪЩЕСТВЕНО	60
4.6	Растителен и животински свят.....	60
4.6.1	РАСТИТЕЛЕН СВЯТ	60
4.6.1.1	Обща фитогеографска характеристика.....	60
4.6.1.2	Характеристика на терена на ИП.....	60
4.6.1.3	Характеристика на терена на ИП на база теренни проучвания	61
4.6.1.4	Растителни видове по Директива за местообитанията в района на ИП.....	62
4.6.1.5	Инвазивни видове в района на ИП.....	62
4.6.1.6	Кратко изложение на вероятната еволюция, ако инвестиционното предложение не бъде осъществено	62
4.6.2	ХАРАКТЕРИСТИКА НА ЖИВОТИНСКИ СВЯТ В ОБСЕГА НА ИНВЕСТИЦИОННОТО ПРЕДЛОЖЕНИЕ	62
4.6.2.1	Общи данни за фауната в района	62
4.6.2.2	Кратко изложение на вероятната еволюция, ако инвестиционното предложение не бъде осъществено	63
4.6.3	ЗАЩИТЕНИ ТЕРИТОРИИ. ЕЛЕМЕНТИ НА ЕКОЛОГИЧНА МРЕЖА НАТУРА 2000.....	63
4.6.3.1	Защитени зони	63
4.6.3.2	Защитени територии	64
4.6.3.3	Кратко изложение на вероятната еволюция, ако инвестиционното предложение не бъде осъществено	65
4.7	Отпадъци.....	65
4.8	Опасни вещества	66
4.9	Рискови енергийни източници	66
4.9.1	ШУМОВА ХАРАКТЕРИСТИКА НА ЗОНАТА, В КОЯТО ЩЕ СЕ РЕАЛИЗИРА ИНВЕСТИЦИОННОТО ПРЕДЛОЖЕНИЕ.....	66
4.9.1.1	Територии с нормиран шумов режим	66
4.9.1.2	Шумовото натоварване в местата на въздействие.....	67
4.9.1.3	Транспорт.....	68
4.9.2	ВИБРАЦИИ.....	69
4.9.3	ЛЪЧЕНИЯ.....	70
4.9.4	КРАТКО ИЗЛОЖЕНИЕ НА ВЕРОЯТНАТА ЕВОЛЮЦИЯ, АКО ИНВЕСТИЦИОННОТО ПРЕДЛОЖЕНИЕ НЕ БЪДЕ ОСЪЩЕСТВЕНО	70

4.10	Културно наследство – наличие на паметници на културата и архитектурата в обсега на инвестиционното предложение	70
4.10.1	РЕГИСТРИРАНИТЕ В АИС "АКБ" АРХЕОЛОГИЧЕСКИ ОБЕКТИ.....	71
4.10.2	ОБЕКТИ СЪГЛАСНО СПИСЪК ПОЛУЧЕН ОТ НИНКН С ПИСМО ИЗХ. № 7000-4570 ОТ 02.04.2024Г.	71
4.10.1	КРАТКО ИЗЛОЖЕНИЕ НА ВЕРОЯТНАТА ЕВОЛЮЦИЯ, АКО ИНВЕСТИЦИОННОТО ПРЕДЛОЖЕНИЕ НЕ БЪДЕ ОСЪЩЕСТВЕНО.....	72
4.11	Население и здраве.....	72
4.11.1	ОБЩА ИНФОРМАЦИЯ	72
4.11.2	АНАЛИЗ НА ЗДРАВНОТО СЪСТОЯНИЕ НА РАБОТЕЩИТЕ В ПРЕДПРИЯТИЯ И ФИРМИ НА ТЕРИТОРИЯТА НА ОБЛАСТ ВРАЦА.....	72
4.11.3	ЗДРАВНИ И ЛЕЧЕБНИ ЗАВЕДЕНИЯ В ОБЩИНА МИЗИЯ	73
4.11.4	КРАТКО ИЗЛОЖЕНИЕ НА ВЕРОЯТНАТА ЕВОЛЮЦИЯ, АКО ИНВЕСТИЦИОННОТО ПРЕДЛОЖЕНИЕ НЕ БЪДЕ ОСЪЩЕСТВЕНО.....	73
5	ОПИСАНИЕ НА ЕЛЕМЕНТИТЕ ПО ЧЛ. 95, АЛ. 4, КОИТО Е ВЕРОЯТНО ДА БЪДАТ ЗАСЕГНАТИ ЗНАЧИТЕЛНО ОТ ИНВЕСТИЦИОННОТО ПРЕДЛОЖЕНИЕ: НАСЕЛЕНИЕТО, ЧОВЕШКОТО ЗДРАВЕ, БИОЛОГИЧНОТО РАЗНООБРАЗИЕ (НАПРИМЕР ФАУНА И ФЛОРА), ПОЧВАТА (НАПРИМЕР ОРГАНИЧНИ ВЕЩЕСТВА, ЕРОЗИЯ, УПЛЪТЯВАНЕ, ЗАПЕЧАТВАНЕ), ВОДИТЕ (НАПРИМЕР ХИДРОМОРФОЛОГИЧНИ ПРОМЕНИ, КОЛИЧЕСТВО И КАЧЕСТВО), ВЪЗДУХЪТ, КЛИМАТЪТ (НАПРИМЕР ЕМИСИИТЕ НА ПАРНИКОВИ ГАЗОВЕ, ВЪЗДЕЙСТВИЯТА ВЪВ ВРЪЗКА С АДАПТИРАНЕТО), МАТЕРИАЛНИТЕ АКТИВИ, КУЛТУРНОТО НАСЛЕДСТВО, ВКЛЮЧИТЕЛНО АРХИТЕКТУРНИ И АРХЕОЛОГИЧЕСКИ АСПЕКТИ, И ЛАНДШАФТЪТ, ОПИСАНИЕТО НА ВЕРОЯТНИТЕ ЗНАЧИТЕЛНИ ПОСЛЕДИЦИ ЗА ЕЛЕМЕНТИТЕ ПО ЧЛ. 95, АЛ. 4 ОБХВАЩА ПРЕКИТЕ ПОСЛЕДИЦИ И ВСИЧКИ НЕПРЕКИ, ВТОРИЧНИ, КУМУЛАТИВНИ, ТРАНСГРАНИЧНИ, КРАТКОСРОЧНИ, СРЕДНОСРОЧНИ И ДЪЛГОСРОЧНИ, ПОСТОЯННИ И ВРЕМЕННИ, ПОЛОЖИТЕЛНИ И ОТРИЦАТЕЛНИ ПОСЛЕДИЦИ ОТ ИНВЕСТИЦИОННОТО ПРЕДЛОЖЕНИЕ И В НЕГО СЕ ВЗЕМАТ ПРЕДВИД ЦЕЛИТЕ ОТНОСНО ОПАЗВАНЕТО НА ОКОЛНАТА СРЕДА, КОИТО СА ОТ ЗНАЧЕНИЕ ЗА ИНВЕСТИЦИОННОТО ПРЕДЛОЖЕНИЕ.....	73
5.1	Източници на замърсяване на атмосферния въздух, свързани с реализацията на инвестиционното предложение по време на строителството и по време на експлоатацията на инвестиционното предложение	73
5.1.1	ПО ВРЕМЕ НА СТРОИТЕЛСТВОТО	73
5.1.2	ПО ВРЕМЕ НА ЕКСПЛОАТАЦИЯТА	74
5.1.2.1	<i>Определяне на зоните на замърсяване от емисиите на ИП</i>	<i>74</i>
5.1.2.2	<i>Заключение.....</i>	<i>78</i>
5.2	Води и зони за защита на водите	78
5.2.1	ОЦЕНКА НА ВЪЗДЕЙСТВИЯТА	78
5.2.1.1	<i>Повърхностни води.....</i>	<i>78</i>
5.2.1.2	<i>Подземни води.....</i>	<i>80</i>
5.2.2	ЗОНИ ЗА ЗАЩИТА НА ВОДИТЕ.....	81
5.2.2.2	<i>Мониторинг на питейната вода.....</i>	<i>82</i>
5.3	Земни недра	86
5.3.1	ОЦЕНКА НА ВЪЗМОЖНИТЕ ИЗМЕНЕНИЯ В ГЕОЛОЖКАТА СРЕДА В РЕЗУЛТАТ ОТ РЕАЛИЗАЦИЯТА НА ИНВЕСТИЦИОННОТО ПРЕДЛОЖЕНИЕ.....	86
5.3.1.1	<i>Описание на въздействията</i>	<i>86</i>
5.3.1.2	<i>Оценка за въздействието върху земните недра. Значимост на въздействието.....</i>	<i>86</i>
5.4	Земни и почви.....	87
5.4.1	СТРОИТЕЛСТВО	87
5.4.2	ЕКСПЛОАТАЦИЯ.....	87
5.4.3	РАЗМЕР НА НАРУШЕНИЯТА НА ЗЕМИТЕ И ПОЧВИТЕ.....	87
5.4.4	ЕРОЗИОННИ ПРОЦЕСИ. МЕРОПРИЯТИЯ ЗА ОГРАНИЧАВАНЕ НА ЕРОЗИЯТА В ОБХВАТА НА ИНВЕСТИЦИОННИТЕ ОБЕКТИ. ОЦЕНКА НА ПРЕДВИДЕНИ РЕКУЛТИВАЦИОННИ МЕРОПРИЯТИЯ. .	88

5.5	Растителен и животински свят.....	88
5.5.1	ОПИСАНИЕ И АНАЛИЗ НА ВЪЗДЕЙСТВИЯТА НА ИНВЕСТИЦИОННОТО ПРЕДЛОЖЕНИЕ ВЪРХУ РАСТИТЕЛНИЯ СВЯТ	88
5.5.1.1	<i>Строителство</i>	89
5.5.1.2	<i>Експлоатация.....</i>	90
5.5.1.3	<i>Закриване/рекултивация.....</i>	90
5.5.2	ОПИСАНИЕ И АНАЛИЗ НА ВЪЗДЕЙСТВИЯТА НА ИНВЕСТИЦИОННОТО ПРЕДЛОЖЕНИЕ ВЪРХУ ЖИВОТИНСКИЯ СВЯТ.....	91
5.5.2.1	<i>Строителство</i>	91
5.5.2.2	<i>Експлоатация.....</i>	94
5.5.2.3	<i>Заключение за въздействията върху фауната.</i>	94
5.6	Защитени територии. Елементи на Националната екологична мрежа.....	95
5.6.1	ОЦЕНКА НА ВЪЗДЕЙСТВИЯТА	95
5.6.1.1	<i>Защитени зони (ЗЗ) от екологичната мрежа Натура 2000.....</i>	95
5.6.1.2	<i>Защитени територии</i>	95
5.7	Отпадъци.....	95
5.7.1	ПРОГНОЗНА ОЦЕНКА ЗА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО НА ГЕНЕРИРАНИТЕ ОТПАДЪЦИ ВЪРХУ ОКОЛНАТА СРЕДА И ЗДРАВЕТО НА ХОРАТА	95
5.7.1.1	<i>Отпадъци, попадащи в обхвата на ЗУО.....</i>	95
5.7.1.2	<i>Минни отпадъци, попадащи в обхвата на ЗПБ.....</i>	96
5.7.2	ОЦЕНКА НА ПРЕДВИДЕНАТА С ИНВЕСТИЦИОННОТО ПРЕДЛОЖЕНИЕ СИСТЕМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ	97
5.7.2.1	<i>По отношение на управлението на отпадъците по ЗУО:</i>	97
5.7.2.2	<i>По отношение на управлението на минните отпадъци.....</i>	98
5.8	Опасни вещества при строителството, експлоатацията, закриването и рекултивацията на инвестиционното предложение. Класификация, токсикологична характеристика и начин на съхранение.....	98
5.8.1	ВИД И КОЛИЧЕСТВА	98
5.8.1.1	<i>По време на строителството и експлоатацията.....</i>	99
5.8.1.2	<i>По време на Рекултивация.....</i>	101
5.8.2	ОЦЕНКА НА ПРЕДВИДЕНИТЕ С ИНВЕСТИЦИОННОТО ПРЕДЛОЖЕНИЕ МЕРКИ ЗА ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА И ЗДРАВЕТО НА ХОРАТА ПРИ РАБОТА С ОПАСНИ ВЕЩЕСТВА	101
5.9	Рискови енергийни източници	102
5.9.1	ПРОГНОЗА ЗА ОЧАКВАНОТО ШУМОВОТО НАТОВАРВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА ПО ВРЕМЕ НА СТРОИТЕЛСТВОТО И ЕКСПЛОАТАЦИЯТА НА ИНВЕСТИЦИОННОТО ПРЕДЛОЖЕНИЕ.....	102
5.9.1.1	<i>Източници на шум.....</i>	102
5.9.2	ВИБРАЦИИ.....	103
5.9.2.1	<i>В околната среда.....</i>	103
5.9.2.2	<i>В работна среда.....</i>	103
5.9.3	ЛЪЧЕНИЯ.....	104
5.10	Ландшафт	104
5.10.1	ОЦЕНКА НА ОЧАКВАНИТЕ ИЗМЕНЕНИЯ НА ЛАНДШАФТА	104
5.10.1.1	<i>Строителство</i>	104
5.10.1.2	<i>Експлоатация и рекултивация.....</i>	105
5.11	Културно историческо наследство.....	106
5.11.1	ОЦЕНКА НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО И МЕРКИ	106
5.11.1.1	<i>Строителство</i>	106
5.11.1.2	<i>Експлоатация.....</i>	107
5.11.1.3	<i>Рекултивация</i>	107
5.11.1.4	<i>Заключение.....</i>	107
5.12	Оценка на здравно-хигиенните аспекти на околната среда и риска за човешкото здраве	107
5.12.1	ОПРЕДЕЛЯНЕ ПОТЕНЦИАЛНО ЗАСЕГНАТОТО НАСЕЛЕНИЕ И ТЕРИТОРИИ, ПОДЛЕЖАЩИ НА ЗДРАВНА ЗАЩИТА, В ЗАВИСИМОСТ ОТ ПРЕДВИЖДАНИЯТА ЗА ТЕРИТОРИАЛЕН ОБХВАТ НА ВЪЗДЕЙСТВИЯТА ВЪРХУ КОМПОНЕНТИТЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА.....	108

5.12.1.1	По отношение на населените места.....	108
5.12.1.2	По отношение на работна среда.....	108
5.12.1.3	Очаквани въздействия по време на строителството.....	109
5.12.1.4	Очаквани въздействия по време на експлоатацията.....	109
5.12.1.5	Засегнати територии.....	109
5.12.2	ИДЕНТИФИЦИРАНЕ РИСКОВИТЕ ФАКТОРИ ОТ ОКОЛНАТА И РАБОТНА СРЕДА, ПРИ ОТЧИТАНЕ НА ВИДА И УСЛОВИЯТА ЗА ВРЕДНОТО ИМ ВЪЗДЕЙСТВИЕ.....	109
5.12.3	ОЦЕНКА НА ЗДРАВНИЯ РИСК ПО ВРЕМЕ НА СТРОИТЕЛСТВОТО И ЕКСПЛОАТАЦИЯТА НА ИНВЕСТИЦИОННОТО ПРЕДЛОЖЕНИЕ И МЕРКИ ЗА ЗДРАВНА ЗАЩИТА.....	110
5.12.3.1	По отношение на работна среда.....	110
5.12.3.2	По отношение на населените места.....	110
5.12.3.3	Характеристика на отделните фактори по отношение влиянието им върху човешкото здраве и съпоставянето им с действащите хигиенни норми и изисквания.....	111
5.12.3.4	Характеристика на експозицията и здравно състояние на засегнатото население..	112
5.12.3.5	Значимостта на въздействието.....	112
5.13	Обобщаване на въздействията	113
5.14	Кумулативни ефекти	118
5.14.1	АТМОСФЕРЕН ВЪЗДУХ	118
5.14.1.1	Прахови емисии.....	118
5.14.1.2	Газови емисии от Транспортните схеми на двете находища.....	120
5.14.2	ШУМ.....	122
5.15	Трансгранично въздействие.....	122
6	ОПИСАНИЕ НА ВЕРОЯТНИТЕ ЗНАЧИТЕЛНИ ПОСЛЕДИЦИ ОТ ВЪЗДЕЙСТВИЯТА НА ИНВЕСТИЦИОННОТО ПРЕДЛОЖЕНИЕ ЗА ОКОЛНАТА СРЕДА, ПРОИЗТИЧАЩИ И ОТ	122
6.1	Въздействие на инвестиционното предложение върху климата (например естеството и степента на емисиите на парникови газове) и уязвимостта на инвестиционното предложение спрямо изменението на климата.....	122
6.2	Строителство и експлоатация на инвестиционното предложение, включително от дейностите по събаряне, разрушаване и извеждане от експлоатация, ако е приложимо.....	122
6.3	Използване на природните ресурси, по-специално на земни недра, почва, води и биологично разнообразие, като се вземе предвид, доколкото е възможно, устойчивото наличие на тези ресурси.....	122
6.3.1	Води и защитени зони.....	123
6.3.2	ЗЕМНИ НЕДРА	123
6.3.3	Почви.....	123
6.3.4	БИОРАЗНООБРАЗИЕ	123
6.3.5	ЛАНДШАФТ	124
6.4	Емисии от замърсители, шум, вибрации, нейонизиращи лъчения и радиация; възникването на вредни въздействия и обезвреждането и оползотворяването на отпадъците.....	124
6.4.1	АТМОСФЕРНИ ЗАМЪРСИТЕЛИ	124
6.4.2	ЕМИСИИ КЪМ ПОВЪРХНОСТНИТЕ И ПОДЗЕМНИТЕ ВОДИ	124
6.4.3	РИСКОВИ ФАКТОРИ.....	124
6.4.3.1	Шум.....	124
6.4.3.2	Вибрации.....	124
6.4.4	ОБЕЗВРЕЖДАНЕТО И ОПОЛЗОТВОРЯВАНЕТО НА ОТПАДЪЦИТЕ.....	125
6.4.4.1	Отпадъци, попадащи в обхвата на ЗУО.....	125
6.4.4.2	Минни отпадъци, попадащи в обхвата на ЗПБ.....	125
6.5	Рискове за човешкото здраве, културното наследство или околната среда, включително вследствие на произшествия или катастрофи	126
6.5.1	ЗДРАВНИ АСПЕКТИ.....	126
6.5.2	КУЛТУРНО НАСЛЕДСТВО	126

6.6	Комбинирането на въздействието с въздействието на други съществуващи и/или одобрени инвестиционни предложения, като се вземат предвид всички съществуващи проблеми в околната среда, свързани с области от особено екологично значение, които е вероятно да бъдат засегнати, или свързани с използването на природни ресурси	126
6.6.1	АТМОСФЕРЕН ВЪЗДУХ	126
6.6.2	ПОВЪРХНОСТНИ И ПОДЗЕМНИ ВОДИ	126
6.6.2.1	Подобни обекти в региона	126
6.6.3	ШУМ.....	126
6.6.4	ВИБРАЦИИ.....	127
6.6.5	НАСЕЛЕНИЕ И ЧОВЕШКО ЗДРАВЕ.....	127
6.7	Използвани технологии и вещества	127
6.7.1	ТЕХНОЛОГИИ	127
6.7.2	ВЕЩЕСТВА	127
7	ОПИСАНИЕ НА ВЗЕТИТЕ ПРЕДВИД НАЛИЧНИ РЕЗУЛТАТИ ОТ ДРУГИ СЪОТВЕТНИ ОЦЕНКИ ПО РЕДА НА НАЦИОНАЛНОТО ЗАКОНОДАТЕЛСТВО, СВЪРЗАНИ С ИНВЕСТИЦИОННОТО ПРЕДЛОЖЕНИЕ И ИЗГОТВЕНИ ПРЕДИ ДОКЛАДА ЗА ОВОС	128
7.1	Атмосферен въздух.....	128
7.2	Води.....	128
7.3	Геоложка среда	129
7.4	Земни недра	129
7.5	Земни и почви.....	129
7.6	Отпадъци.....	129
7.7	Ландшафт	129
7.8	Биоразнообразие.....	130
7.9	Културно историческо наследство.....	130
7.10	Здравно-хигиенни аспекти (Шум и ЕМП).....	130
8	ОПИСАНИЕ НА ПРОГНОЗНИТЕ МЕТОДИ ИЛИ ДАННИ, ИЗПОЛЗВАНИ ЗА ОПРЕДЕЛЯНЕ И ИЗГОТВЯНЕ НА ОЦЕНКАТА НА ЗНАЧИТЕЛНИТЕ ПОСЛЕДИЦИ ЗА ОКОЛНАТА СРЕДА, ВКЛЮЧИТЕЛНО ПОДРОБНОСТИ ЗА ЗАТРУДНЕНИЯТА (НАПРИМЕР ТЕХНИЧЕСКИ НЕДОСТАТЪЦИ ИЛИ ЛИПСА НА НОУ-ХАУ), КОИТО ВЪЗЛОЖИТЕЛЯТ НА ИНВЕСТИЦИОННОТО ПРЕДЛОЖЕНИЕ Е СРЕЩНАЛ ПРИ СЪБИРАНЕТО НА НЕОБХОДИМАТА ИНФОРМАЦИЯ, И ЗА ОСНОВНИТЕ ЕЛЕМЕНТИ НА НЕСИГУРНОСТ	130
8.1	Прогнозни методи, използвани за определяне и изготвяне на оценката	130
8.2	Методи за оценка на очакваните въздействия върху околната среда.....	131
8.3	Кумулативно/комбинирано въздействие.....	132
9	ОПИСАНИЕ НА ПРЕДВИДЕНИТЕ МЕРКИ ЗА ИЗБЯГВАНЕ, ПРЕДОТВРАТЯВАНЕ, НАМАЛЯВАНЕ И ПРИ ВЪЗМОЖНОСТ – ПРЕМАХВАНЕ НА УСТАНОВЕНИТЕ ЗНАЧИТЕЛНИ НЕБЛАГОПРИЯТНИ ПОСЛЕДИЦИ ЗА ОКОЛНАТА СРЕДА И ЧОВЕШКОТО ЗДРАВЕ, И ОПИСАНИЕ НА ПРЕДЛОЖЕНИТЕ МЕРКИ ЗА НАБЛЮДЕНИЕ (НАПРИМЕР ИЗГОВЯНЕТО НА АНАЛИЗ СЛЕД РЕАЛИЗАЦИЯТА НА ИНВЕСТИЦИОННОТО ПРЕДЛОЖЕНИЕ), КАТО СЕ ДАВАТ ОБЯСНЕНИЯ ДО КАКВА СТЕПЕН ЩЕ БЪДАТ ИЗБЕГНАТИ, ПРЕДОТВРАТЕНИ, НАМАЛЕНИ ИЛИ ПРЕМАХНАТИ ЗНАЧИТЕЛНИТЕ НЕБЛАГОПРИЯТНИ ПОСЛЕДИЦИ ЗА ОКОЛНАТА СРЕДА И ЧОВЕШКОТО ЗДРАВЕ; ОПИСАНИЕТО ТРЯБВА ДА ОБХВАЩА КАКТО ЕТАПА НА СТРОЕЖ, ТАКА И ЕТАПА НА ЕКСПЛОАТАЦИЯ И ДА СЪДЪРЖА ПЛАН ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА МЕРКИТЕ	132
10	ОПИСАНИЕ НА ОЧАКВАНИТЕ ЗНАЧИТЕЛНИ НЕБЛАГОПРИЯТНИ ВЪЗДЕЙСТВИЯ НА ИНВЕСТИЦИОННОТО ПРЕДЛОЖЕНИЕ ЗА ОКОЛНАТА СРЕДА И ЧОВЕШКОТО ЗДРАВЕ, ПРОИЗТИЧАЩИ ОТ УЯЗВИМОСТТА НА ИНВЕСТИЦИОННОТО ПРЕДЛОЖЕНИЕ НА РИСК ОТ ГОЛЕМИ АВАРИИ И/ИЛИ БЕДСТВИЯ, КОИТО СА ОТ	

ЗНАЧЕНИЕ ЗА НЕГО; СЪОТВЕТНАТА ИНФОРМАЦИЯ ТРЯБВА ДА Е ПОЛУЧЕНА ЧРЕЗ ОЦЕНКА НА РИСКА; ОПИСАНИЕТО ВКЛЮЧВА ПРИЛОЖИМИТЕ МЕРКИ, ПРЕДВИДЕНИ ЗА ПРЕДОТВРАТЯВАНЕ ИЛИ СМЕКЧАВАНЕ НА ЗНАЧИТЕЛНИТЕ НЕБЛАГОПРИЯТНИ ПОСЛЕДИЦИ НА ТЕЗИ СЪБИТИЯ ЗА ОКОЛНАТА СРЕДА И ЧОВЕШКОТО ЗДРАВЕ, КАКТО И ПОДРОБНОСТИ ЗА ПОДГОТВЕНОСТТА И ЗА ПРЕДЛАГАНОТО РЕАГИРАНЕ ПРИ ТАКИВА ИЗВЪНРЕДНИ СИТУАЦИИ.....	140
10.1 Рисквете за човешкото здраве или околната среда, включително вследствие на произшествия или катастрофи	140
10.1.1 Природни и антропогенни фактори	141
10.1.1.1 Възможни рискове и аварии по време на всички етапи	141
10.1.2 УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКА.....	141
10.2 Оценка на риска при установените прогнозни нива на замърсители	142
10.2.1 ОЦЕНКА НА РИСКА ПРИ АВАРИЙНИ СИТУАЦИИ	142
10.2.2 ОЦЕНКА НА РИСКА ПРИ ТЕХНИЧЕСКИ АВАРИИ	142
10.2.3 ОЦЕНКА НА НЕБЛАГОПРИЯТНО ВЪЗДЕЙСТВИЕ.....	143
10.3 Приложимите мерки, предвидени за предотвратяване или смекчаване на значителните неблагоприятни последици на тези събития за околната среда и човешкото здраве.....	143
10.3.1 БЕЗОПАСНОСТ И ЗДРАВЕ	143
10.3.2 ТЕХНИЧЕСКА БЕЗОПАСНОСТ.....	144
10.3.3 ПРОТИВОПОЖАРНИ МЕРКИ.....	144
10.4 Действия при аварии и катастрофи	144
10.5 Мероприятията по опазване на околната среда.....	144
11 СТАНОВИЩА И МНЕНИЯ НА ЗАСЕГНАТАТА ОБЩЕСТВЕНОСТ, НА КОМПЕТЕНТНИТЕ ОРГАНИ ЗА ВЗЕМАНЕ НА РЕШЕНИЕ ПО ОВОС ИЛИ НА ОПРАВНОМОЩЕНИ ОТ ТЯХ ДЪЛЖНОСТНИ ЛИЦА И ДРУГИ СПЕЦИАЛИЗИРАНИ ВЕДОМСТВА И ЗАИНТЕРЕСУВАНИ ДЪРЖАВИ – В ТРАНСГРАНИЧЕН КОНТЕКСТ, ПОЛУЧЕНИ В РЕЗУЛТАТ ОТ РОВЕДЕНИТЕ КОНСУЛТАЦИИ	145
12 ЗАКЛЮЧЕНИЕ В СЪОТВЕТСТВИЕ С ИЗИСКВАНИЯТА НА ЧЛ. 83, АЛ. 5	145

СПИСЪК НА ТАБЛИЦИТЕ

Таблица 2.1-1 – Запаси в находище „Данева воденица“	20
Таблица 2.1-2 – Производителността на находището по години, периоди и видове минна маса	21
Таблица 4.2-1 – Засягане на зони за защита на водите, съгласно чл.119а, ал.1 от Закона за водите.	49
Таблица 5.1-1 – Годишни концентрации по отделните замърсители от Транспортната схема по време на експлоатация.....	74
Таблица 5.8-1 – Опасни вещества и продукти, използвани при осъществяване на ИП.	100
Таблица 5.12-1 – Очаквани въздействия в резултат от реализация на ИП.	108
Таблица 5.13-1 – Матрица за обобщаване на въздействията при реализация на ИП.	114

СПИСЪК НА ФИГУРИТЕ

Фигура 2.1-1 – Местоположение на находище „Данева воденица“	15
Фигура 2.1-2 – Местоположение на находище „Данева воденица” (червен контур) и добивни блокове (Блок 1 и Блок 2) спрямо обекти, подлежащи на защита.....	16
Фигура 2.1-3 – Устройствени зони в терена на находище „Данева воденица“ по ОУП на община Мизия.	16
Фигура 2.1-4 – Транспортна схема за експедиция на добиваната суровина до базата на „БУЛИМЕКС” ЕООД в с. Бутан.	19
Фигура 2.1-5 – Гранични точки на контура (червен) на проучвателна площ „Данева воденица” с нанесени гранични точки на контура на установените запаси в Блок – 1 и Блок – 2.....	20

Фигура 2.2-1 – Местоположение на контура (червен) на находището, контура на запасите (син цвят) и контурите на площадките по чл. 16, ал. 4, т. 1 от наредбата (депата за хумусна почва и лъсовидна глина до лъос).	23
Фигура 2.2-2 – Схема на планираните дейности по подготовка и добив на пясък и чакъл.	24
Фигура 2.2-3 – Схема за изпълнение на техническата рекултивация на терена.	25
Фигура 4.1-1 – Интегрална годишна роза на вятъра за района на ИП.	38
Фигура 4.2-1 – Местоположение на ТВ 1 и ТВ 2 (сини кръгчета), както и точките на преминаване през р. Огоста на газопровод свързващ ПГХ „Чирен“ със съществуващата газопреносна мрежа на в района на с. Бутан“ (червени точки).	41
Фигура 4.2-2 – Мониторингов пункт (BG1OG00031MS030) за повърхностно за водно тяло BG1OG307R1013 в землището на с. Софрониево спрямо находище „Данева воденица”.	42
Фигура 4.2-3 – Мониторингов пункт (BG1G000N1BPMP441) за подземно водно тяло BG1G000N1BP036 в землището на с. Софрониево спрямо находище „Данева воденица”.	44
Фигура 4.2-4 – Всички водовземни съоръжения в района около находище „Данева воденица”.	45
Фигура 4.2-5 – СОЗ за ПБВ – „Крива бара“, 2004г.	50
Фигура 4.4-1 – Местоположение на находище „Данева воденица” (червен контур) с вид територия и НТП на засегнатите земи (извадка от кадастралната карта на АГКК).	57
Фигура 4.9-1 – Определяне на намаляването на нивото на шума в dB(A) в зависимост от разстоянието г и разликата във височините Н.	68
Фигура 4.9-2 – Местоположение на пунктовете за мониторинг на шума.	69
Фигура 5.1-1 – Годишни концентрации (в $\mu\text{g}/\text{m}^3$) на замърсяване с азотни оксиди (NO_x) от Транспортна схема.	76
Фигура 5.1-2 – Годишно замърсяване ($\mu\text{g}/\text{m}^3$) с ФПЧ ₁₀ за една концесионна година от 248 работни дни.	77
Фигура 5.1-3 – Еднократно поле на замърсяване ($\mu\text{g}/\text{m}^3$) с ФПЧ ₁₀ от дейностите в находище „Данева воденица”.	78
Фигура 5.14-1 – Разположение на находища „Данева воденица“ и находище „Джулиница“, както и профилът на релефа между тях.	118
Фигура 5.14-2 – Разположение на находища „Данева воденица“ и находище „Манастирище, участък Централен“ както и профилът на релефа между тях.	119
Фигура 5.14-3 – Разположение на находища „Данева воденица“ и ИП „Добив на баластра от коритото на р. Огоста“ (ПИ 000271) както и профилът на релефа между тях.	120
Фигура 5.14-4 – Транспортни схеми от находище „Данева воденица“ () и от находище „Джулиница“ () до центъра на на „БУЛМЕКС“ ЕООД в с. Бутан.	121

СПИСЪК НА ИЗПОЛЗВАНИТЕ СЪКРАЩЕНИЯ

АИС	Автоматична измервателна станция
АПИ	Агенция „Пътна инфраструктура”
БДДР	Басейнова дирекция Дунавски район
ВТ	Водно тяло
ДВ	Държавен вестник
ДВГ	Двигатели с вътрешно горене
ДКЗ	Държавна комисия земеделие
ДОВОС	Доклад за оценка на въздействието върху околната среда
ДОС	Доклад за оценка на съвместимост с предмета и целите на опазване на защитени зони
ДОП	Долен оценъчен праг за концентрации на замърсители в атмосферния въздух
ДП	Държавно предприятие
ЗБР	Закон за биологичното разнообразие
ЗВ	Закон за водите
ЗЗ	Защитена зона
ЗКН	Закон за културното наследство
ЗООС	Закон за опазване на околната среда
ЗПБ	Закон за подземните богатства
ЗСПЗЗ	Закон на собствеността и ползването на земеделските земи
ЗТ	Защитена територия
ЗУО	Закон за управление на отпадъците
ЗУТ	Закон за устройство на територията
ИАОС	Изпълнителна агенция по околна среда
ИП	Инвестиционно предложение
КАВ	Качество на атмосферния въздух
МЗ	Министерство на здравеопазването
МОСВ	Министерство на околната среда и водите
МПС	Моторни превозни средства
МШК	Медведев-Шпонхоер-Карник
НАИМ	Националният археологически институт с музей
НЕМ	Национална екологична мрежа
НИНКН	Националният институт за недвижимо културно наследство
НСПБЗН	Национална служба „Пожарна безопасност и защита на населението“
ОВОС	Оценка на въздействието върху околната среда
ОДЗ	Областна дирекция „Земеделие“
ОС	Оценка на съвместимост
ПАВ	Полициклични ароматни въглеводороди
ПБТ	Правилник за безопасност на труда
ПВТ	Подземно водно тяло
ПТП	Пътно транспортно произшествие
ПУРБ	План за управление на речните басейни

ПУРН	План за управление на риска от наводнения
РЗИ	Регионална здравна инспекция
РДГ	Регионална дирекция по горите
РДВ	Рамкова директива за водите
РЗПРН	Райони със значителен потенциален риск от наводнения
РИОСВ	Регионална инспекция по околна среда и водите
РОУКАВ	Район за оценка и управление на качеството на атмосферния въздух
РПМ	Републиканска пътна мрежа
СЕК	Секторна екологична комисия при МОСВ
СЗО	Световна здравна организация
СКОС	Стандарт за качество на околната среда
СОЗ	Санитарно-охранителна зона
ФПЧ	Фини прахови частици
ЧКБ	Червена книга на България

1 ВЪВЕДЕНИЕ

Докладът за въздействието върху околната среда (ОВОС) е за инвестиционно предложение „Добив и първична преработка на строителни материали – пясък и чакъл, подземни богатства по чл.2, ал.1, т.5 от Закона за подземните богатства, от находище „Данева воденица””, разположено в землище с. Софрониево, община Мизия, област Враца“. Възложител на ДОВОС е „БУЛМЕКС” ЕООД.

Допълненият Доклад за оценка на въздействието върху околната среда (ОВОС) на инвестиционното предложение за „Добив и първична преработка на строителни материали – пясък и чакъл, подземни богатства по чл.2, ал.1, т.5 от Закона за подземните богатства, от находище „Данева воденица”” е разработен съгласно чл. 96, ал. 1 от Закона за опазване на околната среда и на основание писма на РИОСВ-Враца с: изх. № ОВОС-ЕО-410-7 от 30.11.2023г., изх. № ОВОС-ЕО-410-9 от 19.04.2024 г. и изх. № ОВОС-ЕО-410-(22) от 30.07.2024 г.

„БУЛМЕКС” ЕООД е титуляр на Разрешение № 479/27.04.2018 г. за проучване на строителни материали – подземни богатства по чл. 2, ал. 1, т.5 от ЗПБ в площ „Данева воденица“, разположена в землището на с. Софрониево и на договор от 28.06.2018 г. с Министъра на енергетиката за проучване на строителни материали - подземни богатства по чл. 2, ал. 1, т. 5 от Закона за подземните богатства в площ „Данева воденица“, разположена в землището на с. Софрониево.

Инвестиционно намерение за добив и първична преработка на строителни материали – пясък и чакъл е ново, резултат от проведените през 2019 г. геолого-проучвателни работи в площ „Данева воденица”, които са обобщени в Доклад за резултатите от извършените геоложки проучвания в площ „Данева воденица“, разположена в землището на село Софрониево, община Мизия, област Враца, на строителни материали чакъли и пясъци, с изчисление на запаси в находището по количество и състояние към 12.06.2019 г. Докладът е приет с Протокол № НБ- 7/15.08.2019 г. на Специализирана експертна комисия (СЕК) към Министерство на енергетиката.

Инвестиционното предложение попада в обхвата на т. 19 “Открит добив в кариери и рудници на суровини - при площ над 25 хектара, или добив на торф - с площ над 150 хектара” на Приложение №1 на ЗООС и съгласно разпоредбите на чл.92, т.1 на Закона **подлежи на задължителна оценка за въздействието върху околната среда (ОВОС)**. Компетентен орган за провеждането на процедурата по ОВОС е директорът на РИОСВ–Враца, на основание чл. 94, ал. 2 от ЗООС.

Инвестиционното предложение не засяга защитени територии по смисъла на Закона за защитените територии (ЗЗТ), но част от находището (около 46 дка, части от ПИ № 68148.42.9, № 68148.42.339 и № 68148.201.1) попада на територията на защитена зона BG0002009 "Златията" за опазване на дивите птици, обявена със Заповед № РД-548/05.09.2008г на министъра на околната среда и водите (обн. ДВ, бр. 83/2008 г.), изм. и доп. Заповед № РД-69/28.01.2013 г. (обн. ДВ, бр. 10/2013 г.).

На 70 m от ПИ № 68148.0.339 е границата на защитена зона BG0000614 "Река Огоста" за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна, обявена със Заповед № РД - 322 от 02.05.2023г. на МОСВ (обн. ДВ, бр.42 от 12.05.2023г.).

Инвестиционното предложение попада под разпоредбите на чл.2, ал.1, т.1 от Наредбата за ОС, поради което **подлежи на процедура по оценка за съвместимостта му с предмета и целите на опазване на защитените зони**, по реда на чл.31, ал. 4, във връзка с ал. 1 от Закона за биологичното разнообразие.

Съгласно чл. 39, ал. 6, във връзка с чл. 34, ал. 1 от Наредбата за ОС, към доклада по ОВОС като отделно приложение е включен Доклад по оценка на степента на въздействие (ДОСВ) на ИП върху защитени зони ВГ0002009 "Златията" за опазване на дивите птици и ВГ0000614 "Река Огоста за опазване на природните местообитания и дивата флора и фауна. Същият е съобразен с изискванията на чл. 23, ал. 2 от Наредбата за ОС.

За находище „Данева воденица“ е разработено **Предложение за управление на минните отпадъци**, представено като самостоятелно книжно тяло. То е съобразено с изискванията на Глава II от Наредбата за управление на минните отпадъци, ПМС №1 от 07.01.2016 г., публ. ДВ., бр.5/2016 г., чл.22г, ал.4 от Закона за подземните богатства и становище на РИОСВ-Враца (писмо с изх. № ОВОС-ЕО-410-9/19.04.2024г.)

В съответствие с изискванията на чл. 14, ал. 11 от „Наредба за условията и реда за извършване на оценка на въздействието върху околната среда” за оценяване качеството на внесения ДОВОС и приложенията към него РИОСВ-Враца, в качеството си на компетентен орган, изисква становища (писмо, изх. № ОВОС-ЕО-249 от 03.07.2024 г.) и от други специализирани ведомства: Министерство на енергетиката; Агенция Пътна Инфраструктура; Басейнова Дирекция „ДУНАВСКИ РАЙОН“ – Плевен; „Водоснабдяване и Канализация“ ООД – Враца; Регионална Здравна Инспекция (РЗИ) – Враца; Областна дирекция земеделие – Враца; Регионален Исторически Музей (РИМ) – Враца; Регионална дирекция „ПБЗН“ – Враца; Регионална дирекция по горите – Берковица; ТП Държавно Горско Стопанство – Оряхово; Община Мизия и Кметство Софрониево.

По качеството на ДОВОС са получени становища от: РИОСВ – Враца (изх. № ОВОС-ЕО-410-(22)/30.07.2024г.); БДДР – Плевен (изх. № ПУ-01-927 (6) /12.07.2024г.); РЗИ-Враца (изх. 10-42-1/19.07.2024г.); РДГ-Берковица (изх. № РДГ 01 – 05697/15.7.2024 г.); ТП ДГС Оряхово (изх. № № 594-1/ 05.07.2024г.); „Водоснабдяване и канализация” ООД – Враца (изх. № 3200-21-(1)/10.07.2024г.); Регионална Дирекция „Пожарна безопасност и защита на населението“ - Враца (изх. № 987000-534/10.07.2024); Регионален исторически музей – Враца (изх. № 76/11.06.2024г.); Министерство на културата Главна дирекция „Инспекторат за опазване на културното наследство“ (изх. № 45-00-492/30.10.2024); АГЕНЦИЯ „ПЪТНА ИНФРАСТРУКТУРА (изх. № 32-00-134/11.07.2024г.); Министерство на енергетиката (изх. № Е-92-00-661/22.08.2024г.); Община Мизия (изх. № 3200-58-/(11)/05.07.2024 г.)

При изработване на ДОПЪЛНЕНИЯТ ДОКЛАД ЗА ОВОС са взети предвид всички получени становищата от институциите и ведомствата.

ДОВОС е изготвен от колектив независими експерти по ОВОС към „БТИнженеринг” ЕООД, гр. София с ръководител проф. дн инж. Росица Петрова въз основа на договор с Възложителя „БУЛМЕКС” ЕООД.

В Приложение №18 към доклада са представени: списък с подписи на експертите за разработените части на ДОВОС, както и декларации по чл.11 ал.3 от Наредба за условията и реда за извършване на оценка на въздействието върху околната среда.

2 ПОДРОБНА ХАРАКТЕРИСТИКА НА ИНВЕСТИЦИОННОТО ПРЕДЛОЖЕНИЕ, ВКЛЮЧВАЩО ИНФОРМАЦИЯ ОТНОСНО РАЗМЕРА, ЗАСЕГНАТАТА ПЛОЩ, ПАРАМЕТРИТЕ, МАЩАБНОСТТА, ОБЕМА, ПРОИЗВОДИТЕЛНОСТТА, ОБХВАТА, ОФОРМЛЕНИЕТО НА ИНВЕСТИЦИОННОТО ПРЕДЛОЖЕНИЕ В НЕГОВАТА ЦЯЛОСТ

2.1 ОПИСАНИЕ НА МЕСТОПОЛОЖЕНИЕТО НА ИНВЕСТИЦИОННОТО ПРЕДЛОЖЕНИЕ - ФИЗИЧЕСКИ ХАРАКТЕРИСТИКИ, ГРАНИЦИ, ОТСТОЯНИЕ ОТ ЗАЩИТЕНИ ОБЕКТИ И ДРУГИ ЕЛЕМЕНТИ НА НЕМ

2.1.1 МЕСТОПОЛОЖЕНИЕ

Добивът и изземването на строителни материали – пясък и чакъл от находище „Данева воденица“ ще се осъществява по открит кариерен способ в широка тераса (над 2 km) на десния бряг в долното течение на р. Огоста, землище с. Софрониево, община Мизия, ЕКАТТЕ 687148 - **Фигура 2.1-1.**

Фигура 2.1-1 – Местоположение на находище „Данева воденица“.

2.1.2 ОТСТОЯНИЕ ДО ЗАЩИТЕНИ ОБЕКТИ, НАСЕЛЕНИ МЕСТА И ДРУГИ ЕЛЕМЕНТИ НА НЕМ

2.1.2.1 ДО НАСЕЛЕНИ МЕСТА И ДРУГИ ПРОИЗВОДСТВЕНИ ПЛОЩАДКИ

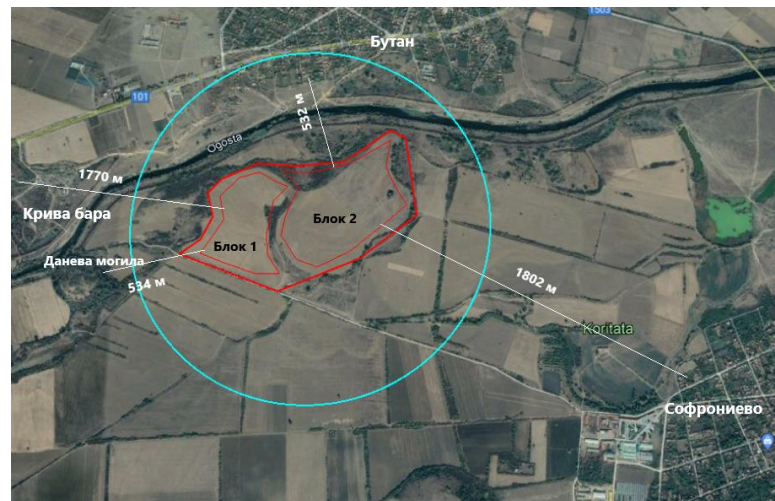
Добивната площ (Блок 1 и Блок 2) на находище „Данева воденица“ отстои на 1.77 km източно от с. Крива бара, на 0.532 km южно от с. Булан (на отсрещния бряг на реката) и на 1.802 km северозападно от с. Софрониево - **Фигура 2.1-2.**

Във връзка с разширение на капацитета на подземното газово хранилище (ПГХ) „Чирен“, с писмо № 04-09-110 от 11.08.2022г. „Булгартрансгаз“ ЕАД внася в МОСВ Уведомление за инвестиционно предложение за изграждане на газопровод свързващ ПГХ „Чирен“ със съществуващата газопрепосна мрежа на в района на с. Булан“.

Проектното трасе на газопровода, заедно със сервитута му от 15 метра от двете страни преминава западно от находище „Данева воденица“ на разстояние от 2500 до 3500 метра (Фигура 2.1 2). Максимално работно налягане на газопровода (MOP) е 7.5 MPa.

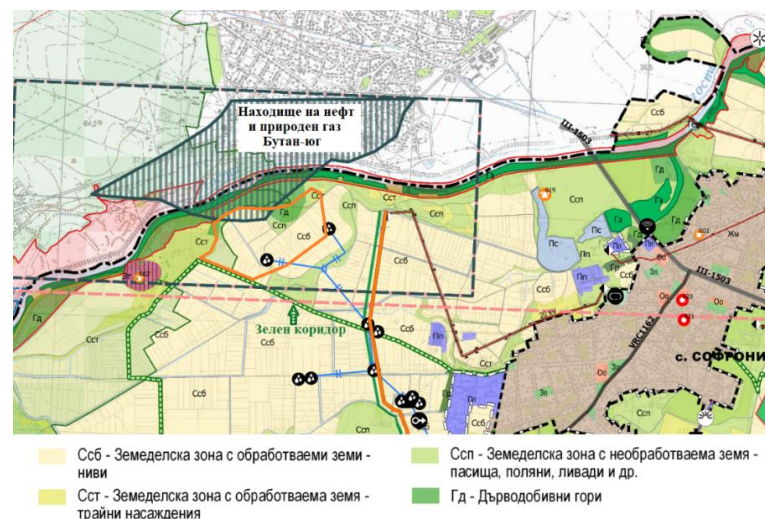
Предлаганият контур на находище „Данева воденица“ попада в концесионния контур на находище „Булан-юг“, за което има концесия за добив от находище „Булан-юг“, област Враца, община Козлодуй, населено място Булан с концесионер "ПРОУЧВАНЕ И ДОБИВ НА НЕФТ И ГАЗ" АД. Концесията е държавна с предмет – добив на нефт и природен газ и срок 300 месеца (25 години) , т.е. до 2028г. На основание писмо с изх. № 53-00-217/03.04.2024 г. от „ПРОУЧВАНЕ И ДОБИВ НА НЕФТ И ГАЗ“ АД и чл. 24а от Закона за подземните богатства поради факта, че се касае за различни групи подземни богатства с различен тип находища и

различна дълбочина на залягане на полезното изкопаемо, и дейностите по едното разрешение или концесия няма да пречат за изпълнението на дейностите по друго разрешение или концесия, концесионерът "ПРОУЧВАНЕ И ДОБИВ НА НЕФТ И ГАЗ" АД счита, че предоставянето на концесия за добив на строителни материали - подземни богатства по чл. 2, ал. 1, т. 5 от Закона за подземните богатства за площ „Даневата воденица“ на „БУЛМЕКС“ ЕООД няма да пречат на изпълнението на дейностите на „Проучване и добив на нефт и газ“ АД по предоставената концесия за добив на суров нефт и природен газ от находище „Бутан-юг, което ще цели пълноценното изземване на подземните богатства от двете находища.

Фигура 2.1-2 – Местоположение на находище „Данева воденица“ (червен контур) и добивни блокове (Блок 1 и Блок 2) спрямо обекти, подлежащи на защита.

В ОУП на община Мизия (Фигура 2.1-3) в границите на бъдещия концесионен контур са отбелязани 2 шахтови кладенци - ШК №6 и ШК №7, които захванват главен водопровод до напорен резервоар в с. Софрониево.

Фигура 2.1-3 – Устройствени зони в терена на находище „Данева воденица“ по ОУП на община Мизия.

Съгласно информация на „ВиК Враца – район Мизия“, поискана от Възложителят по ЗДОИ (писмо с изх. № 7000-113 (1)/21.03.2024 г.) „Водоснабдяване и канализация“ ООД —

Враца експлоатира 7 бр. шахтови и 3 бр. тръбни кладенци. Част от тях са работни, а останалите резервни.

По искането на „Булмекс“ ЕООД е изготвено становище от „Напоителни системи” ЕАД - клон Мизия - писмо с изх. № 528/28.03.2024 г., заведено в Централно управление на „Напоителни системи” ЕАД с вх. № АД-07-25-17/28.03.2024 г., което е изпратено до Министерство на земеделието и храните за информация и ползване при необходимост, но не предоставено на „Булмекс“ ЕООД.

Във връзка с горното е направена справка с регистрите в наличната и достъпна информация, в частност - електронната страница на БДДР - Плевен и РЗИ Враца за:

- издадените разрешителни за водоземане от подземни води;
- съоръженията за подземни води;
- СОЗ около водоизточниците за питейно и битово водоснабдяване;
- водоснабдителните обекти /РЗИ Враца/.

Справката показва, че в горните регистри за землището на с. Софрониево, общ. Мизия, не са посочени съоръженията за водоземане от подземни води – шахтови кладенци ШК №6 и ШК №7 – описани в становището на ВиК, както и СОЗ, което дава основание на „БУЛМЕКС“ ЕООД да внесе настоящото инвестиционно предложение.

Допълнително, по време на теренните работи от експертите по ОВОС е установено, че **двата ШК не съществуват на терена**, вкл. до същите няма изградено ел. захранване. Земеделската земя на мястото на кладенците и около тях е обект на интензивно ползване с прилагане на всички необходими за целите агротехнически и агрохимически мероприятия=

2.1.2.2 ДО ЕЛЕМЕНТИТЕ НА НЕМ

1. Инвестиционното предложение **не засяга** защитени територии по смисъла на Закона за защитените територии (ЗЗТ)
2. Проектната концесионна площ навлиза частично (части от ПИ № 68148.42.9, № 68148.42.339 и № 68148.201.1) в обхвата на защитена зона **BG0002009 „Златията“** за опазване на дивите птици обявена със Заповед № РД-548/05.09.2008 г. на МОСВ (Обн. ДВ, бр. 83/2008 г.), изменена със Заповед № РД-69/28.01.2013 г. (Обн. ДВ, бр. 10/2013 г.), изменена и допълнена от Заповед № РД-1039/03.11.2022 (Обн. ДВ, бр. 89/2022 г.). Припокриването обхваща територии в най-западната част на концесионната площ и Блок-1, както и сравнително малък участък в най-северната част на концесионната площ (тук няма навлизане в някой от блоковете със запаси). При прецизиране на точния обхват с програмния продукт QGIS 3.34.2 общата площ на припокриване от проектната концесионна площ спрямо ЗЗ е изчислена на 50.8 дка, от които:
 - 46.8 дка в най-западната част на концесионната площ – обхваща изцяло само обработваеми земи;
 - 4 дка в северната част на концесионната площ – обхваща изцяло терен зает с дървесно-храстова растителност;Общата площ на припокриване от Блок-1 със ЗЗ „Златията“ възлиза на 21 дка. Останалите 29.8 дка от концесионната площ, които се припокриват с територията на зоната остават извън обхвата на двата блока със запаси;
3. На 70 метра от северната част на контура на находището преминава границата на защитена зона **BG0000614 „Река Огоста“** за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна, обявена със Заповед № РД - 322 от 02.05.2023г. на МОСВ (обн. ДВ, бр.42 от 12.05.2023г.);

4. На 0.532 km от баластриерата (**Фигура 2.1-1**) се намира защитена местност (ЗМ) „Данева могила“, обявена със Заповед № 413/10.05.1982 г на КОПС. Целта на обявяване на ЗМ “Данева могила” е **опазване на характерен речен пейзаж и група вековни дървета**.
5. На 1.75 km южно от границите на находище „Данева воденица“ се намира защитена територия „Коритата. Намира се в землището на с. Софрониево и е с площ от 2 ha. Защитената местност е обявена за природна забележителност със Заповед № 407/07.05.1982 г. на председателя на комитета по опазване на природната среда (КОПС). Тя е прекатегоризирана в защитена местност със Заповед № РД-641/26.05.2003 г. на министъра на околната среда и водите. Целите на обявяване са **опазване на естествено находище на червен божур и опазване на забележителен ландшафт**.

2.1.3 ПЪТНА ИНФРАСТРУКТУРА

За извозване на иззетата суровина – пясък и чакъл до бетоновата база на възложителя в с. Бутан за преработка ще се използва съществуващата пътна мрежа и съществуващите полски пътища за обслужване на земеделските земи. Няма да се извършва промяна на съществуващата пътна инфраструктура.

С оглед заздравяване основата на съществуващите полски пътища последните ще бъдат засипани с дребен пясъчно-чакълест скален материал, което ще осигури необходимата проходимост за осъществяване на инвестиционното намерение.

На около 2.2 km западно от площта на находище „Данева воденица“ преминава **републикански път III-1503** между селата Бутан и Софрониево, който на изток се свързва с два второкласни пътя – **II-11** Видин-Никопол и **II-15** Враца-Мизия-Оряхово, свързващи района както крайдунавските градове в централна северна България, така и с останалата част от страната. На запад **път III-1503** след с. Бутан се свързва с път **III-101** Враца-Хайредин-Крива бара-Козлодуй.

С писмо № 04-22-03/06.01.2016 г. адресирано до Министерство на енергетиката, АПИ съгласува без забележки откриване на производство по предоставяне на разрешение за проучване на строителни материали, подземни богатства по чл. 2, ал. 1, т. 5 от ЗПБ в площ „Даневата воденица“, разположена в землището на с. Софрониево, община Мизия, област Враца.

С писмо изх. № 32-00-134/11.07.2024г. АПИ уведомява:

- След преглед на ДОВОС и приложените материали АПИ установява, че няма промяна в местоположението на ИП спрямо предходните проучвания.

- По отношение обхвата на съществуващи и бъдещи проектни трасета на АПИ в района на ИП е потвърдено, че площта на „Даневата воденица“ не е разположена в близост до пътища от Републиканската пътна мрежа. Най - близката гранична точка на площта е разположена на отстояние 568 м отг път III-101.

- Към настоящия момент на територията на ИП няма предвидени проектни трасета па АПИ.

- Съгласно разпоредбата на чл. 7, ал. 1 от 311 републиканските пътища, извън границите на урбанизираните територии и селищните образувания, имат от двете си страни обслужващи зони (ивицата земна площ измерена хоризонтално и перпендикулярно на оста на пътя от края на неговия обхват). В ал. 2 и ал. 3 на същия член са определени ширините на

обслужващите зони на пътищата и пътните съоръжения, съответно: за пътища - 50 м; за пътни съоръжения 1000 м. Анализът на резултатите от извършените проучвания показва, че е **спазено изискването за осигурена ширина на обслужващата зона на посочения път по смисъла на чл. 7, ал. 2 от ЗП**. Най-близката точка на площта отстои от път Ш-101 на 568 м, при изискуема ширина от 50 м, предвид което следва изводът, че площта на „Даневата воденица, не попада в обслужващата зона на пътища от републиканската пътна мрежа. Над река Огоста на път Ш- 1503 (Борован - Мизия) - Софрониево - Бутан (Хайредин - Гложене) има мостово съоръжение, което е на отстояние 1320 м от площ „Данева воденица“ от което следва, че изискването на чл. 7 ал. 3 от ЗП за отстояние от пътни съоръжения 1000 м също е спазено.

- От доклада е видно, че по отношение на част „транспортната инфраструктура , възложителят „Булмекс“ ЕООД не предвижда директен излаз на инвестиционното намерение към път от РПМ при транспортиране на добития материал и ползваната пътна механизация. Превозът на добитата суровина ще става по съществуващ полски път, свързващ територията на „Данева воденица“ с път Ш-1503 (Борован - Мизия) - Софрониево - Бутан (Хайредин - Гложене) от Републиканската пътна мрежа и не се предвижда да се изградят нови пътища.

2.1.3.1 ВЪТРЕШЕН ТРАНСПОРТ

За осъществяване на дейността на ИП в рамките на концесионния контур **ще бъдат обособени производствени пътища** с параметрите които позволяват безпрепятственото преминаване и разполагане в работно положение на добивната, транспортна и спомагателна техника, обслужващи експлоатацията на находището.

2.1.3.2 МАРШРУТ ЗА ЕКСПЕДИЦИЯ НА ДОБИТАТА СУРОВИНА (ТРАНСПОРТНА СХЕМА)

Предвид местоположението на ИП, маршрутът за транспорт (**Транспортна схема**) за доставка на суровината до бетоновия център на „БУЛМЕКС“ ЕООД в с. Бутан (общо 4.868 km) преминава по съществуващ полски път в североизточния край на находището (2 068 m), заобикаля от северозапад с. Софрониево (800 m) и стига до републикански път трети клас **Ш-1503** между селата Бутан и Софрониево (2 000 m) - **Фигура 2.1-4.**

Фигура 2.1-4 – Транспортна схема за експедиция на добиваната суровина до базата на „БУЛМЕКС“ ЕООД в с. Бутан.

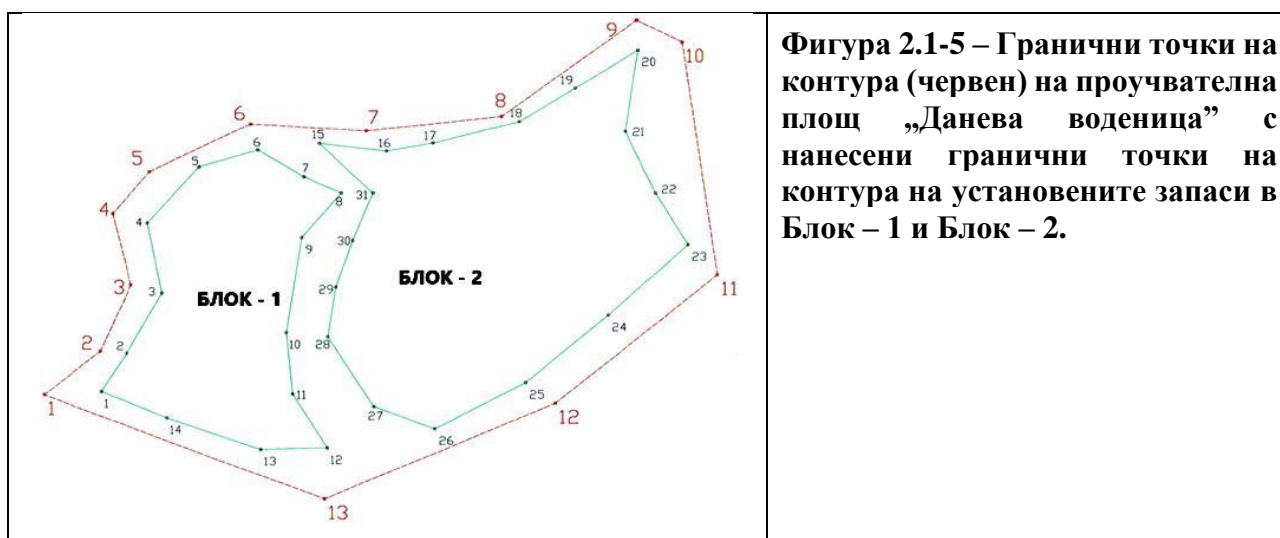
Предвижда се средно на ден да се осъществяват 26 курса със суровина.

В т. 9 от Допълненият ДОВОС под №№ 53 и 54 са включени мерки за опазване на съществуващата пътна инфраструктура, която ще се ползва при осъществяване на ИП.

2.1.4 УСВОЕНИ ПЛОЩИ ЗА РЕАЛИЗИРАНЕ НА ИНВЕСТИЦИОННОТО ПРЕДЛОЖЕНИЕ

На база извършените геолого-проучвателни дейности за определение на запасите в находище „Данева воденица“ са отделени два блока - Блок-1 и Блок-2 (Фигура 2.1-5), в категория Доказани запаси-111 (МС, 1998), за които са изчислени площ, обем на откривката и обем на полезното изкопаемо, посредством метода на ограничителните повърхнини (Таблица 2.1-1).

Проектната концесионна площ на находище „Данева воденица”, ограничена от 13 крайни гранични точки обхваща 709 946 m² (70.99 ha) с площ на доказаните запаси 455 455.3 m² (45.55 ha), ограничени от 31 крайни гранични точки (Фигура 2.1-5).

Фигура 2.1-5 – Гранични точки на контура (червен) на проучвателна площ „Данева воденица” с нанесени гранични точки на контура на установените запаси в Блок – 1 и Блок – 2.

Таблица 2.1-1 – Запаси в находище „Данева воденица“.

№ на блок	категория	Брой изработки в блока			площ m ²	обем	
		сондажи	шурфове	ВЕС		откривка	полезно изкопаемо m ³
					Блок-1		
Блок-2	111	3	19	7	295 987.3	481 342.8	1 332 238.8
Общо		5	32	12	455 455.3	821 756.8	2 004 085.8

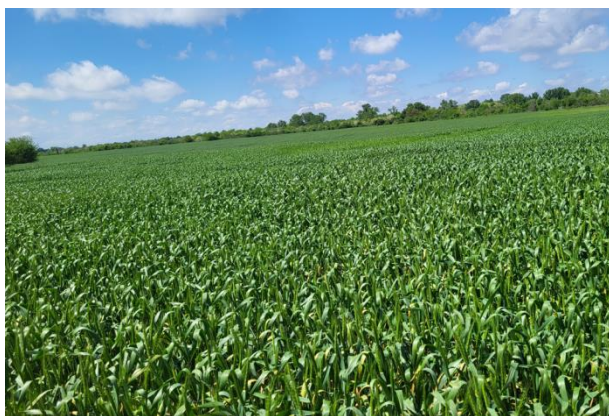
На база резултатите от геоложко проучване е разработен графикът за добив в находището за период от 35 години - Таблица 2.1-2.

Таблица 2.1-2 – Производителността на находището по години, периоди и видове минна маса.

Концесионен период	Общ добив за периода		Годишен добив за периода		Откривка	
	m ³	тона	m ³	тона	за периода	за година
					m ³	
1 – 5 г.	50 000	93 500	10 000	18 700	117 393	23 479
6 – 10 г.	400 000	748 000	80 000	149 600	117 393	23 479
11 – 15 г.	400 000	748 000	80 000	149 600	117 393	23 479
16 – 20 г.	400 000	748 000	80 000	149 600	117 393	23 479
21 – 25 г.	400 000	748 000	80 000	149 600	117 393	23 479
26 – 30 г.	300 000	561 000	60 000	112 200	117 393	23 479
31 – 35 г.	50 000	93 500	10 000	18 700	117 393	23 479
ОБЩО за периода	2 000 000	3 740 000			821 751	

Разчетът е съобразен с предварителните проектни решения за движението на минните работи и заложената разчетна производителност по години като в началото на концесионния период има по-малък добив, поради необходимото време за изработване на необходимата документация и други фактори. В края на концесията добивът също е по-малък, отчитайки времето за биологична рекултивация.

Засегнатите имоти от ИП са предимно земеделски обработваеми територии.. Терасата на реката е широка над 2 km. Преобладават обработваеми земи, засяти с едногодишни култури (сн. 1, сн. 2).

Сн. 1 – Поглед към засята с пшеница територия на Блок-1.

Сн. 2 – Поглед към територия на Блок-2.

На територията на находището и в границите на концесионната площ:

- няма да се изгражда промишлена площадка и разполагане на ТМСИ, поради факта, че инвеститорът „БУЛМЕКС“ ЕООД има изградена такава в с. Бутан;
- няма да се осъществява масивно и/или временно строителство – постройки, сгради и други. За административно битови нужди се предвижда поставянето на подвижни фургоци (2 бр.) - един фургон за ИТР и назначение и един фургон за работниците.
- за санитарно-хигиенните нужди на работещите се предвижда доставяне на химическа тоалетна.
- предвижда се изграждане на ажурна ограда с цел безопасност и охрана.
- вътрешно транспортните пътища в находището ще са изцяло в предложената площ за концесия, те ще бъдат непрекъснато изменяни и премествани с оглед на разкривните и добивни дейности. Това означава, че до разкривният и добивен

хоризонт ще се образува временен път, който с напредване на добивните дейности в посока север ще се измества с него. За осигуряване на транспортирането на добитото полезно изкопаемо до базата за преработка, ще се използва съществуващ местен полски път, който ще се поддържа и рехабилитира от концисионера.

→ на територията на находището не се предвижда изграждането на водопровод, канализация и електропровод.

Не се предвижда да бъдат усвоени нови терени извън границите на проекто концисионната площ с цел реализиране на ИП.

2.2 ОПИСАНИЕ НА ФИЗИЧЕСКИТЕ ХАРАКТЕРИСТИКИ НА ИНВЕСТИЦИОННОТО ПРЕДЛОЖЕНИЕ В НЕГОВАТА ЦЯЛОСТ И АКО Е ПРИЛОЖИМО – НА НЕОБХОДИМИТЕ ДЕЙНОСТИ ПО СЪБЯРЯНЕ И РАЗРУШАВАНЕ, КАКТО И ИЗИСКВАНИЯТА ОТНОСНО ИЗПОЛЗВАНЕТО НА ВОДИТЕ И ЗЕМНИТЕ НЕДРА – НА ЕТАПА НА СТРОИТЕЛСТВО И НА ЕТАПА НА ЕКСПЛОАТАЦИЯ

2.2.1 ЕТАПИ НА РЕАЛИЗАЦИЯ (СТРОИТЕЛСТВО И ЕКСПЛОАТАЦИЯ И ИЗВЕЖДАНЕ ОТ ЕКСПЛОАТАЦИЯ)

Инвестиционното предложение включва добив на строителни материали – пясък и чакъл от находище „Данева воденица”, разположено в землище с. Софрониево, община Мизия, област Враца”. Преработката на суровината ще се изпълнява в производствената база на „БУЛМЕКС” ЕООД и не е предмет на инвестиционното предложение.

Етапите на реализация на ИП са: подготовка, експлоатация и рекултивация. Не се предвиждат строителни дейности. Взривни работи няма да бъдат извършвани.

2.2.1.1 ПОДГОТОВКА (СТРОИТЕЛСТВО)

Разкриването на находището ще започне от южния край на Блок 2, предвид придобитата собственост на част от имотите от „БУЛМЕКС” ЕООД.

Средната дебелина на откривката в границите на площта на доказаните запаси е 2 m. С откривните работи ще се из земе откривка с общ обем 821 756.8 m³, от който 227 727.65 m³ хумусна почва и 594 029.15 m³ льосовидни глини до льос, които покриват речните наслаги. На терена в границите на концисионната площ (Фигура 2.2-1) ще се обособят две временни депа: първото - за съхраняване на хумусната почва от откривката и второто - за льосовидните глини с незначително съдържание на пясък и чакъл и използването им за целите на рекултивацията. Всяко от депата ще е с площ от 6 000 m² и височина до 5 m.

Съгласно изискванията на българското законодателство в областта на опазване на почвите, откривката от *хумусна почва* ще се събира селективно с помощта на булдозер и багер и ще се депонира на обособено за целта динамично временно депо с оглед бъдещо оползотворяване за целите на рекултивацията на нарушения терен. Депото ще бъде разположено в границите на проекто-концисионната площ в ПИ 68148.44.4, намиращ се в южният край на добивните дейности върху площ от 6 дка и височина до 5 m. Кубатурата му ще се променя непрекъснато предвид оползотворяването ѝ при провеждането на техническата рекултивация, съпътстваща добивните процеси.

Фигура 2.2-1 – Местоположение на контура (червен) на находището, контура на запасите (син цвят) и контурите на площадките по чл. 16, ал. 4, т. 1 от наредбата (депата за хумусна почва и льосовидна глина до льос).

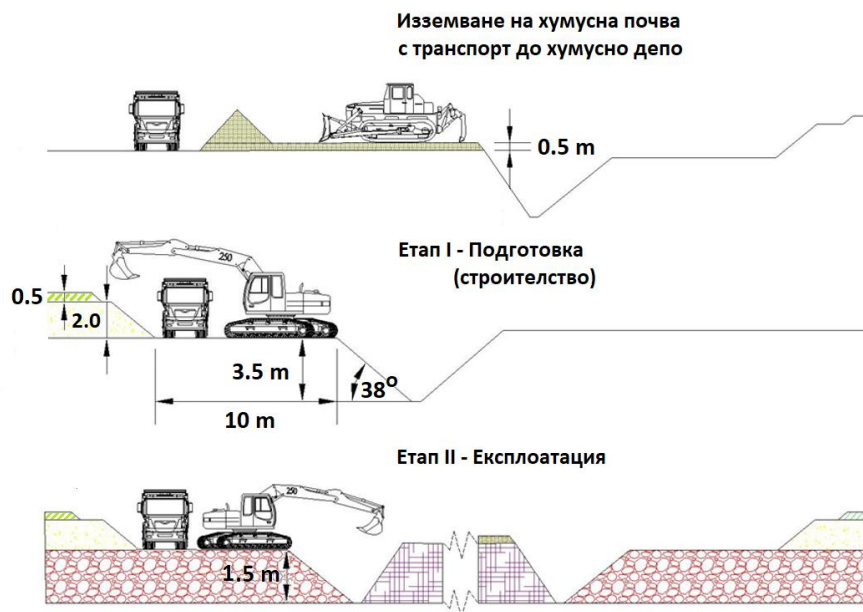
Откривката, представени от льосовидни глини до льос с минимално съдържание на пясък и чакъл ще се изземва с челен товарач/верижен багер и първоначално ще се депонира на обособеното за тази цел депо с площ от 6 дка в границите на концесионната площ в ПИ с №№ 68148.44.32; 68148.44.4; 68148.44.14; 68148.44.3, а по късно в края на втората година директно ще се насипва в отработеното пространство с оглед техническа рекултивация и възстановяване на нарушените земи.

На терена в границите на концесионната площ ще се обособят две временни депа: първото - за съхраняване на хумусната почва от откривката и второто - за льосовидните глини, които ще бъдат използвани поетапно за целите на рекултивацията на отработените участъци. Всяко от депата ще е с височина до 5 m.

2.2.1.2 ЕКСПЛОАТАЦИЯ

Находище „Даневата воденица“ се характеризира с равнинен релеф и средна кота 40 m. При средната дебелина на полезното изкопаемо – 4.5 m и средна дебелина на откривката 2 m, през целия период на концесията добивните дейности ще се водят на един хоризонт с височина на стъпалото 3.5 m до нивото на грунтовите води, без тяхното засягане.

Схематично предвидените дейности по подготовката и експлоатацията на находището са представени на **Фигура 2.2-2**.

Фигура 2.2-2 – Схема на планираните дейности по подготовка и добив на пясък и чакъл.

При експлоатацията на находището с един добивен хоризонт ще се формира плитък котлован с един откос без водно огледало. Височината на работното стъпало е в пряка зависимост от физико-механичните свойства на полезното изкопаемо, мощността на полезното изкопаемо до нивото на подземните води, избраната товарачна механизация и условията за безопасна работа.

Параметрите на системата на разработване са:

- Ъгъл на откоса на стъпалото - 38° .
- Ъгъл на дълговременна устойчивост на неработното стъпало е до 30° .

2.2.1.3 ПОЕТАПНО ИЗВЕЖДАНЕ ОТ ЕКСПЛОАТАЦИЯ - РЕКУЛТИВАЦИЯ

Успешната поетапно изпълнявана паралелна експлоатация и рекултивацията на отработените участъци следва да бъде в съответствие със следните принципи:

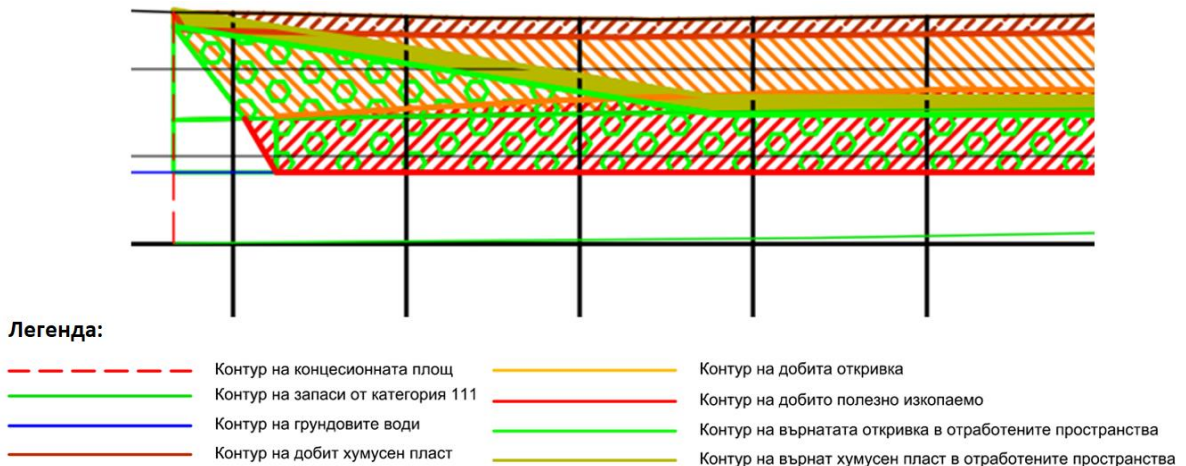
- физическа стабилност – оставащите съоръжения трябва да са безопасни, както за околната среда, така и за здравето на хората;
- химическа стабилност – оставащите материали не трябва да представляват опасност за здравето на хората, за бъдещите потребители на обекта или околната среда;
- биологична стабилност, която позволява подходящо земеползване, съвместимо с околните райони и според нуждите и желанието на местното население.

Рекултивацията ще включва две основни групи дейности – техническа рекултивация и биологична рекултивация.

2.2.1.3.1 *Техническа рекултивация*

Съгласно чл. 2, ал. 4 на Наредба № 26 за рекултивация на нарушени терени, подобряване на слабопродуктивни земи, отнемане и оползотворяване на хумусния пласт, рекултивацията се извършва чрез:

- изземване и съхраняване на почвата от терените, подлежащи на нарушаване с оглед последващото ѝ оползотворяване, на временно депо;
- изземване и депониране на временно депо на откривка с високо съдържание на лъсовидна глина и минимално съдържание на пясък и чакъл;
- обратно запълване на издетите и съхранени на депо лъсовидни глини в отработеното пространство на кариерата и насипване на хумусна почва, с цел създаване на необходимите условия за провеждане на последващата биологична рекултивация.

Фигура 2.2-3 – Схема за изпълнение на техническата рекултивация на терена.

Техническата рекултивация на находище „Данева воденица” е свързана с мероприятия по осигуряване на устойчивостта на борда на отработеното пространство и включва обратно запълване на издетите и съхранени на депо земни маси в отработеното пространство (котлован) на кариерата и насипване на хумусна почва, с цел да се създадат необходимите условия за провеждане на последващата биологична рекултивация. С обратното запълнение на формирания котлован се осигурява устойчивост на оставащия с малка височина (1.5 m) откос с наклон от 5° - **Фигура 2.2-3**.

2.2.1.3.2 Биологична рекултивация

На територията на ИП основните дейности по биологична рекултивация са за подобряване на условията на месторастене на технически възстановените терени и избор на подходяща за условията тревна растителност и отгледни мероприятия за 3 годишен период.

Предвидените мероприятия включват:

- Внасяне на минерални торове;
- Затревяване с подходящи за условията тревни видове;
- Отгледни грижи – подхранване и косене на тревна растителност в продължение на 3 години.

На затревяване подлежат **455.455 dka** пряко нарушени терени от територията на находище „Данева воденица”. Избраните видове трябва да бъдат със сравнително голяма екологична пластичност – устойчиви на засушаване, с малка високостелност към почвените условия и дълговечност. Най-подходящи за тази цел са ниските видове, които принадлежат към коренищно–туфестите треви. Предлага се посевна норма за тревните смеси от 20 kg/dka. За целите на биологичната рекултивация, съставът на тревната смеска включва следните видове: садина, овча власатка и червена власатка.

2.3 ОПИСАНИЕ НА ОСНОВНИТЕ ХАРАКТЕРИСТИКИ НА ЕТАПА НА ЕКСПЛОАТАЦИЯ НА ИНВЕСТИЦИОННОТО ПРЕДЛОЖЕНИЕ (ВСИЧКИ ПРОЦЕСИ И ДЕЙНОСТИ), НАПРИМЕР ЕНЕРГИЙНИ НУЖДИ И ИЗПОЛЗВАНА ЕНЕРГИЯ, ЕСТЕСТВОТО И КОЛИЧЕСТВОТО НА ИЗПОЛЗВАНИТЕ МАТЕРИАЛИ И ПРИРОДНИ РЕСУРСИ (ВКЛЮЧИТЕЛНО ВОДИТЕ, ЗЕМНИТЕ НЕДРА, ПОЧВИТЕ И БИОЛОГИЧНОТО РАЗНООБРАЗИЕ)

2.3.1 ТЕХНОЛОГИЯ НА ДОБИВНИТЕ РАБОТИ

Добивът на полезното изкопаемо е съставен от следните технологични процеси: откривни работи, изземване на баластните материали, вътрешно-кариерен транспорт до бетонов център на Възложителя в с. Бутан, насипищни и рекултивационни работи.

Минно-техническите условия са благоприятни за развитие на добивните работи по открит карьерен (баластриерен) способ.

2.3.1.1 РАЗКРИВАНЕ НА НАХОДИЩЕТО

Разкривните работи ще се изразяват в отнемане на откривката от хумусна почва и земни маси (лъсовидни глини до лъос с минимално съдържание на пясък и чакъл) и депонирането ѝ на временни депа в границите на концесионния контур. За 35 годишен концесионен период откривните работи, на територията на находището ще са с общ обем **821 756.8 m³**.

Разкриването на находището ще започне от южния край предвид собствеността на имотите и стартиралата процедура по промяна предназначението. Най-горният хумусен слой от 0.50 m ще бъде складиран на временно динамично депо в южния край на добивните дейности в границите на концесионната площ. То ще се променя непрекъснато предвид съпътстващата добивните процеси рекултивация.

2.3.1.2 ДОБИВ

Находище „Данева воденица“ се характеризира с равнинен релеф и средна кота 40 m. Находището ще се експлоатира в контурите на доказаните геоложки запаси в категория 111. При средната дебелина на полезното изкопаемо – 4.5 m и средна дебелина на откривката – 2 m, през целия период на концесията добивните дейности ще се водят на един хоризонт до нивото на подпочвените води с цел недопускане на разкриването на подземното водно тяло.

Прилаганата система се състои в два етапа на разкриване и добив:

- Отнемане на хумусният пласт от 50 cm през първата година, който ще се депонира на временно хумусно депо, а през втората година депонирането му ще се извършва върху върнатата откривка от земни маси в отработеното до момента пространство и ще се разстила с помощта на булдозер.
- Едновременно отнемане на полезното изкопаемо и прехвърляне с багера на откривката от земни маси в отработеното пространство.

Към тези процеси ще се престъпи след регистриране на търговско откритие, получаване на концесия за добив, както и изготвяне и съгласуване на Цялостен работен проект и Годишен работен проект за експлоатация на находището.

2.3.2 ОРГАНИЗАЦИЯ НА ТРУДА, ЗАЕТ ПЕРСОНАЛ

Проектният режим на работа е съобразен с продължителността на активния добивен сезон и заложения капацитет на производството.

- Работни дни – 248 дни или 1984 работни часа;
- Петдневна работна седмица
- Работно време на ден - 8 часа (1 смяна).

Предвижда се на обекта да работят максимално на ден **4** човека – шофьори 2, оператори на транспортната механизация 1 и оператори на багер 1.

Период на подготовка (време на строителство) преди експлоатацията е 3 месеца, или 62 дни при петдневна работна седмица.

2.3.3 КАПАЦИТЕТ

Годишна производителност – при най-високата производителност (периода между 6÷25 концесионна година - **Таблица 2.1-2**) количество добив в съответствие с работната програма за обекта е 149 600 t или 80 000 m³ (обемно тегло **1.87 t/m³**)

Дневна производителност в този период е 603 t или 323 m³.

Разчетният **годишен обем на откривката** в контура на баластриерата за целия период на концесията е средно 23 479 m³.

2.3.4 ОСНОВНО МИННО ОБОРУДВАНЕ - ДОБИВ И СПОМАГАТЕЛНА МЕХАНИЗАЦИЯ

Основната карьерната механизация с дизелови двигатели са 1 булдозер, 1 багер, 1 водоноска и 2 автосамосвали .

2.3.5 СЪПЪТСТВАЩИ ДЕЙНОСТИ, ИЗВЪН ОБХВАТА НА НАСТОЯЩИЯ ОВОС

За обезпечаване на преработвателния процес в бетоновата база за производство на готови бетонови смеси, намираща се в с. Бутан, обл. Враца фирма „БУЛМЕКС” ЕООД разполага със следната техника с 2 трошачно пресевни инсталации, хидроциклон за изсушаване на пясъка, челюстна трошачка за претрошаване на едрата фракция и инсталация за допълнително промиване на фракции 4-8 mm и 8-22.4 mm.;

Процесът на преработка на баластната суровина се осъществява в производствената база в с. Бутан, извън площта на находище „Данева воденица“, поради което не е обект на настоящия ОВОС.

2.3.6 ОСНОВНИ СУРОВИНИ И МАТЕРИАЛИ ЗА РЕАЛИЗАЦИЯ НА ИНВЕСТИЦИОННОТО ПРЕДЛОЖЕНИЕ

Индустриални минерали – чакъл и пясък от находище „Данева воденица”. Общото количество на извлекаемите запаси за срок на концесията от 35 години, за която ще се кандидатства ще бъде 2 004 085.8 m³.

Електроснабдяване – Работната техника в баластриерата е с автономни двигатели с вътрешно горене и ще работи само през светлата част на денонощието, поради което не е необходимо електрозахранване на терена на находището.

Водоснабдяване – за целите на ИП не се предвижда производствено водоснабдяване и изграждане на водопроводна система.

- За *технологични нужди* не е необходим водопровод, тъй като за извършване на добивните дейности не е необходима вода;
- За *питейни нужди* ще се доставя бутилирана вода за работниците на находището;

- За *битови нужди* – водата ще се доставя с водоноска от бетоновия възел на възложителя в с. Бутан. Предвиждат се за работниците на обекта химически тоалетни;
- За *оросяване* на черните пътища, част от Транспортната схема до бетонови център в с. Бутан, което ще се извършва в сухи периоди за снижаване на праховите емисии, вода ще се доставя с водоноска.
- Съгласно Регистъра на разрешителните на БДДР, „БУЛМЕКС” ЕООД притежава разрешително № 11530466 със срок на действие 17.08.2027 за водовземане от тръбен кладенец ТК Виброполигон Булмекс – Бутан от подземно водно тяло с код BG1G0000QAL015 за промишлени цели с годишен воден обем 15 768 m³. Разрешителното се отнася за площадката на Бетонов възел и **не касае настоящето ИП.**

За *телекомуникационни връзки* се използват мобилни телефони.

Горива – дизеловото гориво за добивната техника (багер, булдозер) ще се доставя чрез мобилна цистерна, която периодично ще посещава обекта. Транспортна техника ще се зарежда на бензиностанция извън обекта. На практика, горивото, намиращо се в рамките на обекта, ще бъде наличното в резервоарите на работещата техника и автотранспорт — максимално общо до 0.3 t.

Суровини и материали:

- На територията на находището при поддръжката на производствените пътища, използвани за транспортиране на добитата суровина, ще се използва част от полезното изкопаемо от самия обект;
- По време на *експлоатацията* в находището техническата поддръжка на минната техника и автотранспорта ще се извършва извън обекта, така че в неговите рамки не се предвижда складиране на моторни и хидравлични масла. При необходимост ще се доставят *масла* в оборотни опаковки - до 50 l;
- При *закриването и рекултивацията* на баластриерата ще се използват масла за поддръжка на техниката. За биологичната рекултивация - тревни смеси, минерални торове.

Отчитайки спецификата на ИП на „БУЛМАКС“ ЕООД дейностите им **не са свързани с използването на химични вещества и смеси, вкл. и опасни такива**, при които са възможни значителни последствия и опасност от големи аварии в съответствие на чл. 99б от ЗООС.

2.4 ОЦЕНКА ПО ВИД И КОЛИЧЕСТВО НА ОЧАКВАНИТЕ ОСТАТЪЧНИ ВЕЩЕСТВА И ЕМИСИИ (КАТО ЗАМЪРСЯВАНЕ НА ВОДА, ВЪЗДУХ, ПОЧВА И ПОДПОЧВЕН СЛОЙ, ШУМ, ВИБРАЦИИ, НЕЙОНИЗИРАЩИ ЛЪЧЕНИЯ, РАДИАЦИЯ) И КОЛИЧЕСТВА И ВИДОВЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ, ПОЛУЧЕНИ ПО ВРЕМЕ НА ЕТАПА НА СТРОИТЕЛСТВО И НА ЕТАПА НА ЕКСПЛОАТАЦИЯ

2.4.1 ЕМИСИИ ВЪВ ВОДНИ ОБЕКТИ

Съгласно ИП и становището на БДДР № ПУ-01-927/1/24.11.2023г, отделяне на отпадъчни води при добива не се предвижда, тъй като преработката на добитите материали от находището няма да се извършва на място. Дружеството разполага с база за преработка на инертни материали в с. Бутан на разстояние около 4.8 km.

„БУЛМЕКС” ЕООД притежава разрешително № 13720024 /19.04.2016г за заустване на отпадъчни води в повърхностно водно тяло BG1OG307R013 - р. Огоста. Разрешителното за заустване се отнася за площадката на Бетонен възел **и не касае настоящето ИП.**

От дейността по добив и първична преработка няма да се формират химически замърсени води. Технологията на добив не предполага замърсяване на водите и не се предвижда изграждане на локално пречиствателно съоръжение, не се очаква формиране на опасни вещества на територията на площадката.

Добиваната суровина не съдържа опасни и вредни вещества.

Методът за разработване на находището не предвижда използване на взривни и химически вещества.

2.4.1.1 ПОВЪРХНОСТНИ ВОДИ

2.4.1.1.1 По време на подготовката (строителство)

През етапа, предвидените дейности в ИП не са свързани с формиране на отпадъчни води, включително емисии на приоритетни и/или опасни вещества във водите.

2.4.1.1.2 По време на експлоатация

На този етап на ИП предвидените дейности също не са свързани с формиране на отпадъчни води, вкл. емисии на приоритетни и/или опасни вещества във водите.

2.4.1.2 ПОДЗЕМНИ ВОДИ

2.4.1.2.1 По време на подготовката (строителството)

ИП не предвижда пряко и непряко отвеждане на емисии в подземни водни тела.

2.4.1.2.2 По време на експлоатацията

На този етап ИП също не предвижда пряко и непряко отвеждане на емисии в подземни водни тела, включително и отделяне на емисии на вредни, приоритетни, опасни и каквито и да било други вещества в подземните води.

2.4.2 ЕМИСИИ В АТМОСФЕРЕН ВЪЗДУХ

Изчисляването на количества газо-прахови емисии по време на строителството, експлоатацията и поетапната рекултивация на находище „Данева воденица“ са определени на базата на следните дейности:

- *разчистване на терена* – изземване на отквивката;
- *добив* – изземване на баластриерната суровина;
- *работа на техника* с дизелови ДВГ;
- *Транспортни дейности* – експедиция на добитата суровина до ТМСИ на „БУЛМЕКС“ ЕООД в с. Бутан.

Инвентаризацията на емисиите дава оценка както за нивата на замърсяване, така и идентифицира типа източниците на замърсяване. В случая, всеки работен участък на находището се определя като пълзящ **площен** (променящ местоположението си) източник през отделните концесионни години с ограничени размери и **линеен** – от транспортната схема за експедиция на полезното изкопаемо до ТМСИ. **Всички те са неорганизиран източници на емисии.**

Въздействието върху атмосферния въздух е локално, отрицателно, директно, временно, краткотрайно, обратимо с много ниска степен на значимост.

2.4.3 РИСКОВИ ЕНЕРГИЙНИ ИЗТОЧНИЦИ

2.4.3.1 ИЗТОЧНИЦИ НА ШУМ

Основните източници на шум по време на двата етапа на ИП (строителство и експлоатация) ще са стандартна добивна техника - 1 бр. багер, 1 бр. булдозер/челен товарач и 2 бр. автосамосвали. Техниката ще бъде съсредоточена на работната площадка, в границите на находището, с изключение на товарния транспорт за транспортиране на суровината.

Машините и съоръженията, които работят са фабрично производство и отделящият се от тях шум е гарантиран **в границите на допустимите норми.**

2.4.3.1.1 Транспортната схема

Маршрутът на автосамосвалите ще преминава по съществуващ полски път в североизточния край на находището, заобикаля от северозапад с. Софрониево и стига до републикански път трети клас III-1503 между селата Бутан и Софрониево.

Транспортът **по полските пътища** ще се осъществява с тежкотоварни автомобили със средна скорост 20-30 km/h. Те ще създават еквивалентно ниво на шум около 58÷60 dBA на 7.5 m от оста на движение.

Нивото на транспортния шум, излъчван от автомобилния поток **по републикански пътища от III клас**, е в граници 60÷65 dB(A), на 7.5 m от оста на движение, при скорост 60 km/h на база средноденонощна интензивност на трафика от повече от 1000 МПС.

Инвестиционното предложение **не предвижда изграждане на допълнителна пътна инфраструктура.**

2.4.3.2 ВИБРАЦИИ

Използваната техника при етапите на реализация на ИП (строителство и експлоатация) **не е източник на вибрации в околната среда.**

Вибрациите при работа с определени машини засягат работещите с тях и са фактор на работната среда. Машините и съоръженията, които ще работят са фабрично производство и отделящите се от тях вибрации са гарантирани **в границите на допустимите норми.**

Транспортната схема може да бъде източник на вибрации, разпространяващи се в земната основа, само ако пътните трасета не са съобразени с товароподемността на товарните коли и интензивността на регулярния транспорт по тях.

2.4.3.3 ЛЪЧЕНИЯ

При етапите на реализация на ИП (строителство и експлоатация) използваната техника не е източник на йонизиращи и нейонизиращи лъчения.

2.4.4 ЛАНДШАФТ

Характерът ландшафта в района на ИП е природно-антропогенен. Намира се в близост до с. Софрониево, инфраструктурни обекти (третокласни пътища от Републиканската пътна мрежа, селскостопанска дейност (обработваеми и необработваеми земи).

Природни ландшафти. В района на ИП към тях се отнасят BG0002009 „Златията“ и в 33 BG0000614 „Река Огоста“, както и защитените местности: „Данева могила“ и „Коритата“, които обхващат съхранени природни ландшафти.

От **антропогенизираните ландшафти** се срещат **агрландшафтите**, които са представени предимно от аграрен сеитбооборотен и аграрен ливадно-пасищен, характеризиращи се с прекъснатост на биологичния кръговрат на вещества и задължително допълнително енергетично субсидиране (чрез торене, напояване, обработка на почвите и пр.). Типът антропогенни ландшафти заема част от района, като е представен и с подтип **антропогенен комуникационен**. Селищните територии и съществуващите пътища са с най-висока степен на антропогенна трансформация. Ландшафтът е претърпял изменения както по отношение на растителната покривка, така и по отношение повърхностната му денивелация.

Предвидените дейности по добивните работи ще доведат до цялостно антропогенизиране на площта в границите на находището. Това ще доведе до временни локални промени в релефа, почвената и растителна покривка.

2.4.4.1 СТРОИТЕЛСТВО

В периода на подготовката за добив на територията на ИП извън полето с доказани геоложки запаси се очаква **частично** въздействие върху ландшафтните компоненти „растителност“ и „почви“. Вътре, в границите на площта с доказани геоложки запаси въздействието върху ландшафтните компоненти се разширява, като освен компонентите „растителност“ и „почви“ пряко ще бъде засегнат и релефът.

2.4.4.2 ЕКСПЛОАТАЦИЯ

При експлоатацията на инвестиционното предложение ще се използва открит способ на добив, в резултат на което се очаква пряко въздействие върху релефа и геоложката основа.

Локалният ландшафт ще бъде променен, но **основния тип ландшафт се запазва.**

Не се очаква замърсяване на ландшафтните компоненти с емисии на замърсители.

При възникване на непредвидени аварии са възможни локални замърсявания на компонентите *води и почви*.

2.4.5 ОТПАДЪЦИ

Ще бъдат генерирани следните видове отпадъци: производствени; опасни; битови и минни.

2.4.5.1 ОТПАДЪЦИ ПО ЗАКОНА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ (ЗУО)

Класификацията на отпадъците, които ще се генерират при разработване на находище „Данева воденица“, е направена съгласно Наредба №2 за класификация на отпадъците, ДВ бр. 66/2014 г., посл. изм. и доп. ДВ. бр.53/2022г.

Опасни отпадъци

→ 15 01 10* *Опаковки, съдържащи остатъци от опасни вещества или замърсени с опасни вещества* - получават се при пренос на масла, необходими за добивната техника при строителството, експлоатацията и закриването. Тези опаковки обикновено са обратни. Количество – 0.020 t/y;

Производствени отпадъци

→ 01 01 02 *Отпадъци от разкриване и добив на неметални полезни изкопаеми–незамърсени почви от разкриване на запасите на полезно изкопаемо.*

→ 16 01 03 Излезли от употреба гуми – отпадат от техниката в кариерата, за етапите на откриване на полезното изкопаемо, експлоатацията и закриването. Количество - 1.5 т/у. Ще се предават на фирми за оползотворяване въз основа на договор.

Автотранспортните средства и мобилната техника ще бъдат обслужвани във фирма извън територията на баластриерата. Отпадъците, които ще бъдат генерирани в процеса на ремонтирането и поддръжката на машините (масла, акумулатори), ще се управляват от фирмата, на чиято територия ще се извършва дейността. В бъдещата концесионна площ на находище „Даневата воденица” няма да се извършват ремонтни или каквито и да било поддържащи дейности, свързани с генерирането и съхранението на отпадъци.

Битови отпадъци

→ 20 03 01 ТБО – ще се отделят в незначително количество в рамките кариерното поле при пребиваването на персонала по време на работната смяна при откривни дейности, експлоатацията и закриването. Количество – 0.400 т/у. Ще се събират в контейнер и извозват до регионалното депо по договор с общината.

2.4.5.2 ОТПАДЪЦИ ПО ЗАКОНА ЗА ПОДЗЕМНИТЕ БОГАТСТВА (ЗПБ)

Съгласно технологичната схема на добив на пясъци и чакъли в кариера „Данева воденица“, при извършване на откривните работи ще се генерират минни отпадъци.

Откривка

Въз основа на качествената характеристика и състава на откривния слой, представен от пясъчливи льосовидни глини до льос, покрити с хумусен почвен слой, и според степента на риска за околната среда и/или човешкото здраве отпадъкът се класифицира с код 01 01 02 – отпадъци от разкриване и добив на неметални полезни изкопаеми (Приложения №1 към Наредба №2 от 2014г.), а съгласно Приложение № 3 към чл. 15 от Наредбата за управление на минните отпадъци (Обн. ДВ. бр.5 от 19 Януари 2016г., изм. и доп. ДВ. бр.58 от 23 Юли 2019г.) като *инертни отпадъци*.

Общият обем на откривните материали в находището възлиза на 821 756.8 m³. Средно годишно ще се отнемат по 23 479 m³.

Видът и количествата на очакваните отпадъци са описани подробно в **Предложение за управление на минните отпадъци**, изготвено от Инвеститора и представено в община Мизия на етап одобрение на инвестиционни проекти по смисъла на Закона за устройство на територията.

2.4.6 ГЕОЛОЖКА ОСНОВА

2.4.6.1 ПО ВРЕМЕ НА СТРОИТЕЛСТВОТО

През периода на подготовката (строителството) не се предвижда съществено въздействие върху геоложката основа.

2.4.6.2 ПО ВРЕМЕ НА ЕКСПЛОАТАЦИЯТА

По време на експлоатацията ще се извърши съществено въздействие върху геоложката основа – изземване на установените запаси от полезното изкопаемо над нивото на подземните води.

2.4.7 ЗЕМИ И ПОЧВИ

2.4.7.1 ПО ВРЕМЕ НА СТРОИТЕЛСТВОТО

Земите и почвите ще бъдат повлияни от кариерните дейности, както следва:

- Пряко механично въздействие върху земите и почвите в границите на доказаните геоложки запаси (Блок-1 и Блок-2) с обща площ от 455.455 dka в резултат на откривните работи на кариерата. Ще бъдат иззети селективно откривни материали с общ обем 821756.8 m³ за целия концесионен период, от които: 227 727.65 m³ хумусна почва и 594 029.8 m³ земни маси (лъсовидни глини до лъос с примеси от чакъл и пясък);
- Селективно депониране на откривните материали. През първите две години добитите хумусна почва и земни маси от работните участъци (11739 m²/год.) ще се депонират на временни динамични депа, разположени в границите на проекто-концесионния контур на находището, всяко с площ от 6000 m².
- Очаква се пряко въздействие върху почвите (погребване), засегнати през първите две години с изграждането на временните депа за откривка.
- Очаква се въздействие върху почвите (уплътняване) извън границите на доказаните геоложки запаси (254.491 dka), но в границите на проекто концесионната площ на ИП при транспортирането на откривката и домуването на механизацията и битовите фургони.

В ИП са предвидени съответни мерки, свързани с намаляване запрашаването при изземване на разкривката; съхранение на хумусната почва с оглед оползотворяването ѝ за рекултивационни цели, както и мерки за устойчивостта на временните депа за земни маси и хумусна почва.

2.4.7.2 ПО ВРЕМЕ НА ЕКСПЛОАТАЦИЯ

Замърсяване на почвите при реализацията на Инвестиционното предложение може да се получи по следните причини:

- от отлагане на прах в следствие добивните и транспортните дейности (върху цялата площ на ИП). Предлаганата технология включва мерки: оросяване на черните пътища през сухия летен сезон с водоноска;
- от нефтопродукти при аварийни разливи на горива и смазочни материали от добивната и обслужващата техника (в ограничени участъци). При съблюдаване на инструкциите за експлоатация на кариерната техника и при правилната ѝ поддръжка, рискът от това замърсяване е минимален.

2.4.7.3 ПО ВРЕМЕ НА РЕКУЛТИВАЦИЯ

Съгласно предвидената в ИП технология за отработване на запасите на находище „Данева воденица” рекултивацията на отработените пространства ще се изпълнява едновременно с добивните работи. Очаквано е въздействие върху почвите от отлагане на прах в следствие изкопните, насипните и транспортни дейности, както и отлагане на газови емисии от използваната минна механизация.

3 ОПИСАНИЕ НА РАЗУМНИ АЛТЕРНАТИВИ (НАПРИМЕР ПО ОТНОШЕНИЕ НА ДЕЙНОСТИТЕ, ТЕХНОЛОГИЯТА, МЕСТОПОЛОЖЕНИЕТО, РАЗМЕРА И МАЩАБА), ПРОУЧЕНИ ОТ ВЪЗЛОЖИТЕЛЯ, КОИТО СА ОТНОСИМИ ЗА ИНВЕСТИЦИОННОТО ПРЕДЛОЖЕНИЕ И НЕГОВИТЕ СПЕЦИФИЧНИ ХАРАКТЕРИСТИКИ, И ПОСОЧВАНЕ НА ПРИЧИНИТЕ ЗА ИЗБРАНИЯ ВАРИАНТ, КАТО СЕ ВЗЕМАТ ПРЕДВИД ПОСЛЕДИЦИТЕ ОТ ВЪЗДЕЙСТВИЯТА НА ИНВЕСТИЦИОННОТО ПРЕДЛОЖЕНИЕ ВЪРХУ ОКОЛНАТА СРЕДА

3.1 АЛТЕРНАТИВИ ЗА МЕСТОПОЛОЖЕНИЕ

За реализацията на инвестиционното предложение през 2019 г. са извършени Геоложки проучвания с изчисления на запаси в находище „Данева воденица” по количество и състояние към юни 2019 г.

Проучванията са изпълнени на основание на Разрешение №479 от 27 април 2018 г. на Министъра на енергетиката за проучване на строителни материали - подземни богатства по чл. 2, ал.1, т.5 от ЗПБ, обнародвано в ДВ, брой 41/2018 и „ДОГОВОР с министъра на енергетиката от 28.06.2018 г. за проучване строителни материали - подземни богатства, в площ „Данева воденица“, разположена в землището на с. Софрониево, община Мизия, област Враца.

В резултат на проучванията в находище „Данева воденица“ са отделени в категория Доказани (111) запаси в два блока (Блок-1 и Блок-2), за които са изчислени площ, обем на откривката и обем на полезното изкопаемо, посредством метода на ограничителните повърхнини. За оконтуряването им и пресмятането на обемите на полезното изкопаемо и откривката са използвани 1200 геодезически точки, 32 броя шурфи, 5 сондажа и 12 ВЕС точки. Общата площ на блоковете е 455 455.3 m², а обемът полезно изкопаемо (пясък и чакъл) – 2 004 085.8 m³.

Според резултатите от направените в лабораториите на „Технотест“ ООД, гр. Враца (Геоложки доклад, Том-II приложение 8), „Евротест-контрол“ ЕАД, гр. София (Геоложки доклад, Том-II приложение 9) и извършения минералого-петрографски анализ (Геоложки доклад, Том-II приложение 11), суровината покрива всички изисквания на стандарти БДС EN - 12620 и БДС EN - 13139. Нещо повече, в показателите по повечето определени параметри полезното изкопаемо попада в първа, в много редки случаи втора категория и единствено по съпротивлението на дробимост на материала (Los Angelis) попада в трета категория от общо осем дефинирани параметри.

Извършените геологопроучвателни работи, доказаните и утвърдени от специализираната експертна комисия (СЕК) за приемане на запасите и за оценка на ресурсите на находищата на подземни богатства към МЕ не предполагат алтернатива за местоположение на ИП.

3.2 АЛТЕРНАТИВИ ЗА ТЕХНОЛОГИИ

Директива 2006/21/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 15 март 2006 година за управление на отпадъците от миннодобивната индустрия е транспонирана в българското законодателство посредством Закона за подземните богатства.

Reference Document on Best Available Techniques for Management of Tailing and Waste – Rock in Mining Activities, 2009 се отнася до управление на минните отпадъци от добива на метал-съдържащи руди и някои индустриални минерали, но не се отнася за строителни материали. Независимо от това, основните принципи и насоки на най-добрите техники за

изграждане, експлоатация, закриване и рекултивация на съоръжения за минни отпадъци са валидни и в случая на настоящото инвестиционно предложение - по отношение на съоръженията за минни отпадъци (депа за хумусна почва и откривка).

Основните принципи за доброто управление на минните отпадъци са заложи в НДНТ:

„Доброто управление на минните отпадъци включва оценка на възможните алтернативи за:

- *минимизиране на обема на образуваните минни отпадъци още при първоизточника чрез правилен избор на начина на добив (открит рудник/подземен рудник, различни минни методи)*
- *увеличаване на възможностите за алтернативно използване на минните отпадъци като:*
 - *използване (употреба) като инертен материал в строителството*
 - *използване при възстановяване на други минни площи*
 - *използване за обратно запълване“.*

Във връзка с горното от Възложителя са разгледани алтернативи за технология на добив на пясъци и чакъл, като е избрана най-подходящата и удачна технология спрямо ефективно изпълнение на дейностите, характерни за типа добив и минимално въздействие върху околната среда.

Добивни дейности чрез плитки изкопни работи, без взривяване

Избраната класическа технология за открит добив отговаря на минно-техническите условия на обекта - равнинен релеф, плитко разполагане на подземните изкопаеми (пясък и чакъл), дълбочина на подземните води, отдалеченост от руслото на реката. Предвид това няма алтернатива по предлаганата технология за открит добив на полезното изкопаемо (пясък и чакъл).

Околна среда

Хумусният слой от повърхността на терена в границите на доказаните геоложки запаси ще се изнемва селективно и ще се съхранява на определено за целта временно динамично депо. Оползотворяването му за целите на рекултивацията на нарушените терени ще стартира още на втората година от експлоатацията на находището.

Първоначално **изкопаните земни маси** (лъсовидни пясъчливи глини до лъос) ще се изнемват селективно и ще се депонират на отделно депо, а по-късно при наличие на отработено пространство след втората експлоатационна година ще се насипват директно като обратно запълнение в отработеното пространство, с което на практика ще стартира изпълнението на техническата рекултивация на нарушените от предходната година терени.

По отношение на местоположението на откривката от изкопани земни маси е възможна алтернатива – изграждане на външни насипища за откривка извън границите на проекто-концесионната площ. Това обаче би довело до нарушаване функциите на почвите на земи, които пряко няма да бъдат засегнати от добивните дейности. Допълнително, земите в границите с проведени добивни работи ще останат с нарушен релеф даже и след провеждане на техническа рекултивация, в резултат на формираните плитки котловани в отработените зони на Блок-1 и Блок-2, което ще затрудни силно възстановяването им като земеделски земи в етапа на биологичната рекултивация.

Поради това технологията с външни насипища не е предпочетена от „БУЛМЕКС” ЕООД.

Предложената технология за запълване на отработеното пространство представлява най-добрата алтернатива за минимизиране отпечатъка от добивната дейност върху ландшафта и оползотворяване на формираната откритка от добивната дейност. Избраната технология с предвидено обратно запълване на отработеното пространство и прогресивна рекултивация, изпълнявани успоредно с добивните дейности отговаря на най-добрите налични практики в сектора както по отношение на възстановяване релефа и земеползването на нарушените земи, така и поради отпадане необходимостта от формиране на насипища за съхраняване на откритката (Reference Document on Best Available Techniques for Management of Tailings and Waste-Rock in Mining Activities, January 2009).

Посочената технология за подготовка, експлоатация и рекултивация на нарушените терени на находище „Данева воденица” е най-екологосъобразна от гледна точка възстановяване на нарушените земи и ландшафт.

3.3 АЛТЕРНАТИВИ ПО ОТНОШЕНИЕ НА ПЪТНАТА ИНФРАСТРУКТУРА

В района има добре развита мрежа от полски пътища за обслужване на земеделските земи, като за нуждите на ДОВОС е избран най-подходящата Транспортна схема (**Фигура 2.1-4**), която е и най-късата отсечка, така че да се осигури безопасно транспортиране на добитата суровина спрямо най-близкото населено място. При необходимост ще се осигури допълнително уплътняване с макадам на съответния пътен участък.

3.4 „НУЛЕВА АЛТЕРНАТИВА”

„Нулевата алтернатива” е свързана с не реализацията на инвестиционното предложение и запазване на засегнатата местност в съществуващия ѝ вид. При не извършване на добивните дейности, полезните изкопаеми (пясък и чакъл) ще останат неизползвани. Няма да бъдат реализирани тези ценни за строителството материали, в условията на увеличаваща се необходимост от инертни материали. При не реализиране на ИП няма да се осъществи възможност за значително увеличение на материалните активи. Не биха се реализирали и икономически ползи за държавата и общината във вид на такси и данъци.

Ако се осъществи „нулевата алтернатива” вероятно ще се запази сегашното състояние за ползване на земите. Обработваемите земеделски земи ще продължат да се използват, като е възможно с течение на времето и част от тях да бъдат изоставени. Малко вероятно е изоставените ниви да започнат да се обработват.

Приемането на „нулева алтернатива” или не реализирането на ИП няма да доведе до промяна в предназначението и начина на трайно ползване на имота, които ще останат същите.

Обсъдените по-горе алтернативни решения по отношение на местоположението на ИП, както и избраните технологични решения за добив и транспорт на суровината, не налагат “Нулева алтернатива”. Допълнително, тя (Нулевата алтернатива) не предлага конкретни предимства за благосъстоянието на обществото, поради което нейното прилагане не е предпочетено в случая.

4 ОПИСАНИЕ НА СЪОТВЕТНИТЕ АСПЕКТИ ОТ ТЕКУЩОТО СЪСТОЯНИЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА (БАЗОВ СЦЕНАРИЙ) И КРАТКО ИЗЛОЖЕНИЕ НА ВЕРОЯТНАТА ИМ ЕВОЛЮЦИЯ, АКО ИНВЕСТИЦИОННОТО ПРЕДЛОЖЕНИЕ НЕ БЪДЕ ОСЪЩЕСТВЕНО, ДОКОЛКОТО ПРИРОДНИТЕ ПРОМЕНИ ОТ БАЗОВИЯ СЦЕНАРИЙ МОГАТ ДА СЕ ОЦЕНЯТ ВЪЗ ОСНОВА НА НАЛИЧНОСТТА НА ИНФОРМАЦИЯ ЗА ОКОЛНАТА СРЕДА И НАУЧНИ ПОЗНАНИЯ

4.1 АТМОСФЕРЕН ВЪЗДУХ И КЛИМАТИЧНИ ФАКТОРИ

4.1.1 РЕЛЕФ

Баластриерата е разположено в землище с. Софрониево, община Мизия, област Враца. Теренът на ИП е равен с надморска височина от 41 до 43 метра, което улеснява в значителна степен добивната дейност.

4.1.2 КЛИМАТИЧНИ УСЛОВИЯ

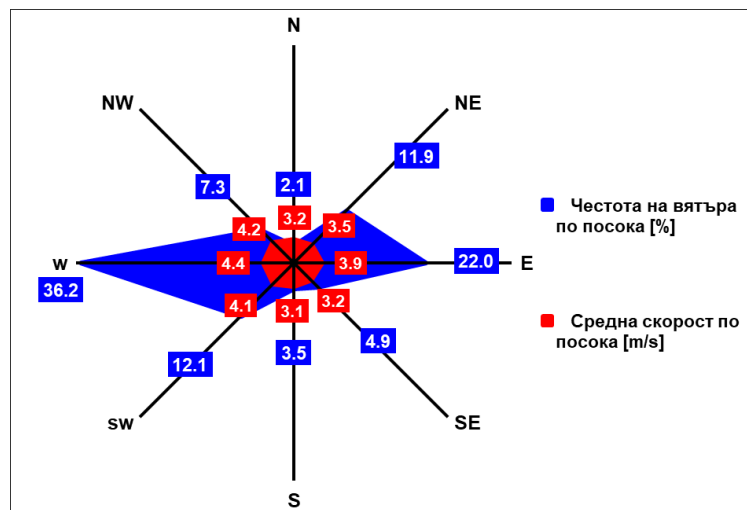
В климатично отношение попада в Северния климатичен район на Дунавската хълмиста равнина от Умерено континенталната климатична подобласт на България.

В ДОВОС са разгледани метеорологичните фактори, които оказват влияние върху процесите на разпространение на замърсители, а оттам и на тяхното ниво в атмосферния въздух:

- *Слънчево греене.* Средна годишна продължителност на слънчевото греене – за периода 31.03 – 31.10 е до 1 750 часа, а за периода 31.10 – 31.03 – над 500 часа. Сумарната слънчева радиация за района на Община Мизия е в границите 1 450 – 1 500 kWh/m² годишно. **Радиационната характеристика за района не стимулира вторични фото-химични реакции между замърсителите и появата на приземен озон в атмосферния въздух.**
- *Температура.* Общо 76 дни в годината са мразовити – дни, в които при някои от наблюденията през денонощието, температурата на въздуха е под 0°C, като 56 от тях са през зимните месеци. В 12 дни среднодневни максимални температури на въздуха са над 30°C, а в 336 дни – над 0°C.
- *Мъгли.* На територията на общината мъглите са характерно явление за студеното полугодие (X – III), когато средния брой на дни с мъгла е между 15 и 37. Месеците ноември и декември се характеризират с най-голям брой дни с мъгла – 7-8 дни. Но поради сравнително малкият им брой през годината (между 15 и 37 дни) и откритостта на терена на ИП, мъглите не са фактор който допринася за влошаване на качеството на атмосферата (КАВ) в района.
- *Валежи.* Количеството на валежите е 352 mm и е много под средното за страната, което е 650 mm. Повече от половината дни през месеците са сухи - броят безвалежни дни е 76 % през годината – 276 дни. Броят на дните с валеж над 2mm – 44 дни през годината, а дните с валежи под 2 mm са 45. Дните със снеговалеж са 13 или в 3.4% от дните в годината. Поройните валежи в диапазона 20-100 mm се наблюдават в около 3 дни през годината и са все по-чести през последните 5 години. Тъй като количеството на валежите е под средното за страната (352 mm) и поради големия брой безвалежни дни – около 76% през годината, тези условия не допринасят за мокро почистване на атмосферата.
- *Облачност.* Ясните дни (включително с дните с незначителна облачност, които са 140) са 282, а мрачните дни са 83.

→ *Средна скорост на вятъра.* През 98 дни от година (27%) ветровете са слаби - със скорост до 2 m/s. В 28 % (103 дни) - скоростта на вятъра е между 2 и 4 m/s, и в 45% (164 дни) ветровете са със сила над 5 m/s. *Средната скорост на вятъра е ниска – в 55% между 2 m/s и 4 m/s, което е белег за много слаби способности на ветровото поле за пренасяне на генериран прахов облак в работните кариерни зони на големи разстояния, т.е. понеже скоростта на пренасяне на облака е ниска, се осигурява достатъчно време за разреждане на концентрациите на прахови частици с околния въздух до неопасни за човешкото здраве нива преди да достигне населените места в района*

На **Фигура 4.1-1** е показана интегралната годишна роза на вятъра за ИП, която ще се използва при моделиране на годишното замърсяването от източниците на ИП.

Фигура 4.1-1 – Интегрална годишна роза на вятъра за района на ИП.

4.1.3 КАЧЕСТВО НА АТМОСФЕРНИЯ ВЪЗДУХ

4.1.3.1 НОРМИ ЗА КАВ

В българското законодателство Европейските директиви (Директива 2008/50/ЕО относно качеството на атмосферния въздух и за по-чист въздух за Европа и Директива 2004/107/ЕО, свързана с концентрациите на арсен, кадмий, живак, никел и полициклични ароматни въглеводороди в атмосферния въздух) са транспонирани в Наредба № 11 от 14 май 2007 г. за норми за арсен, кадмий, никел и полициклични ароматни въглеводороди в атмосферния въздух и Наредба № 12 от 15 юли 2010 г. – за норми за серен диоксид, азотен диоксид, фини прахови частици, олово, бензен, въглероден оксид и озон в атмосферния въздух.

В ДОВОС са представени нормите на замърсителите (ФПЧ_{2.5}, Рb, СО, Бензен, Озон, As, Cd, Ni, PAH) за защита на човешкото здраве, както и критичното ниво на замърсители (SO₂ и NO₂) за опазване на растителността и екосистемите.

4.1.3.2 ОЦЕНКА НА КАЧЕСТВОТО НА АТМОСФЕРНИЯ ВЪЗДУХ В РАЙОНА НА ИНВЕСТИЦИОННОТО ПРЕДЛОЖЕНИЕ

Националната автоматизирана система за контрол на КАВ извършва оценка на качеството на атмосферния въздух върху територията на страната, разделена на 6 Района за оценка и управление на качеството на атмосферния въздух (РОУКАВ), утвърдени със Заповед

№ РД-257/25.03.2022 г. на Министъра на околната среда и водите, а именно - Столичен, Пловдив, Варна, Северен/Дунавски, Югозападен и Югоизточен.

Територията, контролирана от РИОСВ- Враца попада в район за оценка и управление качеството на атмосферния въздух Северен/ Дунавски. Област Враца обхваща **общините:** Враца, Мездра, Козлодуй, Оряхово, Мизия, Хайредин, Бяла Слатина, Роман, Криводол и Борован.

Община Мизия е в рамките на РОУКАВ Северен/Дунавски (по т.1) на горната заповед, но община Мизия не попада като териториални единици (по т. 3) в зони с превишаване на установените норми за горен оценъчен праг (ГОП) на фини прахови частици (ФПЧ₁₀) по **Наредба № 12 от 15 юли 2010 г. – за норми за серен диоксид, азотен диоксид, фини прахови частици, олово, бензен, въглероден оксид и озон в атмосферния въздух.**

Поради горното, община Мизия не попада в списъка на общините, за които е необходимо изготвянето на общински програми за намаляване нивата на замърсителите съгласно Наредба № 7/1999 г. за оценка и управление качеството на атмосферния въздух. Община Мизия се характеризира със сравнително добро състояние на качеството на атмосферния въздух, поради което не се предвиждат чести планови контролни измервания с мобилна станция.

Съгласно информация от ИАОС, поискана по ЗДОИ и Решение №29/ 05.04.2024 г. (писмо изх. № 1042/05.04.2024 г.) на територията на с. Софрониево. община Мизия, област Враца **няма стационарен пункт за мониторинг на качеството на атмосферен въздух (КАВ)**, съгласно Заповед РД-489/26.06. 2019 г. на министъра на околната среда и водите относно дейността на автоматичните измервателни станции (АИС), ръчните пунктове и ДОАС системите за оценка на КАВ в Националната автоматизирана система за контрол качеството на атмосферния въздух. За периода 2022-2023 г. с. Софрониево не е включвано в график за измерване с мобилна автоматична станция (МАС) за КАВ.

По отношение на състоянието на атмосферния въздух изводът е, че качеството на атмосферния въздух отговаря на стандартите и не създава здравен риск за хората живеещи в района на ИП.

4.1.4 *НАЛИЧНИ ДАННИ ЗА ЗАМЪРСЯВАНЕТО НА АТМОСФЕРНИЯ ВЪЗДУХ В РАЙОНА НА ОБЕКТА. ЧУВСТВИТЕЛНИ ЗОНИ*

На територията на община Мизия няма значими местни източници на вредни вещества в атмосферата. Значими източници обаче, са разположени в съседната община – Враца. Направеният анализ на климатичните фактори и метеорологични елементи показва, че те са благоприятни и не обуславят атмосферен пренос на замърсени въздушни маси над територията на общината. Независимо от това е необходимо да се осъществява периодичен контрол на състоянието на въздуха в общината и особено в граничните ѝ територии с община Враца.

4.1.5 *КРАТКО ИЗЛОЖЕНИЕ НА ВЕРОЯТНАТА ЕВОЛЮЦИЯ, АКО ИНВЕСТИЦИОННОТО ПРЕДЛОЖЕНИЕ НЕ БЪДЕ ОСЪЩЕСТВЕНО*

Причините за вредните емисии в района на ИП е главно битовото отопление през зимния период, ре-суспендиране на прах от незалесени площи.

Количеството на емисиите от дейностите в находище „Данева воденица“ по добив на строителни материали – пясък и чакъл са незначителни и **не биха променили** качеството на атмосферния въздух (КАВ) в района, ако инвестиционното предложение не бъде осъществено,

т.е. **не се очаква** прононсирано допълнително **въздействие** от дейностите в находище „Данева воденица“.

4.2 Води

Инвестиционното предложение попада изцяло в обхвата на Басейнова дирекция Дунавски район гр. Плевен (БДДР) - писмо с изх. № ПУ-01-927-(4) от 09.04.2024.

При характеризирането и определянето на въздействието върху водите са взети предвид основните документи за управление на водите в ДРБУ: ПУРБ 2016 - 2021 г., приет с Решение № 1110/29.12.2016 г. на Министерски съвет; ПУРН 2022 - 2027, приет с Решение № 941/28.12.2023 г. на Министерски съвет; Наличната информация по актуализация на ПУРБ. в т.ч. актуални оценки на състоянието на волните тела за целите на актуализирания ПУРБ за следващия планов период; Наличната информация по актуализация на ПУРН, вкл. утвърдените РЗПРН и приети карти на заплаха и риска от наводнения; Становище на БДДР Изх № ПУ-01-927-/1/ от 24.11.2023г.; Становище на БДДР Изх № ПУ-01-927-/4/ от 9.4.2024г. както и информация по ЗДОИ от БДДР: Изх № ПУ-01-15-/3/от 12.4.2024г.

4.2.1 ПОВЪРХНОСТНИ ВОДИ

Добивът ще се осъществява по открит кариерен способ в широката тераса на десния бряг в долното течение на повърхностно водно тяло BG10G307R1013 - р. Огоста.

В ПУРБ 2016-2021 г. за повърхностното водно тяло с код BG10G307R1013 е постановено постигане на следната екологична цел: „Запазване на добро екологично и химично състояние“.

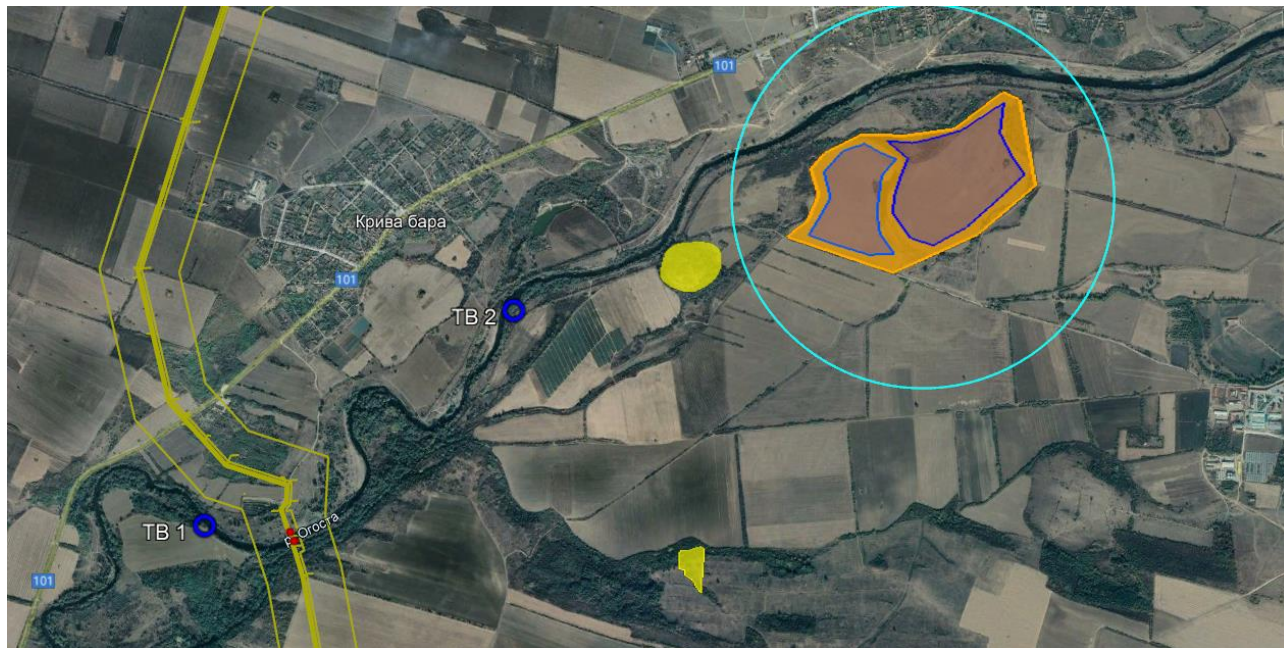
Съгласно информацията за състоянието на водното тяло от ПУРБ 2022-2027г., към настоящия момент, то е – „умерено екологично състояние“ и „добро химично състояние“.

На база информацията, изготвена въз основа на налични в БДДР данни от Национален институт по метрология и хидрология (НИМХ), и предоставена от БДДР за ХМС №16850 - р. Огоста, с. Бутан са направени следните изводи:

- През летните и есенните месеци стойностите на оттока спадат. Минималните стойности в разпределението на средномесечния отток се наблюдават през октомври и се задържат устойчиво ниски през есенния период. Явлението е обусловено от намаления хидроложки ефект на валежите в условията на високи температури на въздуха и от изчерпването на подземните водни запаси в приповърхностния слой.
- В сезонното разпределение на оттока максималните му стойности са през пролетния сезон, който заедно със зимния формира от 70 до 80 % от годишния отток. Съотношението на обемите на зимния и пролетния отток показва, че режимът на реките има континентален характер.
- Средногодишните, максималните и минималните годишни водни количества на реките – наблюдава се неравномерен отток през отделните години и по трите параметри;
- Средномесечни водни количества – наблюдава се максимум на оттока през месеците от февруари до юни и минимум на оттока за месеците от август до ноември, което съответства на климатичните условия във водосбора на реката.
- Средногодишни наносни количества – наблюдава се силно променлив наносен отток.

Ползването на повърхностните води се осъществява за напояване на земеделски култури в 2 точки на водовземане (ТВ1 и ТВ2), които са отдалечени значително от границите на ИП (Фигура 4.2-1).

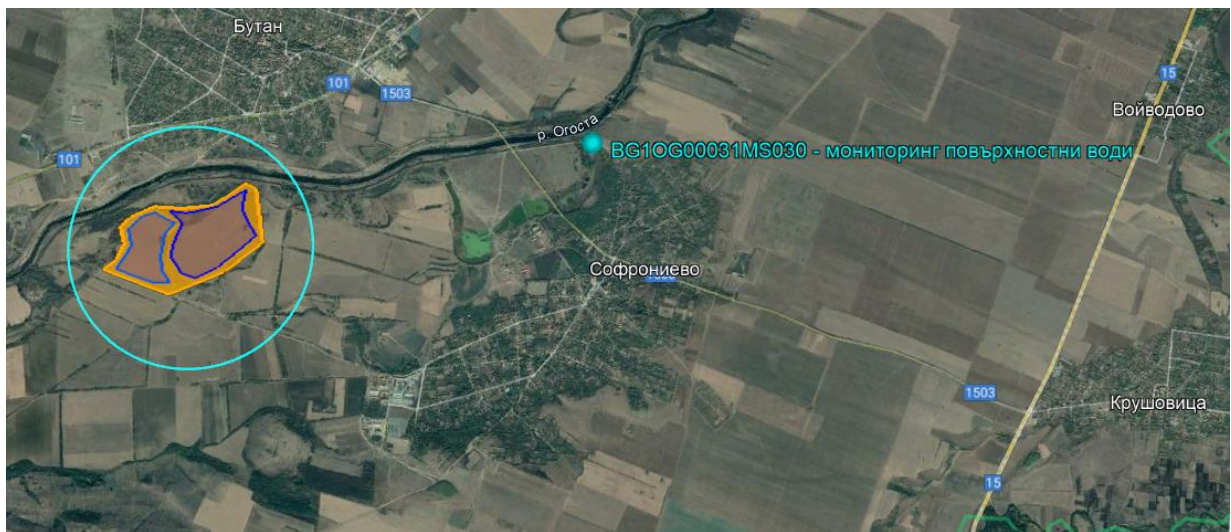
На територията на с. Софрониево, общ. Мизия няма: Издадени разрешителни за ползване на воден обект за заустване на отпадъчни води; Издадени разрешителни за ползване на воден обект за цели, различни от заустване на отпадъчни води; Изградени язовири.

Фигура 4.2-1 – Местоположение на ТВ 1 и ТВ 2 (сини кръгчета), както и точките на преминаване през р. Огоста на газопровод свързващ ПГХ „Чирен“ със съществуващата газопреносна мрежа на в района на с. Бутан“ (червени точки).

4.2.1.1 ДАННИ ОТ МОНИТОРИНГ НА ПОВЪРХНОСТНИ ВОДИ

На територията на община Мизия (землище с. Софрониево) е разположен 1 пункт р. Огоста при с. Софрониево с европейски код BG1OG00031MS030 за мониторинг на повърхностни води, показан на **Фигура 4.2-2**. Честотата на пробовземане е 4 пъти годишно, разпределено на всеки 3 месеца в равни интервали. Анализите се извършват от Регионална лаборатория на ИАОС гр. Враца.

Фигура 4.2-2 – Мониторингов пункт (BG1OG00031MS030) за повърхностно за водно тяло BG1OG307R1013 в землището на с. Софрониево спрямо находище „Данева воденица”.

Съгласно предоставените данни от национален мониторинг на повърхностни води за периода 2021-2023 г., включващи всички пунктове, определящи състоянието на повърхностните водни тела, в чиито водосбор попада землището на село Софрониево, не се наблюдават превишения на нормативните изисквания с изключение на показателя „Алуминий“ - интернет страница на БДДР ¹.

Съгласно Кадастрално- административната информационна система (КАИС) - карти в мащаб 1:5 000 на АГКК и ГИС база данни на БДДР е установено, че площта на находище „Данева воденица” е разположена, както следва:

- на повече от 70 m южно от брега на р. Огоста, като в този участък са изградени диги (поземлен имот 68148.205.124. област Враца, община Мизия. с. Софрониево. Местност „До Огоста“, вид собственост – „Държавна частна“, вид територия „Територия, заета от води и водни обекти“. Начин на трайно ползване (НТП) – „Водно течение – река, площ 288 016 кв. m. стар номер 000124“;
- на повече от 15 m от поземлен имот 68148.205.152. област Враца, община Мизия. с. Софрониево, местност „До Огоста“, вид собственост „Държавна публична“, вид територия „Територия, заета от води и водни обекти“, НТП „За водностопанско. хидромелиоративно съоръжение“, площ 82 620 кв. m.

Хидромелиоративните обекти не съществуват, като такива. Понастоящем представляват малки линейни понижения в релефа, обрасли с треви и храсти. Може да се видят и остатъци от бетонни съоръжения.

4.2.1.2 РИСК ОТ НАВОДНЕНИЯ

Съгласно действащия към момента ПУРН 2022 - 2027 г. и предоставената информация от БДДР, ИП не попада в РЗПРН.

¹ <https://www.bd-dunav.bg/content/upravlenie-na-vodite/sastoianie-na-vodite-i-zonite-za-zashtita/informaciia-za-sastoiانيتeto-na-vodite/>

На територията на с. Софрониево, община Мизия, област Враца **не попадат райони със значителен потенциален риск от наводнения.**

В ПУРН 2022 - 2027 г. няма заложен конкретни мерки, касаещи настоящото ИП, които трябва да се вземат предвид при реализиране на предвидените дейности. Също така в Плана няма предвидени забрани и ограничения, касаещи реализирането на предвидените дейности.

4.2.1.3 КРАТКО ИЗЛОЖЕНИЕ НА ВЕРОЯТНАТА ЕВОЛЮЦИЯ, АКО ИНВЕСТИЦИОННОТО ПРЕДЛОЖЕНИЕ НЕ БЪДЕ ОСЪЩЕСТВЕНО

Ако инвестиционното предложение не бъде осъществено, не се очакват промени в естествените еволюционни процеси по отношение на повърхностните води. Възможни са промени, свързани с изменение на климата, валежната обстановка и атмосферните температури. Също така е възможно да възникнат промени свързани с реализация на други инвестиционни предложения в района, селскостопанска дейност, заустване на отпадъчни води, разливи и др.

4.2.2 ПОДЗЕМНИ ВОДИ (ПВТ)

Съгласно информацията в писмо с изх. № ЗДОИ-01-15 (3) от 12.04.2024г. на БДДР територията на с. Софрониево, община Мизия, област Враца попадат следните подземни водни тела: BG1G0000QAL015, BG1G0000QPL023, BG1G0000N2034 и BG1G000N1BP036. ИП попада в подземно водно тяло Порови води в Кватернера - р. Огоста с код BG1G0000QAL015.

Съгласно информацията от ПУРБ 2022-2027г, състоянието на водно тяло с код BG1G0000QAL015 към момента на съставяне на настоящото Задание е: *добро химично и добро количествено състояние.*

Поставената цел за ПВТ, за постигане към 2027г. към Проект на ПУРБ 2022-2027 г. е „Предотвратяване на влошаването и запазване на добро количествено и химично състояние”

В землището на село Софрониево попада мониторингов пункт за подземни води с код BG1G000N1BPMР441 за водно тяло BG1G000N1BP036 (писмо № ЗДОИ-01-15 (3) от 12.04.2024г. на БДДР), показан на **Фигура 4.2-3**, който съвпада с водоизточник ТК- ВиК Враца с Разрешително № 1151 1204/ 23.03.2018 г.

Фигура 4.2-3 – Мониторингов пункт (BG1G000N1BPMР441) за подземно водно тяло BG1G000N1BPO36 в землището на с. Софрониево спрямо находище „Данева воденица”.

За периода 2021-2023г. в пункта не са установени отклонения от нормативните изисквания – интернет страницата на БДДР — www.bd-dunav.org, раздел „Управление на водите”/”Състояние на водите и зоните за защита”/”Състояние на водите“.

ИП няма да въздейства върху посочения пункт.

4.2.3 Използване на подземните води

Според публичните регистри на БДУДВР на територията на община Мизия има следните съоръжения за водовземане от подземни води за стопански цели към 2014 г.:

- гр. Мизия: 2 броя с общ обем 66 000 m³ /годишно, към ПВТ: BG1G0000Qal015;
- с. Софрониево: 3 бр. с общ обем 3000 m³ /годишно, към ПВТ: BG1G0000Qal015;
- с. Крушовица: 3 бр. с общ обем 3000 m³ /годишно, към ПВТ: BG1G0000Qal016.

Местоположението на всички водоизточниците (с/или без) издадени разрешителни за водовземане е представено на **Фигура 4.2-4**.

Фигура 4.2-4 – Всички водоземни съоръжения в района около находище „Данева воденица“.

Легенда:

- – водоизточници извън 1000 метровия обхват без разрешителни
- – точки за мониторинг
- – водоизточници в концесионния контур без разрешителни
- – водоизточници с разрешителни (ТК-ВиК Враца съвпада с точка за мониторинг ВГ1G000N1ВРМР441 за подземно водно тяло ВГ1G000N1ВР036)
- – тръбни кладенци ТК 6 и ТК 6-1 с учреден СОЗ от 2004 г.

4.2.3.1 КООРДИНАТИ НА ВОДОИЗТОЧНИЦИТЕ (ПОВЪРХНОСТНИ И ПОДЗЕМНИ), ВКЛ. И ЗА МИНЕРАЛНИ ВОДИ. НАСЕЛЕНИ МЕСТА И/ИЛИ ОБЕКТИ, КОИТО ЗАХРАНВАТ.

Съгласно информацията на БДДР (писмо с изх. № ЗДОИ-01-15 (3) от 12.04.2024г.) те са:

➤ **Разрешително № 11511536/ 25.09.2023 г.;**

Местоположение: ШК „Грудов кладенец“ № 3 - ВиК Враца - Софрониево с географски координати - СШ 43°37'40,9" и ИД 23°45'12.6";

Воден обект - Кватернерен водоносен хоризонт;

Цел на водовземането - Обществено питейно-битово водоснабдяване;

Разрешено водно количество - 63 072 m³/годишно.

Водоизточникът се намира на разстояние 1070 m от контура на добивната площ, т.е - извън буферната зона от 1000 m за водоизточници без СОЗ, определена в Приложение 1 от Националния каталог от мерки - НКМ, към ПУРБ 2016-2021.

➤ **Разрешително № 1151 1204/ 23.03.2018 г.;**

Местоположение: ТК - ВиК Враца - Софрониево с географски координати - СШ 43°37'34" и ИД 23°45'26.9";

Воден обект - Неогенски водоносен хоризонт;

Цел на водовземането - Обществено питейно-битово водоснабдяване;

Разрешено водно количество - 63 072 m³/годишно.

Водоизточникът се намира на разстояние 1410 m от контура на добивната площ, т.е - извън буферната зона от 1000 m за водоизточници без СОЗ, определена в Приложение 1 от НКМ към ПУРБ 2016-2021. Освен това водоприемната част на съоръжението е в Неогена, т.е в дълбокия, закрит хоризонт.

➤ **Разрешително № 11591285/ 01.09.2020 г.;**

Местоположение: ТК - Тоев Кампо, Софрониево с географски координати - СШ 43°37'37.34" и ИД 23°45'50.95";

Воден обект - Кватернерен водоносен хоризонт;

Цел на водовземането - Водоснабдяване за други цели;

Разрешено водно количество - 3 154 m³/годишно.

➤ **Разрешително № 11120122/ 05.09.2022 г.;**

Местоположение: Точки на водовземане (ТВ) с географски координати - ТВ1 СШ 43°37'23.672" и ИД 23°41'46.399"; ТВ2 СШ 43°37'58.158" и ИД 23°43'00.421";

Воден обект - р. Огоста;

Цел на водовземането - Самостоятелно водоснабдяване за напояване на земеделски култури;

Разрешено водно количество - ТВ1 - 93 840 m³/годишно; ТВ2 - 158 743 m³/годишно.

4.2.3.2 СЪЩЕСТВУВАЩИ СЪОРЪЖЕНИЯ ЗА ВОДОВЗЕМАНЕ ОТ ПОДЗЕМНИ ВОДНИ ОБЕКТИ С ЦЕЛ ОБЩЕСТВЕНО ПИТЕЙНО-БИТОВО ВОДОСНАБДЯВАНЕ – ПБВ БЕЗ ИЗДАДЕНИ РАЗРЕШИТЕЛНИ ЗА ВОДОВЗЕМАНЕ КЪМ ДАТАТА НА ИЗГОТВЯНЕ НА СПРАВКАТА НА БД

Местата на съоръженията и/или самите съоръжения предназначени за ПБВ в обхвата на буферната зона от 1000 m са представени на **Фигура 4.2-4** и **снимки 3 до 6**.

➤ Местоположение на съоръжението: ШК „Грудов кладенец“ № 7 с географски координати - СШ 43°38'19.60" и ИД 23°44'53.10". Според посочените координати съоръжението следва да бъде в североизточната част на находището. На терена същото **не беше намерено** - открити бяха късове бетон и тухли – **сн. 3;**

➤ Местоположение на съоръжението: ШК „Грудов кладенец“ № 6 с географски координати - СШ 43°38'10.30" и ИД 23°44'29.80". Според посочените координати съоръжението следва да бъде в централната част на находището. На терена същото **не беше намерено**-открити бяха късове бетон и тухли – **сн. 4;**

Сн. 3 Местоположение на ШК „Грудов кладенец” № 7

Сн.4 Местоположение на ШК „Грудов кладенец” № 6

➤ Местоположение на съоръжението: ШК „Грудов кладенец“ № 5 с географски координати - СШ 43°37'37.999" и ИД 23°44'48.50". Съоръжението се намира на 890 m южно от контура на площта. Същото е полуразрушено и в него няма вода – **сн. 5;**

➤ Местоположение на съоръжението: ШК „Грудов кладенец“ № 4 с географски координати - СШ 43°37'37.60" и ИД 23°44'43.70". Съоръжението се намира също на 890 m южно от контура на площта. Същото е затворено с капак и видимо не се използва – **сн. 6;**

Сн. 5. ШК „Грудов кладенец” № 5

Сн. 6. ШК „Грудов кладенец” № 4 и ШК „Грудов кладенец“ 5

- Местоположение на съоръжението: ШК „Грудов кладенец“ № 2 с географски координати - СШ 43°37'32.599" и ИД 23°45'23.4". Съоръжението се намира на повече от 1000 m от контура на площта;
- Местоположение на съоръжението: ШК „Грудов кладенец“ № 1 с географски координати - СШ 43°37'32.199" и ИД 23°45'30.30". Съоръжението се намира на повече от 1000 m от контура на площта;
- Местоположение на съоръжението: ШК № 1 с географски координати - СШ 43°38'51,10" и ИД 23°46'58.10". Съоръжението се намира на повече от 1000 m от контура на площта;
- Местоположение на съоръжението: ШК № 2 с географски координати - СШ 43°38'0.40" и ИД 23°46'50.30". Съоръжението се намира на повече от 1000 m от контура на площта.;
- Местоположение на съоръжението: ТК „Грудов кладенец“ № 3 с географски координати - СШ 43°37'40.8" и ИД 23°45'12.40". Съоръжението се намира на повече от 1000 m от контура на площта.;
- Местоположение на съоръжението: ТК „Грудов кладенец“ № 2 с географски координати - СШ 43°37'51.60" и ИД 23°45'13.30". Според посочените координати съоръжението следва да бъде на 770 m югоизточно от контура на находището. На терена същото не беше намерено;
- Местоположение на съоръжението: ТК „Грудов кладенец“ № 1 с географски координати - СШ 43°37'33.899" и ИД 23°45'27.50". Съоръжението се намира на повече от 1000 m от контура на площта.

Използващите се, изброени по-горе съоръжения се намират в обхвата на селскостопански терени според ОУП на община Мизия. Земеделската земя около кладенците е обект на интензивно ползване, като се прилагат всички агротехнически, агроелиоративни и агрохимически мероприятия.

С писмо с изх. №7000-113 (1)/21.03.2024 г. „Водоснабдяване и канализация” ООД - Враца дава отрицателно становище и уведомява „Булмекс” ЕООД, че експлоатира 7 бр. шахтови и 3 бр. тръбни кладенци, като част от тях са работни, а останалите резервни. Инвестиционна площ обхваща изцяло два от шахтовите кладенци (ШК-6 и ШК-7) като по този начин засяга цялата вододайна група. Отрицателното становище се потвърждава и в последвалите писма с изх. № 7000-122 (1)/23.04.2024 г. и изх. № 3200- 21-(1)/10.07.2024г.).

Направената справка с регистрите в наличната и достъпна информация, в частност - електронната страница на БДДР - Плевен и РЗИ Враца за:

- издадените разрешителни за водовземане от подземни води;
- съоръженията за подземни води;
- СОЗ около водоизточниците за питейно и битово водоснабдяване;
- водоснабдителните обекти /РЗИ Враца/.

показва, че за землището на с. Софрониево, общ. Мизия, не са посочени цитираните съоръжения за водовземане от подземни води – шахтови кладенци ШК №6 и ШК №7 – описани в становището на ВиК, както и СОЗ, което дава основание на „БУЛМЕКС” ЕООД да внесе настоящото инвестиционно предложение.

Допълнително, по време на теренните работи от експертите по ОВОС е установено, че двата ШК не съществуват на терена, вкл. до същите няма изградено ел. захранване. Земеделската земя на мястото на кладенците и около тях е обект на

интензивно ползване с прилагане на всички необходими за целите агротехнически и агрохимически мероприятия.

Независимо от направените констатации, свързани с шахтови кладенци ШК №6 и ШК №7 становището на ВиК-Враца (писмо с изх. № 3200-21(1)/10.07.2024 г.) е отрицателно.

4.2.3.3 КРАТКО ИЗЛОЖЕНИЕ НА ВЕРОЯТНАТА ЕВОЛЮЦИЯ, АКО ИНВЕСТИЦИОННОТО ПРЕДЛОЖЕНИЕ НЕ БЪДЕ ОСЪЩЕСТВЕНО

Ако инвестиционното предложение не бъде осъществено, не се очакват промени в по отношение на подземните води.

4.2.4 Зони за защита на водите, съгласно чл. 119а

В Таблица 4.2-1 са представени наличието или отсъствието на зони за защита на водите, съгласно чл.119а, ал. 1 от Закона за водите (съгласно писмо с изх. № ЗДОИ-01-15 (3) от 12.04.2024г. на БДДР на директора на БДДР.

Таблица 4.2-1 – Засягане на зони за защита на водите, съгласно чл.119а, ал.1 от Закона за водите.

Зони за защита на водите	Вид на зоната	ИП попада (код) / не попада в зона за защита
чл. 119а. ал. 1.т. 1 от ЗВ	Зона за защита на питейните води от повърхностни водни тела.	Не попада.
	Зона за защита на питейните води от подземни водни тела.	Попада: всички подземни водни тела са определени като зони за защита на питейните води.
чл. 119а, ал. 1, т. 2 от ЗВ	Зона за отдих и водни спортове.	Не попада.
чл. 119а. ал. 1. т. 3 от ЗВ	Чувствителна зона.	Попада - зона с код BGCSARI07.
	Уязвима зона.	Попада - Северната зона със замърсяване с нитрати от земеделски източници.
чл. 119а. ал. 1. т. 4 от ЗВ	Зона за стопански ценни видове риби.	Не попада.
чл.119а, ал. 1, т. 5 от ЗВ	Защитени територии.	Попада: „Данева могила“, Коритата.
	Зона за местообитания.	Попада: зона с код BG0000614 и име „Река огоста“.
	Зона за птици.	Попада частично в зона с код BG0002009 и име „Златията“.

4.2.4.1 САНИТАРНО-ОХРАНИТЕЛНИ ЗОНИ, СЪГЛАСНО ЧЛ. 119, АЛ. 4, Т. 2 ОТ ЗВ И БУФЕРНИ ЗОНИ ОКОЛО ВОДОВЗЕМНИТЕ СЪОРЪЖЕНИЯ/СИСТЕМИ, В СЛУЧАИТЕ КОГАТО НЕ СА ОПРЕДЕЛЕНИ СОЗ.

Към настоящият момент в района на находище „Данева воденица“, в землището на с. Софрониево, общ. Мизия, частично попада една учредена санитарно-охранителна зона около водоизточниците и съоръженията за питейно-битово водоснабдяване определени в

съответствие с изискванията на Наредба №3/16.10.2000 г., съгласно Заповед на директора на БДДР - СОЗ-23/16.09. 2004г.².

Фигура 4.2-5 – СОЗ за ПБВ – „Крива бара“, 2004г.

Зоната се намира на отсрещния, левия, бряг на р. Огоста, без хидравлична връзка с площта на ИП, като разстоянието от контура на ИП до контура на пояс 3 на СОЗ е повече от 1400 метра - **Фигура 4.2-5.**

Както беше посочено по-горе, има две съоръжения за обществено ПБВ без определени СОЗ- ШК „Грудов кладенец“ № 4 и ТК „Грудов кладенец“ № 2 (разкрива подземни води в Неогена, извън обхвата на ИП), за които се изисква спазване на ограничения в буферни зони в радиус 1000 m от водоземното съоръжение, съгласно *Приложение 1 към Национален каталог от мерки към ПУРБ*. В същото време за двете съоръжения **няма:**

- разрешителни за водоземане,
- не се вписани в регистъра на съоръженията за подземни води на БДДР и в регистъра на обектите с обществено предназначение – водоснабдителни обекти на РЗИ Враца.

ИП не попада в границите на СОЗ на вододобивните съоръжения.

4.2.5 МЕРКИ И ДЕЙСТВИЯ ЗА ПОСТИГАНЕ НА ЕКОЛОГИЧНИТЕ ЦЕЛИ

В ДОВОС са представени мерките, заложи в ПУРБ 2016 - 2021 г, които трябва да се вземат предвид при реализиране и експлоатацията на този вид ИП. **При изпълнение на планираните дейности не трябва да се нарушават забранителни и/или ограничителни мерки.**

При реализиране на ИП следва да се прилагат и спазват приложимите мерки, съгласно Становището по Екологична оценка № 7-3/2016 г. на проекта на ПУРБ към ПУРБ 2016 - 2021 г. в ДРБУ (Приложение № 7.2.10 и Приложение 7.2.11).

В заключение, съгласно Становището на БДДР : ИП „Добив и първична преработка на строителни материали - пясък и чакъл, подземни богатства по чл. 1. ал. 1, т. 5 от Закона за подземните богатства, от находище „Данева воденица“, разположено в землището на с.

² <http://www.bd-dunav.org/content/registri/zoni-za-zashtita-na-vodite/>

Софрониево, общ. Мизия, обл. Враца “е допустимо спрямо ПУРБ 2016 - 2021 г.. при спазване на мерките посочени по-горе и по-конкретно:

- да не се допуска разкриване на подземните води на повърхността;
- да не се влошава количественото и химичното състояние на подземните води, поради това, че подземното водно тяло е зона за защита на питейните води.
- да не се допуска добив на инертни материали на по-малко от 50 m от брега на р. Огоста.

Освен горните мерки ще бъдат спазвани също:

1. Забрани и ограничения, предвидени в Закона за водите, по отношение на този вид инвестиционни предложения и/или въздействия.

а/ за опазване на подземните води от замърсяване се прилагат разпоредбите на чл. 46, ал. 2 и чл. 118а, ал. 1. т. 2. 3. и 4 от ЗВ:

- т. 2 - обезвреждането, включително депонирането на приоритетни вещества, които могат да доведат до непряко отвеждане на замърсители в подземните води;
- т. 3 - други дейности върху повърхността и в подземния воден обект, които могат да доведат до непряко отвеждане на приоритетни вещества в подземните води;
- т. 4 - използването на материали, съдържащи приоритетни вещества, при изграждане на конструкции, инженерно-строителни съоръжения и други, при които се осъществява или е възможен контакт с подземни води.

С цел да не се нарушават цитираните по-горе законови разпоредби е необходимо при изграждането, експлоатацията и рекултивацията на находище. „Данева воденица“ да не се допуска пряко или непряко отвеждане на замърсители в подземните води.

За недопускане и предотвратяване на замърсявания и аварии, по отношение на повърхностните и подземните води е необходимо спазване на изискванията на чл. 131 от ЗВ: „При аварийни случаи, създаващи предпоставки за замърсяване на водите, собственикът или лицето, експлоатиращо обекта - източник на замърсяване, включително хвостохранилища, шламохранилища и насипища, е длъжно да вземе необходимите мерки за ограничаване или ликвидиране на последиците от замърсяването съгласно предварително изготвен аварийен план и незабавно да уведоми басейновите дирекции и органите на Министерството на вътрешните работи”.

б/ с цел защита на крайбрежните заливаеми ивици и принадлежащите земи на водохранилищата ще се изпълняват разпоредбите на чл. 134. т. 1. т. 3 и т. 4 от ЗВ като не се допуска: депониране и третиране на отпадъци; строителство на стопански и жилищни постройки; миенето и обслужването на транспортни средства и техника.

Съгласно чл. 143 от ЗВ - За защита от вредното въздействие на водите се забранява - нарушаването на естественото състояние на леглата, бреговете на реките и крайбрежните заливаеми ивици: намаляването на проводимостта на речните легла, включително чрез баражи и прагове, без съответното разрешително: използването на речните легла като депа за отпадъци, земни и скални маси; съхраняването или складирането на материали, които в значителна степен биха увеличили унищожителната сила на водата при наводнения.

За да се изпълнят цитираните по-горе законови разпоредби, е необходимо при изграждането, експлоатацията и рекултивацията на находище „Данева воденица" да не се засягат повърхностни водни обекти, както и по време на експлоатационните работи да не се допуска замърсяване на водите и/или нарушаване на естественото състояние на леглата,

бреговете на реките и крайбрежните заливаеми ивици и намаляване на проводимостта на речните легла.

в/ за не допускане замърсяване на атмосферни води в находището от евентуални изпускания и разливи на нефтопродукти - горива и масла ще бъдат извършвани редовни технически прегледи на машините и съоръженията и при необходимост - ремонти.

г/ няма да се допуска засягане и нарушаване на обществени интереси, съгласно чл. 49. ат. 1 и ат. 3 от ЗВ. в резултат на водовземане или ползване, които включват създаването на опасност от:

1. ограничаване на общото водовземане или ползване;
2. застрашаване на отбраната и сигурността на страната;
3. нарушаване условията на планове за управление на речния басейн;
4. негативни въздействия върху бреговете, върху съоръженията, върху качеството на водите и върху защитени територии или с разхищението на води.

С писмо изх. № ПУ-01-927 (6) /12.07.2024г. БДДР счита, че в доклада по ОВОС на ИП - Добив и първична преработка на строителни материали пясък и чакъл. Подземни богатства по чл. 2 ал. 1, т. 5 от Закона за подземните богатства, от находище „Данева воденица”. разположена в землището на с. Софрониево, общ Мизия, обл. Враца”, са разгледани всички потенциални въздействия от реализацията и експлоатацията на ИП и са планирани мерки за тяхното предотвратяване и намаляване.

4.2.6 ВОДОСНАБДЯВАНЕ И КАНАЛИЗАЦИЯ

4.2.6.1 ВОДОСНАБДЯВАНЕ

Водоснабдяването на територията на община Мизия се осъществяват от “ВиК” Враца, водоизточниците са общо 13 и има 7 помпени станции. Дължината на водопроводната мрежа е съответно: 49 86 m външна и 107 300 m вътрешна. Водопроводните тръби са етернитови и имат доказано канцерогенен действие върху организма на човека.

Община Мизия изпитва затруднения със снабдяването на населението с питейна вода през летните периоди до високите части на населените места.

Качеството на питейните води се изследва, както от ВиК гр. Враца, така и от РЗИ гр. Враца. Пробонабирането се извършва от определени контролни пунктове в населените места, утвърдени съвместно с РЗИ гр. Враца. Съкратени химични анализи се извършват всяко тримесечие, а пълен химичен анализ – един път годишно. Микробиологични анализи се извършват ежемесечно.

4.2.6.2 КАНАЛИЗАЦИЯ

На територията на Община Мизия, населените места с население под 2000 са без канализация и ПСОВ с изключение на с. Крушовица. Включително и в общинският център гр. Мизия няма изградена канализационна мрежа.

4.3 ГЕОЛОЖКА ОСНОВА И ЗЕМНИ НЕДРА

4.3.1 ЛИТОСТРАТИГРАФСКИ И ТЕКТОНСКИ УСЛОВИЯ

В района на находища „Данева воденица” се наблюдават кватернерни отложения, разположени върху слабо споени скали с неогенска възраст.

От значение за ИП са единствено Кватернерните холоценски седименти. Това са чакъли и пясъци от заливната тераса на р. Огоста. В по-високите места е установена и надзаливната тераса. Причисляват се към акумулативните форми на релефа.

В тектонско отношение, районът на ИП попада в обширната Ломска депресия, без проява на разривна тектоника.

Съгласно „Доклад за резултатите от извършените геоложки проучвания в площ „Даневата воденица“ разположена в землището на село Софрониево, община Мизия, област Враца, на строителни материали - чакъли и пясъци, с изчисление на запаси, в находище „Данева воденица“ по количество и състояние към 12 юни 2019 г.“, основните елементи на геоложкия стрпоеж в района са:

→ *Лъос (преотложен)* - дебелината му варира, като средно е около 1.5-2 m. В най-горната му част, в следствие обработка е привнесен хумус и към момента може да се разглежда като силно песъчлив почвен слой. Както в дълбочина, така и латерално, лъосът варира между типичен и глинест, а в отделни интервали се наблюдават лещи от пясъци и чакъли.

→ *Продуктивен хоризонт*. Разполага се под лъоса на дълбочина от 0,5 до около 6,5 m, със средна дебелина около 4 m. Най-отгоре в този хоризонт се разполагат сравнително фини, преобладаващо кварцови пясъци с дебелина до 40 cm. Под тях се редуват по-песъчливи и по-чакълени отложения с чакъли рядко достигащи до размери от 3 cm. В основата на продуктивния хоризонт се установяват сравнително по-едри чакъли, с по-малко пясък между отделните късове.

→ *Подложка*. Най-отгоре тук е възприета долната част на описаните по-горе сравнително едри чакъли поради глината която се открива в тях (дебелина до 30-40 cm). Под чакълите с рязка граница се подсича сиво-зеленикава мазна глина с дебелина 30-35 cm, а под нея се разполагат Неогенски слабо споени пясъчници богати на карбонат, чиято дебелина не е преминала при проучването.

Дебелината на откривката средно е 2 m, а на полезното изкопаемо – строителни материали – пясъци и чакъли, се изменя от 3 до 6 m, средно 4.5 m. При проучвателните дейности е установено, че близо 50 % от обема на полезното изкопаемо (на дълбочина под 3.5 m) се намира във водна среда. Находището ще се експлоатира в контурите на доказаните геоложки запаси в категория 111 и над нивото на подземните води. Проектната концесионна площ е 455.455 dka.

По минерален състав в полезното изкопаемо преобладава кварцът. В гравелитната фракция кварцовите зърна са около 90%. Пясъчната фракция е преобладаващо кварцова, до около 98% от зърната.

По химичен състав, материалите представляват окиси и силикати. Не съдържат вредни и опасни вещества. Съгласно Геоложкия доклад, съдържанията на разтворими соли са от порядъка на стотни части от процента. Също така, материалите са годни за всякакъв вид строежи и не се изискват мерки по радиационна защита.

4.3.2 ГЕОЛОЖКИ СТРОЕЖ НА ИЗСЛЕДВАНАТА ПЛОЩ

В геоложко отношение строежът на изследваната площ е прост. Става дума за кватернерни отложения съставени от сравнително едноразмерни дребни до 3 cm чакъли и пясъци с различен литоложки състав.

В отделните части на площта се наблюдават различни конфигурации на взаимоотношенията на чакълите и пясъците в този продуктивен интервал, но генерално могат да се опишат в следната конфигурация:

→ Първи интервал - пясъци, добре сортирани с едрина до 0.3 mm. Те са отложени при сравнително висок ерозионен базис, който не предполага нанасяне на по-едра фракция. Тези пясъчникови хоризонти се характеризират с наличието на коса слоестост. Средната дебелина на този интервал е около 30-40 cm.

→ Втори интервал - този интервал се характеризира с редуване на отделни хоризонти на чакъли и гравелити с преобладаващ размер под 3 cm (късове над 3 cm се срещат изключително рядко) с различно процентно съдържание на пясък и хоризонти с добре сортиран промит пясък. Общата дебелина на този интервал е средно 3.5-4 m като броя и дебелината на слоевете промит пясък може да варира, но винаги е в подчинено количество спрямо тези на чакълите.

→ Трети интервал - той е в основата на отложенията, които могат да бъдат разгледани като полезно изкопаемо. Характеризира се с почти пълното отсъствие на пясъчна фракция и наличие на чакъли с размери достигащи до 10-12 cm. Като литоложки състав този интервал не се различава значително от намиращите се над него чакъли. Забелязва се единствено по-високо съдържание на кварцовите късове (навярно от дайки и жили), което навярно се дължи на сравнително ниското обемно тегло и здравината на аморфния кварц, спрямо магмените и метаморфните скали срещащи се в подхранващата провинция. Интервала на по-едрите чакъли е дебел средно около 1.5 m, но от него, като полезно изкопаемо могат да се ползват първите 80 до 100 cm, понеже в основата чакълите са примесени с глини, които правят невъзможно пресяването.

В тектонско отношение, районът на ИП попада в обширната Ломска депресия, която на фона на описаните по-горе геоложки нива има спокойно залягане, без проява на разривна тектоника.

По резултати от геоложкото проучване дебелината на откривката е средно 2 m, а на полезното изкопаемо – строителни материали – пясъци и чакъли, се изменя от 3 до 6 m, средно 4.5 m. При проучвателните дейности е установено, че близо 50 % от обема на полезното изкопаемо (на дълбочина под 3.5 m) се намира във водна среда. Находището ще се експлоатира в контурите на доказаните геоложки запаси в категория 111 и **над нивото на подземните води**. Проектната концесионна площ е 455.455 dka.

4.3.3 СЕИЗМИЧНА ОПАСНОСТ

Съгласно Картата на сеизмично райониране на Република България за период 1000 години (ДВ. бр.13/14.02.2012г.), територията на ИП попада в област със сеизмична активност от VIII-ма степен по МШК-64 (сеизмична скала „Медведев-Шпонхойер-Карник“ от 1964г.) с **коэффициент на сеизмичност е 0.10**.

През 2017 г. е направено най-новото сеизмично райониране на България, което е в съответствие с ЕВРОКОД 8. Това е карта на сеизмичната опасност във вид на стойности на максимално ускорение (g) за период на повторемост 475 години. ИП попада в зона със **стойности от 0.11g**. Този факт означава, че се препоръчва повишен контрол относно спазването на нормативните изисквания и отчитане на особеностите на динамичното поведение и реакции на съответните конструкции под въздействието на проектните сеизмични характеристики на съответното място.

Обектът на ИП не е сеизмично уязвим.

Към момента на проучване на територията на площадката на ИП не са установени негативни физико-геоложки явления и процеси.

4.3.4 КРАТКО ИЗЛОЖЕНИЕ НА ВЕРОЯТНАТА ЕВОЛЮЦИЯ, АКО ИНВЕСТИЦИОННОТО

ПРЕДЛОЖЕНИЕ НЕ БЪДЕ ОСЪЩЕСТВЕНО

Ако инвестиционното предложение не бъде осъществено промени върху състоянието на земните недра могат да се изразят в периодично и кратковременно водонасищане или засъхване, вследствие на климатични промени, свързани с валежите и температурата.

4.4 ЗЕМИ И ПОЧВИ

4.4.1 ХАРАКТЕРИСТИКА НА СЪСТОЯНИЕТО НА ПОЧВИТЕ. НАРУШЕНИ ЗЕМИ. ЗАМЪРСЕНИ ЗЕМИ. ДЕГРАДАЦИОННИ ПРОЦЕСИ

Съгласно почвено-географското райониране на страната, почвите в района на инвестиционното предложение се отнасят към Средна Дунавска почвена подобласт.

Съобразно „Легендата на почвите” на FAO (1988,1990), почвите в района на инвестиционното предложение са: Черноземи (Chernozems, CH, FAO 1988, 1990), Лесивирани почви (Luvisols, LV, FAO 1988) и Наносни почви (Fluvisols, FL, FAO, 1988).

Почвите на територията на ИП са представени от Алувиални почви – клас Наносни (Fluvisols), развити по поречието на р. Огоста в заливната и надзаливна тераса.

Механичният състав на алувиалните почви зависи от състава на речните наноси, върху които са формирани.

Въздушният и топлинен режим са благоприятни, но водният – неблагоприятен, поради високата им водопропускливост и слаба влагозадържаща способност.

По съдържание на хумус са бедно до слабо хумусни (от 0.9 до 1.6% хумус в повърхностния хоризонт). Почвената реакция е слабо кисела до неутрална (pH в H₂O е от 5.1 до 6.9). Мощността на хумусния хоризонт варира, но средно е 50 cm.

Почвите в границите на находище „Данева воденица” попадат в трета и четвърта бонитетна категория.

По устойчивост на химическо замърсяване, алувиалните и алувиално-ливадните почви са от клас пети (неустойчиви).

4.4.2 НАРУШЕНИ ТЕРЕНИ И ЗЕМЕПОЛЗВАНЕ

Експлоатацията на баластриерата ще е свързана с пряко механично нарушаване на земите върху площ от 455.455 dka (64% от проекта концесионната площ на находището) в резултат на изземване на полезното изкопаемо в границите на доказаните геоложки запаси.

В инвестиционното намерение на инвеститора са предвидени дейности по рекултивация на нарушените терени. Хумусната почва и земните маси от подхумусната почва (лъсовидни глинни с примеси), получени при откривните работи в находището ще бъдат използвани само за целите на техническата рекултивация на нарушените земи – обратно запълване на отработените пространства от открития добив на пясъци и чакъли и разстилане на хумусна почва.

4.4.2.1 ЗАМЪРСЕНИ ЗЕМИ

Съгласно данните от проведените мониторинг в пунктове от Националната система за мониторинг на околната среда (НСМОС), почвите в област Враца са в сравнително добро екологично състояние по отношение на замърсяванията с тежки метали.

По информация от ИАОС (ЗДОИ - писмо с изх. № 1042/05.04.2024 г. в границите или в непосредствена близост до територията на землището на с. Софрониево. община Мизия, област Враца няма пунктове от почвената мониторингова мрежа I и II ниво, която се поддържа в Изпълнителната агенция по околна среда.

В района на инвестиционното предложение няма значими атмосферни замърсители, което е предпоставка за липса на замърсители в почвите.

Общо районът на обекта е типичен селскостопански и замърсяване с тежки метали и металоиди няма. Трайният начин на ползване на земите (по-голямата част от площта) е като обработваема земеделска земя, чието обработване включва използване на торове и препарати за растителна защита.

Експлоатационните работи ще са свързани с минимални емисии на прах и вредни газове, които не могат да повлияят съществено върху минералния състав и химичните свойства на почвите от земите, разположени в близост до баластриерата.

4.4.2.2 ДЕГРАДАЦИОННИ ПРОЦЕСИ

4.4.2.2.1 Ерозия

Територията на община Мизия е средноподатлива на ерозия. Към момента в землището на с. Софрониево и в обхвата на ИП не са регистрирани проблемни зони с настъпили значими площни и линейни ерозионни процеси.

Плоскостна водна ерозия

По данни от ИАОС (писмо с изх. № 1042/05.04.2024 г. е представена информация за определяне на действителният риск от плоскостна водна ерозия на почвата за територията на землището на село Софрониево за 2022 г. и 2023 г. Ползвани са данни на Американския ГИС-модел USLE за изчисление на риска от плоскостна водна ерозия, който е пригоден за българските условия от института по почвознание „Никола Пушкиarov”. Данните, представени според класификацията на действителния риск от плоскостна водна ерозия на почвата са както следва **30,5 t/ha/y за 2022 г. и 26,1 t/ha/y за 2023 г.**

Ветрова ерозия

Почвените загуби от дефлация от обработваемите земи на 9 области (Варна, В. Търново, **Враца**, Монтана, Пловдив, Разград, Русе, София област и Ст. Загора) са между 50 и 100 Kt и сумарно представляват 31% от общите за страната.

На територията на ИП риска от ветрова ерозия е слаб до умерен.

4.4.2.2.2 Свлячища

На територията на ИП няма опасност от проявата на свлячишни процеси.

4.4.2.2.3 Уплътняване

В етапа на подготвителните дейности е възможно уплътняване на почвите в участъка извън установените геоложки запаси с площ 254 490.7 m², поради неконтролирано движение на използваната механизация.

Очакваното увреждане на почвите съгласно Инструкция РД-00-11/1994 г. на МЗ, е класифицирано в **Клас I – Нарушени земи** (иззети земни маси и натрупани твърди отпадъци) с временно увреждане и **Клас III – Деградирани земи** (уплътняване) с временно увреждане.

Увреждането на почвите е временно до изпълнение на предвидените дейности по рекултивация.

4.4.2.3 ЗЕМЕПОЛЗВАНЕ

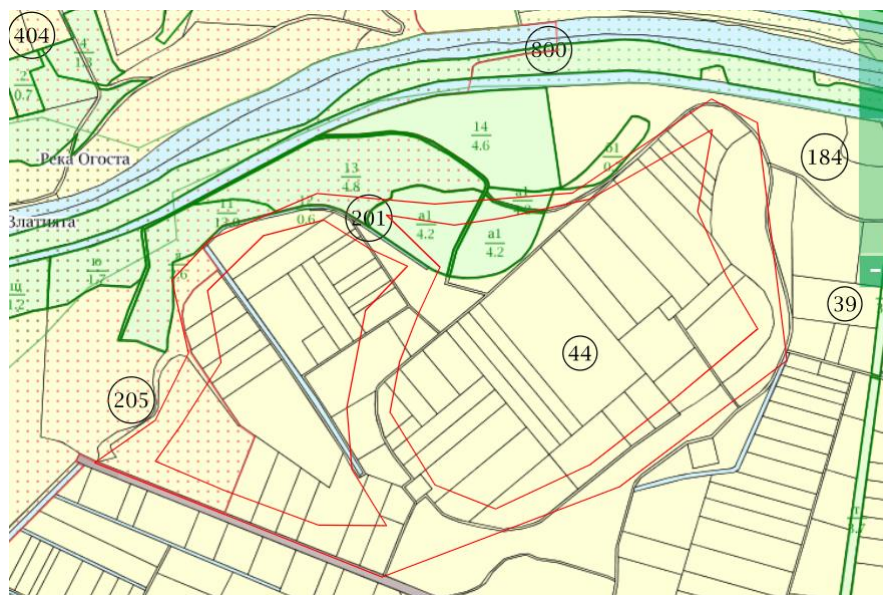
Инвестиционното намерение ще се реализира в землището на гр. Софрониево, община Мизия с площ 209.46 km², област Враца. Балансът на територията показва безспорен превес на земеделските територии над всички останали.

Територията на община Мизия попада в I агроекологичен район - район на черноземите.

За първи агроекологичния район бонитетът на почвите по отношение изискванията на пшеницата варира от 64 до 72 бала. Това ги причислява към земите с **добри продуктивни възможности за развитие и растеж на пшеницата, и определя естествения агропотенциал на тези райони, като подходящ за получаване на висок и качествен добив.**

При детайлно анализиране на базата данни от CORINE 2012P13F14P, 2018³ в района на инвестиционното предложение има следните единици земно покритие и земеползване: населени места, индустриални, търговски и транспортни обекти, неполивни обработваеми земи, пасища, разнородни земеделски земи, земеделски земи със знач. участие на естествена растителност, преходни гори с храсти.

В обхвата на бъдещата концесионна площ и 1000 m зона на въздействие попадат: общински поземлени имоти и частни поземлени имоти (начин на трайно ползване за двата фонда: земеделска земя - обработваеми ниви; запустели, затревени, с рядка храстова растителност изоставени земи); земи от горския фонд; черни полски пътища и изоставени напоителни канали и урбанизирана територия (с. Бутан) - **Фигура 4.4-1**,

Фигура 4.4-1 – Местоположение на находище „Данева воденица” (червен контур) с вид територия и НТП на засегнатите земи (извадка от кадастралната карта на АГКК).

По данни от „Северозападно държавно предприятие“ ТП Държавно горско стопанство Оряхово, поискани по ЗДОИ (писмо с: изх. № 257-1/20.03.2024 г.) е представена информация за потенциално засегнатите територии от ИП в обхвата на ТП ДГС Оряхово, както следва:

³ <https://envgis.eea.government.bg/arcgis/home/webmap/viewer.html>

- *Отдел 28 подотдел „я”*- частна собственост – издънково насаждение от акация; вид гори: нискостъблени. Направената справка в кадастъра показва, че подотделът попада в Поземлен имот **68148.201.1**, м. ПОЯЗЪКА, вид собств. Частна обществени организации, вид територия Горска, НТП Друг вид дървопроизводителна гора, площ 73508 кв. м. **Насаждението е разположено на проекто концесионната граница на находище „Данева воденица“;**

- *Отдел 28 подотдел „а1”* - издънково насаждение от акация; собственост: държавна частна собственост; вид територия – горска (съгласно Заповед № РД49-416/14.10.2022 г. на Министъра на земеделието). Направената справка в кадастъра показва, че подотделът попада в два поземлени имота: Поземлен имот **68148.44.289**, м. ДЖУРКОВО БРАНИЩЕ, вид собств. Държавна частна, вид територия Горска, НТП Друг вид дървопроизводителна гора, площ 17041 m² и Поземлен имот **68148.201.287**, м. ПОЯЗЪКА, вид собств. Държавна частна, вид територия Горска, НТП Друг вид дървопроизводителна гора, площ 21737 кв. м, стар номер 000289, съгласно Заповед за одобрение на КККР № РД-18-93/12.02.2019 г. на ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР НА АГКК. **Подотделът попада частично в границите на доказаните геоложки запаси (Блок 2). Пряко засегнатата площ от подотдел „а1“ при изземването на запасите от Блок 2 възлиза на 21154,71 m²;**

- *Отдел 28 подотдел „12”*- автомобилен път; собственост: държавна публична собственост; вид територия – горска. Направената справка в кадастъра показва, че подотделът попада в Поземлен имот **68148.201.283**, м. ПОЯЗЪКА, вид собств. Държавна публична, вид територия Горска, НТП Друг вид дървопроизводителна гора, площ 5500 кв. м. **Подотделът попада частично в границите на доказаните геоложки запаси (Блок 2);**

- *Отдел 28 подотдел „13”*- поляна; собственост: частна собственост; вид територия – горска. Направената справка в кадастъра показва, че подотделът попада в Поземлен имот **68148.201.1**, м. ПОЯЗЪКА, вид собств. Частна обществени организации, вид територия Горска, НТП Друг вид дървопроизводителна гора, площ 73508 кв. м. **Подотделът е в границите на проекто концесионната площ на находището, но извън доказаните геоложки запаси.**

С писма с: изх. № 594-1/05.07.2024 и изх. № 257-2/15.04.2024 „Северозападно държавно предприятие“ ТП ДГС Оряхово“ допълва информацията, получена по ЗДОИ за потенциално засегнатите имоти горска територия с:

Поземлен имот — горски територии /съгл. Заповед М:РД49-416/14.10.2024г. на Министъра на земеделието/ с кад. № **68148.184.290** в землището на с Софрониево, община Мизия е държавна частна собственост. Имотът включва:

- Част от отдел 28 подотдел «а1», с участие на дървесни видове акация , полски бряст, възраст - 18 години. Функционалната група на подотдела е стопанска.

Поземлен имот - земеделска територия с кад. № **68148.184.291** землището но с. Софрониево, община Мития е общинска частна собственост. Имотът включва:

- Част от отдел 28 подотдел «б1», с участие на дървесни видове акация и полски бряст, възраст - 18 години. Функционалната група на подотдела е стопанска.

Съгласно чл. 73, ал. 1, т. 1 от Закона за горите за добив на подземни богатства от поземлени имоти в горски територии трябва да се извърши промяна на предназначението на потенциално засегнатите от инвестиционното предложение терени.

С писмо изх. № РДГ 01-05697/15.07.2024 г. РДГ – Берковица уведомява, че в обхвата на концесионната площ попадат имоти горска територия и имоти в земеделска територия придобили характеристиките на гора по смисъла на чл. 2 от Закона за горите, устроени в отдел

и подотдел по ГСП на ТП ДГС оряхово. **Необходимо е при реализирането на ИП да се спазят процедурите по реда на чл. 81 и 82 от Закона за горите и по реда на чл. 73 - чл. 77 от същия закон.**

Територия по вид

Направената справка в кадастъра показва, че реализирането на ИП по вид територия ще засегне основно земеделски земи (68 имота) и в много по-малка степен - горски земи (6 имота) от землището на с. Софрониево.

Територии по начин на трайно ползване

По данни от службата по Кадастър, Геодезия и Картография, разпределението на земите от територията на находище „Данева воденица” по бонитетна категория е както следва: преобладават земи от 3-та категория (66.23%), следвани от земи от 4 -та категория (29.73%) и тези от 10-та категория (4.05%).

Територии по вид собственост

Направената справка в кадастъра за територията на находище „Данева воденица”, попадащо в землището на с. Софрониево показва следното разпределение на имотите от територията на с. Софрониево по вид собственост: Частната собственост – 62.16%; Частна обществени организации – 16.22%; Общинска публична – 6.76%; Общинска частна – 6.76%; Държавна Частна – 8.11%.

4.4.3 КРАТКО ИЗЛОЖЕНИЕ НА ВЕРОЯТНАТА ЕВОЛЮЦИЯ, АКО ИНВЕСТИЦИОННОТО ПРЕДЛОЖЕНИЕ НЕ БЪДЕ ОСЪЩЕСТВЕНО

В случай, че няма да се реализира ИП, земите и почвите ще бъдат подложени на съществуващите въздействия от аграрни и мелиоративни дейности, без промени в начина на ползването им. Препоръчително е опазването на почвите, чрез прилагането на добрите земеделски практики при употребата на торове и продукти за растителна защита, с което ще се постигне ограничаване натоварването и на други компоненти на околната среда с биогенни елементи (азот и фосфор).

4.5 ЛАНДШАФТ

4.5.1 ОПИСАНИЕ НА ГЛАВНИТЕ ЧЕРТИ НА ЛАНДШАФТА В РАЙОНА НА ИНВЕСТИЦИОННОТО ПРЕДЛОЖЕНИЕ

Съгласно системата на регионалните таксономични единици при ландшафтното райониране на страната, районът на инвестиционното предложение попада в Предпланинско-зонална зонална **област** на Дунавската равнина, Северна Дунавскоравнинна **подобласт**, Златийски **район**.

Според класификационната система на ландшафтите в България, районът на инвестиционното предложение се отнася към:

- *Клас* - равнинни ландшафти,
- *Тип* – ландшафти на умерено континенталните степни, ливадно – степни и гористи низини,
- *Подтип* – ливадно степни низини,
- *Група* - алувиални ландшафти, със средна степен на земеделско усвояване — обхваща вътрешните територии по поречията на големите реки, вливащи се в Дунав (Осъм, Искър, Огоста)..

Площадката на инвестиционното предложение ще бъде разположена в ландшафти „аграрен“ и „горски“.

Около 90% от територията на находище „Данева воденица” обхваща аграрен сеитбооборотен ландшафт.

Ландшафт горски - съществуващи насаждения от черна топола (*Populus nigra*), в редица между източната граница на находището и Блок-2; ива (*Salix caprea*), единично на места по северната граница на находището; издънкова акация (*Robinia pseudoacacia*) и полски бряст (*Ulmus minor*) по северната граница на находището.

В 1000 m зона до територията предвидена за инвестиционното предложение се срещат още следните ландшафти: “аграрен сеитбооборотен”, “аквален речен“, „горски“ и „антропогенен“.

4.5.1 КРАТКО ИЗЛОЖЕНИЕ НА ВЕРОЯТНАТА ЕВОЛЮЦИЯ, АКО ИНВЕСТИЦИОННОТО ПРЕДЛОЖЕНИЕ НЕ БЪДЕ ОСЪЩЕСТВЕНО

Не осъществяването на инвестиционното предложение ще доведе до запазване на съществуващото състояние на ландшафтите в района.

4.6 РАСТИТЕЛЕН И ЖИВОТИНСКИ СВЯТ

4.6.1 РАСТИТЕЛЕН СВЯТ

4.6.1.1 ОБЩА ФИТОГЕОГРАФСКА ХАРАКТЕРИСТИКА

Съгласно геоботаническото райониране на страната (География на България, 2002 г.) находище „Данева воденица“, което е разположена в непосредствена близост до р. Огоста при с. Бутан, община Козлодуй попада на територията на Евроазиатската степна и лесостепна област, Долнодунавска провинция, Крайдунавски окръг, Златийски район.

4.6.1.2 ХАРАКТЕРИСТИКА НА ТЕРЕНА НА ИП

Съгласно наличните литературни данни (Карта в М 1:600 000 на растителността в България, Бондев, И., 1991) в района на находището са застъпени растителни съобщества от следните картируеми единици:

→ Селскостопански площи на мястото на гори от полски бряст (*Ulmus minor*), полски ясен (*Fraxinus oxycarpa*), дръжкоцветен дъб (*Quercus pedunculiflora*) и др. по поречието на р. Огоста. **Такива площи заемат 80% от територията на находище „Данева воденица“ (кръгло 565 дка съгласно QGIS 3.34.2), като само в неговата най-северна средна част е представена по-плътна покривка от дървесно-храстов тип, в която на места от горните видове е установен само полския бряст;**

→ Гори от черна елша (*Alneta glutinisaе*), върби (предимно *Saliceta albae*, *Saliceta fragilis*) и тополи (*Populeta nigrae*, *Populeta albae*) на места в съчетание с изкуствени тополови насаждения и с хигрофитни тревни формации. Принципно посочените видове са сред доминантните в горските крайречни съобщества в непосредствено съседство с реките в Крайдунавския окръг, като крайбрежната дървесно-храстовата растителност между дигата откъм находището и р. Огоста на места може да се отнесе към този тип, предвид че в някои участъци е регистрирано наличие на бяла върба и черна топола. **Следва да се посочи, че на много места върху дигата са установени плътни обраствания на агресивния инвазивен вид айлант (*Ailanthus altissima*), който ако бъде оставен да се развива свободно, в бъдеще**

може да я компрометираща, тъй като видът е с доказано разрушително въздействие върху инфраструктурни съоръжения (като пътища, мостове, огради и др.).

→ Селскостопански площи на мястото на смесени гори от цер (*Quercus cerris*) и виргилиев дъб (*Quercus virgilliana*) често с примес и от дръжкоцветен дъб (*Q. pedunculiflora*) използвани към момента за отглеждане на житни култури. Такива площи, съгласно картата на Бондев, се разпростират южно и източно от с. Софрониево, както и на север и запад от с. Бутан, в т.ч. недалече от находището, но изцяло извън потенциалните въздействия от реализацията на ИП;

→ Мезоксеротермна растителност с преобладаване на луковична ливадина (*Poa bulbosa*), пасищен райграс (*Lolium perenne*), трясковец (*Cynodon dactylon*), на места белизма (*Dichanthium ischaemum*) и по-рядко садина (*Chrysopogon gryllus*), главно по селски мери. Такава растителност извън обработваемите земеделски площи е представена в малко останалите неусвоени мери около с. Бутан – най-вече север-североизточно от селото, като в района на находището от посочените видове на места е установен само пасищен райграс (*Lolium perenne*);

→ Смесени гори от цер (*Quercus cerris*) и мъждрян (*Fraxinus ornus*) откъм северния край на с. Софрониево съгласно картата в М 1:600 000 на Бондев отстоящи на над 2 km източно от контура на находището.

При теренното посещение на място (24.04.2024) беше установено, че земеделските площи в обхвата на Блок-1 с доказани запаси са засети с жито, а тези в обхвата на Блок-2 са скоро изорани и свободни от каквато и да било растителност.

Има и един имот от 36 дка (35 993 кв. м) с НТП като „Пасище“ (ПИ 68148.44.709), както и един от 5 дка (4 929 кв. м) с НТП като „Напоителен канал“ (ПИ 68148.42.910). Имотът със статут на пасище не фигурира в актуалния слой „Постоянно затревени площи“ на МЗХГ (одобрен със Заповед № РД 09-200 от 01.03.2024 на министъра на земеделието). Разположен е в най-източната част на находището, като до голяма степен е зает от храстово-дървесна растителност в резултат на сукцесионни процеси, тъй като не се ползва активно по предназначение. В северната част навлизат площи с горскостопански характер от няколко подотдела към отдел 28 по лесоустройството на ДГС-Оряхово.

ИП не засяга площи, подлежащи на поддържане като постоянно затревени.

В ДОВОС е направено пълно описание на видовия състав на растителността на територията на ИП.

Следва да се има предвид, че по данни от страницата на МОСВ установената в северната част на находището бялата акация (*R. pseudoacacia*) е един от десетте чужди инвазивни вида с най-голяма заплаха за страната (<https://www.moew.government.bg/bg/priroda/biologichno-raznoobrazie/nemestni-i-invazivni-chujdi-vidove/invazivni-chujdi-vidove/>).

4.6.1.3 ХАРАКТЕРИСТИКА НА ТЕРЕНА НА ИП НА БАЗА ТЕРЕННИ ПРОУЧВАНИЯ

С цел установяване на потенциално засегнатата растителност извън обработваемите земеделски площи на 24.04.2024 г. е направено теренно проучване на място в терените извън тях, в които е представена естествена растителност:

→ пространството между двата блока със запаси;

→ най-източната част на находището между Блок-2 и контура на проектната концесионна площ в обхвата на ПИ 68148.44.709 с НТП „Пасище“;

- северната част на находището, където навлизат част от описаните по-горе горскостопански подотдели, както и част от пространството между дигата на р. Огоста и северната граница на находището (извън него);
- за нуждите на ДОСВ е направен частичен обход и между речната дига и речното течение северно от находището (извън него);

В ДОВОС са представени всички видове установени на място в обхвата на ИП извън обработваемите площи като те са разпределени по семейства.

Следва да се отбележи, че от посочените видове по данни на МОСВ акацията е включена в списъка с десетте чужди инвазивни вида (ИЧВ) с най-голяма заплаха за страната, като освен акация в района е установен и айлант (*Ailanthus altissima*), който е на първо място в този списък – извън находището, но в близост – по дигата на река Огоста, по която на места образува доста плътни обраствания.

4.6.1.4 РАСТИТЕЛНИ ВИДОВЕ ПО ДИРЕКТИВА ЗА МЕСТООБИТАНИЯТА В РАЙОНА НА ИП

Такива не са установени.

4.6.1.5 ИНВАЗИВНИ ВИДОВЕ В РАЙОНА НА ИП

При теренното проучване на място са установени бяла акация (*Robinia pseudoacacia*) в горския фонд в северната част на находището и между него и р. Огоста, както и обраствания с айлант (*Ailanthus altissima*) по дигата на реката.

4.6.1.6 КРАТКО ИЗЛОЖЕНИЕ НА ВЕРОЯТНАТА ЕВОЛЮЦИЯ, АКО ИНВЕСТИЦИОННОТО ПРЕДЛОЖЕНИЕ НЕ БЪДЕ ОСЪЩЕСТВЕНО

Ако ИП не се реализира еволюцията на съществуващите в района флора, растителност и природни местообитания ще следва съществуващия ход на развитие, освен ако той не бъде нарушен от природни фактори или антропогенно влияние.

4.6.2 ХАРАКТЕРИСТИКА НА ЖИВОТИНСКИ СВЯТ В ОБСЕГА НА ИНВЕСТИЦИОННОТО ПРЕДЛОЖЕНИЕ

4.6.2.1 ОБЩИ ДАННИ ЗА ФАУНАТА В РАЙОНА

Съгласно зоогеографското райониране на страната (География на България, 2002), находище „Данева воденица“ попада в Дунавски район на Евросибирската подобласт. Последният обхваща територията на Дунавската равнина, Лудогорието и южната част от Добруджанското плато (без крайбрежието).

Фауната, в т. ч. и гръбначна и безгръбначна в района е съставена от видове, характерни за ниските (равнинните) части на страната, в т.ч. и за Дунавската равнина. Повечето видове тук са евросибирски и европейски елементи. Сред останалите преобладават видове с холоарктично и палеарктично разпространение.

Характерът на територията на ИП като местообитание определя и особеностите на животинския му свят – от видове характерни най-вече за агроландшафти, по-малко за открити тревно-храстови територии и в незначителна степен за горско-храстови, като последните тук имат най-вече биокоридорно значение. Континенталния климат и близостта на р. Огоста е причина за по-голямо разнообразие на животински групи като земноводните и птиците, докато влечугите са доста по-слабо застъпени. Ендемити в зоогеографския район сред надземната фауна почти липсват, докато при подземната са установени 2 балкански и 4 български ендемита. Тук средиземноморските птици са най-слабо представени в сравнение с другите

райони в страната, като видовете със северен тип на разпространение са над 4 пъти повече от видовете с южен тип на разпространение.

В Дунавската равнина и по-конкретно нейната западна част, в която попада ИП, не фигурира в нито един от районите с изразено разпространение на редки, ендемични и реликтни видове от 6 разряда на Клас *Insecta*, като нах. „Даневата воденица“ е и на значително отстояние от тях.

Реликтни видове въобще не са известни.

В ДОВОС са представени значителен брой видове, характерни за площта на ИП и съседните ѝ предимно горски терени, като не всички са постоянно обитаващи в така описаната като обхват територия.

В стандартния формуляр с данни на разположената в близост до находище „Даневата воденица“ СКЗ ВГ0000614 „Река Огоста“ за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна са отразени 4 целеви вида безгръбначни фигуриращи в Приложение 2 на ЗБР, като други значими видове не са посочени в т. 3.3 на формуляра (в т.ч. включени в Приложение 3 на ЗБР). Безгръбначните предмет на опазване в зоната са бисерната мида (*Unio crassus*), ивичестия теодоксус (*Theodoxus transversalis*), големия буков сечко (*Morimus asper funereus*) и бръмбара рогач (*Lucanus cervus*), като за нито един от тях няма условия в обхвата на находището (първите два вида са водни организми), а с ИП не се засяга речното русло на р. Огоста. По-подробен анализ по отношение на потенциалното им разпространение в района е направен в приложената към настоящата разработка ДОСВ.

4.6.2.2 КРАТКО ИЗЛОЖЕНИЕ НА ВЕРОЯТНАТА ЕВОЛЮЦИЯ, АКО ИНВЕСТИЦИОННОТО ПРЕДЛОЖЕНИЕ НЕ БЪДЕ ОСЪЩЕСТВЕНО

Ако инвестиционното предложение не бъде осъществено, ще продължат да действат съществуващите към момента фактори и антропогенни въздействия свързани с провеждане на периодични селскостопански мероприятия в района – периодична оран, обработка с торове, пестициди, събиране на реколтата като развитието на животинските съобщества ще следва съществуващия режим на натоварване в района в това отношение.

4.6.3 ЗАЩИТЕНИ ТЕРИТОРИИ. ЕЛЕМЕНТИ НА ЕКОЛОГИЧНА МРЕЖА НАТУРА 2000

4.6.3.1 ЗАЩИТЕНИ ЗОНИ

По отношение на защитените зони от чл.3, ал.1, т. 1 от ЗБР една част от находище „Данева воденица“ попада на територията на защитена зона ВГ0002009 „Златията“ за опазване на дивите птици, обявена със Заповед № РД-548/05.09.2008 г. на министъра на околната среда и водите (обн. ДВ, бр. 83/2008 г.), изм. и доп. Заповед № РД-69/28.01.2013 г. (обн. ДВ, бр. 10/2013 г.), изм. и доп. Заповед № РД-1039/3.11.2022 г. (Обн. ДВ, бр. 89/2022 г.). Припокриването обхваща територии в най-западната част на концесионната площ и Блок-1, както и сравнително малък участък в най-северната част на концесионната площ (тук няма навлизане в някой от блоковете със запаси). При прецизиране на точния обхват с програмния продукт QGIS 3.34.2 общата площ на припокриване от проектната концесионна площ спрямо ЗЗ е изчислена на 50.8 dka, от които:

- 46.8 dka в най-западната част на концесионната площ – обхваща изцяло само обработваеми земи;
- 4 dka в северната част на концесионната площ – обхваща изцяло терен зает с дървесно-храстова растителност;

Общата площ на припокриване от Блок-1 със ЗЗ „Златията“ възлиза на 21 дка. Останалите 29.8 дка от концесионната площ, които се припокриват с територията на зоната остават извън обхвата на двата блока със запаси.

За защитената зона са определени специфични и подробни цели за опазване одобрени от НСБР на 28.04.2022 г. Зоната се намира в Северозападна България, в Дунавската равнина между р. Дунав и гр. Козлодуй на север, пътя, свързващ гр. Вълчедръм и Хайредин на юг, и теченията на реките Цибрица и Огоста от запад и изток. Мястото обхваща платовидна заравненост с открити тревни пространства от степен характер и обработваеми площи. На места има земни льосови стени и ниски дървета и храсти, главно от обикновен глог (*Crataegus monogyna*), шипка (*Rosa canina*) и др. По земните стени и около тях изобилно се среща айлант (*Ailantis altissima*), който е инвазивен неместен вид. На територията на зоната се намира яз. Шишманов вал. Разпръснато сред земеделските земи са разположени и пасища, овощни градини, лозя и малки горички от широколистни дървета, както и крайречни гори по поречието на река Огоста, в непосредствена близост до което е и територията на разглежданото ИП. Съгласно актуалната заповед за обявяване на зоната, предмет на опазване в нея са 44 вида птици по чл. 6, ал. 1, т. 3 от Закона за биологичното разнообразие (ЗБР) и 21 вида птици по чл. 6, ал. 1, т. 4 от ЗБР (общо 65 вида).

На 20 и 50 m от най-близките точки на северната част на контура на находището (ПИ № 68148.0.339) преминава границата на защитена зона BG0000614 „Река Огоста“ за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна, обявена със Заповед № РД - 322 от 02.05.2023г. на МОСВ (обн. ДВ, бр.42 от 12.05.2023г.). **За защитената зона са определени специфични и подробни цели за опазване одобрени от НСБР на 28.04.2022 г.** Зоната заема площ от 1391.427 ha и попада изцяло в Континенталния биогеографски регион. Съгласно заповедта за обявяване на зоната, в нея предмет на опазване са 6 типа природни местообитания и 28 вида от фауната на България (видовете с оценка по параметър „Популация“ различна от D вписани във формуляра).

По отношение на екологичната мрежа Natura 2000 инвестиционното предложение попада под разпоредбите на чл.2, ал.1, т.1 от Наредбата за ОС, поради което **подлежи на процедура по оценка за съвместимостта му** с предмета и целите на опазване на защитените зони, по реда на чл.31, ал. 4, във връзка с ал. 1 от ЗБР.

На база внесеното от Възложителя уведомление за ИП по реда на Наредбата за условията и реда за извършване на ОВОС, компетентния орган (КО) представляван от РИОСВ-Враца е извършил проверка за допустимост по смисъла на чл.12, ал.2 във връзка с чл. 39, ал.2 от Наредбата за ОС, при която е установил, че предложението е **допустимо спрямо режима на дейности в защитена зона BG0002009 „Златията“**, определен със заповедта за нейното обявяването.

След прегледа на представената информация и документация, на основание чл. 39, ал.3 от Наредбата за ОС, въз основа на критериите по чл.16 от нея, КО е извършил и преценка за вероятната степен на отрицателно въздействие, според която ИП **има вероятност** да окаже значително отрицателно въздействие върху природни местообитания, популации и местообитания на видове, вкл. птици, предмет на опазване в защитени зони. На това основание и съгласно чл. 39, ал. 5 от Наредбата за ОС, с писмо изх. № ОВОС-ЕО-410-7 от 30.11.2023 г. на РИОСВ-Враца е предписано да се извърши оценка за степента на въздействие на инвестиционното предложение върху разглежданите по-горе защитени зони. **Такава е изготвена и е внесена като неразделна част от документацията към настоящия ДОВОС**

4.6.3.2 ЗАЩИТЕНИ ТЕРИТОРИИ

По отношение на защитените територии от НЕМ по смисъла чл.3, ал.1, т.2 от ЗБР и регламентираните със Закона за защитените територии, съгласно цитираното в предходната точка писмо с изх. № ОВОС-ЕО-410-7 от 30.11.2023 г. на РИОСВ-Враца **инвестиционното предложение не засяга такива (Фигура 2.1-1).**

Най-близките ЗТ до находището са:

- ЗМ „Данева могила“ обявена със Заповед № 413 от 10.05.1982 г. (ДВ, бр. 43/1982) с цел опазване на характерен речен пейзаж и група вековни дървета. Местността отстои на около 0,4 km западно от контура на находището извън обхвата на потенциалните въздействия върху естествената растителна покривка в района от планираните добивни дейности;
- ЗМ „Коритата“ обявена със Заповед № РД-407 от 07.05.1982 г. (ДВ, бр. 43/1982) и прекатегоризирана със Заповед № РД-641 от 26.05.2003 г. (ДВ, бр. 60/2003) с цел опазване на естествено находище на червен божур и на забележителен ландшафт. Местността отстои на около 1,7 km югозападно от контура на находището, което изключва каквито и да било влияния върху него от планираните добивни дейности.

Предвид характера на ИП и очакваните въздействия по останалите компоненти разгледани в настоящия ДОВОС може да се направи заключението, че **отстоянията до най-близките защитени територии са такива, че даденостите и целите им на опазване не могат да бъдат засегнати нито пряко, нито косвено от добивните дейности.**

4.6.3.3 КРАТКО ИЗЛОЖЕНИЕ НА ВЕРОЯТНАТА ЕВОЛЮЦИЯ, АКО ИНВЕСТИЦИОННОТО ПРЕДЛОЖЕНИЕ НЕ БЪДЕ ОСЪЩЕСТВЕНО

Засегнатата от ИП територия е разположена на достатъчно разстояние от ЗТ в района и те няма да бъдат засегнати. Същевременно се очакват преки въздействия само по отношение на ЗЗ „Златията“, и по-конкретно по отношение на типа хабитат N12 -“Екстензивни зърнени култури”, за което повече информация е представена в представената с настоящия доклад оценка за степента на въздействие върху зоната. Наличието на обширни обработваеми пространства, както в самата зона, така и на много километри отвъд нейните граници (вкл. и в района с ИП) предопределя и предостатъчност от допълнителни подходящи местообитания в тази част на страната за птиците на земеделските земи. В тази връзка, ако инвестиционното предложение не бъде осъществено (нулева алтернатива), ще продължат да действат съществуващите към момента фактори и въздействия - периодична оран, обработка с торове, пестициди, събиране на реколтата. Развитието на средата, растителните и животински съобщества ще следва съществуващия тренд, освен ако той не бъде нарушен от природни фактори или друг вид антропогенно влияние.

4.7 Отпадъци

Имотите в обхвата на ИП са предимно земеделски обработваеми територии, засяти с едногодишни култури. Терасата на реката е широка над 2 km. Теренът е равнинен. Изключение правят следите от стари меандри на реката, които оформят негативни форми, някои незасегнати от стопанска дейност, докато други са преоформени в напоителни канали, които не са поддържани.

Минните дейности по добив на пясъци и чакъли от находището- предмет на ИП ще доведат до формиране на положителни релефни форми – времени депа за почвени и открити материали, които ще присъстват в динамичен режим- след втората година ще се използват за рекултивация на отработени площи. В края на концесията депонираните материали ще бъдат напълно усвоени, а площите им- рекултивирани.

Отпадъците, чието управление се регламентира от ЗУО, са в малки количества и генерирането им по време на концесията няма да има последици след приключването ѝ.

Дейностите в обхвата на ИП не противоречат на целите на Програма за управление на отпадъците на Община Мизия – 2021 -2028.

4.8 ОПАСНИ ВЕЩЕСТВА

Към момента в рамките на площта, в която е предвидено да се реализира инвестиционното предложение, се развива селскостопанска дейност - производство на едногодишни култури. При това не се прилагат опасни вещества и смеси, освен горивата в резервоарите на използваната селскостопанска техника и торове при редовното наторяване на посевите. Тези дейности са сезонни и периодични.

С реализацията на ИП в рамките на обекта също ще работят минни машини, в чиито резервоари ще има дизелово гориво. Ще се използват и минерални масла за поддръжка на мината техника, както и торове по време на рекултивация.

По същество видовете опасни вещества и смеси, които присъстват в рамките на терените на инвестиционното предложение към момента и при разработване на находище „Даневата воденица“ не се различават по вид. Различен е режимът на използването им – баластриерата ще работи целогодишно (248 дни), 5-дневна работна седмица, 1 смяна по 8 часа.

В близост до находището няма предприятия с нисък или висок рисков потенциал.

4.9 РИСКОВИ ЕНЕРГИЙНИ ИЗТОЧНИЦИ

4.9.1 ШУМОВА ХАРАКТЕРИСТИКА НА ЗОНАТА, В КОЯТО ЩЕ СЕ РЕАЛИЗИРА ИНВЕСТИЦИОННОТО ПРЕДЛОЖЕНИЕ

Понастоящем на територията на ИП няма източници на шум. Най-близкият източник на шум е транспортния поток по републикански път трети клас III-1503 между селата Бутан и Софрониево.

Източник на шум в бъдещата концесия за добив на строителни материали – пясък и чакъл в находище „Данева воденица“ ще е използваната тежка механизация – багер и булдозер, с която ще се изпълняват подготвителните дейности (зачистване на откривния слой) и същинските добивни дейности (изземване на баластните материали до ниво на подпочвените води), както и транспортирането на суровината до площадката за преработка, разположена в с. Бутан.

Предвижда се строителната дейност да се извършва през дневния период.

4.9.1.1 ТЕРИТОРИИ С НОРМИРАН ШУМОВ РЕЖИМ

В Наредба № 6 от 2006 г. за показателите за шум в околната среда, отчитащи степента на дискомфорт през различните части на денонощието, граничните стойности на показателите за шум в околната среда, в помещенията на жилищни и обществени сгради, в зони и територии, предназначени за жилищно строителство, рекреационни зони и територии и зони със смесено предназначение, методите за оценка на стойностите на показателите за шум и на вредните ефекти от шума върху здравето на населението (загл. изм. - ДВ, бр. 100 от 2021 г.), посл. изм. и доп., ДВ. бр. 24 от 25 Март 2022г. (МЗ и МОСВ) се използва следната таблица за сумиране на шумовото натоварване от различни източници:

Таблица 4.9-1 – Сума от оценъчните нива от отделните точкови източници

Разлика между сумиращите се нива, dB(A)	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	15	20
Поправка към по-високото ниво за получаване на сумарното ниво, dB(A)	3.0	2.5	2.0	1.8	1.5	1.2	1.0	0.8	0.6	0.5	0.4	0.2	0.1

За целите на изчислението теоретично приемаме възможно най-тежката ситуация – всичките три източника на шум работят едновременно, ситуирани на малко разстояние един от друг. В действителност на площадката ще работят различни комбинации от изброените машини, като за отделни периоди тази комбинация ще се променя.

Таблица 4.9-2 – Сумиране на генерирания шум от взаимодействащи си източници

№	Източник	Лекв. за дълъг период от време	Разлика в сумираните нива	Поправка към по-високото ниво	Лекв. с поправката
1	Багер	85.0	0.0	+0.0	85.0
2	Булдозер	90.0	5.0	+1.2	91.2
3	Автосамосвал	89.0	2.2	+2.0	93.2

Изчисленията от горната таблица показват, че при сумиране на нивата на шума се получава 110.2 dB(A), което е над допустимото ниво за работна среда – 85 dB(A) и операторите на машините трябва да ползват специални защитни средства (антифони).

Според Наредба № 6 за минималните изисквания за осигуряване на здравето и безопасността на работещите при рискове, свързани с експозиция на шум (ДВ бр.70/2005г.), граничните стойности на експозиция на работещите в условията на производствен шум и стойностите на експозиция за предприемане на действие се определят на база дневните нива на експозиция на шум и върхово звуково налягане, както следва:

Гранични стойности на експозиция:

→ $L_{ex,8h} = 87$ dB(A) и $p_{peak} = 200$ Pa, съответно 140 dB(C);

Горни стойности на експозиция за предприемане на действие:

→ $L_{ex,8h} = 85$ dB(A) и $p_{peak} = 140$ Pa, съответстващо на 137 dB(C);

Долни стойности на експозиция за предприемане на действие:

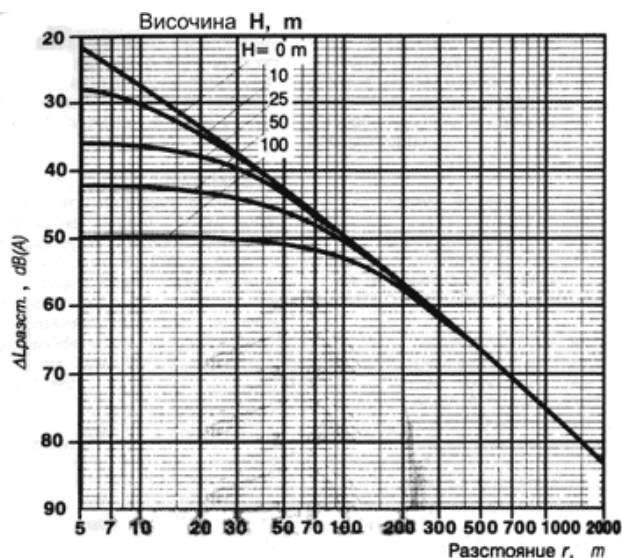
→ $L_{ex,8h} = 80$ dB(A) и $p_{peak} = 112$ Pa, съответно 135 dB(C).

4.9.1.2 ШУМОВОТО НАТОВАРВАНЕ В МЕСТАТА НА ВЪЗДЕЙСТВИЕ

Добивната площ (Блок 1 и Блок 2) на ИП отстои на 1.770 km източно от с. Крива бара, на 0.532 km южно от с. Бутан (на отсрещния бряг на реката) и на 1.802 km северозападно от с. Софрониево - **Фигура 2.1-2**.

Еквивалентното А-претеглено ниво на шума в местата на въздействие е определено по метода за отчитане на шума от локални и промишлени източници - Наредба № 6 от 2006 г. за показателите за шум в околната среда, отчитащи степента на дискомфорт през различните части на денонощието, граничните стойности на показателите за шум в околната среда, в помещенията на жилищни и обществени сгради, в зони и територии, предназначени за жилищно строителство, рекреационни зони и територии и зони със смесено предназначение, методите за оценка на стойностите на показателите за шум и на вредните ефекти от шума върху здравето на населението (загл. изм. - ДВ, бр. 100 от 2021 г.), посл. изм. и доп., ДВ. бр. 24 от 25 Март 2022г. (МЗ и МОСВ).

От графиката на **Фигура 4.9-1** е определено **намалвяването на нивото на шума с 58 dB(A) на разстояние 1.77 km (с. Крива бара) и 1.802 km (с. Софрониево) и 46 dB(A) на разстояние 0.532 km (с. Бутан)**. Очаква се допълнително снижение с $3\div 5$ dB(A) като се отчита влиянието на релефа и повърхността на терена и/или наличието на екраниращи съоръжения.

Фигура 4.9-1 – Определяне на намаляването на нивото на шума в dB(A) в зависимост от разстоянието r и разликата във височините H.

Следователно, очаква се **еквивалентното ниво на шум**, достигаш до териториите на с. Крива бара и с. Софрониево, да не надвишава 35 dB(A), а на с. Бутан 47 dB(A) при най-тежък режим на работа на Баластриерата.

При посочения режим на работа не се очакват превишения на допустимото ниво на шум за жилищни зони и територии за дневен период – 55 dB(A) (Наредба № 6 от 2006 г.).

4.9.1.3 ТРАНСПОРТ

Транспортната схема на ИП за експорт на добитата суровина от находище „Данева воденица“ ще се осъществява с тежкотоварни автомобили първо в рамките на концесионния контур по обособените производствени пътища и после по републикански път трети клас III-1503 между селата Бутан и Софрониево.

Очакваното еквивалентно ниво на шума в местата на въздействие от автомобилния транспорт за експедиция на издетото полезно изкопаемо до бетоновия център на „БУЛМЕКС“ ЕООД е определено съгласно метод за отчитане шума от автомобилния трафик (Наредба № 6 от 2006 г.).

При изчисленията е прието: средно 26 курса на ден (скорост на движение на натоварен автосамосвал 30 km/h, на празен курс - 40 km/h). Очакваното еквивалентното ниво на шум, излъчван от автомобилния транспорт за експедиция на издетата суровина, е определено на разстояние 7.5 m и 25 m от оста на лентата за движение и на височина 2 m над нивото на платното за движение:

- пълни автомобили: $L_{Aекв.,T(7.5)} \approx 57$ dB(A); $L_{Aекв.,T(25)} \approx 48$ dB(A);
- празни автомобили: $L_{Aекв.,T(7.5)} \approx 58$ dB(A); $L_{Aекв.,T(25)} \approx 50$ dB(A).

Нивото на транспортния шум, излъчван от автомобилния поток по републикански пътища от III клас, е в граници $60\div 65$ dB(A), на 7.5 m от оста на движение, при скорост 60 km/h на база средноденонощна интензивност на трафика от повече от 1000 МПС. Тези стойности са

установени, в резултат на многобройни измервания и изчисления на нивото на автотранспортния шум на пътища от този клас, за дневния период.

Извозването на суровината за преработка до с. Бутан ще се извършва през деня.

Очакваното сумарното шумово натоварване (транспортен автомобилен поток по РП III-1503 за превоз на суровина) за дневен период:

→ на разстояние 7.5 m от оста на движение LAекв.,T(7.5) ≈ 62÷66 dB(A)

→ на разстояние 25 m е LAекв.,T(25) ≈ 65 dB(A).

Зоната на дискомфорт за дневен период (00:07–19:00 h) за РП III-1503 е с радиус 200 m от оста на движение до мястото на въздействие.

В изпълнение на препоръките на РИОСВ-Враца (писмо с изх. № ОВОС-ЕО- 410-9/19.04.2024 г.) е изготвен "План за собствен мониторинг по фактор "Шум", който включва:

1. Наблюдателни (измерителни) точки - брой и разположение - **Фигура 4.9-2:**

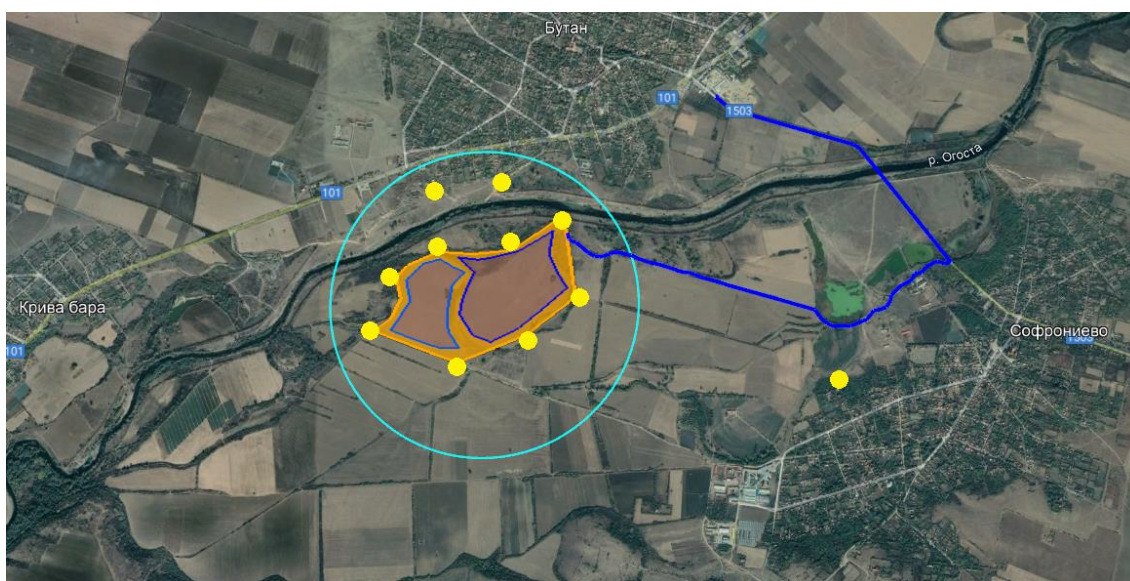
- 8 броя, разположени по периметъра на находището;
- 1 брой в северозападния край на с. Софрониево в близост до полския път, който е част от Транспортната схема на с. Софрониево;
- 2 броя в южния край на с. Бутан, който е най-близо до находището.

2. Собствените периодични измервания да се провеждат веднъж на 2 години, в периода на експлоатация, при следните условия:

- установен технологичен режим на експлоатация на съответните източници;
- мощност (капацитет/производителност) на съответните източници на шум не по-малка от 70% от максималната такава за периода на измерванията.

3. Измерванията да се възлагат от собственика на кариерата на акредитирана лаборатория. При провеждането им да присъства законния представител на оператора или упълномощено от него лице.

4. Резултатите от собствените периодични измервания да се отразяват в протоколи от лабораторни изпитвания.

Фигура 4.9-2 – Местоположение на пунктовете за мониторинг на шума.

4.9.2 ВИБРАЦИИ

Понастоящем на територията на находището няма източници на вибрации в околната среда.

Използваната техника през етапите на реализация на ИП (строителство и експлоатация) не е източник на вибрации в околната среда. Вибрациите при работа с определени машини са фактор на работната среда и засягат работещите със съответните машини. На общи вибрации ще бъдат изложени водачите на тежкотоварните камиони, багера и булдозера.

Транспортната схема за експедиция на добитата суровина може да бъде източник на вибрации, разпространяващи се в земната основа, само ако трасето му на движение не е съобразено с товароподемността на товарните коли и интензивността на потока, което трябва да се отчита при изготвяне на проектния транспортен план.

4.9.3 ЛЪЧЕНИЯ

Баластриерата не се явява източник на вредни лъчения към околната среда. Геоложката основа, в т.ч и добиваното полезно изкопаемо, не са източници на вредни лъчения. В предлаганата технология за добив на строителни материали също не се предполага използване или възникване на такива.

През етапите на реализация на ИП (строителство и експлоатация) използваната техника не е източник на йонизиращи и нейонизиращи лъчения.

4.9.4 КРАТКО ИЗЛОЖЕНИЕ НА ВЕРОЯТНАТА ЕВОЛЮЦИЯ, АКО ИНВЕСТИЦИОННОТО ПРЕДЛОЖЕНИЕ НЕ БЪДЕ ОСЪЩЕСТВЕНО

Нереализирането на инвестиционното предложение няма да доведе до промяна на нивата на вредните физични фактори в района, предложен за осъществяване на същото. Вероятната еволюция в случай, че инвестиционното предложение не се реализира, ще е изцяло зависима от развитието на района, увеличаване на пътния трафик и реализирането на други инвестиционни предложения, които не са обект на настоящата оценка и чиято същност не би могла да се предвиди към момента.

4.10 КУЛТУРНО НАСЛЕДСТВО – НАЛИЧИЕ НА ПАМЕТНИЦИ НА КУЛТУРАТА И АРХИТЕКТУРАТА В ОБСЕГА НА ИНВЕСТИЦИОННОТО ПРЕДЛОЖЕНИЕ

Културните ценности в община Мизия са приведени в известност в резултат на издирвания на специалистите от РИМ–Враца, НАИМ–БАН, НИКН и други културни институции.

В землищата на селата Софрониево, Бутан и Крива бара досега са известни над 20 археологически обекта. Тези изследвания обаче все още не са довели до локализирането на всички реално съществуващи обекти на културното наследство. Липсва прецизиране на географските координати на културните ценности, както и на тяхната пространствена структура и териториален обхват като единични или евентуални групови културни ценности (например по отношение на могилните некрополи). Това се отнася най-вече за археологическите паметници, откриването на известна част от които не е възможно без провеждане на специализирани проучвания. Те са и най-уязвими и най-застрашени от извършване на всякакви дейности, прилагащи деструктивни методи.

В ДОВОС, съгласно ОУП на Община Мизия 2015 – 2035 г. недвижимите културни ценности в общината са класифицирани по смисъла на Закона за културното наследство:

- Според броя, пространствената им структура и териториален обхват;
- Според научната област, към която принадлежат;

68148.41.319, разположени източно и югоизточно от находище „Данева воденица“ на разстояние 170 m от концесионната граница и 242 m от границата на запасите на Блок 2. Същият е указан и в ОУП на Община Мизия.

Според регистрите на НИНКН в с. Софрониево има средновековна и възрожденска църква „Св. Никола“ (въведена е и в АИС АКБ с № 0300048) със статут на археологическа, архитектурна и художествена културна ценност с национално значение (ДВ бр. 86 и 91 от 1979 г.). Там фигурира и средновековна крепост, намираща се в границите на съвременното село, обявена за археологически паметник на културата в ДВ бр. 90 от 1965 г. Вероятно става дума за грешка в регистъра, защото следи от такъв обект не са известни.

Средновековна крепост в селото. Обектът е обявен в ДВ бр. 90/1965 г. Представява архитектурно строителна ценност от античността и средновековието.

Нито една от регистрираните недвижими археологически културни ценности не попада в проекто-концесионните площи на находище „Данева воденица“ за добив на строителни материали – пясък и чакъл.

Установената значителна концентрация на обекти на културното наследство в непосредствената околност на ИП е основание да се очаква наличие на други неизвестни досега археологически обекти. Според изискванията на чл. 161 от Закона за културното наследство преди началото на реализацията на ИП на територията му трябва да се проведат спасителни теренни археологически проучвания, с които да се установи дали няма да бъдат засегнати или нарушени културни ценности.

4.10.1 КРАТКО ИЗЛОЖЕНИЕ НА ВЕРОЯТНАТА ЕВОЛЮЦИЯ, АКО ИНВЕСТИЦИОННОТО ПРЕДЛОЖЕНИЕ НЕ БЪДЕ ОСЪЩЕСТВЕНО

По отношение състоянието на обектите на културното наследство реализацията на ИП може да има непряко положително въздействие, ако се открият нови обекти на културното наследство.

4.11 НАСЕЛЕНИЕ И ЗДРАВЕ

4.11.1 ОБЩА ИНФОРМАЦИЯ

Инвестиционното намерение ще се реализира в землището на гр. Софрониево, община Мизия с площ 209.46 km², област Враца. Добивната площ (Блок 1 и Блок 2) на находище „Данева воденица“ отстои на 1.77 km източно от с. Крива бара, на 0.532 km южно от с. Бутан (на отсрещния бряг на реката) и на 1.802 km северозападно от с. Софрониево.

Не се налага промяна в съществуващата пътна инфраструктура. Съществуващите пътни връзки ще се използват при реализирането на ИП.

Инвестиционното предложение ще се реализира в район с подходящо местоположение според типа дейност и с благоприятни топографски условия спрямо околните населени места.

В границите на въздействие на ИП няма обекти със специфичен санитарно-хигиенен статут, по смисъла на §1, т. 3 от ДР на Наредба за условията и реда за извършване на оценка на въздействието върху околната среда.

4.11.2 АНАЛИЗ НА ЗДРАВНОТО СЪСТОЯНИЕ НА РАБОТЕЩИТЕ В ПРЕДПРИЯТИЯ И ФИРМИ НА ТЕРИТОРИЯТА НА ОБЛАСТ ВРАЦА

Ежегодно Регионална здравна инспекция – Враца, изготвя и публикува на сайта си статистически справочник, който съдържа данни за демографското състояние на населението

и здравеопазването в област Враца. В ДОВОС са представени данни от **Обобщен анализ на здравното състояние на работещите в предприятия и фирми на територията на област Враца за 2021г.**, както и обобщен анализ за здравословното състояние на работещите в предприятия и фирми на територията на област Враца от Службите по трудова медицина (СТМ).

4.11.3 ЗДРАВНИ И ЛЕЧЕБНИ ЗАВЕДЕНИЯ В ОБЩИНА МИЗИЯ

В ДОВОС е направен преглед на наличните лега и брой лечебни заведения в **Община Мизия**.

С писмо изх. № 10-42-1/19.07.2024 г. РЗИ-Враца дава положителна оценка и приема представения Доклад по ОВОС.

4.11.4 КРАТКО ИЗЛОЖЕНИЕ НА ВЕРОЯТНАТА ЕВОЛЮЦИЯ, АКО ИНВЕСТИЦИОННОТО ПРЕДЛОЖЕНИЕ НЕ БЪДЕ ОСЪЩЕСТВЕНО

Не се очаква промяна в демографските и/или здравни показатели на населението от района на ИП ако то не бъде осъществено.

5 ОПИСАНИЕ НА ЕЛЕМЕНТИТЕ ПО ЧЛ. 95, АЛ. 4, КОИТО Е ВЕРОЯТНО ДА БЪДАТ ЗАСЕГНАТИ ЗНАЧИТЕЛНО ОТ ИНВЕСТИЦИОННОТО ПРЕДЛОЖЕНИЕ: НАСЕЛЕНИЕТО, ЧОВЕШКОТО ЗДРАВЕ, БИОЛОГИЧНОТО РАЗНООБРАЗИЕ (НАПРИМЕР ФАУНА И ФЛОРА), ПОЧВАТА (НАПРИМЕР ОРГАНИЧНИ ВЕЩЕСТВА, ЕРОЗИЯ, УПЛЪТНЯВАНЕ, ЗАПЕЧАТВАНЕ), ВОДИТЕ (НАПРИМЕР ХИДРОМОРФОЛОГИЧНИ ПРОМЕНИ, КОЛИЧЕСТВО И КАЧЕСТВО), ВЪЗДУХЪТ, КЛИМАТЪТ (НАПРИМЕР ЕМИСИИТЕ НА ПАРНИКОВИ ГАЗОВЕ, ВЪЗДЕЙСТВИЯТА ВЪВ ВРЪЗКА С АДАПТИРАНЕТО), МАТЕРИАЛНИТЕ АКТИВИ, КУЛТУРНОТО НАСЛЕДСТВО, ВКЛЮЧИТЕЛНО АРХИТЕКТУРНИ И АРХЕОЛОГИЧЕСКИ АСПЕКТИ, И ЛАНДШАФТЪТ, ОПИСАНИЕТО НА ВЕРОЯТНИТЕ ЗНАЧИТЕЛНИ ПОСЛЕДИЦИ ЗА ЕЛЕМЕНТИТЕ ПО ЧЛ. 95, АЛ. 4 ОБХВАЩА ПРЕКИТЕ ПОСЛЕДИЦИ И ВСИЧКИ НЕПРЕКИ, ВТОРИЧНИ, КУМУЛАТИВНИ, ТРАНСГРАНИЧНИ, КРАТКОСРОЧНИ, СРЕДНОСРОЧНИ И ДЪЛГОСРОЧНИ, ПОСТОЯННИ И ВРЕМЕННИ, ПОЛОЖИТЕЛНИ И ОТРИЦАТЕЛНИ ПОСЛЕДИЦИ ОТ ИНВЕСТИЦИОННОТО ПРЕДЛОЖЕНИЕ И В НЕГО СЕ ВЗЕМАТ ПРЕДВИД ЦЕЛИТЕ ОТНОСНО ОПАЗВАНЕТО НА ОКОЛНАТА СРЕДА, КОИТО СА ОТ ЗНАЧЕНИЕ ЗА ИНВЕСТИЦИОННОТО ПРЕДЛОЖЕНИЕ

5.1 ИЗТОЧНИЦИ НА ЗАМЪРСЯВАНЕ НА АТМОСФЕРНИЯ ВЪЗДУХ, СВЪРЗАНИ С РЕАЛИЗАЦИЯТА НА ИНВЕСТИЦИОННОТО ПРЕДЛОЖЕНИЕ ПО ВРЕМЕ НА СТРОИТЕЛСТВОТО И ПО ВРЕМЕ НА ЕКСПЛОАТАЦИЯ НА ИНВЕСТИЦИОННОТО ПРЕДЛОЖЕНИЕ

5.1.1 ПО ВРЕМЕ НА СТРОИТЕЛСТВОТО

По време на строителството се очакват неорганизираните емисии от прах и на вредни вещества в отработените газове от ДВГ на използваната техника в резултат на откривните работи

- **разчистване на терените**, отнемане на хумусната почва и льосовидни глини до льос, които покриват речните наслаги. В границите на концесионната площ ще се обособят две временни депа, всяко с площ от 6 000 m² и височина до 5 m.
- **работа на техниката** с дизелови ДВГ.

Интензивността на прахоотделянето зависи в голяма степен от метеорологичните условия по време на провежданите дейности, както и от сезона, през който се извършват, климатичните и метеорологичните фактори (вятър, влажност, температура, устойчивост на атмосферата), характеристиките на земните частици и много други условия.

Поради краткия минно-строителния период (62 дни), въздействието от емисиите ще бъдат временни, с много ниски стойности и **няма да окажат значим ефект** върху качеството на атмосферния въздух и околната среда.

5.1.2 ПО ВРЕМЕ НА ЕКСПЛОАТАЦИЯТА

Инвентаризацията на емисиите от дейностите на ИП идентифицира типа източник и ще даде оценка за нивата на замърсяване след моделиране:

- **Площни неорганизиран източници** – прахови и газови емисии от механизацията с дизелови двигатели при добивни и товарни работи на суровината за транспортиране до бетонов център на „БУЛМЕКС“ ЕООД до с. Бутан.
- **Линейни източници** – прах и газови емисии от ДВГ на тежкотоварен транспорт за доставка на суровини и материали и експедиция на добитото полезно изкопаемо по Транспортната схема.

5.1.2.1 ОПРЕДЕЛЯНЕ НА ЗОНИТЕ НА ЗАМЪРСЯВАНЕ ОТ ЕМИСИИТЕ НА ИП

5.1.2.1.1 Транспортна схема - линеен източник

Линейният източник - **Транспортната схема** за доставка на суровината до бетоновия център на „БУЛМЕКС“ ЕООД в с. Бутан (общо 4.868 km) преминава по съществуващ полски път в североизточния край на находището (2 068 m), заобикаля от северозапад с. Софрониево (800 m) и стига до републикански път трети клас **III-1503** между селата Бутан и Софрониево (2 000 m) - **Фигура 2.1-4**.

За оценка на замърсяването се използва модул **ДИФУЗИЯ** на програмен продукт **TRAFFIC ORACLE**. Областта на моделиране е 6 600 x 4 400m (69 стъпки по 100m в посока Запад-Изток и 44 стъпки по 100m в посока Север-Юг), както и интегралната годишна роза на вятъра – **Фигура 4.1-1**.

В **Таблица 5.1-1** са показани очакваните средногодишни максимални концентрации за замърсителите от емисиите от трафика по време на експлоатацията за замърсителите, за които има норми.

Таблица 5.1-1 – Годишни концентрации по отделните замърсители от Транспортната схема по време на експлоатация.

Замърсител	Максимални Концентрации, µg/m ³	Средногодишна норма (СГН)/ Долен оценъчен праг (ДОП) µg/m ³	Средногодишна норма (СГН)/ Долен оценъчен праг (ДОП), µg/m ³	Законодателство
		за човешко здраве	за екосистеми	
SO _x	2.10E-07	50 ⁽¹⁾	20/ 8	Наредба № 12/2010
NO _x	0.000363	40/ 26	30/ 19.5	

Замърсител	Максимални Концентрации, $\mu\text{g}/\text{m}^3$	Средногодишна норма (СГН)/ Долен оценъчен праг (ДОП) $\mu\text{g}/\text{m}^3$	Средногодишна норма (СГН)/ Долен оценъчен праг (ДОП), $\mu\text{g}/\text{m}^3$	Законодателство
		за човешко здраве	за екосистеми	
ФПЧ ₁₀ ⁽²⁾	0.000016	40/ 20	-	
Pb	1.77E-09	0.5/ 0.25	-	
C ₆ H ₆	5.00E-08	5/ 2	-	

⁽¹⁾ Препоръчителна средногодишна норма от СЗО. ⁽²⁾ Фракцията на фините прахови частици е 100% от общата прах.

Както се вижда от таблицата, максималните средногодишни концентрации са в пъти по-ниски от нормата за опазване на човешкото здраве и опазване на растителността и екосистемите.

За пълнота на изследването на **Фигура 5.1-1** е показано годишното поле на замърсяване (размерност в $\mu\text{g}/\text{m}^3$) с азотни оксиди.

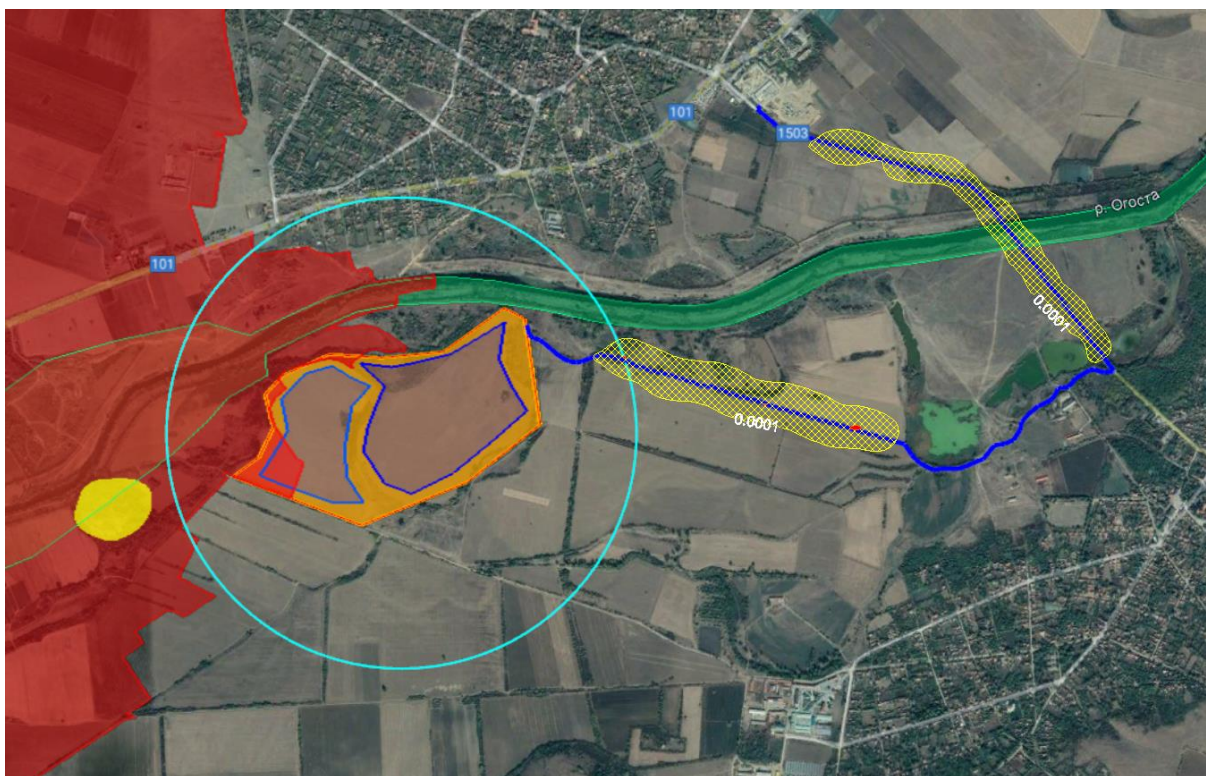
Местоположението на максималната получена концентрация от $0.000363 \mu\text{g}/\text{m}^3$ се получава по съществуващ полски път (червената точка).

От фигурата се вижда, че получените концентрации за:

1. защитена зона **BG0000614 "Река Огоста"** за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна (северно от с. Софрониево) са много под годишен долен оценъчен праг (ДОП) за екосистеми от $19.5 \mu\text{g}/\text{m}^3$.
2. с. Софрониево са под $0.0001 \mu\text{g}/\text{m}^3$.

Въздействието ще е **пряко, периодично** и с **локален обхват**, разсредоточено по протежение на пътя.

В годишен (дълготраен) аспект **не се очаква** емисиите от Транспортната схема по време на експлоатацията да оказват въздействие върху населените места (не преминава през населени места), растителността и екосистемите в района. Степента на въздействието е **много ниска**.

Фигура 5.1-1 – Годишни концентрации (в $\mu\text{g}/\text{m}^3$) на замърсяване с азотни оксиди (NO_x) от Транспортна схема.

При превоз на ситни фракции, задължително ще се поставят брезентови покривала на самосвалите. **Не се очаква кумулиращ ефект с регулярния трафик по републиканските пътища по време на експлоатация.**

5.1.2.1.2 Площни прахови източници

Зоните на замърсяване с прах (фракцията на фините прахови частици - ФПЧ₁₀ е 100% от общата прах) се определят чрез математическо моделиране на разпространението на праховите частици от площните източници:

- работна зона за добив на строителни материали – пясък и чакъл в северната част на насипището,
- 2-те депа: първото - за съхраняване на хумусната почва от откривката и второто - за лъсовидните глини, използвани за целите на рекултивацията, разположен в най-южната част от находището - **Фигура 2.2-1.**

За определяне на разсейването на замърсители от площни източници се използва математически модул „DIFFUSION” на математическия модел „TRAFFIC ORACLE”.

Средногодишни концентрации на ФПЧ₁₀

На **Фигура 5.1-2** е показано годишното поле на замърсяване с фини прахови частици (ФПЧ₁₀). Изолините имат размерност в $\mu\text{g}/\text{m}^3$.

Съгласно Наредба № 12/2010 г. средногодишната норма (СГН) за опазване на човешкото здраве за ФПЧ₁₀ е $40 \mu\text{g}/\text{m}^3$. Има средногодишен долен оценъчен праг (ДОП), който е $20 \mu\text{g}/\text{m}^3$.

Фигура 5.1-2 – Годишно замърсяване ($\mu\text{g}/\text{m}^3$) с ФПЧ₁₀ за една концесионна година от 248 работни дни.

Прогнозираната максимална стойност на средногодишната концентрация на ФПЧ₁₀ е $5.06 \mu\text{g}/\text{m}^3$ (червената точка), в границите работното поле за добив е и е само 25% от средногодишния ДОП ($20 \mu\text{g}/\text{m}^3$). От фигурата се вижда, че концентрациите на ФПЧ₁₀ не се изнасят на разстояния, които засягат населените места около ИП – с. Софрониево, с. Бутан и с. Крива бара.

Максимални еднократни концентрации на ФПЧ₁₀

Съгласно Наредба № 12/2010 г. средночасова норма (СЧН) за опазване на човешкото здраве за ФПЧ₁₀ няма. Има определена средноденонощната норма (СДН) - $50 \mu\text{g}/\text{m}^3$, която се изчислява като се осреднят всички максимално еднократни концентрации за 24 часа, и може да бъде превишена 35 пъти в годината.

На **Фигура 5.1-3** е показано максимално еднократното поле за замърсяване с фини прахови частици (ФПЧ₁₀) от дейностите в находище „Данева воденица“. Изолиниите имат размерност в $\mu\text{g}/\text{m}^3$.

Най-неблагоприятните метеорологични условия са източен вятър (90°) със скорост 2.5 m/s и клас на устойчивост **Е**. При тези условия, поради слабата турбулентност във вертикално направление, дифузията на замърсители се изнася по-далеч от източника.

Прогнозираната максимална стойност на концентрациите на ФПЧ₁₀ е $34.89 \mu\text{g}/\text{m}^3$ в границите работното поле за добив е и е 70% от средноденонощната норма (СДН) - $50 \mu\text{g}/\text{m}^3$.

Въздействието върху качеството на атмосферния въздух от праховите емисии при експлоатацията на находище „Данева воденица“ се очаква да е **дълготрайно** (само в работния период от 248 дни в годината), **постоянно и обратимо** за атмосферата с **ограничен обхват** за хората и екосистемите и с **много ниска значимост** за района около ИП и индиректно върху други компоненти на околната среда – почви, растителен и животински свят, здравно-хигиенни условия. **Степента на въздействието е много ниска.**

Няма потенциално засегнатото население, няма и замърсяване в работна среда.

Фигура 5.1-3 – Еднократно поле на замърсяване ($\mu\text{g}/\text{m}^3$) с ФПЧ₁₀ от дейностите в находище „Данева воденица“.

Още повече както бе отбелязано по-горе, поради слабия потенциал на ветровото поле, евентуален наднормен облак с прахови частици от дейностите в работните участъци в находище „Данева воденица“ прави невъзможно достигането му до населените места в района.

5.1.2.2 ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Въздействието от дейностите, заложи в проекта на „БУЛМЕКС“ ЕООД за добив на строителни материали – пясък и чакъл върху състоянието на атмосферния въздух в региона в дългосрочен и краткосрочен аспект не се очаква, като степента на въздействието се оценява като незначителна и допустима и няма да окаже ефект върху качеството на атмосферния въздух на най-близките за населени места - с. Софрониево, с. Бутан и с. Крива бара.

5.2 ВОДИ И ЗОНИ ЗА ЗАЩИТА НА ВОДИТЕ

Реализацията на ИП е допустима спрямо целите и мерките за постигане на добро състояние на водите, определени в ПУРБ 2016 – 2021 г. и ПУРН 2016-2021 г. и се очаква да окаже незначително въздействие върху водите, ЗЗВ и да не окаже въздействие върху риска от наводнения, при спазване на мерките, посочени в становището на БДДР (писмо с изх. № ПУ-01-532-(1) от 22.07.2022 и становище на РИОСВ – Враца (писмо с изх. № АО-3351-(8)/03.08.2022 г.).

5.2.1 ОЦЕНКА НА ВЪЗДЕЙСТВИЯТА

5.2.1.1 ПОВЪРХНОСТНИ ВОДИ

5.2.1.1.1 Описание на въздействията

В съответствие с представената характеристика на ИП и на повърхностните води в района на ИП, е оценено потенциалното въздействие върху тях.

В периода на строителството

Планираните дейности в находището няма вероятност да окажат отрицателно въздействие върху елементите на качество и респективно да доведат до влошаване на екологичното състояние и/или химично състояние на повърхностните води и не постигане на поставените екологични цели по време на всички етапи (минно-строителни, експлоатация, рекултивация) на реализация на ИП.

Възможно е много ограничено неблагоприятно въздействие при изтичане на ГСМ само при аварии на механизацията и транспортните машини по време на интензивни валежи.

Инвестиционното предложение няма да формира отпадъчни водни потоци, зауствани в повърхностни водни тела.

По време на експлоатация

Въздействие върху повърхностния отток на р. Огоста **не се очаква** да се случи, поради това че ИП е извън обхвата на повърхностни водни обекти, легла, брегове на реки и крайбрежната заливаема ивица. Изменения на хидроморфологията не се предвиждат.

Въздействие върху качествата на повърхностните води: Възможно е ограничено неблагоприятно въздействие при изтичане на ГСМ само при аварии на транспортни машини, като евентуалното замърсяване няма да достигне и да попадне пряко или непряко във водния обект.

Въздействие върху количествата на повърхностните води няма да произтича, поради отсъствие на водоземане.

Реализацията на инвестиционното предложение също така не е свързано с отделяне на каквито и да било емисии, включително на вредни, опасни и приоритетни вещества в повърхностните води. На територията на производствената площадка не се формират отпадъчни водни потоци, зауствани в повърхностни водни тела.

5.2.1.1.2 Оценка за въздействието върху състоянието на повърхностните водни обекти. Значимост на въздействието.

Въздействието върху количествата и качествата на повърхностните води може да се оцени по следния начин:

Териториален обхват на въздействие: силно ограничен на части от площадката;

Вид: непряко, поради отсъствие на повърхностни водни обекти на площадката и близо до нея; пряко въздействие при водоземане – няма да се извършва;

Кумулативен ефект: без кумулативен ефект, поради отсъствието на други обекти в района на площадката;

Периодичност: периодично и временно, отрицателно, при евентуална авария на транспортни или технологични машини и изтичане на ГСМ при такава авария;

Вероятност за въздействие. С малка вероятност са въздействията, произтичащи от аварии на транспортни и технологични машини тъй като това са събития, нарушаващи нормалния технологичен режим и водят до финансови загуби.

Продължителността на въздействие върху водите при евентуални аварии се очаква за времето на строителството и експлоатацията.

Обратимост: всички въздействия върху повърхностните води ще бъдат обратими.

Трансгранично въздействие не се очаква да произтече.

5.2.1.2 ПОДЗЕМНИ ВОДИ

5.2.1.2.1 *Описание на въздействията*

В съответствие с представената характеристика на ИП и на подземните води в района на ИП – **точка 4.2.2**, е оценено потенциалното въздействие върху тях.

ИП не предвижда дейности, свързани с отделяне и/или отвеждане на приоритетни и опасни химични вещества или други замърсители в подземните води. В тази връзка не се очаква реализацията на ИП да доведе до пряко и непряко въздействие върху химичното състояние на подземните водни тела. Не се предвижда водоземане от подземни води.

Инвестиционното предложение не противоречи на ПУРБ 2016 - 2021 г. при спазване на заложените в него мерки.

По време на строителството

Очаква се в участъците, където ще се извършват подготвителните работи да не се развие въздействие върху количественото състояние на подземните води, поради това че те няма да бъдат достигнати и поради отсъствие на водоземане от тях на този етап. Дренажно действие също не може да произтече. Въздействие върху качеството в условията на отсъствие на отвеждане на отпадъчни води в подземното водно тяло няма да произтече. Възможно е много ограничено непряко неблагоприятно въздействие при изтичане на ГСМ само при аварии на строителните и транспортните машини.

По време на експлоатацията

Дренажно въздействие върху подземните води не може да произтече, тъй като дейността няма да достига до нивата им.

Въздействие на производствени отпадъчни води, върху качествата на подземните води няма да има, тъй като такива не се предвиждат да се формират и отвеждат в подземни води. Експлоатацията на ИП не предвижда дейности, свързани с отделяне и/или отвеждане на приоритетни и опасни химични вещества или други замърсители в подземните води, дейности на повърхността и в подземния воден обект, предизвикващи непряко отвеждане на замърсители. В тази връзка не се очаква пряко и непряко въздействие върху химичното състояние на подземните водни тела. Възможно е много ограничено непряко неблагоприятно въздействие при изтичане на ГСМ само при аварии на строителни и транспортни машини.

Минералният състав на суровината няма да предизвика неблагоприятно въздействие върху състава на водите, поради естествения му характер и отсъствието на опасни и вредни вещества.

ИП няма да предизвика нарушение на чл. 118а от Закона за водите тъй като **не предвижда**:

- -пряко и непряко отвеждане на замърсители в подземните води;
- -обезвреждането, включително депонирането на приоритетни вещества, които могат да доведат до непряко отвеждане на замърсители в подземните води; всъщност приоритетни вещества няма да се използват на площадката, нито се съдържат в използваната суровина;
- -дейности върху повърхността, които могат да доведат до непряко отвеждане на приоритетни вещества в подземните води, както и изобщо не предвижда дейности в подземния воден обект.

5.2.1.2.2 Оценка за въздействието върху състоянието на подземните води. Значимост на въздействието.

Въздействието върху количествата и качествата на подземните води може да се оцени по следния начин:

Териториален обхват на въздействие: силно ограничен;

Вид: Временно и отрицателно може да бъде въздействието само при аварии на машините, придружени с изтичане на ГСМ, непряко, поради това че при добива на баластра няма да бъде достигано нивото им;

Кумулативен ефект: без кумулативен ефект по отношение на съседни производствени площадки в района поради отсъствие на разрешено водоземане от подземни води в близост да ИП;

Вероятността за поява на въздействията, произтичащи от аварии на транспортни и технологични машини е малка, тъй като те представляват нарушение на технологичния режим и водят до финансови загуби;

Продължителността - краткотрайна.

Честота на въздействията - въздействията, произтичащи от аварии на транспортни и технологични машини се очаква да бъдат много редки и краткотрайни.

Обратимост: всички въздействия върху подземните води, като възобновяем ресурс ще бъдат обратими.

Трансгранично въздействие: не може да произтече.

5.2.2 ЗОНИ ЗА ЗАЩИТА НА ВОДИТЕ

5.2.2.1.1 Описание на въздействията

ИП попада в: Зона за защита на питейни подземни водни тела и в чувствителна зона BGCSARI03 – „Водосборен басейн на реките Западно от р. Огоста и частите от водосборния басейн на р. Дунав на територията на РБ, извън водосборните басейни на реките Огоста, Искър, Вит, Осъм, Янтра, Русенски Лом“. **ИП не попада в санитарно-охранителни зони, съгласно чл. 119, ал. 4, т. 2 от ЗВ и в буферни зони около водоземните съоръжения/системи.**

Към настоящия момент в района на ИП **няма определени СОЗ** по реда на Наредба №3/16.10.2000 г. за условията и реда за проучване, проектиране, утвърждаване и експлоатация на санитарно-охранителните зони около водоизточниците и съоръженията за питейно-битово водоснабдяване и около водоизточниците на минерални води, използван и за лечебни, профилактични, питейни и хигиенни нужди.

Съгласно наличната информация в БДДР, имотите в които ще се осъществява ИП не попадат също така в буферна зона с радиус 1000 m около водоземни съоръжения за питейно-битово водоснабдяване без определена СОЗ, за която би било необходимо да се спазват ограниченията в буферни зони съгласно Приложение 1 към Национален каталог от мерки към ПУРБ (писмо с изх. № ПУ-01-532-(1) от 22.07.2022).

В района на ИП няма обекти със специфичен санитарно-хигиенен статут.

Реализацията на ИП не допринася за поддържане или повишаване на състоянието на еутрофикация на повърхностните води в ЗЗВ - чувствителната зона.

Строителство

ИП не предвижда заустване на отпадъчни води, които могат да увеличат еутрофикацията на водните течения.

Няма да се извършва водовземане от подземни води, съответно няма да е налице въздействие върху ЗЗВ за питейни подземни води.

Експлоатация

БФВ ще се събират в химическа тоалетна и ще се извозват от специализирана фирма за пречистване в канализация на населено място.

Няма да се извършва водовземане.

5.2.2.1.2 Оценка за въздействието върху зоните за защита на водите. Значимост на въздействието.

Териториален обхват на въздействие: много ограничено териториално въздействие върху ЗЗВ за питейните води при аварийно изливане на ГСМ;

Вид: непряко, отрицателно; въздействие практически няма да произтече, поради дълбокото залягане и закритост на ЗЗВ;

Кумулативен ефект: без кумулативен ефект, поради отсъствието на други обекти в района на площадката;

Периодичност: временно, през време на част от строителните работи;

Вероятност за въздействие. С малка вероятност са въздействията, произтичащи от аварии на транспортни и технологични машини тъй като това са събития, нарушаващи нормалния технологичен режим и водят до финансови загуби.

Продължителността на въздействие се очаква само за част от времето на строителството.

Обратимост: въздействието ще бъде обратимо.

Трансгранично въздействие не се очаква да произтече.

5.2.2.2 МОНИТОРИНГ НА ПИТЕЙНАТА ВОДА

Програмите за мониторинг на питейните води се разработват от Басейновите дирекции (БД) за управление на водите и се изпълняват от Регионалните лаборатории (РЛ) към ИАОС, Лаборатории към Регионалните здравни инспекции (РЗИ) и „ВиК” дружествата, в съответствие с раздел III на Наредба №12 от 18.06.2002 г. за качествените изисквания към повърхностните води, предназначени за питейно - битово водоснабдяване. За осъществяването на ефективен контрол на водата, добивана за питейно-битово водоснабдяване, БД разработват Програми за контролен и собствен мониторинг на питейните води, които са част от програмите за контролен и оперативен мониторинг на водите, регламентирани със Заповеди на министъра на ОСВ.

Програмите за 2024 г. са регламентирани със Заповед № РД-24/12.01.2024г. на Министъра на околната среда и водите.

Програмата за мониторинг на качеството на водата, предназначена за питейно-битови цели, доставяна от „ВиК” ООД гр. Враца, е изготвена на база данни за извършените анализи от предходни години и заключенията от Акредитираните лаборатории извършили анализите.

Програмата включва: обхват на мониторинга, зони на водоснабдяване, честотата на пробовземане, пунктове за пробонабиране. Мониторинга на РЗИ е до 50% от този на ВиК.

Качеството на водата, предназначена за питейно-битови цели се определя съгласно Наредба № 9/2001 г., изм. и доп. ДВ бр. 6/2018 г. Наредбата има за цел да защити здравето на хората от неблагоприятни ефекти на замърсяването на питейната вода, като регламентира изискванията към качеството и безопасността ѝ.

Съгласно *Обобщен доклад за качеството на питейните води в област Враца за 2023 г.* водоснабдяването на град Враца и област Враца се осъществява посредством 49 зони на водоснабдяване. 48 броя са на „ВиК“ ООД гр. Враца и 1 брой е на кметството на с. Крива бара. От тях 8 са големи зони с разпределяно количество вода в зоната над 1000 m² и/или общ брой постоянно живеещо население над 5000 човека и 41 са малките зони.

Пробонабирането се извършва от определените за целта 265 пункта, на мястото на изтичане на водата и от крана на потребителите.

Показателите за мониторинг са групирани в следните три групи:

- **I група** – рН, цвят, неразтворени вещества, температура, електропроводимост, мирис, нитрати, хлориди, фосфати, ХПК, разтворен кислород, БПК и амониеви йони;
- **II група** – разтворено желязо, манган, мед, цинк, сулфати, повърхностно активни вещества, феноли, азот по Келдал, колиформи-общо, фекални колиформи;
- **III група** – флуориди, бор, арсен, кадмий, хром общ, олово, селен, живак, барий, цианиди разтворени или емулгирани въглеродороди, полициклични ароматни въглеродороди, пестициди общо, екстрахируеми с хлороформ вещества, фекални стрептококи и салмонела.

В зависимост от получените резултати от провеждането на мониторинга водите, предназначени за питейно - битови нужди се категоризират в три категории А1, А2, А3. Категоризацията се извършва от Басейновите дирекции, съвместно с органите за държавен санитарен контрол.

По данни от *Обобщен доклад за качеството на питейните води в област Враца за 2023 г.* РЗИ – Враца е изследвала 370 бр. проби води по физикохимични, 376 бр. проби води по микробиологични показатели, 23 бр. по радиологични показатели и 30 бр. по пестициди и органични показатели.

Анализът на данните от проведения от РЗИ – Враца и „ВиК“ ООД – Враца мониторинг на качеството на водата за питейно-битови цели показва следното:

➤ **Данни от проведения мониторинг от РЗИ – Враца**

По физико-химични показатели

През 2023 г. по физико-химични показатели РЗИ – Враца са изследвали общо 370 бр. проби води на които са направени 3958 анализа. Както следва:

- от тях 348 бр. проби води съответстват на Наредба № 9/2001 г. (ДВ. бр. 30/16.03.2001 г.) изм. и доп. ДВ бр. 43/2023 г. за качеството на водата, предназначена за питейно-битови цели;
- констатирани са 22 броя несъответствия или 34 анализа.

Извършеният през годината от РЗИ мониторинг показва, че най-често отклонения в химичния състав на питейните води се регистрират по показателите нитрати и остатъчен свободен хлор.

По микробиологични показатели

През 2023 г. по микробиологични показатели РЗИ – Враца са изследвали общо 376 бр. проби води. Както следва: 359 бр. проби води съответстват на Наредба № 9/2001 г. (ДВ. бр. 30/16.03.2001 г.) изм. и доп. ДВ бр. 43/2023 г. за качеството на водата, предназначена за питейно-битови цели. Констатирани са 17 бр. несъответствия или 21 анализа по показатели: микробно число, ешерихия коли и коли форми.

Проблемът има водещо здравно значение (препоръка на Световната здравна организация – до 5% нестандартност годишно по здравнозначимите микробиологични показатели) и създава най-пряк риск за здравето на консуматора.

Отклоненията по тези показатели се наблюдават в сравнително голям брой от зоните на водоснабдяване т.е. проблемът има широко разпространение, като по-висок е процентът на пробите с отклонения в по-малките зони на водоснабдяване. При отклонения от микробиологичните показатели се уведомява ВиК и съответно се санкционира за неизвършената дезинфекция на водата.

По радиологични показатели

През 2023 г. по радиологични показатели РЗИ – Враца са изследвали общо 23 бр. проби води. Радиологичен контрол на питейната вода за 2023 г. е извършен по показател: Естествен уран. От тях отговарят всичките 23 броя проби или 100% съответствие, съгласно Наредба № 9/2001 г. (ДВ. бр. 30/16.03.2001 г.) изм. и доп. ДВ бр. 43/2023 г. за качеството на водата, предназначена за питейно-битови цели. Не са констатирани несъответствия по радиологични показатели.

През 2024 г. отдел „Радиационен контрол“/ Дирекция „Обществено здраве“ към РЗИ Враца ще извършва анализи на следните показатели: Естествен уран, Обща алфа активност и Обща бета активност.

По показател – органични съединения

През 2023 г. бяха пробонабрани, подготвени и предоставени 30 бр. проби от 30 зони за анализ на органични съединения. Пробите са анализирани от РЗИ – Плевен. За отчетения период **няма отклонения** по показателите: Трихалометани, Бензен, 1,2-Дихлоретан, Трихлоретен и Тетрахлоретен, Пестициди, Бенз/а/пирен, Полициклични ароматни въглеводороди, тежки метали – Живак, Антимон, Натрий и Селен на територията на област Враца.

➤ Данни от проведения мониторинг от „ВиК“ ООД – Враца

Съгласно изискванията на Наредба №9 от 16 март 2001 г. изм. и доп.ДВ.бр.43 от 16 Май 2023 г. за качеството на водата, предназначена за питейно-битови цели, в големите зони на водоснабдяване от направените проби 100 % по микробиологични показатели и 100% от направените проби по физикохимични показатели са стандартни. В малките зони на водоснабдяване от направените проби по микробиологични показатели 98.6 % и от направените проби по физикохимични показатели 98.1 % са стандартни.

Общият брой направени проби по мониторингова програма за радиологични показатели са 32 бр. проби за 2023 г., при извършени 99 бр. анализа по съответните показатели, а именно: Естествен уран, Обща индикативна доза, Обща алфа активност, Обща бета активност. От тях на Наредба № 9/2001 г. (ДВ. бр. 30/16.03.2001 г.) изм. и доп. ДВ бр. 43/2023 г. за качеството на водата, предназначена за питейно-битови цели, **отговарят всичките проби или 100% на съответствие.**

През 2023 г. няма зони на водоснабдяване на територията на област Враца с неизпълнен мониторинг от страна на РЗИ – Враца и „ВиК“ ООД гр. Враца.

➤ **Зони с установени отклонения и основните причини за констатираните отклонения по физико-химични показатели**

Нитрати

Наднормените количества на **нитрати** (>50 mg/l) е най-широко разпространения проблем по отношение физико-химичните качества на питейната вода.

Проблемът има здравна значимост. Наднорменото съдържание на нитратите във водата може да причини развитието на заболяването “водно-нитратна метхемоглобинемия” при кърмачета и малки деца. В йоддефицитни райони може да доведе до нарастване на честотата на ендемичната гуша при подрастващите.

Този проблем е с многогодишна давност и е характерен за районите с интензивно земеделие. В преобладаващите случаи отклоненията са до два пъти над допустимата норма и се срещат преди всичко в по-малките зони на водоснабдяване.

В област Враца в 5 броя зони на водоснабдяване са регистрирани проби с отклонение по съдържание на нитрати над максималната стойност. Населените места са: с. Моравица, с. Дърманци, с. Крива бара, с. Мраморен, с. Крапец и с. Боденец. Съдържанието на нитрати в тези населени места се дължи на прекомерното или неправилно използване на органични и минерални торове, дълготрайни замърсявания от фекално-битов или селскостопански произход, липсата на необходимите пречиствателни съоръжения.

Показатели: Органолептични показатели (цвет, мирис и вкус)

Отклоненията по тези показатели са причината за недоволство сред консуматорите и създават негативно отношение и нагласа към ползването на питейната вода „от крана”. Но следва да се има предвид, че този вид отклонения в голяма част от случаите са бързопреходни (след аварийно-ремонтни дейности или след обилни валежи и снеготопене), поради което не винаги се регистрират при редовния мониторинг, който е предварително планиран.

Показатели: Амониев йон и Нитритен йон

На територията на областта има 2 населени места с постоянно отклонение по тези показатели. Това е зона № 32 - с. Крапец и с. Боденец. Водата в тази зона се приема за условно чиста, населението е уведомено да не се използва за пиене.

Показател: остатъчен свободен хлор

Най-честата причина в отклоненията по показател остатъчен свободен хлор е неефективна и непостоянна дезинфекцията на водата поради липса на подходяща апаратура за правилно и постоянно дозиране на обеззаразяващите реагенти.

Показател: желязо

От общия брой изследвани проби 370 бр. и направени 3958 броя анализа, има 1 брой проба (или 1 анализ), който е дал отклонения над максималната стойност по този показател. Населеното място е с. Бързина. Относно несъответствията по показател желязо в предходните години за с. Липница е изграден нов довеждащ водопровод от с. Софрониево, който водоснабдява с. Липница.

Основните причини за най-честите отклонения са:

→ неефективна и непостоянна дезинфекцията на водата поради липса на подходяща апаратура за правилно и постоянно дозиране на обеззаразяващите реагенти;

- лоша технологична схема на водоснабдяването, неправилно разположение на съоръженията за дезинфекция;
- липса на пречиствателни станции и съоръжения за пречистване;
- остаряла, амортизирана и често аварираща водопроводна мрежа на населените места;
- липса на санитарно-охранителни зони около водоизточниците или неспазване на режима на ограничения и забрани в тях;
- неправилно използване на азотни минерални торове в разрез с добрите земеделски практики;
- липса на канализация и съоръжения за пречистване на фекално-битовите отпадъчни води в по-малките населени места;
- грешки поради слаба квалификация или недобросъвестно изпълнение на служебните задължения на служители на ВиК операторите.

Тези фактори водят не само до големи загуби на вода, но създават и редица проблеми с качеството на питейната вода, поради възможността за нейното вторично замърсяване, особено при режимно водоподаване и чести аварии на водопроводната мрежа.

5.3 ЗЕМНИ НЕДРА

5.3.1 ОЦЕНКА НА ВЪЗМОЖНИТЕ ИЗМЕНЕНИЯ В ГЕОЛОЖКАТА СРЕДА В РЕЗУЛТАТ ОТ РЕАЛИЗАЦИЯТА НА ИНВЕСТИЦИОННОТО ПРЕДЛОЖЕНИЕ

5.3.1.1 ОПИСАНИЕ НА ВЪЗДЕЙСТВИЯТА

В периода на строителството

Въздействие върху геоложката основа на етапа на подготовка при провеждане на откритни работи не се очаква.

По време на експлоатацията

По време на експлоатацията ще се извърши съществено въздействие върху геоложката основа – изземване на установените запаси от полезното изкопаемо (пясък и чакъл) над нивото на подземните води.

5.3.1.2 ОЦЕНКА ЗА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО ВЪРХУ ЗЕМНИТЕ НЕДРА. ЗНАЧИМОСТ НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО

Териториален обхват на въздействие: силно ограничен в обхвата на баластриерата;

Вид: непряко, при извършване на изкопните работи на етап „строителство“, отрицателно;

Кумулативен ефект: без кумулативен ефект, поради отсъствието на други подобни обекти в района на площадката;

Периодичност: еднократно и временно, през време на част от строителните работи;

Вероятност за въздействие. въздействието ще протече задължително, тъй като е част от предвидените строителни работи;

Продължителността на въздействие се очаква само за част от времето на строителството.

Обратимост: въздействието ще бъде обратимо поради предвидените дейности по техническа рекултивация (обратно запълнение на обработеното пространство).

Трансгранично въздействие не се очаква да произтече.

5.4 ЗЕМИ И ПОЧВИ

При реализацията на инвестиционното предложение, по време на всички етапи подготвителни дейности, откривни и добивни дейности ще се използва механизирани техника, в резултат на което се очаква образуването на три вида вредни емисии, засягащи почвите:

- прах с различен фракционен състав, отделящ се в атмосферния въздух и отлагащ се върху почвите, от неорганизиран източници основно при изкопно-насипните работи;
- емисии на вредни вещества, отделяни в атмосферния въздух при работата на дизеловите ДВГ на механизирания техника и отлагащи се върху почвите;
- Замърсяване от евентуални разливи на масла и горива от повреда на механизирания техника, които ще са с пряко въздействие върху почвите.

Замърсяването на почвите, ще бъде непряко, чрез емисиите отделяни в атмосферния въздух в резултат на работата на ДВГ, както и пряко, в резултат на евентуални разливи на масла и горива и преминаването им в подпочвения слой.

5.4.1 СТРОИТЕЛСТВО

Подготвителните (строителни) дейности при реализация на инвестиционното предложение са в границите на предвидената площ и не се предвижда да бъдат усвоявани допълнителни почви от земеделския или горския фонд.

Не се очаква замърсяване със строителни, битови или промишлени отпадъци на почвената покривка както в границите на доказаните запаси, така и извън тях в границите на находището.

5.4.2 ЕКСПЛОАТАЦИЯ

По време на експлоатацията на находище „Данова воденица“ няма да се емитират вещества във въздуха и водите, имащи капацитета да замърсят пряко почвите на експлоатационния участък и извън него. Поради това не се очаква въздействие върху почвената покривка.

За етапите на реализация на ИП движението на транспортната техника извън обсега на находището трябва да осъществява само по утвърдените маршрути с оглед минимизиране въздействието от преуплътняване на почвите.

5.4.3 РАЗМЕР НА НАРУШЕНИЯТА НА ЗЕМИТЕ И ПОЧВИТЕ

Експлоатацията на баластриерата ще е свързана с пряко механично нарушаване на земите върху площ от 455.455 dka (64% от проекто концесионната площ на находището) в резултат на изземване на полезното изкопаемо в границите на доказаните геоложки запаси.

Обемът на откривните материали в находището възлиза на 821 756.8 m³ за периода на концесията, от които 227727.65 m³ хумусна почва и 594029.8 m³ земни маси (песъчливи льосовидни глини до льос, примесени с чакъл и пясък). По резултатите от геолошко проучване дебелината на откривката в границите на площта на доказаните запаси е средно 2 m. Средно годишно ще се отнемат по 23 479 m³.

Изграждане на временни динамични депа, разположени в границите на проекто-концесионния контур на находището, всяко с площ от 6000 m². В края на втората

експлоатационна година селективно депонираната откритка от лъос и лъосовидни глини ще бъде насипвана директно в отработените площи, като по този начин ще бъде премахнато временното депо за откритка от лъосовидни глини. Не се предвижда изграждане на нови депа до края на концесията.

Очаква се въздействие върху почвите (уплътняване) извън границите на доказаните геоложки запаси (254.491 dka), но в границите на проекта концесионната площ на ИП при транспортирането на откритката и домуването на механизацията и битовите фургони.

5.4.4 ЕРОЗИОННИ ПРОЦЕСИ. МЕРОПРИЯТИЯ ЗА ОГРАНИЧАВАНЕ НА ЕРОЗИЯТА В ОБХВАТА НА ИНВЕСТИЦИОННИТЕ ОБЕКТИ. ОЦЕНКА НА ПРЕДВИДЕНИ РЕКУЛТИВАЦИОННИ МЕРОПРИЯТИЯ.

Находище „Данева воденица“ се характеризира с равнинен релеф и средна кота 40 m. При средната дебелина на полезното изкопаемо – 4.5 m и средна дебелина на откритката – 2 m, през целия период на концесията добивните дейности ще се водят на един хоризонт с височина на стъпалото 3.5 m. В зависимост от дебелината на откритката в отделни участъци от находището височина на добивното стъпало ще бъде по-малка.

Находището ще се експлоатира в контурите на доказаните геоложки запаси в категория 111 и до нивото на подпочвените води с цел недопускане на разкриването на подземното водно тяло.

При експлоатацията на находището с един добивен хоризонт ще се формира плитък котлован с един откос без водно огледало с ъгъл на дълговременна устойчивост на неработното стъпало е до 30°.

В инвестиционното намерение на инвеститора са предвидени дейности по рекултивация на нарушените терени. Хумусната почва и земните маси от подхумусната почва (лъосовидни глини с примеси), получени при откритните работи в находището ще бъдат използвани само за целите на техническата рекултивация на нарушените земи – обратно запълване на отработените пространства. Техническата рекултивация на находище „Данева воденица“ е свързана с мероприятия по осигуряване на устойчивостта на борда на отработеното пространство и включва С обратното запълнение на формирания котлован се осигурява устойчивост на оставащия с малка височина (1.5 m) откос с наклон от 5° без риск за ерозионни прояви.

5.5 РАСТИТЕЛЕН И ЖИВОТИНСКИ СВЯТ

5.5.1 ОПИСАНИЕ И АНАЛИЗ НА ВЪЗДЕЙСТВИЯТА НА ИНВЕСТИЦИОННОТО ПРЕДЛОЖЕНИЕ ВЪРХУ РАСТИТЕЛНИЯ СВЯТ

Като цяло потенциално засегнатата територия от реализацията на ИП е заета основно от обработваеми земеделски площи и е силно повлияна от селскостопански дейности. Предвид тези обстоятелства негативните въздействия породени от строителството и експлоатацията на ИП по отношение на естествената растителност в района се очаква да бъдат незначителни. Като цяло растителна покривка в района е представена предимно от селскостопански култури без консервационна стойност и значение за биологичното разнообразие. Само в някои участъци на находището има запазени сравнително неголеми площи с естествена дървесно-храстова и на места тревна растителност – предимно в северната му част, откъм р. Огоста, както и две тесни ивици в централната (между двата блока със запаси) и източната част на находището. При теренното проучване в тези площи **не са установени** растителни видове със статут на редки, застрашени или под режим на защита – включени в Приложение 2,

Приложение 3 на ЗБР или ЧК на Република България, Том 1, Растения и гъби (София, 2015). Някои от тях са с лечебно значение, но широко разпространени в тази част на страната и много от флористичните райони, като не са от редовните видове, които през годините се подлагат на специален режим на опазване и ползване по реда на чл.10 от Закона за лечебните растения. **Много от установените тревни видове са с рудерален и плевелен характер (напр. полския мак, родилна трева и др.), което се обуславя от наличието на обширни обработваеми площи в района.** Както беше посочено вече акацията е включена в списъка с десетте чужди инвазивни вида (ИЧВ) с най-голяма заплаха за страната. Във връзка с това в цялостния проект за рекултивация, който е част от документацията, необходима за разработване на находището след предоставяне на концесия, е удачно да се предвиди за засяганите от добива площи със статут на горски фонд при биологичната рекултивация да се ползват местни дървесни видове, които са характерни за флористичния район – най-подходящ в това отношение тук биха били полски бряст, бял бряст, черна топола и др. Предвид тези обстоятелства, очакваните въздействия от реализацията на ИП върху флората могат да се оценят както следва:

5.5.1.1 СТРОИТЕЛСТВО

На този етап очакваното въздействие върху естествената растителна покривка в района може да се оцени като **отрицателно, пряко и локално на ограничена площ** – само в участъците с естествена дървесно-храстова и тревна растителност извън обработваемите земи. Тези участъци заемат около 20% (145 дка) от територията на находището като цяло (територията в границите на определения външен контур) и още по-малък процент от териториалния обхват на двата блока със запаси от полезно изкопаемо – около 3 дка от Блок-1 и 30 дка от Блок-2, което представлява общо 7,2% от общата площ с доказани запаси. Изчисленията са направени с помощта на програмните продукти QGIS 3.34.2 и Google Earth Pro. При строителството и с напредване на разкривните работи, предшестващи добивните, пряко ще бъдат засегнати най-вече терените в обхвата на двата блока със запаси подлежащи на изземване, като естествената растителна покривка в техния обхват ще бъде изцяло отстранена. В останалите площи на концесионния контур (извън запасите) една част също ще бъде отстранена (при оформяне на подстъпи, вътрешни транспортни пътища, обслужващи площадки и др.), друга засегната в резултат на утъпкване и др., а трета до голяма степен ще се запази, най-вече в северната част между външната граница на находището и Блок-2. При реализация на инвестиционното предложение **няма да има критична загуба на естествени растителни съобщества, която да доведе до чувствителна негативна промяна на естествените дадености, характерни както за флористичния район, така и за тази част на Дунавската равнина. Като цяло територия, която ще се засегне от реализацията на ИП е била освободена от коренната си растителност още в миналото за развитие на земеделие, в друга част пък са създадени изкуствени акациеви насаждения, а в свободните от земеделие тревисти площи са възникнали предимно вторични фитоценози на рудерални и плевелни видове без консервационно значение.**

От направената характеристика на растителността в района е видно, че **реализацията на ИП не е свързано със засягане на ценни, редки и защитени растителни видове, както и с увреждане на характерни и ценни растителни местообитания за страната. Не се очаква да настъпи и значителна загуба на биоразнообразие и биомаса по отношение на естествената флора във флористичния район (Златийски), предвид че се засягат основно селскостопански площи (в т.ч. според картата на растителността на България в М 1:600000 по Бондев, И., 1991). Съответно като допълнение на оценката в началото потенциалното въздействие може да се определи още като **дълготрайно, но незначително и обратимо след извършване на биологична рекултивация**, която е задължителен елемент от проектната документация за такъв тип обекти. Следва да се отчете също, че в процеса на предвижданата**

постепенна рекултивация, част от рудералните и плевелни видове, които са установени в района ще заемат временните депа за откривни материали до тяхното използване за обратно запълване на отработените пространства.

5.5.1.2 ЕКСПЛОАТАЦИЯ

По време на експлоатацията не се очакват **значителни преки отрицателни въздействия върху естествената растителност в района**. Основните въздействия в това отношение ще бъдат по време на строителството, когато ще се реализира разкриването на полезното изкопаемо, което се предхожда от отстраняване на почвените материали и съответната растителна покривка, което вече беше разгледано. По време на експлоатационния етап би могло да възникне риск само за някои непреки отрицателни въздействия от генерирането на неорганизиран прахови емисии в посока на естествената растителност в непосредствените съседни територии на добивния участък, който се разработва и то най-вече при разработването в близост до външните граници на находището (в т.ч. при разкриваните, насипищните, добивните работи и транспорта). По принцип праховите емисии влияят отрицателно на растенията с по-голяма листна маса (храсти и дървета), каквито има основно откъм северната граница на проектния концесионен контур. Наслагването на прах върху техния листен апарат по време на периода на активна вегетация (при липсата на редовни дъждове) може да доведе до някои физиологични изменения свързани с временно забавяне на растежа, затрудняване на репродуктивните функции, боледуване и изсъхване на някои части, но не и до цялостно отмиране. В случая споменатите физиологични изменения е малко вероятно да се проявят в значима степен или да доведат до промяна в състава на растителните съобщества в периметъра около находището, тъй като потенциалното запрашаване ще е ограничено най-вече в неговия обхват около съответната добивна площ. Освен това не би следвало да се очаква постоянно генериране на значими прахови емисии при добива и претоварните работи, тъй като голяма част от суровината подлежаща на изземване се характеризира с естествено овлажняване поради наличието на високи подпочвени води в района. При прилагане на оросяване, каквото е предписано в мерките към ДОВОС, нивата на праховите емисии ще се снижат с 80% (съгласно част „Въздух“). Следва да се отчете също, че основния вид, който участва във формирането на дървесно-храстовата растителност откъм северната част на находището е бяла акация, която от една страна е изключително устойчива на подобен тип влияния (предвид безпроблемното и бързо развитие на вида след засаждане в съседство с пътища, върху насипища и др. с цел противоерозионни и укрепителни мероприятия), а от друга представлява инвазивен вид, който съгласно препоръките на МОСВ подлежи на премахване и контрол на популацията.

5.5.1.3 ЗАКРИВАНЕ/РЕКУЛТИВАЦИЯ

След приключване на експлоатацията нарушените терени от добива подлежат на задължителна техническа и биологична рекултивация съгласно разпоредбите на ЗПБ, което като цяло е свързано и с положителен ефект по отношение на флората в района. При извършване на биологична рекултивация на отработените пространства с нехарактерни и неприсъщи за района видове, в т.ч. с инвазивни свойства, съществува риск от вторична промяна на видовия състав и типа на съседни местообитанията вследствие на естествените процеси на разселване на видовете, което също трябва да се вземе предвид при отчитане на потенциалните въздействия. В тази връзка по отношение на площите подлежащи на затревяване се препоръчва да се използват тревни смеси от характерни видове за типичната за района мезоксеротермна растителност като луковична ливадина (*Poa bulbosa*), пасищен райграс (*Lolium perenne*), трескот (*Cynodon dactylon*), белизма (*Dichanthium ischaetum*), садина (*Chrysopogon gryllus*) и други. При рекултивацията на площите от находището влизащи

в състава на горския фонд стопанисван от ДГС-Оряхово се препоръчва да се ползват местни дървесни видове, които също са характерни за флористичния район – най-подходящ в това отношение тук биха били брястове, черна топола и др. като се изключи акацията. Тези препоръки следва да се вземат предвид в цялостния работен проект за рекултивация към цялостната проектна документация необходима за започване на добив, като проекта е необходимо да бъде съгласуван и одобрен и от ИАГ.

5.5.2 ОПИСАНИЕ И АНАЛИЗ НА ВЪЗДЕЙСТВИЯТА НА ИНВЕСТИЦИОННОТО ПРЕДЛОЖЕНИЕ ВЪРХУ ЖИВОТИНСКИЯ СВЯТ

Като цяло в резултат на реализацията на ИП **не могат** да се очакват значителни негативни влияния върху фауната (безгръбначни, риби, земноводни, влечуги, бозайници и птици) в района на Дунавската равнина с ИП, които да доведат до значима, осезаема и необратима промяна във видовото разнообразие, вкл. до кумулативни въздействия. В обхвата на находище „Даневата воденица“ (710 дка), както и в прилежащите му терени **отсъстват места със струпване** (масови находища) на редки и застрашени животински видове от дивата фауна – такива не са регистрирани нито при направените огледи, нито по литературни данни. Самата територия е разположена в район със селскостопански характер, като е заета от обработваеми земеделски площи предназначени за едногодишни култури. Това предопределя и наличието на комплекс от видове, който е адаптирал до голяма степен към режима на засяване и събиране на реколтата в тези територии. Следва да се посочи, че като цяло този комплекс не се отличава с особено богато видово разнообразие в сравнение с други части на страната, където преобладават територии заети с естествена или полустествена растителна покривка (в т.ч. ливади, пасища, мери). При това се отчита, че пространството между р. Дунав и Предбалкана като цяло е заето основно с обработваеми селскостопански площи, в които напоследък са налага интензивното земеделие в съчетание с окрупняване на земеделските земи, което в повечето случаи включва и премахване на естествените растителни пояси (синори), полезащитни ивици от дървета и др. Именно поради тези фактори индексът на птиците в земеделските земи при последната оценка през 2022 г. е влошил своето състояние до -37% спрямо първата година на отчитане (2005). Според данните на БДЗП причините за това се дължат на продължаващата интензификация на земеделието в това число разораване на затревени площи, премахване на храсти, интензивното ползване на пестициди и хербициди, които са и основните заплахи за фауната в района. Около 20% или 145 дка от находището като цяло (територията в границите на определения външен контур) са заети с естествена дървесно-хростова и тревна растителност извън обработваемите земи, като при това е необходимо да се вземе предвид, че тези участъци представляват още по-малък процент от териториалния обхват на двата блока със запаси от полезно изкопаемо – около 3 дка от Блок-1 и 30 дка или общо 7,2% от общата площ с доказани запаси, в които ще са съсредоточени основните преки въздействия от разкриването и добива на полезното изкопаемо. В тях именно са основната част на регистрации на видове, както съгласно ползваните източници на информация, така и при посещението на място.

5.5.2.1 СТРОИТЕЛСТВО

По време на строителството на ИП (основно дейностите свързани с разкриване на полезното изкопаемо и депониране на откритката) се очаква предимно смъртност на индивиди от безгръбначната фауна (Invertebrates), която се среща в площите подлежащи на разработване – главно почвени и сухоземни безгръбначни, но това неминуемо съпътства всички видове строителни и други дейности в извънселищните територии. Към момента посочените групи в района така или иначе са засегнати в този аспект от ежегодните селскостопански дейности в района (в т.ч. при дълбока оран на почвената покривка, третирането на посевите с инсектициди

и др.). Освен това по отношение на безгръбначните, от направената характеристика е видно, че ИП е достатъчно и значително отдалечено от всички райони със силно изразено разпространение и голямо разнообразие на редки, ендемични и реликтни видове в България, а за тази част на Дунавската равнина са установени незначителен и един от най-малките за цялата страна брой ендемични и редки видове, докато реликти въобще не са регистрирани. Целевите четири консервационно значими безгръбначни по Приложение № 2 на ЗБР (респ. Прил. II на Дир. 92/43/ЕИО) дадени за района не се засягат, което е подробно обосновано в приложения към настоящата разработка ДОСВ върху 33 BG0000614 и 33 BG0002009. Предвид това ще бъдат засегнати предимно широко разпространени видове с многочислени популации, като смъртността на безгръбначната фауна трябва да се разглежда по-скоро в аспекта на загуба на хранителна база за други гръбначни таксони, но това ще е нищожно и пренебрежимо малко за района и донякъде обратимо.

По отношение на гръбначната фауна (Vertebrates), по време на строителството няма риск за каквито и да било въздействия върху представители на Клас Риби (Pisces), тъй като в обхвата на находището и прилежащите му терени липсват каквито и да било условия за такива, а самите разкривни (а и добивни) дейности, не са свързани с водоземане от повърхностни или подземни водни тела, както и заустване на отпадъчни води в такива, което не предполага и въздействия върху количествените и качествените характеристики на протичащата в близост р. Огоста и рибната фауна в нея. Речното течение е достатъчно отдалечено (в т.ч. зад преградна дига), за да бъде повлияно и от инциденти свързани с разливи на ГСМ и други.

По отношение на земноводните и влечугите съществува риск да бъдат засегнати незначително в твърде несъществена степен единствено популациите в района на някои видове като обикновената чесновница (*Pelobates fuscus*), зелената крастава жаба (*Bufo viridis*), слепока (*Anguis fragilis*) и зеления гущер (*Lacerta viridis*), за които находището в определени участъци (предимно в най-северната и най-източната част по отношение на последните три вида и по-голямата площ по отношение на първия) предоставя благоприятни условия за обитаване и укритие. Този риск се изразява във евентуално възникване на смъртност на единични индивиди (или тяхно потомство) при сгазване от тежкотоварните МПС при транспортните дейности и депонирането на отквивката, както и при работата на строителната техника разкриване на някои от добивните участъци, в които индивидите има вероятност да пребивават. Съществено е да се отбележи, че този риск е минимален, тъй като се предвижда разкриването на запасите в находището да започне от югозападния край на Блок-2, където са представени само открити обработваеми площи, в които вероятността са наличие на индивиди от изброените по-горе три вида е нищожен. С напредване и приближаване на разкривните работи към участъците подходящи за тях би следвало да се предполага, че в случай на наличие на индивиди те сами ще ги напуснат поради генерираните дразнители (шум и други) в близост. Във всички случаи, даже и при инцидентно унищожаване на отделни индивиди, това като цяло не може да се отрази измеримо на плътността на популациите на видовете в района, тъй като последните, независимо че фигурират в Приложение 3 на ЗБР са често срещани в подобни и други местообитания в цялата страна и са в достатъчна наличност, която да поддържа популационните им структури и функции. И четирите вида не са застрашени в национален и световен мащаб, не попадат в категория редки, в Червения списък на застрашените видове на IUCN фигурира като „слабозасегнат”. Следва да се вземе предвид също, че при посещението на терена нито един от видовете не е отчетен. Целевите земноводни и влечуги по Приложение № 2 на ЗБР (респ. Прил. II на Дир. 92/43/ЕИО) дадени за района не се засягат, което е подробно обосновано в приложения към настоящата разработка ДОСВ върху 33 BG0000614 и 33 BG0002009.

По отношение на бозайната фауна (Mammalia) съществени преки негативни въздействия при подготвителните и разкривните дейности, свързани със смъртност на индивиди и др. подобни не се очакват. Основните въздействия ще са свързани най-вече с прогонването на наличните наземни бозайници от територията на съответния работен участък и прилежащите му терени в обхвата на находището в резултат на генерираните дразнителни фактори при работата на ползваната самоходна техника (още при самото навлизане на машините в територията) и безпокойството от увеличеното човешко присъствие. Непосредствено територията предоставя подходящи условия най-вече за някои гризачи, които обитават посеите с едногодишни култури и нанасят щети по тях, поради което земеделците ги третират като вредители и подлагат на целенасочено унищожение. В обхвата на находището (предимно най-северната му част) и непосредствено прилежащите му територии с голяма вероятност спорадично при търсене на храна и преминаване могат да се срещнат и някои видове включени в Приложение 3 на ЗБР като източноевропейския (белогръд) таралеж (*Erinaceus concolor*) и невестулката (*Mustela nivalis*), които често се срещат в близост до населени места (в т.ч. и в тях), т.е. не са толкова чувствителни към безпокойство. Въпреки че са под режим на защита не са застрашени в национален и световен мащаб, не попадат в категория редки, а в Червения списък на застрашените видове на IUCN фигурират в категория „слабозасегнати”. Евентуалното временно прекъсване на част от биокоридорите за придвижването им през територията на ИП няма да се отрази върху структурата на популациите им в района, като в съседство остават достатъчно подходящи пространства за преминаване и обитаване. По отношение на представената прилепна фауна, която има вероятност да използва и въздушното пространство над находището за ловуване, строителството (а и добива) няма да окажат влияние, в т.ч. и в резултат на безпокойство, тъй като ще се работи на една смяна в светлата част на денонощието, докато прилепите са нощно активни, като обикновено илизат да ловуват по залез и се прибират по изгрев или малко по-рано. Целевите три вида консервационно значими бозайници по Приложение № 2 на ЗБР (респ. Прил. II на Дир. 92/43/ЕИО) дадени за района не се засягат, което е подробно обосновано в приложения към настоящата разработка ДОСВ върху 33 BG0000614 и 33 BG0002009.

Потенциалните въздействия върху птиците (Aves) са сходни с тези при бозайниците – при започване на разкривните и подготвителните дейности извън размножителния сезон прогонване на пребиваващите птици от територията на съответния работен участък и прилежащите му терени в обхвата на находището и около границите му в резултат на генерираните дразнителни фактори при работата на ползваната самоходна техника (още при самото навлизане на машините в територията) и безпокойството от увеличеното човешко присъствие. Като цяло реализацията на ИП ще засегне твърде незначителна част от хранителната и много по-малко от гнездовата база в Западната част на Дунавската равнина по отношение на представените 24 вида в характеристиката на фауната. Следва да се отчете, че най-подходящите местообитания в това отношение в района са съсредоточени в 33 BG 0002009 „Златията“, от която ИП застъпва несъществен процент в източната пригранична територия на зоната. Въздействията по отношение на целевите видове опазвани в нея са разгледани в приложената ДОСВ. Съществено е да се отбележи, че подходящите за гнездене местообитания на изброените в характеристиката птици с потенциал за такова в територията на ИП и близост до нея са съсредоточени само в най-северната централна част на находището, където навлиза горски фонд, и отчасти в най-източната периферна част, където между Блок-2 се разполага проредена ивица от дървесна и храстова растителност. При това тези площи в доста голяма степен попадат извън обхвата на запасите подлежащи на изземване, като извън тях основните въздействия ще са от безпокойство. В случай на започване на строителните дейности през гнездовия период, рискът за засягане на гнездящи птици е минимален, тъй като се предвижда разкриването на запасите в находището да започне от югозападния край на Блок-

2, където са представени само открити обработваеми площи, в които към момента отсъстват условия за гнездене. С постепенното напредване на разкривните и съпътстващите ги добивни работи към гнездовите участъци в най-северната и източната част би следвало да се предполага, че поради генерираните дразнителни (шум и други) с приближаване към тях, съответните видове ще започнат да ги избягват с цел размножаване. Все пак не може да се изключи гнездене по отношение на някои, които не са толкова чувствителни към фактор безпокойство (кос и червеногърба сврачка от Прил.3). Този риск може напълно да се неутрализира чрез прилагане на някои превантивни мерки – най-удачно е план-графика на разкривните работи свързани с предварително разчистване на растителната дървесно-храстова растителност представена в най-северната част на Блок-2 да се планира така, че дейностите в тях да започнат извън размножителния период на птиците. Ако е належащо тези дейности да се проведат в този период, следва да се осигури предварително проучване от орнитолог за гнездящи индивиди, и ако бъде установено такова, да се изчака отглеждането на потомството до напускането на гнездата. По отношение на водолюбивите птици посещаващи най-близкия участък на р. Огоста прогонване не се очаква, тъй като между добивната площ и реката от една страна се разполага дървесно-храстова растителност, а от друга достатъчно висока дига, които имат бариерен ефект по отношение генерираните шум и други дразнителни.

5.5.2.2 ЕКСПЛОАТАЦИЯ

По време на експлоатацията и рекултивацията на ИП съществени преки, вторични и косвени негативни въздействия върху фауната в района не могат да се очакват, тъй като основните такива ще се проявят през периода на строителство, като разкривните дейности ще бъдат последвани непосредствено от добивни в съответния участък, който с прилежащите му терени до изземване на суровината ще продължи да бъде избягван от видовете характерни за района, най-вече заради генерирания шум и човешко присъствие. Единствено като допълнително въздействие съществува известен риск от смъртност на някои дребни и по-слабо подвижни гръбначни (от групата на земноводните при напускане на близките водоеми след разн. период) при транспорта на добитата суровина по предвидената пътна отсечка от находището до пътя с. Софрониево-с. Бутан. Предвид че са предвидени 26 курса на ден при осемчасов работен ден (средно по около три курса на час само в светлата част на денонощието) и липсата на друг трафик по отсечката (т.е. липса на постоянно движение) риска може да се оцени като слаб и незастрашаващ популациите в района на потенциално засегнатите видове земноводни (най-вече *Bufo viridis*, *Pelobates fuscus* и *Rana dalmatina*). Освен това посочените видове на сушата са активни след края на работния ден (привечер и нощем), когато трафик няма да има. След осъществяване на предвидената поэтапна рекултивация може да се очаква, че някои видове ще започнат да посещават рекултивирания терени (птици, гризачи). Допълнително след окончателната рекултивация съществува известна вероятност за формирането и на някои влажни местообитания в резултат на процеси на преовлажняване, в т.ч. завиряване/заблатяване поради плитко залягащите подпочвени води в района (особено при по-обилни продължителни валежи). Възникването на такива обстоятелства ще доведе до постепенното развитие на водолюбива и влаголюбива растителност, привличане на земноводни, на водолюбиви птици (в т.ч. целеви), евентуално и на видрата. Съответно това е свързано с промяна състава на биологичното разнообразие в положителен аспект защото влажните зони и застойни сладководни местообитания в консервационно отношение са по-ценни и по-значими от земеделските земи, тъй като привличат повече редки и защитени видове.

5.5.2.3 ЗАКЛЮЧЕНИЕ ЗА ВЪЗДЕЙСТВИЯТА ВЪРХУ ФАУНАТА.

На база горния анали може да се направи заключението, че въздействията върху фауната в резултат от реализацията на инвестиционното предложение ще бъде със следните параметри:

- *Териториален обхват*: локален в границите на находището и довеждащия път и в непосредствена близост до съответния добивен участък, при всички случаи извън пространството между дигите на р. Огоста;
- *Продължителност на въздействието*: дълготрайно – в рамките на максимално възможния концесионен срок от 35 г. ;
- *Честота на въздействието*: периодично през 16 часа в светлата част на денонощието (8 часов работен ден) без почивните и празнични дни;
- *Степен на въздействие*: от незначителна до много слаба по отношение на потенциално засегнатите видови популации;
- *Допустимост на въздействията*: Допустими при прилагане на стандартни превантивни мерки за подобен тип обекти;
- *Кумулативни въздействия*: не се очаква да се проявят такива в резултат на други подобни ИП в района поради достатъчната им отдалеченост;
- *Трансгранични въздействия*: няма да има;

5.6 ЗАЩИТЕНИ ТЕРИТОРИИ. ЕЛЕМЕНТИ НА НАЦИОНАЛНАТА ЕКОЛОГИЧНА МРЕЖА

5.6.1 ОЦЕНКА НА ВЪЗДЕЙСТВИЯТА

5.6.1.1 ЗАЩИТЕНИ ЗОНИ (ЗЗ) ОТ ЕКОЛОГИЧНАТА МРЕЖА НАТУРА 2000

Като неразделна част от документацията към настоящия ДОВОС е изготвена и внесена оценка за степента на въздействие на инвестиционното предложение върху екологичната мрежа Natura 2000. Съгласно заключението в т. 9 на тази оценка, дейностите свързани с добив на пясък и чакъл от нах. „Даневата воденица“ не противоречат на принципите залегнали в член 2 и член 3 на Дир.92/43/ЕИО и при прилагане на предложените смекчаващи мерки в оценката са изцяло съвместими с предмета и целите на опазване в ЗЗ BG0000614 „Река Огоста” и ЗЗ BG00002009 „Златията”. Подробни данни за очакваната степен на въздействие върху съответните местообитания и видове са достъпни в самата оценка приложена към ДОВОС.

5.6.1.2 ЗАЩИТЕНИ ТЕРИТОРИИ

Предвид характера на ИП и очакваните въздействия по останалите компоненти разгледани в настоящия ДОВОС може да се направи заключението, че отстоянията до най-близките защитени територии са такива, че даденостите и целите им на опазване не могат да бъдат засегнати нито пряко, нито косвено от добивните дейности. Реализацията на ИП не е свързана под каквато и да било форма с нарушаване на забранителния режим в териториите.

5.7 Отпадъци

5.7.1 ПРОГНОЗНА ОЦЕНКА ЗА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО НА ГЕНЕРИРАНИТЕ ОТПАДЪЦИ ВЪРХУ ОКОЛНАТА СРЕДА И ЗДРАВЕТО НА ХОРАТА

Анализът на прогнозните генерирани отпадъци по видове, количества, място на получаването им, както и оценката на потенциалното им въздействие върху околната среда и здравето на хората, дават основание за следните заключения:

5.7.1.1 ОТПАДЪЦИ, ПОПАДАЩИ В ОБХВАТА НА ЗУО

5.7.1.1.1 По време на строителство и експлоатация

- **Строителни отпадъци няма**, тъй като в ИП не се предвижда строителство. Няма разположени съоръжения в обхвата на находището, които да генерират строителни отпадъци и при закриване на обекта.
- **Производствени и опасни отпадъци (опаковки, съдържащи остатъци от опасни вещества или замърсени с опасни вещества)**, получени при пренос на масла, необходими за поддръжка на минната техника и автотранспорта са в малки количества и ще се предават за рециклиране/оползотворяване без вредно въздействие върху хората и околната среда.

Автотранспортните средства и мобилната техника ще бъдат обслужвани във фирма извън територията на кариерата. Отпадъците, които ще бъдат генерирани в процеса на ремонтирането и поддръжката на машините (масла, акумулатори, гуми), ще се управляват от фирмата, на чиято територия ще се извършва дейността.

В концесионната площ на находище „Данева воденица” няма да се извършват ремонтни или каквито и да било поддържащи дейности, свързани с риск от разлив на нефтопродукти с последици за вредни въздействия върху земите, почвите, геоложката основа, водите.

- **ТБО** са в малки количества и не представляват опасност за околната среда и здравето на хората.

5.7.1.1.2 По време на закриване и рекултивация

В този етап въздействието на отпадъците върху компонентите на околната среда и здравето на хората ще бъде незначително. При рекултивационните дейности ще се формират аналогични по вид отпадъци, както в експлоатационния период, но в ограничени количества.

Няма предпоставки генерираните отпадъци да оказват вредно въздействие върху работещите в кариерата или населението от района на ИП, при спазване на технологичните инструкции и нормативните изисквания за дейности с отпадъци.

5.7.1.2 МИННИ ОТПАДЪЦИ, ПОПАДАЩИ В ОБХВАТА НА ЗПБ

Ще се изготви **Предложение за управление на минните отпадъци**, съгласно който материалите, които ще се формират при разкриване на полезното изкопаемо - незамърсени почви, глинести материали и скални маси няма да съдържат опасни компоненти, които биха могли да повлияят на водите, почвите, растителността и хората в рамките на обекта или района ИП. Съгласно Наредбата за управление на минните отпадъци те съответно са класифицирани като незамърсени почви, неопасни неинертни и инертни отпадъци.

При първоначалното разкриване на полезното изкопаемо ще се изградят като 2 временни депа за лъсочна откритка и хумусна почва в границата на концесионната площ. След края на добив в поредното минно пространство ще започне обратното запълване. Депата през целия срок на концесия ще са динамични и ще бъдат ликвидирани в края на концесионния срок.

Представеното **Предложение за управление на минните отпадъци** е съобразено с изискванията на:

- Закон за подземните богатства (ЗПБ), 1999 г.;
- Наредба за управление на минните отпадъци, 2016 г.;

- Правилник за безопасност на труда при разработване на находища по открит начин, 1996;
- Наредба № 26 от 2 октомври 1996 г. за рекултивацията на нарушени терени, подобряване на слабопродуктивни земи, отнемане и оползотворяване на хумусния пласт.

В Плана ще бъдат описани всички аспекти на: генериране на отпадъците, характеристиката им, местоположението и екологичния статус на територията на генериране и разполагане на отпадъка, характеристика на източниците на генериране на отпадъците, формиране, изграждане, характеристика и категоризация на съоръженията за минни отпадъци, рискове за околната среда, мониторинг, закриване, техническа безопасност и охрана на труда.

5.7.2 ОЦЕНКА НА ПРЕДВИДЕНАТА С ИНВЕСТИЦИОННОТО ПРЕДЛОЖЕНИЕ СИСТЕМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ

5.7.2.1 ПО ОТНОШЕНИЕ НА УПРАВЛЕНИЕТО НА ОТПАДЪЦИТЕ ПО ЗУО:

В инвестиционното предложение по отношение управлението на отпадъците са определени:

- прогнозните количества, видове и място на получаване на генерираните отпадъци;
- начините за тяхното събиране и временно съхранение;
- условията за тяхното третиране (рециклиране, оползотворяване или обезвреждане) при отсъствието на вредни последици за околната среда и здравето на хората;
- необходимите условия, които следва да се изпълняват с оглед минимизиране на риска от вредно въздействие на “опасните отпадъци”.

Предвидената система за управление на отпадъците, попадащи в обхвата на Закона за управление на отпадъците, е изцяло съобразена с изискванията на нормативната уредба. Въвеждането и спазването на предвидените организация, мерки за съхранение, отчетност и предаване за по нататъшно оползотворяване и обезвреждане осигурява необходимата сигурност по отношение на недопускане на отрицателни въздействия върху околната среда.

Значимост на въздействието

Въздействието на генерираните отпадъци по **време на строителството и експлоатацията** на инвестиционното предложение върху компонентите на околната среда, може да се класифицира като:

- Териториален обхват на въздействие: локално, в рамките на концесионната площ.
- Степен на въздействие: незначително, много малко вероятно при аварии, свързани с течове на отпадни нефтопродукти върху почви и подземни води.
- Продължителност на въздействие: периода на концесия.
- Честота на въздействие: периодично.
- Кумулативни въздействия: не се очакват.
- Трансгранично въздействие: няма.

По време на закриването и рекултивацията въздействието може да се оцени като:

- Териториален обхват на въздействие: ограничен.
- Степен на въздействие: незначителна.
- Продължителност на въздействието: за срока на закриване.
- Честота на въздействието: периодично при рекултивация и еднократна при закриване.

→ Кумулативни въздействия: *не се очакват.*

→ Трансгранично въздействие: *няма.*

5.7.2.2 ПО ОТНОШЕНИЕ НА УПРАВЛЕНИЕТО НА МИННИТЕ ОТПАДЪЦИ

Съгласно т.4.1. от НДНТ за Управление насипищата от минно преработвателната промишленост, доброто управление включва мерки за:

- 1) Минимизиране обема на съоръженията, в т.ч. чрез избора на подходящия начин на изземване - избор на технология;
- 2) Намиране на възможно най-много алтернативи за повторно използване скалните маси, като например:
 - цялостното им оползотворяване;
 - използването им при рекултивация на други минни обекти;
 - използването им за запълване на отработени пространства.
- 3) привеждане на отпадъците от добива в състояние, при което е минимизирана възможността те да окажат въздействие върху околната среда или здравето на населението, като например разделно събиране и съхраняване.

Спазването на мерките за намаляване на въздействието върху околната среда от дейността по добив на строителни материали – пясък и чакъл в находище „Данева воденица“, които ще бъдат набелязани при проектирането, експлоатацията и закриването на съоръженията за минни отпадъци, ще намалят до минимум възможността за появата на отрицателни въздействия.

Значимост на въздействието

→ *Териториален обхват на въздействие:* локално, в рамките на концесионната площ.

→ *Степен на въздействие:* значително по отношение на ландшафт, почви.

→ *Продължителност на въздействие:* за периода на концесия за насипища и почвено депо,

→ *Честота на въздействие:* *периодично.*

→ *Кумулативни въздействия:* незначително, за отделните депа.

→ Трансгранично въздействие: *няма.*

Превантивни мерки за минимизиране на въздействията ще бъдат част от представеното **Предложение за управление на минните отпадъци**. Те задължително ще залегнат и в цялостния работен проект и годишните проекти за разработване на находището. Изпълнението им ще осигури безопасна експлоатация на съоръженията по отношение на опазването на околната среда и здравния риск.

Няма предпоставки генерираните отпадъци по време на откривните и добивни работи да оказват вредно въздействие върху работещите в рамките на обекта работници и служители или населението от района на ИП, при спазване на технологичните инструкции и нормативните изисквания за дейности с отпадъци.

5.8 ОПАСНИ ВЕЩЕСТВА ПРИ СТРОИТЕЛСТВОТО, ЕКСПЛОАТАЦИЯТА, ЗАКРИВАНЕТО И РЕКУЛТИВАЦИЯТА НА ИНВЕСТИЦИОННОТО ПРЕДЛОЖЕНИЕ. КЛАСИФИКАЦИЯ, ТОКСИКОЛОГИЧНА ХАРАКТЕРИСТИКА И НАЧИН НА СЪХРАНЕНИЕ

5.8.1 Вид и количества

При реализацията на ИП, материалите, които са необходими за дейностите в баластриерата има такива, които се класифицират като опасни химични вещества и смеси са в минимални количества.

5.8.1.1 По време на строителството и експлоатацията

Необходимите годишни количества са посочени на база проектни разчети и практика на други подобни обекти, експлоатирани от Възложителя. Дейностите, предвидени в кариерата, съгласно инвестиционното предложение, са свързани с употреба на **опасни вещества**, както следва:

- *Дизелово гориво* за минната техника и транспорта. Добивната и транспортна техника ще се зарежда на бензиностанция извън обекта. На практика горивото, намиращо се в рамките на обекта, ще бъде наличното в резервоарите на работещата техника и автотранспорт – максимално общо до 0.3 t.
- *Минерални масла* за поддръжка на минната техника. Техническата поддръжка на минната техника и автотранспорта ще се извършва извън обекта, така че в неговите рамки не се предвижда склад ГСМ. При необходимост ще се доставят *масла* в оборотни опаковки - до 50 l.
- *Минералните торове (селитри)* също са от групата на опасните вещества. Те ще се ползват за рекултивационни цели. По време на рекултивацията ще се използват годишно до 0.2 t.

За работата с горива ще се прилагат инструкции относно: безопасно транспортиране, съхранение, товарене и разтоварване.

Не се предвиждат съоръжения за съхранение на горива, смазочни материали или др. химични вещества и смеси в работните зони на находището.

В Таблица 5.8-1 са представени опасните вещества, които ще се използват при реализацията на ИП. Класификацията на опасните химични вещества и смеси е извършена съгласно Регламент /ЕО/ №1272/2008. Посочени са и количествата, които ще се съхраняват (намират) на площадката на ИП.

Таблица 5.8-1 – Опасни вещества и продукти, използвани при осъществяване на ИП.

Наименование	Място на използване	Описание	CAS №	ЕС №	Класификация	Опасни свойства	Прогнозно количество, t/y	Налично на Площадката, t
Дизелово гориво	Минна техника, автотранспорт	Течност с характерен мирис, летлива	68334-30-5	269-822-7	Канц. кат. 3 Xn Xi N	H226 - Запалими течност и пари. H304 - Може да бъде смъртоносен при поглъщане и навлизане в дихателните пътища. H315 - Предизвиква дразнене на кожата. H332 - Вреден при вдишване. H351 - Предполага се, че причинява рак. H373 - Може да причини увреждане на органите при продължителна или повтаряща се експозиция H411 – Опасно за водна среда, хронична опасност кат.2	120.0	0.300
Моторни, хидравлични масла	Минна техника, автотранспорт	Вискозни течности с характерен мирис, летливи			Xi N	H315: Предизвиква дразнене на кожата. H318: Предизвиква сериозно увреждане на очите. H319: Предизвиква сериозно дразнене на очите. H411: H411 – Опасно за водна среда, хронична опасност кат.2	3.0	0.050
Тор Амониева селитра (Амониев нитрат)	Рекултивация	Бяло прахообразно или гранулирано вещество без мирис	64-84-52-2	229-347-8	O Xi	H272 Оксидиращи твърди вещества, категория на опасност 3 H319: Предизвиква сериозно дразнене на очите.	0.200	0.050

5.8.1.2 ПО ВРЕМЕ НА РЕКУЛТИВАЦИЯ

- *Гориво-смазочни материали* - дизелово гориво, хидравлични, смазочни масла за транспортните средства и техниката. Въздействия на опасни вещества не се очакват, освен при изключително малко вероятни аварии, свързани с разливи на нефтопродукти.
- *Торове* за биологична рекултивация – ще се доставят периодично, според нуждите, което минимизира рискът, поради ограничените количества и своевременното им прилагане.

Прегледът на количествата опасни вещества, които ще се съхраняват на площадката на обекта във всички етапи на ИП показва, че те няма да надхвърлят количествените критерии от част 1 и 2 на Приложение №3 към чл. 103 от ЗООС. Не се наляга процедура за получаване на разрешително по чл. 104 от ЗООС.

5.8.2 **ОЦЕНКА НА ПРЕДВИДЕНИТЕ С ИНВЕСТИЦИОННОТО ПРЕДЛОЖЕНИЕ МЕРКИ ЗА ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА И ЗДРАВЕТО НА ХОРАТА ПРИ РАБОТА С ОПАСНИ ВЕЩЕСТВА**

В инвестиционното предложение по отношение управлението на опасните химични вещества и смеси, ще са определени:

- вида на опасните химични вещества и смеси по време на строителни работи, експлоатация, закриване и рекултивация;
- прогнозните количества опасни вещества, които ще се употребяват при дейността;
- начините за тяхното закупуване, временно съхранение и употреба при отсъствието на вредни последици за околната среда и здравето на хората;
- необходимите условия, които следва да се изпълняват с оглед минимизиране на риска от вредното им въздействие.

Всички химични вещества и смеси, класифицирани като опасни, ще се доставят със сертификати и листове за безопасност. Съхранението им ще отговоря на условията за съхранение, посочени в информационните листове за безопасност.

Работата с горива, масла и др. опасните химикали (ако има) ще се провежда при разработени инструкции на база за количество на употребяваните вещества, за безопасна работа с тях (употреба на лични предпазни средства, ако се налага) при използването им.

Значимостта на въздействието

Използването на опасни вещества и смеси върху компонентите на околната среда може да се оцени като:

Строителство, закриване, рекултивация:

- *Териториален обхват на въздействие:* в обхвата на обекта.
- *Степен на въздействие:* пряко средно върху атмосферния въздух и околната среда в началния строителен период;
- *Продължителност на въздействие:* кратковременно.
- *Честота на въздействие:* периодично за срока на строителство, закриване, рекултивация;
- *Кумулативни въздействия:* няма
- *Трансгранично въздействие:* няма.

Експлоатация:

- Териториален обхват на въздействие: в обхвата на обекта.
- Степен на въздействие: средна, само в работната среда
- Продължителност на въздействие: кратковременно, в рамките на работната смяна
- Честота на въздействие: периодично за обекта,
- Кумулативни въздействия: няма.
- Трансгранично въздействие: няма.

5.9 РИСКОВИ ЕНЕРГИЙНИ ИЗТОЧНИЦИ

5.9.1 ПРОГНОЗА ЗА ОЧАКВАНОТО ШУМОВОТО НАТОВАРВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА ПО ВРЕМЕ НА СТРОИТЕЛСТВОТО И ЕКСПЛОАТАЦИЯТА НА ИНВЕСТИЦИОННОТО ПРЕДЛОЖЕНИЕ

5.9.1.1 ИЗТОЧНИЦИ НА ШУМ

5.9.1.1.1 Транспортна схема

За извозване на иззетата суровина – пясък и чакъл до бетоновата база на възложителя в с. Бутан за преработка ще се използват съществуващите полски пътища за обслужване на земеделските земи и съществуващата пътна мрежа.

Транспортната схема на ИП за доставка на суровина от находище „Данева воденица“ ще се осъществява с тежкотоварни автомобили по съществуващ полски път в североизточния край на находището (2 068 m), заобикаля от северозапад с. Софрониево (800 m) и стига до републикански път трети клас **III-1503** между селата Бутан и Софрониево (2 000 m). Общата дължина на пътя за транспортиране е 4.868 km.

За посочените пътища от РПМ не се извършва преброяване на транспортната интензивност.

Основните източници на шум по време на двата етапа на ИП (строителство и експлоатация) ще са 1 бр. багер, 1 бр. булдозер/челен товарач и 2 бр. автосамосвали.

Транспортът по полските пътища ще се осъществява с тежкотоварни автомобили със средна скорост 20-30 km/h. Те ще създават еквивалентно ниво на шум около 58÷60 dBA на 7.5 m от оста на движение.

Нивото на транспортния шум, излъчван от автомобилния поток по пътища от III клас е в граници 60-65 dBA, на 7.5 m от оста на движение, при разрешена скорост 60 km/h. Тези стойности са установени в резултат от многобройни измервания и изчисления на нивото на автотранспортния шум по пътища от този клас, за дневен период.

Очакваното сумарното шумово натоварване (транспортен автомобилен поток по РП III-1503 за превоз на суровина) за дневен период:

- на разстояние 7.5 m от оста на движение $L_{Aекв.,T(7.5)} \approx 62\div 66$ dB(A)
- на разстояние 25 m е $L_{Aекв.,T(25)} \approx 65$ dB(A).

Зоната на дискомфорт за дневен период (00:07–19:00 h) за РП III-1503 е с радиус 200 m от оста на движение до мястото на въздействие.

В изпълнение на препоръките на РИОСВ-Враца (писмо с изх. № ОВОС-ЕО- 410-9/19.04.2024 г.) е изготвен "План за собствен мониторинг по фактор "Шум".

5.9.1.1.2 *Работни участъци на територията на ИП*

Източник на шум в околната среда ще бъде използваната минна механизация за извършване на различните видове изкопни работи през отделните етапи на реализация на ИП – строителство и експлоатация.

Предвижда се използване на стандартна съвременна строителна техника – багер, булдозер, челен товарач, самосвали.

Територията на добивните дейности от находище „Данева водница“ отстои от с. Софрониево на около 1,7 km, с. Бутан – 0,476 km и с. Крива бара – около 1,5 km.

От Фигура 4.9-1 се вижда намаляването на нивото на шума с 58 dB(A) на разстояние 1.77 km от с. Крива бара и 1.802 km от с. Софрониево и 46 dB(A) на разстояние 0.532 km (с. Бутан). Очаква се допълнително снижение с 3÷5 dB(A) като се отчита влиянието на релефа и повърхността на терена и/или наличието на екраниращи съоръжения (масиви с горскодървесна растителност и речна дига).

Следователно, очаква се **еквивалентното ниво на шум**, достигащ до териториите на с. Крива бара и с. Софрониево, да не надвишава 35 dB(A), а на с. Бутан 47 dB(A) при най-тежък режим на работа на Баластриерата.

При посочения режим на работа не се очакват превишения на допустимото ниво на шум за жилищни зони и територии за дневен период – 55 dB(A) (Наредба № 6 от 2006 г.).

5.9.2 **ВИБРАЦИИ**

Физическото определение за вибрации е „механично трептене на еластична среда”. Измерването на вибрациите е наложително, за да се оцени както влиянието им върху експлоатационния срок на машините, така и да се установи прякото въздействие върху здравето на човека.

5.9.2.1 В ОКОЛНАТА СРЕДА

5.9.2.1.1 *Производствена механизация и транспортна схема*

От литературни данни и експертни изследвания е известно, че производствените съоръжения и техника са източник на вибрации в околната среда. Разпространението на вибрациите във въздуха е подобно на това на шума (звука). Те са в по-голяма степен проявени при по-старите машини, а и чрез ефекта на резонанса могат те окажат и неблагоприятен ефект върху близко живеещото население.

Използваната техника в ИП през етапите на реализация на ИП (строителство и експлоатация) е съвременна и по техническата информация на производителя е с ниски нива на вибрации.

Не се очаква въздействие (натоварване на акустичната среда) от вибрациите на техническото оборудване за околните населени места – най-близко разположеното с Бутан, поради съществуващото отстояние – около 0.532 km.

Транспортната схема за доставка на суровината в базата в с. Бутан може да бъде източник на вибрации, разпространяващи се в земната основа, само ако пътното трасе на републиканския път трети клас **III-1503** не е съобразено с товароподемността на товарните коли и интензивността на регулярния транспорт, което трябва да се отчита при изготвяне на транспортния план. **Не се очаква въздействие.**

5.9.2.2 В РАБОТНА СРЕДА

Вибрациите при работа с определени машини са фактор на работната среда и засягат работещите със съответните машини. На общи вибрации ще бъдат изложени водачите на тежкотоварните камиони, багери, булдозери.

Наредба № 3 от 5 май 2005 г. за минималните изисквания за осигуряване на здравето и безопасността на работещите при рискове, свързани с експозиция на вибрации определя минималните изисквания за защита на работниците от опасности за тяхното здраве и безопасност, произтичащи или които биха могли да произтичат от излагане на механични вибрации. Оценката на излагане на вибрации се изчислява спрямо стандартна ежедневна стойност на излагане от 8 часа и се сравнява с пределните стойности и стойностите за предприемане на действия при излагане.

Възложителят ще предприеме измерване на нивата на вибрации от акредитирана лаборатория, за да получи сертификат за контрол на вибрациите на основните работни места, които са източник на вибрации.

При работа с вибриращо оборудване, ангажиращо горните крайници, съгласно Наредба № 7 от 23.09.1999 г. за минималните изисквания за здравословни и безопасни условия на труд на работните места и при използване на работното оборудване, чл. 145, през студения период на годината при необходимост на работа на открито Възложителят ще осигурява периодичност на дейностите и престой в помещения с температури на въздуха над 22°C.

За работници, за които съществува риск, ще се осигурят медицински прегледи през определени интервали.

При спазване на съответните инструкции на производителя на кариерната механизация и организация на работата с тази техника, така че да включва периоди без вибрации не се очаква вибрациите да доведат до опасност за здравето на работниците.

5.9.3 ЛЪЧЕНИЯ

През етапите на реализация на ИП (строителство и експлоатация) използваната техника не е източник на йонизиращи и нейонизиращи лъчения.

5.10 ЛАНДШАФТ

5.10.1 ОЦЕНКА НА ОЧАКВАНИТЕ ИЗМЕНЕНИЯ НА ЛАНДШАФТА

Реализацията на ИП за добив на строителни материали – пясък и чакъл ще се осъществява по открит кариерен способ в широка тераса на десния бряг в долното течение на р. Огоста, землище с Софрониево, община Мизия. Това ще доведе до локални промени в релефа, промени в почвената и растителна покривка и цялостно антропогенизиране на територията. Ландшафти *аграрен* и *горски* постепенно ще изчезнат и на тяхно място ще се появи нов ландшафт *антропогенен индустриален*.

5.10.1.1 СТРОИТЕЛСТВО

В периода на строителство на инвестиционното предложение, ще бъдат изградени производствени участъци за добива на строителните материали. В резултат от тези дейности не се очакват съществени изменения в структурата на ландшафтите. С изземването на откривката, ще започне, макар и незначителна промяна в посоката на обмен на веществата и енергията – от изнасяне и нанасяне на материали. При изгребването на същинската откривка геоложката основа ще се променя трайно във времето, но незначително по обхват.

Частично ще бъдат засегнати ландшафтните компоненти растителност и почви. На тези участъци растителността ще бъде унищожена, условията ще се променят и няма да се развива друга растителност. Въздействието върху почвите ще бъде предимно механично и ще се изразява в изкопни работи, свързани с обособяването на производствените участъци. Хумусния слой ще бъде депониран на динамично временно депо.

Процесът на строителството на инвестиционното предложение не е свързан с химично замърсяване на ландшафтните компоненти. Източник на замърсяване и евентуално въздействие могат да бъдат само отработените газове на двигателите с вътрешно горене - CO, NOx, CH₄, SO₂, въглеродороди. Емисиите ще бъдат ограничени по обем, в рамките на работния ден, временно, до завършване строителството на участъка. Не се предвижда генерирането на отпадъчни замърсени води.

Генерираните отпадъци ще бъде събирани временно в контейнери и ще се транспортират ежедневно или периодично.

Опазването на съседните ландшафти следва да стане, чрез стриктно спазване на регламентираните площи за изземване, товарене и транспорт на отпадъците.

По време на строителството социално-икономическите функции на ландшафта ще започнат да се променят. **Въздействието ще е само в рамките на добивните площи (Блок 1 и Блок 2).**

5.10.1.2 ЕКСПЛОАТАЦИЯ И РЕКУЛТИВАЦИЯ

Периодът на експлоатация на инвестиционното предложение включва процеси на добивни, насипищни и транспортни работи. Следствие на тези дейности структурата на ландшафта постепенно ще се изменя – само за периода на експлоатация.

В резултат от добивните дейности ще продължава промяната в посоката на обмен на веществата и енергията, от изнасянето и нанасянето на геоложки материали. Въздействието се оценява като незначително. Функционирането на ландшафтните няма да се наруши. Ще се променят само техните социално-икономическите функции – от средообразуващи, ще преминат в производствени.

Ще се получат изменения в ландшафтните компоненти. Най-съществено ще се изменя компонента геоложка основа, от която ще се добива полезното изкопаемо. Въздействието се оценява като пряко, краткотрайно, отрицателно, но незначително по обхват.

Въздействието върху компонента почви ще бъде предимно механично, тъй като почвеният слой от разкривката ще се изземва и транспортира до временно депо в южният край на добивните дейности и в последствие ще се използва за рекултивацията на кариерните изработки. Съществуването на временни депа ще промени облика на ландшафта временно, до използването на почвения материал за рекултивация.

Експлоатацията на баластриерата не е свързана с химично замърсяване на ландшафтните компоненти. Прахови замърсявания ще се формират при подготовка на територията, при изземването на почвения слой и разкривката. **Замърсяването ще бъде локално, на малки разстояния от различните машини и няма да окаже отрицателно влияние върху ландшафтните компоненти. Основен замърсител ще бъдат двигателите с вътрешно горене на транспортните средства. Не се очакват замърсяване на ландшафтните компоненти, тъй като отделените газове CO, NOx, CH₄, SO₂ и др. ще бъдат ограничени по обем, в рамките на работния ден.**

В резултат от експлоатацията на криверата постепенно цялата площ на ландшафтите „аграрен” и „горски”, която попада в обсега на отработените участъци ще се превърне в нов “антропогенен” ландшафт. Това ще доведе до промяна не само в структурата, но и във визуалното възприемане на ландшафта. **Промяната ще е временна до изпълнение на предвидените рекултивационни дейности.**

През периода на експлоатация успоредно с добивните работи ще започне поэтапна рекултивация. Този етап е с положително въздействие върху ландшафта, поради възстановяване функциите на почвата и създаването на растително покритие.

Не се очакват и кумулативни ефекти върху съседни ландшафти.

5.11 Културно историческо наследство

5.11.1 ОЦЕНКА НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО И МЕРКИ

Потенциалните значителни въздействия върху обектите на културното наследство са резултат от извършването на строителни, земеделски или мелиоративни дейности. Една и съща дейност може да оказва различно въздействие върху различните обекти на културното наследство, които се явяват рецептори на тези въздействия. Тези различия се определят най-вече от местоположението на обекта спрямо основни и спомагателни съоръжения и видовете предвиждани строителни дейности по тях. Обектите на културното наследство са неизменно свързани с ландшафта и по своята същност представляват антропогенна част от околната среда. Поради своите специфики те се отличават от другите рецептори на въздействие (като например води, въздух, почви, ландшафт, растителен и животински свят) по няколко направления: те са пряко засегнати при провеждането на строителни и изкопни дейности; тяхното нарушение е необратим процес, възстановяването им е невъзможно, а загубата на научната информация е безвъзвратна.

В тази връзка оценката на въздействията върху обектите на културното наследство е направена като са отчетени чувствителността на рецептора (вид на обект, значимост в културно-исторически аспект и местоположение спрямо изгражданите съоръжения) и степента на въздействие.

Инвестиционното предложение за добив и първична преработка на строителни материали – пясък и чакъл от находище „Данева воденица” е разположено на територия извън регулация. По тази причина е възможно да бъдат застрашени или компрометирани основно археологически културни ценности. Според чл. 146 на ЗКН археологически обекти са всички движими и недвижими материални следи от човешка дейност от минали епохи, намиращи се или открити в земните пластове, на тяхната повърхност, на сушата и под вода, за които основни източници на информация са теренните проучвания. Недвижимите и движимите археологически обекти имат статут на културни ценности с категория съответно национално значение или национално богатство. Многообразието на човешките дейности и огромният хронологически отрязък, в който са създадени и са съществували, обуславят изключителното разнообразие на този вид обекти.

5.11.1.1 СТРОИТЕЛСТВО

Значителен опасност за нарушаване целостта на културни ценности създават изкопните дейности – в случая най-вече откривните работи, както и добивната дейност. На първо място най-сериозна заплаха за археологическите обекти представляват т. нар. земни работи – дейности, свързани с навлизане в почвения слой. Всички видове изкопни работи може да засегнат културни напластявания, да разрушат археологически структури или да унищожат

артефакти. Съществува вероятност при изкопните работи да бъде нарушена целостта на неизвестни археологически обекти. С цел предотвратяване на този риск е подписан договор между „БУЛМЕКС” ЕООД и РИМ-Враца и е проведено спасително теренно археологично проучване – издирване преди стартирането на изкопните дейности, резултатите от което показват липса на археологически находки и структури. Със Заповед от Министерството на културата теренът на ИП е освободен за изпълнение на инвестиционното намерение.

Степента на застрашеност на археологическите обекти зависи също от техните специфики – вид, хронология, дебелина на културния пласт, наличие на архитектурни елементи, параметрите на охранителните зони и др. Най-сериозно ще бъдат застрашени обектите, чиято територия напълно или частично се покрива с площта на находището. Известен риск за нарушаване на целостта или компрометиране има за културни ценности, които могат да попадат близо до площите, в които ще се извършват добивни дейности.

Необходимо е в етапа на реализиране на инвестиционното намерение, при разкриване на нерегистрирани недвижими или движими културни ценности, да се спази разпореждането на чл. 160, ал. 2 на ЗКН и своевременно да бъде уведомен РИМ-Враца.

При възможност, РИМ Враца периодично да упражнява контрол на строителните работи

5.11.1.2 ЕКСПЛОАТАЦИЯ

От гледна точка опазването на културното наследство е допустимо да бъде реализирано инвестиционното предложение, след като се изясни категорично, че то няма да представлява пряка заплаха за културни ценности. Като „непряко” въздействие върху културното наследство трябва да се отбележи промяната на културния и традиционен ландшафт в резултат на експлоатацията му. Това в най-голяма степен важи за разположения на 467 m археологически обект в м. Данева могила и за Мемориалния комплекс „Ботев път“, който в най-близката си точка преминава на 170 m източно от находището.

При аварийни ситуации, опасност от нарушаване целостта или компрометиране най-вече на археологически културни ценности може да се създаде при провеждане на изкопни работи и други ремонтни дейности, свързани с навлизане в почвения слой.

5.11.1.3 РЕКУЛТИВАЦИЯ

В този етап не се очакват въздействия, тъй като няма да се засягат нови, неусвоени терени.

5.11.1.4 ЗАКЛЮЧЕНИЕ

- *Вид на въздействието*: пряко, незначително при прилагане на нормативните изисквания;
- *Териториален обхват* на въздействието: локално, в рамките на работните участъци;
- *Честота на въздействието*: постоянно, до закриването на дейността и рекултивация на терените;
- *Продължителност на въздействието*: за периода на експлоатация;
- *Кумулативни и комбинирани въздействия*: не се очакват, при прилагане на законовите мерки.

5.12 ОЦЕНКА НА ЗДРАВНО-ХИГИЕННИТЕ АСПЕКТИ НА ОКОЛНАТА СРЕДА И РИСКА ЗА ЧОВЕШКОТО ЗДРАВЕ

5.12.1 ОПРЕДЕЛЯНЕ ПОТЕНЦИАЛНО ЗАСЕГНАТОТО НАСЕЛЕНИЕ И ТЕРИТОРИИ, ПОДЛЕЖАЩИ НА ЗДРАВНА ЗАЩИТА, В ЗАВИСИМОСТ ОТ ПРЕДВИЖДАНИЯТА ЗА ТЕРИТОРИАЛЕН ОБХВАТ НА ВЪЗДЕЙСТВИЯТА ВЪРХУ КОМПОНЕНТИТЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА

5.12.1.1 ПО ОТНОШЕНИЕ НА НАСЕЛЕНИТЕ МЕСТА

Рискови фактори за здравето на населението по време на експлоатацията на находището са основно **замърсената въздушна среда и наднормените шумови нива;**

Находище „Данева воденица“ отстои на 1.77 km източно от с. Крива бара, на 0.532 km южно от с. Бутан (на отсрещния бряг на реката) и на 1.802 km северозападно от с. Софрониево - **Фигура 2.1-2.**

В **точка 5.1.2.1** са определени потенциалните зони на въздействие на ИП по отношение на замърсяване с прах и вредни вещества. **Няма засегнато население.**

В **точка 5.9.1.1** при най-тежък режим на работа на баластриерата е оценено еквивалентното ниво на шум, достигащ до териториите на с. Крива бара и с. Софрониево, като се очаква то да не надвишава 35 dB(A), а това до с. Бутан - 47 dB(A). При посочения режим на работа не се очакват превишения на допустимото ниво на шум за жилищни зони и територии за дневен период – 55 dB(A).

Не се очаква шумът да е съществен негативен фактор.

5.12.1.2 ПО ОТНОШЕНИЕ НА РАБОТНА СРЕДА

Ще се използва стандартна строителна техника (багер, булдозер и тежкотоварни камиони). Главните рискови фактори за здравето на работниците, ангажирани с експлоатацията на ИП са: **прах, токсични вредности, шум, общи локални вибрации, неблагоприятен микроклимат, физическо натоварване.**

По време на експлоатацията на ИП възможните въздействия от замърсяване на въздуха **с прахови фракции, с вредни газови емисии и възможно шумово натоварване при спазване на предвидените технологии се очаква да бъде в рамките на регламентираните норми.**

Реализацията на инвестиционното предложение **не е свързана с въздействия, включващи вредни лъчения.**

В **Таблица 5.12-1** са систематизирани резултатите от идентифициране и оценка на въздействията върху и здравето на хората, в резултат от реализацията на ИП, съответно с дейностите като източник на вероятни въздействия.

Таблица 5.12-1 – Очаквани въздействия в резултат от реализация на ИП.

Вероятни значителни въздействия от дейностите на ИП	Рецептори
Психо-сензорни фактори: шум/ вибрации и друг дискомфорт в резултат на товарни и транспортни дейности.	Работниците на работните площадки.
Експозиция на физични, химични и механични агенти, рискови за здравето фактори в трудовата среда в нормален и аварийен режим.	

Вероятни значителни въздействия от дейностите на ИП	Рецептори
Замърсяване на въздуха с емисии на вредни вещества от техниката на площадката на ИП.	Работниците на работните площадки. Не се очаква въздействие върху жилищни зони и други обекти, подлежащи на здравна защита

5.12.1.3 ОЧАКВАНИ ВЪЗДЕЙСТВИЯ ПО ВРЕМЕ НА СТРОИТЕЛСТВОТО

Дейностите по време на строителството, ще бъдат в рамките на проекта концесионната площ. Ще се използва стандартна строителна техника (багер, булдозер, тежкотоварни камиони и др.).

По време на строителството главните рискови фактори за здравето на работниците са: **прах, токсични вредности, шум, общи локални вибрации, неблагоприятен микроклимат, физическо натоварване.**

Реализацията на инвестиционното предложение **не е свързана с въздействия, включващи вредни лъчения.**

По време на изграждане на баластриерата „Данева воденица“ населението на най-близките населени места няма да бъде изложено на въздействието на нито един от факторите, емитирани при строителството и експлоатацията на ИП, както и на тяхното комбинирано, комплексно, кумулативно и отдалечено въздействие при условията на спазване на технологията за работа и препоръчаните профилактични мерки.

5.12.1.4 ОЧАКВАНИ ВЪЗДЕЙСТВИЯ ПО ВРЕМЕ НА ЕКСПЛОАТАЦИЯТА

Преработката на суровината ще се извършва извън територията на ИП и не е предмет на ОВОС.

Експлоатационните дейности неминуемо довеждат до промени в параметрите на околната среда. От гледна точка на здравния риск това са главно **токсичното и шумово замърсяване на въздушната среда.**

Не се очаква нарушаване на съответните норми и влияние върху жилищни зони и други обекти, подлежащи на здравна защита.

5.12.1.5 ЗАСЕГНАТИ ТЕРИТОРИИ

5.12.1.5.1 Атмосферен въздух

В **обхвата на потенциално въздействие** от дейностите на ИП **няма обекти**, подлежащи на здравна защита като жилищните сгради, лечебните заведения, училищата, детските градини и ясли, висшите учебни заведения, спортните обекти.

5.12.1.5.2 Водовземане

Съгласно Геоинформационната система за управление на водите и докладване (ГИСУВД)⁴ (в границите на въздействие на ИП **няма точки на водовземане от повърхностни или подземни води.**

5.12.2 ИДЕНТИФИЦИРАНЕ РИСКОВИТЕ ФАКТОРИ ОТ ОКОЛНАТА И РАБОТНА СРЕДА, ПРИ ОТЧИТАНЕ НА ВИДА И УСЛОВИЯТА ЗА ВРЕДНОТО ИМ ВЪЗДЕЙСТВИЕ

⁴ <https://gwms.eea.government.bg/giswmr/>

Реализирането на ИП интегрира дейности като опериране с добивна механизация (багер, булдозер) по добив на строителни материали – пясък и чакъл, транспортни дейности (тежкотоварни камиони).

Всяка от тези дейности се характеризира със специфични рискове, които зависят и от етапа на ИП – *подготовка и експлоатация*, които са описани подробно в **ТОЧКА 10.1**.

5.12.3 ОЦЕНКА НА ЗДРАВНИЯ РИСК ПО ВРЕМЕ НА СТРОИТЕЛСТВОТО И ЕКСПЛОАТАЦИЯТА НА ИНВЕСТИЦИОННОТО ПРЕДЛОЖЕНИЕ И МЕРКИ ЗА ЗДРАВНА ЗАЩИТА

Разгледани са **всички рискови за здравето фактори в трудова среда по типове**, характерни за съответните дейности при реализация на ИП. Здравната оценка ще бъде съобразена с изискванията на Наредба № 13 от 30.12.2003 г. *за защита на работещите от рискове, свързани с експозиция на химични агенти при работа*.

С оглед на характеристиката на отделните фактори по отношение на влиянието им върху здравето на работещите и населението, те ще се класифицират и разглеждат **според комунално–хигиенните изисквания по групи както следва:**

- химически фактори;
- физически фактори;
- психо-сензорни фактори;
- социални фактори.

5.12.3.1 ПО ОТНОШЕНИЕ НА РАБОТНА СРЕДА

Главните рискови фактори за здравето на работниците при подготовката и експлоатацията на ИП са: **прах, токсични вредности, шум, общи локални вибрации, неблагоприятен микроклимат, физическо натоварване**.

Реализацията на инвестиционното предложение **не е свързана с въздействия, включващи вредни лъчения**.

От потенциално възможните химичните рискови фактори са емисиите на **прах и азотни и серни оксиди**.

5.12.3.2 ПО ОТНОШЕНИЕ НА НАСЕЛЕНИТЕ МЕСТА

Здравното състояние на населението на групово и обществено ниво се обуславя **от комплексното влияние на голям брой фактори от околната среда**, от работната среда, от социалната сфера. При оценката на детерминиращите фактори се съпоставят здравно-демографските показатели на населението от проучваните населени места с показателите за страната като цяло, като се използват различни ретроспективни периоди.

В **ТОЧКА 4.11** са анализирани **демографските тенденции**, както и **здравните показатели, характеризиращи болестност и заболявания** на ниво област Враца и община Мизия.

По време на подготовката за добив и експлоатацията на ИП възможните въздействия от замърсяване на въздуха с **прахови фракции, с вредни газови емисии и възможно шумово натоварване** при спазване на предвидените технологии **не се очаква**, поради факта, че:

- разстоянието между находището и отделните населени места е извън териториалния обхват на въздействие на ИП от 1000 метра: с. Крива бара отстои на 1.77 km западно от находището, а с. Софрониево - 1.802 km източно;

- най-южните части на с. Бутан са в обхвата на въздействие (с. Бутан отстои на около 0.532 km северно от находището), но въздействието е пренебрежимо, понеже честотата южните ветрове е само 3.5% от случаите на вятър в тази посока;
- Транспортната схема не преминава през населени места.

5.12.3.3 ХАРАКТЕРИСТИКА НА ОТДЕЛНИТЕ ФАКТОРИ ПО ОТНОШЕНИЕ ВЛИЯНИЕТО ИМ ВЪРХУ ЧОВЕШКОТО ЗДРАВЕ И СЪПОСТАВЯНЕТО ИМ С ДЕЙСТВАЩИТЕ ХИГИЕННИ НОРМИ И ИЗИСКВАНИЯ

5.12.3.3.1 В околните населени места

- **Атмосферен въздух** – в **ТОЧКА 5.1.2** са определени потенциалните зони на въздействие на ИП по отношение на замърсяване с прах и вредни вещества. **Няма засегнато население.**
- **Шум** генериран от:
 - **багери, булдозери, тежко товарни камиони** - на 5 m от кабината варира от 75 – 88 dBA. При равен терен, на 50 m намалява с почти 30%, а на 100 m с 50%. Това показва, че до първите обитаеми къщи на околните населени места, нивото на шума по време и на етапите (строителство и експлоатация) **няма да се надвишават дневните норми за шум, предвид отстоянията до тях.**
 - **транспортна схема (Фигура 2.1-4)** за доставка на суровината до бетоновия център на БУЛМЕКС ЕООД в с. Бутан не минава през населени места и не се очаква въздействие по отношение на фактор шум за застроени жилищни терени.
- **Вибрации** - Разпространението на вибрациите във въздуха е подобно на това на шума (звука). Те са в по-голяма степен проявени при по-старите машини, а и чрез ефекта на резонанса могат те окажат и неблагоприятен ефект върху близко жилищни райони. Използваната механизация, технологично оборудване и транспортни средства при реализация на ИП (строителство, и експлоатация) е съвременна и по техническата информация на производителя е с ниски нива на вибрации.

Не се очаква въздействие (натоварване на акустичната среда) от вибрациите на технологичното оборудване за най-близко разположеното с. Бутан, поради отстояние от 600 m (**Фигура 2.1-2**).

Не се очаква въздействие от вибрациите с риск от разрушаване или увреждане на участъците от път **III-1503** между селата Бутан и Софрониево, и прилежащите му пътни съоръжения, който е включен в Транспортната схема.

5.12.3.3.2 В работна среда

По време на разкривните и добивни дейности на ИП работниците ще бъдат изложени на следните неблагоприятни физични фактори:

- **Неблагоприятен микроклимат** - работата ще се извършва на открито, което я причислява към категорията за работа при неблагоприятен микроклимат.
- **Наднормени шумови нива** - неблагоприятният здравен ефект на шума е главно върху централната нервна система и се изразява предимно в разстройство на съня и развитието на нервно-подобни състояния. Част от технологичното оборудване

генерира шум с интензитет, който е възможно да окаже неблагоприятен здравен ефект върху слуховия апарат и нервната система.

- **Наднормени нива на общи вибрации** – на общи вибрации ще бъдат изложени водачите на тежкотоварните камиони, багери, булдозери. При спазване на съответните инструкции на производителя на механизацията и оборудване, както и организацията на работата с тази техника, така че да включва периоди без вибрации **не се очаква** те да доведат до опасност за здравето на работниците.
- **Прах и вредни вещества** – от направеното математическо моделиране в **ТОЧКА 5.1.2** са определени както годишните, така и максималните нива на концентрации прах и вредни вещества, вследствие на всички дейности в ИП. **Не се очаква въздействието от праховите емисии** в работна среда, както в **дългосрочен**, така и в **краткосрочен аспект**, понеже получените концентрации са дори под долен оценъчен праг (ДОП) за опазване на човешкото здраве.

5.12.3.4 ХАРАКТЕРИСТИКА НА ЕКСПОЗИЦИЯТА И ЗДРАВНО СЪСТОЯНИЕ НА ЗАСЕГНАТОТО НАСЕЛЕНИЕ

5.12.3.4.1 В работна среда

При работещите по време на строителството и експлоатацията очакваните емисии на вредни физични фактори и химични вещества в работната среда са: прах, азотни оксиди, шум, вибрации, неблагоприятен микроклимат.

Експозицията със специфичните вещества ще е **директна**, но ще има **временен характер с нисък интензитет**.

Трудът може да се характеризира като труд със **средно** физическо натоварване, а този на ръководителя на обекта е и с психично напрежение.

5.12.3.4.2 В околната среда

Прогнозното математическо моделиране, направено в **ТОЧКА 5.1.2** са определени възможни максимални годишни и максимално еднократни стойности на концентрациите в атмосферния въздух на специфичните замърсители и влиянието им върху здравето на населението в близост до ИП.

Замърсяването е с малък териториален обхват с много ниска степен на значимост и **няма да окаже ефект върху качеството на атмосферния**, т.е. населението от най-близките населени места **няма да бъде експонирано** на вредности от страна на инвестиционното предложение.

Експозицията на прах, шум, вибрации и вредни вещества е с локален характер в работните зони на ИП и засяга основно работещите на обекта. Поради отдалечеността на най-близко разположените населени места в района не се очаква влияние върху населението при реализация на добива на строителни материали – пясък и чакъл в находище „Данева воденица“.

5.12.3.5 ЗНАЧИМОСТТА НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО

Възможните въздействия вследствие дейностите, заложи в проекта, върху човешкото здраве се определят както следва:

- *Вид на въздействието* - пряко, отрицателно, локално (работните зони), обратимо, без кумулативен ефект

- Пряко въздействие върху атмосферния въздух на работната площадка
 - Непряко въздействие върху растителността на границата на работната площадка.
 - Не се очаква въздействие върху най-близко разположените населен места – с. Софрониево, с. Крива бара и с. Буран;
 - Няма потенциално засегнатото население;
- *Териториален обхват* – работната площадка в съответния период;
- *Продължителност* – кратковременно, в рамките на работната смяна.
- *Честота на въздействие* - периодична;
- *Степен на въздействие* – много ниска;
- *Трансгранични въздействия* не се очакват.

5.13 ОБОБЩАВАНЕ НА ВЪЗДЕЙСТВИЯТА

Обобщените данни за потенциалното въздействие върху компонентите на околната среда (елементите по чл. 95, ал. 4 от ЗООС) и на населението от реализацията на инвестиционното предложение - по време на строителството и експлоатацията му са включени в Матрица за потенциалните въздействия - **Таблица 5.13-1**. В нея е включено и обобщение на потенциалното въздействие (в последната колона от таблицата), което ще позволи да се отчетат различните параметри на значимостта на въздействието и ще включва:

- **Значително положително въздействие (+2)** – забележимо и ясно изразено въздействие с дългосрочен или с постоянен положителен ефект, с голям териториален обхват и с продължителен период на проява.
- **Незначително положително въздействие (+1)** – свързано с временни, краткосрочни, ограничени по време и по площ въздействия.
- **Не се очаква въздействие** или **пренебрежимо въздействие** - въздействие с ниска значимост на малка площ, или за много кратък период с пълна обратимост. Не е необходимо прилагане на мерки (0).
- **Незначително отрицателно въздействие (-1)** – временно, краткосрочно, обратимо и ограничено по време и по площ въздействие. Може да бъде избегнато без прилагане на специални мерки, освен спазване на най-добрите практики по време на експлоатацията.
- **Значително отрицателно въздействие (-2)** – отчетено в комбинация с други фактори, в резултат от средносрочни или дългосрочни, постоянно отрицателно въздействие, необратимо с висока интензивност, на значителна площ, което засяга важни компоненти на околната среда. Въздействието не може да бъде предотвратено/премахнато чрез избор на алтернативи или прилагане на смекчаващи/компенсационни мерки.

Таблица 5.13-1 – Матрица за обобщаване на въздействията при реализация на ИП.

Компонент	Вероятност на поява на въздействието ¹	Териториален обхват на въздействието ²	Вид на въздействието			Степен на въздействието ³	Характеристика на въздействието			Специфични мерки ⁶	Обобщение на потенциалното въздействие ⁷	
			Първично/вторично	Положително/отрицателно	Пряко/непряко		Честота ⁴	Продължителност ⁵	Кумулативно			
По време на строителството												
Изменение на климата	Не се очаква											0
Атмосферен въздух	очаква се	раб. площадка	първично	отрицателно	пряко	много ниска	временно	краткосрочно	не	не са необходими		-1
Повърхностни води	Не се очаква											0
Подземни води	Не се очаква											0
Земни недра	Очаква се	раб. площадка	първично	отрицателно	пряко	ниска	временно	краткосрочно	не	не са необходими		-1
Почви	Очаква се	раб. площадка	първично	отрицателно	пряко	висока	постоянно	краткосрочно	не	Необходими – селективно изземване на хум. почва		-1
Шум	Очаква се	раб. площадка	първично	отрицателно	пряко	ниска	временно	краткосрочно	не	спазване на най-добрите практики по време на строителство		-1
Ландшафт	Очаква се	раб. площадка	първично	отрицателно	пряко	ниска	временно	краткосрочно	не	не са необходими		-1
Растителен свят	очаква се	около раб. площадка	първично	отрицателно	непряко	много ниска	временно	дългосрочно	не	не са необходими		-1
Животински свят	очаква се	около раб. площадка	първично	отрицателно	непряко	ниска	временно	дългосрочно	не	не са необходими		-1
Здравно-Хигиенни аспекти	Очаква се	локално	първично	отрицателно	пряко	много ниска	временно	краткосрочно	не	не са необходими		-1
Културно-	Не се очаква											0

ДОПЪЛНЕНО НЕТЕХНИЧЕСКО РЕЗЮМЕ НА ДОКЛАД ЗА ОЦЕНКА НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО ВЪРХУ ОКОЛНАТА СРЕДА НА

ИНВЕСТИЦИОННО ПРЕДЛОЖЕНИЕ: „ДОБИВ И ПЪРВИЧНА ПРЕРАБОТКА НА СТРОИТЕЛНИ МАТЕРИАЛИ – ПЯСЪК И ЧАКЪЛ, ПОДЗЕМНИ БОГАТСТВА ПО ЧЛ.2, АЛ.1, Т.5 ОТ ЗАКОНА ЗА ПОДЗЕМНИТЕ БОГАТСТВА, ОТ НАХОДИЩЕ „ДАНЕВА ВОДЕНИЦА”, РАЗПОЛОЖЕНО В ЗЕМЛИЩЕ С. СОФРОНИЕВО, ОБЩИНА МИЗИЯ, ОБЛАСТ ВРАЦА

Компонент	Вероятност на поява на въздействието ¹	Териториален обхват на въздействието ²	Вид на въздействието			Степен на въздействието ³	Характеристика на въздействието			Специфични мерки ⁶	Обобщение на потенциалното въздействие ⁷
			Първично/вторично	Положително/отрицателно	Пряко/непряко		Честота ⁴	Продължителност ⁵	Кумулативно		
Историческо наследство											
Отпадъци	Не се очаква	раб. площадка	първично	отрицателно	пряко	много ниска	временно	краткосрочно	не	не са необходими	0
Опасни вещества	Много малко вероятна	раб. площадка	първично	отрицателно	пряко	много ниска	временно	краткосрочно	не	не са необходими	-1
По време на експлоатация											
Изменение на климата	Не се очаква										0
Атмосферен въздух	очаква се	локален	първично	отрицателно	пряко	много ниска	постоянно	дългосрочно	не	не са необходими	0
Повърхностни води	Не се очаква										0
Подземни води	Не се очаква									Спазване на условията в разрешително за водоползване	0
Земни недра	Не се очаква									Изпълнение на техн. рекултивация	0
Почви	очаква се	локален	вторично	отрицателно	непряко	много ниска	постоянно	дългосрочно	не	Своевременна рекултивация на отработените участъци	-1
Шум	очаква се	локален	първично	отрицателно	пряко	много ниска	постоянно	дългосрочно	не	не са необходими	-1
Ландшафт	Не се очаква									Своевременна рекултивация на отработените участъци	0
Растителен свят	очаква се	около раб. площадка	първично	отрицателно	непряко	много ниска	временно	дългосрочно	не	не са необходими	-1

ДОПЪЛНЕНО НЕТЕХНИЧЕСКО РЕЗЮМЕ НА ДОКЛАД ЗА ОЦЕНКА НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО ВЪРХУ ОКОЛНАТА СРЕДА НА

ИНВЕСТИЦИОННО ПРЕДЛОЖЕНИЕ: „ДОБИВ И ПЪРВИЧНА ПРЕРАБОТКА НА СТРОИТЕЛНИ МАТЕРИАЛИ – ПЯСЪК И ЧАКЪЛ, ПОДЗЕМНИ БОГАТСТВА ПО ЧЛ.2, АЛ.1, Т.5 ОТ ЗАКОНА ЗА ПОДЗЕМНИТЕ БОГАТСТВА, ОТ НАХОДИЩЕ „ДАНЕВА ВОДЕНИЦА”, РАЗПОЛОЖЕНО В ЗЕМЛИЩЕ С. СОФРОНИЕВО, ОБЩИНА МИЗИЯ, ОБЛАСТ ВРАЦА

Компонент	Вероятност на поява на въздействието ¹	Териториален обхват на въздействието ²	Вид на въздействието			Степен на въздействието ³	Характеристика на въздействието			Специфични мерки ⁶	Обобщение на потенциалното въздействие ⁷
			Първично/вторично	Положително/отрицателно	Пряко/непряко		Честота ⁴	Продължителност ⁵	Кумулативно		
Животински свят	очаква се	около раб. площадка	първично	отрицателно	непряко	ниска	временно	дългосрочно	не	не са необходими	-1
Здравно-Хигиенни аспекти	очаква се	Работни зони	първично	отрицателно	пряко	ниска	постоянно	дългосрочно	не	не са необходими	-1
Културно-Историческо наследство	Не се очаква										0
Отпадъци	Не се очаква	раб. площадка	първично	отрицателно	пряко	много ниска	постоянно	дългосрочно	не	необходими са	0
Опасни вещества	Много малко вероятна	раб. площадка	първично	отрицателно	пряко	много ниска	постоянно	дългосрочно	не	необходими са	0
По време на рекултивация											
Изменение на климата	Не се очаква										0
Атмосферен въздух	очаква се	раб. площадка	първично	отрицателно	пряко	много ниска	временно	краткосрочно	не	не са необходими	0
Повърхностни води	Не се очаква										0
Подземни води	Не се очаква										0
Земни недра	Не се очаква										0
Почви	очаква се	Площта на кариерата	първично	положително	пряко	висока	постоянно	дългосрочно	не	не са необходими	+1
Шум	Не се очаква										0
Ландшафт	очаква се	Площта на кариерата	първично	положително	пряко	висока	постоянно	дългосрочно	не	не са необходими	+1
Растителен свят	очаква се	раб. площадка	първично	положително	пряко	ниска	постоянно	дългосрочно	не	необходими	+1

ДОПЪЛНЕНО НЕТЕХНИЧЕСКО РЕЗЮМЕ НА ДОКЛАД ЗА ОЦЕНКА НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО ВЪРХУ ОКОЛНАТА СРЕДА НА

ИНВЕСТИЦИОННО ПРЕДЛОЖЕНИЕ: „ДОБИВ И ПЪРВИЧНА ПРЕРАБОТКА НА СТРОИТЕЛНИ МАТЕРИАЛИ – ПЯСЪК И ЧАКЪЛ, ПОДЗЕМНИ БОГАТСТВА ПО ЧЛ.2, АЛ.1, Т.5 ОТ ЗАКОНА ЗА ПОДЗЕМНИТЕ БОГАТСТВА, ОТ НАХОДИЩЕ „ДАНЕВА ВОДЕНИЦА”, РАЗПОЛОЖЕНО В ЗЕМЛИЩЕ С. СОФРОНИЕВО, ОБЩИНА МИЗИЯ, ОБЛАСТ ВРАЦА

Компонент	Вероятност на поява на въздействието ¹	Териториален обхват на въздействието ²	Вид на въздействието			Степен на въздействието ³	Характеристика на въздействието			Специфични мерки ⁶	Обобщение на потенциалното въздействие ⁷
			Първично/вторично	Положително/отрицателно	Пряко/непряко		Честота ⁴	Продължителност ⁵	Кумулативно		
Животински свят	очаква се	раб. площадка	първично	положително	пряко	ниска	постоянно	дългосрочно	не	не са необходими	+1
Здравно-Хигиенни аспекти	Не се очаква										0
Културно-Историческо наследство	Не се очаква										0
Отпадъци	Не се очаква										0
Опасни вещества	Много малко вероятна	раб. площадка	първично	отрицателно	пряко	много ниска	временно	краткосрочно	не	необходими са	0

1 Очаква се, не се очаква

2 Работната площадка в находището и около нея, локален, регионален, национален

3 Ниска, средна, висока

4 Постоянно, временно

5 Краткосрочно, средно или дългосрочно

6 Необходими са / не са необходими

7 Значително положително (+2), Незначително положително (+1),
Не се очаква въздействие (0), Незначително отрицателно (-1),
Значително отрицателно (-2)

5.14 КУМУЛАТИВНИ ЕФЕКТИ

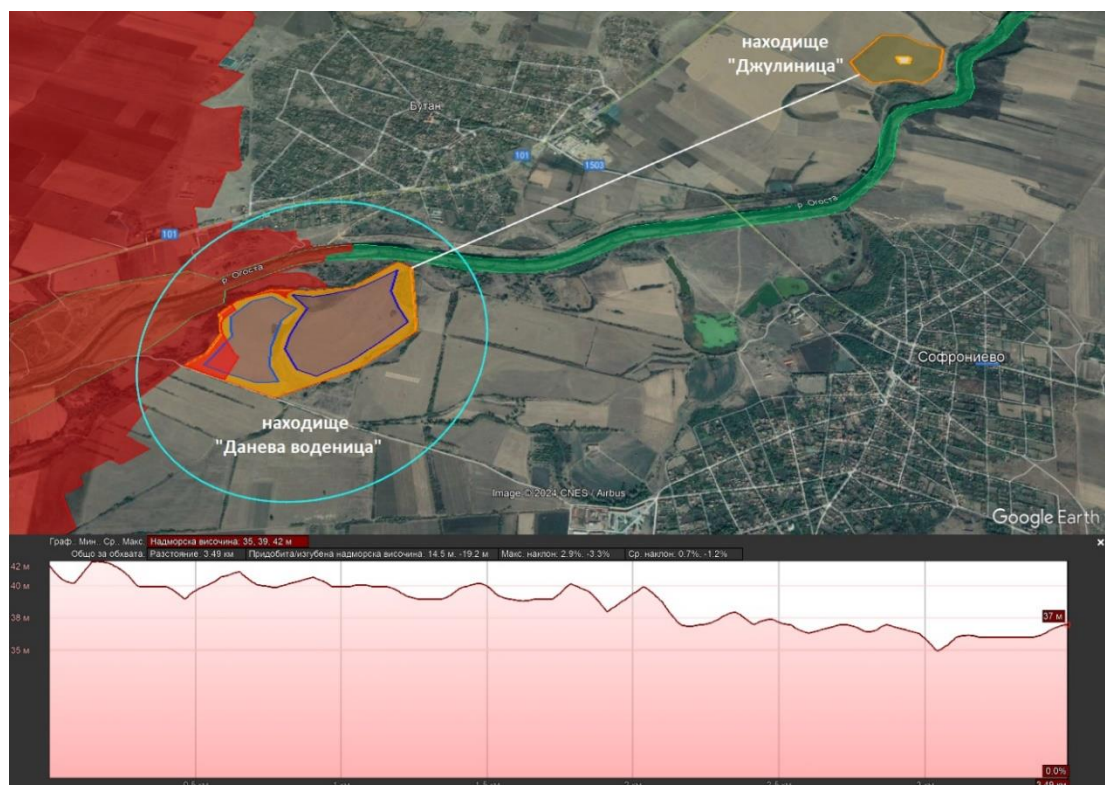
5.14.1 АТМОСФЕРЕН ВЪЗДУХ

В изпълнение на изискванията на чл.95, ал.3 от Закона за опазване на околната среда (ЗООС) и чл.9 от Наредбата за условията и реда за извършване на оценка на въздействието върху околната среда, „БУЛМЕКС“ ЕООД е провела консултации по обхвата и съдържанието на Доклада за ОВОС за инвестиционно предложение: „Добив и първична преработка на строителни материали – пясък и чакъл, подземни богатства по чл.2, ал.1, т.5 от Закона за подземните богатства, от находище „Данева воденица““, разположено в землище с. Софрониево, община Мизия, област Враца, като е поискала и информация по ЗДОИ от РИОСВ-Враца.

5.14.1.1 ПРАХОВИ ЕМИСИИ

Съгласно писмо с изх. № ЗДОИ-3-1 от 25.03.2024г. на РИОСВ-Враца са цитирани 2 инвестиционни предложения от подобно естество на настоящото ИП.

- 1 На **Фигура 5.14-1** е показано разстоянието между находище „Данева воденица“ и находище „Джулиница“ („Добив и първична преработка на строителни материали – пясък и чакъл, подземни богатства по чл.2, ал.1, т.5 от Закона за подземните богатства, от находище „Джулиница“, в землището на с. Гложене, общ. Козлодуй, обл. Враца), което е най-близо до ИП и е приключило с решение № ВР-24-ПР/2020⁵. По релеф, разстоянието между тях е 3 494m.

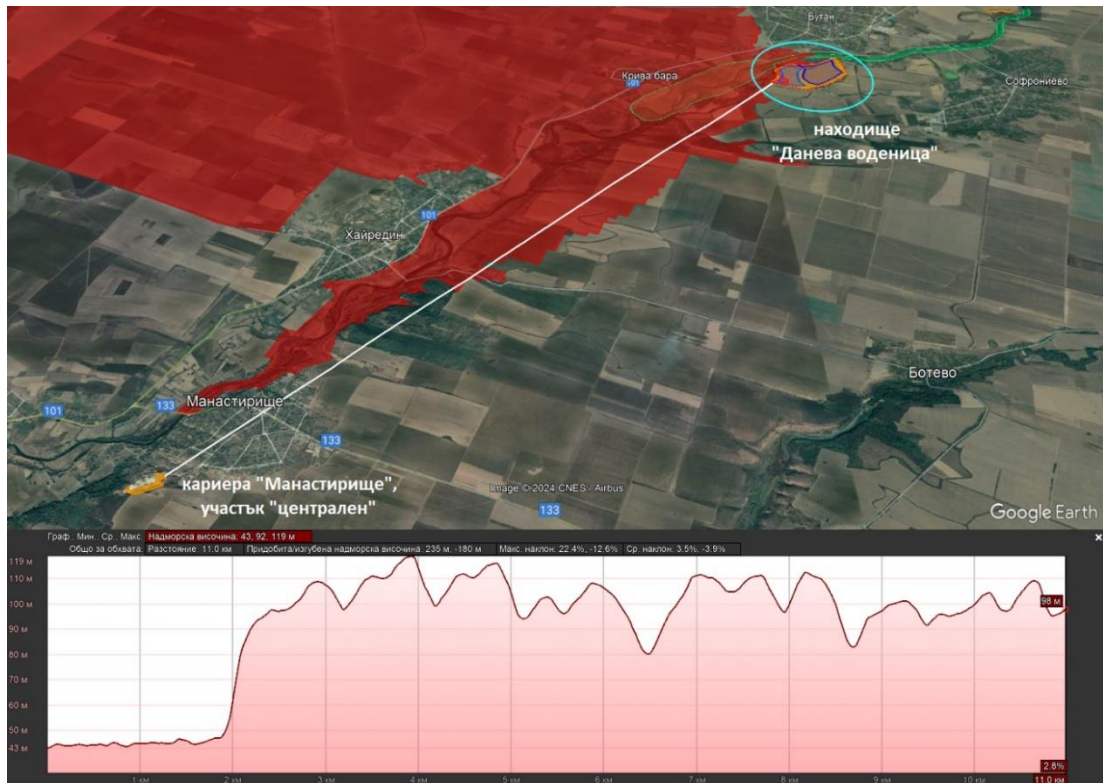

Фигура 5.14-1 – Разположение на находища „Данева воденица“ и находище „Джулиница“, както и профилът на релефа между тях.

⁵ registers.moew.government.bg/ovos/lot/33339

От **Фигура 5.14-1** може да се заключи, че **не се очаква кумулативно въздействие** по отношение на атмосферния въздух от едновременните дейности при добив на строителни материали - пясък и чакъл в находищата „Данева воденица“ и находище „Джулиница“.

- ② На **Фигура 5.14-2** е показано разстоянието (10 971m) и профилът на надморската височина между находище „Данева воденица“ и находище „Манастирище“, за което има издадено **Решение №ВР-17-ПР от 01.09.2020г.**⁶ „Рекултивация на кариера за строителни материали - добив на врачански варовик, в с. Манастирище, общ. Хайредин, обл. Враца, в находище „Манастирище“, участък Централен“).

Фигура 5.14-2 – Разположение на находища „Данева воденица“ и находище „Манастирище, участък Централен“ както и профилът на релефа между тях.

От **Фигура 5.14-2** също може да се заключи, че **не се очаква кумулативно въздействие** по отношение на атмосферния въздух от дейностите по рекултивация в участък „централен“ на находище „Манастирище“ и добивът в находище „Данева воденица“.

- ③ На **Фигура 5.14-2** е показано разстоянието (2.80 km) и профилът на надморската височина между находище „Данева воденица“ и ИП „Добив на баластра от коритото на р. Огоста“, в земл. с. Крива бара, общ. Козлодуй, ПИ 000271 по КВС. Засегната площ от В00002009, „Златията“ - 4.375 дка. Решение № ВР-31-ПР/2009 от 25.05.2009г. с характер „да не се извърши ОВОС“ (писмо на РИОСВ-Враца с изх. № ЗДОИ-3-1 от 25.03.2024г.).

⁶ registers.moew.government.bg/ovos/lot/34396

Фигура 5.14-3 – Разположение на находища „Данева воденица“ и ИП „Добив на баластра от коритото на р. Огоста“ (ПИ 000271) както и профилът на релефа между тях.

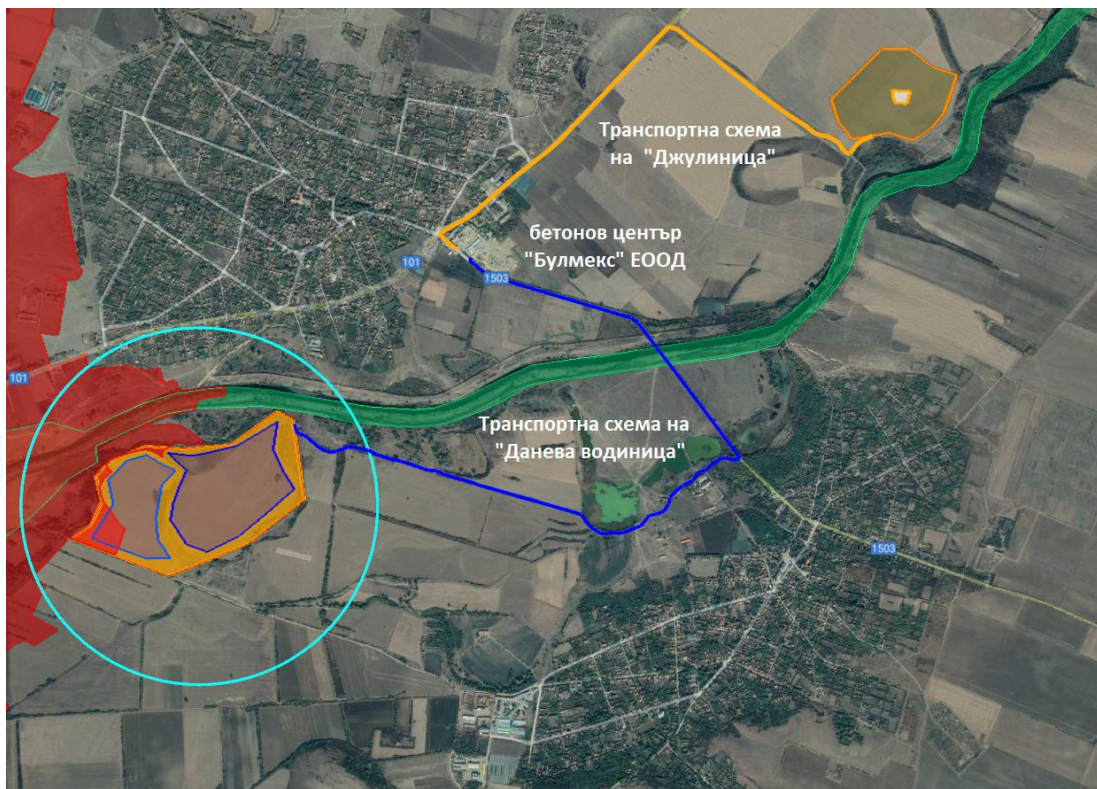
От **Фигура 5.14-3** също може да се заключи, че **не се очаква кумулативно въздействие** по отношение на атмосферния въздух от дейностите по добив на баластра в процедираното ИП и добивът в находище „Данева воденица“.

По принцип дейността при добив и рекултивация в открити кариери генерира прахови облаци с много малки размери. Такъв прахов облак не може да се прехвърли на далечни разстояния или през естествени прегради каквито са възвишения, хълмове и горска растителност, понеже:

- източниците на прах са ниски и студени (облакът е с температурата на околния въздух), т.е. той е студен и няма потенциал за издигане и придвижване на големи разстояния,
- праховите частици имат висока гравитационна скорост на отлагане, тъй като аеродинамичният им диаметър е голям, т.е. частиците се утаяват на не повече от 20-50m около работното кариерно място и не могат да се издигнат високо и да преодолеят денивелацията в профила на релефа, показана на **Фигура 5.14-1**, **Фигура 5.14-2** и **Фигура 5.14-3**.

5.14.1.2 ГАЗОВИ ЕМИСИИ ОТ ТРАНСПОРТНИТЕ СХЕМИ НА ДВЕТЕ НАХОДИЩА

Транспортните схеми на находище „Данева воденица“ и „Джулиница“ не използват едни и същи маршрути – **Фигура 5.14-4**.

Фигура 5.14-4 – Транспортни схеми от находище „Данева воденица“ (—) и от находище „Джулиница“ (—) до центъра на на „БУЛМЕКС“ ЕООД в с. Бутан.

❶ Транспортна схема от находище „Джулиница“

Транспортната схема за извозване на добитата в рамките на деня изкопна маса (9 курса на ден) до бетонов център на „БУЛМЕКС“ ЕООД в. Бутан преминава през с. Бутан по републикански път трети клас **III-101**.

❷ Транспортна схема от находище „Данева воденица“

Маршрутът за транспорт за доставка на суровината до бетоновия център на БУЛМЕКС ЕООД в с. Бутан преминава по съществуващ полски път в североизточния край на находище „Данева воденица“, заобикаля от северозапад с. Софрониево) и стига до републикански път трети клас **III-1503** между селата Бутан и Софрониево.

❸ Транспортна схема от находище „Манастирище“

Маршрутите на транспортната техника до и от находище „Манастирище“, участък „централен“ не са определени, но очевидно не са трасета, които да предполагат кумулативно въздействие с Транспортната схема от находище „Данева воденица“.

❹ Транспортна схема на ИП „Добив на баластра от коритото на р. Огоста“

Информация за маршрутите на транспортната техника до и от ИП „Добив на баластра от коритото на р. Огоста“ няма, но от **Фигура 5.14-4** е очевидно, че баластриерата е от другата страна на р. Огоста и няма транспортни трасета, които да съвпадат с Транспортната схема на находище „Данева воденица“, които да предполагат кумулативно въздействие.

Следователно, **не се очаква кумулативно въздействие** по отношение на атмосферния въздух от транспортните потоци на горните находища.

5.14.2 ШУМ

Над 3 494m североизточно от площадката на ИП се намират най-близките работни зони на находище „Джулиница“. Между тях има естествени релефни форми и (възвишения), които екранират шума от карьерните участъци, следователно **не се очаква** производствената дейност на площадката на ИП да създават кумулативен ефект по отношение на шума в района.

Транспортните маршрути също не предполагат кумулативни ефекти по отношение на шума.

Не се очакват кумулативни ефекти при останалите компоненти и фактори на околната среда.

5.15 ТРАНСГРАНИЧНО ВЪЗДЕЙСТВИЕ

Няма основание за очакване на трансгранично въздействие.

6 ОПИСАНИЕ НА ВЕРОЯТНИТЕ ЗНАЧИТЕЛНИ ПОСЛЕДИЦИ ОТ ВЪЗДЕЙСТВИЯТА НА ИНВЕСТИЦИОННОТО ПРЕДЛОЖЕНИЕ ЗА ОКОЛНАТА СРЕДА, ПРОИЗТИЧАЩИ И ОТ

6.1 ВЪЗДЕЙСТВИЕ НА ИНВЕСТИЦИОННОТО ПРЕДЛОЖЕНИЕ ВЪРХУ КЛИМАТА (НАПРИМЕР ЕСТЕСТВОТО И СТЕПЕНТА НА ЕМИСИИТЕ НА ПАРНИКОВИ ГАЗОВЕ) И УЯЗВИМОСТТА НА ИНВЕСТИЦИОННОТО ПРЕДЛОЖЕНИЕ СПРЯМО ИЗМЕНЕНИЕТО НА КЛИМАТА

В ДОВОС са определени емисиите на парниковите газове. През етапа на експлоатация, за една календарна година общата сумата на ПГ е само 532.38 tCO₂ екв., което е само 0.000911% в сравнение с националното количество на ПГ общите годишни емисии на парникови газове през 2022г.

Нивата им са пренебрежими и следователно **не се очакват ЗНАЧИТЕЛНИ** последици от въздействие върху климата вследствие на дейностите добив на баластна суровина, както и не се изисква прилагане на специфични мерки за устойчива адаптация на материалните активи на ИП към климатичните изменения.

6.2 СТРОИТЕЛСТВО И ЕКСПЛОАТАЦИЯ НА ИНВЕСТИЦИОННОТО ПРЕДЛОЖЕНИЕ, ВКЛЮЧИТЕЛНО ОТ ДЕЙНОСТИТЕ ПО СЪБАРЯНЕ, РАЗРУШАВАНЕ И ИЗВЕЖДАНЕ ОТ ЕКСПЛОАТАЦИЯ, АКО Е ПРИЛОЖИМО

Не се очакват значителни последици от въздействията на инвестиционното предложение за околната среда и здравето на хората при изпълнение на дейностите по разкриване на баластните соеве и добив на строителни материали – пясък и чакъл.

Вероятните последици от въздействието на ИП за околната среда, произтичащи от реализацията на различните етапи са разгледани подробно в ДОВОС.

6.3 ИЗПОЛЗВАНЕ НА ПРИРОДНИТЕ РЕСУРСИ, ПО-СПЕЦИАЛНО НА ЗЕМНИ НЕДРА, ПОЧВА, ВОДИ И БИОЛОГИЧНО РАЗНООБРАЗИЕ, КАТО СЕ ВЗЕМЕ ПРЕДВИД, ДОКОЛКОТО Е ВЪЗМОЖНО, УСТОЙЧИВОТО НАЛИЧИЕ НА ТЕЗИ РЕСУРСИ

6.3.1 Води и защитени зони

Инвестиционното предложение предвижда използването на ресурси от подземни води на производствената площадка на дружеството в с. Бутан, която е **извън настоящото ИП**. Част от тези води ще се ползват за предвиденото оросяване през сухите летни месеци. Освен това въздействието причинено от водоползването не е значително, тъй като: естествените ресурси на подземното водно тяло и свободният ресурс на тялото са много големи в сравнение с необходимите водни количества, т.е. този ресурс е устойчив; водоползването ще се извършва след издаване на съответното разрешително и при спазване на условията в него, включително извършване на мониторинг и административен контрол за спазването им; законово е предвидена възможността за изменение и/или отнемане на разрешителното в съответствие с предвижданията на ПУРБ и др. Налице ще бъде устойчивото и екологосъобразното ползване

6.3.2 ЗЕМНИ НЕДРА

Използването на природен ресурс от пясъци и чакъли ще се извършва въз основа на концесионни права от н-ще „Данева воденица“ при условията в концесионния договор и Решение по ОВОС за одобрение на добива, което гарантира устойчивото и екологосъобразното ползване.

Освен това, според установената морфология и имайки предвид, че добивните работи ще се изпълняват на малка дълбочина с предвидено обратно запълнение на отработеното пространство не се очаква значителни негативни геодинамични проявления.

6.3.3 Почви

Въздействието върху земите и почвите е свързано с преки механични нарушения на земите и почвите в границите на доказаните геоложки запаси (Блок-1 и Блок-2) с обща площ от 455.455 дка, поради изземване на хумусната почва, която ще се оползотворява поетапно за целите на рекултивацията на отработените пространства от отделните работни участъци на територията на ИП.

Очаква се въздействие върху почвите (уплътняване) извън границите на доказаните геоложки запаси (254.491 дка), но в границите на проекто концесионната площ на ИП при транспортирането на откривката и домукването на механизацията и битовите фургонали.

Дейностите по строителството, експлоатацията и рекултивацията на ИП ще са съпроводени със замърсяване на атмосферния въздух с фини прахови частици и замърсяване с вредни вещества с променлива интензивност - газове и аерозоли, сажди и др. съставки от двигателите на производствената и транспортна техника), което води и до частичното им индиректно отлагане върху почвите от прилежащите земи на обекта.

Праховите емисии, генерирани в периода на строителство, експлоатация и рекултивация, по химичен състав не се отличават от този на почвите в района, поради което не представляват опасност за промяна на почвените свойства и плодородие.

Емитираните от *газове и летливи компоненти* на аерозолите се разсейват бързо в атмосферата. Само незначителни количества от тях могат да попаднат в пряк контакт с почвите в района и е невъзможно възникването на повишени концентрации в тях.

Земните маси от откривката ще се използват за поетапно обратно запълнение на отработените пространства от отделните работни участъци на територията на ИП.

6.3.4 БИОРАЗНООБРАЗИЕ

ИП не предвижда използване на природни ресурси с източник растителен и животински свят. Всички възможни въздействия върху биоразнообразието, вкл. непреки/косвени такива, са оценени в ДОВОС.

6.3.5 ЛАНДШАФТ

Промени в структурата и функционирането на ландшафтите в известна степен ще настъпи по време на строителството и експлоатацията.

По време на експлоатация въздействието върху ландшафтните компоненти ще бъде незначително предвид успоредното изпълнение на предвидените поэтапни дейности по рекултивация.

6.4 ЕМИСИИ ОТ ЗАМЪРСИТЕЛИ, ШУМ, ВИБРАЦИИ, НЕЙОНИЗИРАЩИ ЛЪЧЕНИЯ И РАДИАЦИЯ; ВЪЗНИКВАНЕТО НА ВРЕДНИ ВЪЗДЕЙСТВИЯ И ОБЕЗВРЕЖДАНЕТО И ОПОЛЗОТВОРЯВАНЕТО НА ОТПАДЪЦИТЕ

6.4.1 АТМОСФЕРНИ ЗАМЪРСИТЕЛИ

Подробна инвентаризация на източниците на емисии и техните количества от дейностите на промишлената площадка е дадено в ДОВОС. Не се очаква значително замърсяване на атмосферния въздух от източниците, свързани с реализацията на инвестиционното предложение.

6.4.2 ЕМИСИИ КЪМ ПОВЪРХНОСТНИТЕ И ПОДЗЕМНИТЕ ВОДИ

ИП не предвижда такива емисии. Производствени отпадъчни води няма да се отделят. Дъждовните води ще се събират и използват. Битово-фекалните води ще се събират във водонепроницаема шахта, ще се извозват от оторизиран оператор и ще се предават в канализационна система на населено място.

6.4.3 РИСКОВИ ФАКТОРИ

6.4.3.1 ШУМ

През етапите на реализация на ИП, не се очаква дейностите, извършвани на територията на находището да бъдат източник на шум за населените места в района на обекта, поради достатъчните им отстояния от него.

Граничната стойност за шум за производствени територии от 70 dBA не се очаква да бъдат превишавани по границите на находището. Само в работните зони на обекта и то в близост до работещата техника могат да бъдат превишава тези гранични стойности за кратко време.

Товарният транспорт за извозване на добитата суровина от находища „Данева воденица“ до бетоновия център на „БУЛМЕКС“ ЕООД не се очаква да оказва съществено въздействие върху съществуващия шумов режим на прилежащите до трасето терени или промяна на шумовите характеристики на съществуващите транспортни потоци, предизвикан от включване на товарните коли в тези потоци. При 26 курса на ден се очаква съществуващото шумовото натоварване по републикански път III-1503 между селата Бутан и Софрониево да нарасне с 2÷5 dB(A) в момента на преминаване.

6.4.3.2 ВИБРАЦИИ

При спазване на съответните инструкции на производителя на кариерната механизация и организация на работата с тази техника, така че да включва периоди без вибрации **не се очаква** вибрациите да доведат до опасност за здравето на работниците.

Не се очаква въздействие (натоварване на акустичната среда) от вибрациите на кариерната механизация за околните населени места – най-близко разположеното село Бутан, поради достатъчното разстояние до него – 532 m.

6.4.4 ОБЕЗВРЕЖДАНЕТО И ОПОЛЗОТВОРЯВАНЕТО НА ОТПАДЪЦИТЕ

Анализът на прогнозните генерирани отпадъци по видове, количества, място на генериране, както и оценката на потенциалното им въздействие върху околната среда и здравето на хората, дават основание за следните заключения:

6.4.4.1 ОТПАДЪЦИ, ПОПАДАЩИ В ОБХВАТА НА ЗУО

6.4.4.1.1 По време на строителство и експлоатация

- *Производствени и опасни отпадъци* са в малки количества. Събирането, извозването и предаването им ще се извършва съгласно изискванията на нормативната уредба за управление на отпадъците.
- За очакваните “*опасни отпадъци*” (*опаковки от масла и греси*) е предложено решение за разделно събиране, съхранение и предаване за рециклиране или обезвреждане по договор на фирми със съответно разрешително по ЗУО. Ще се спазват изискванията за третиране на отпадъците, посочени в наредбите за конкретни групи отпадъци.

Техниката, необходима за кариерните дейности, ще се обслужва сервизно извън обекта. Това снижава риска от разлива на масла и отрицателно въздействие върху почвите и подземните води.

- *ТБО* са в малки количества и не представляват опасност за околната среда и здравето на хората.

6.4.4.1.2 По време на закриване и рекултивация

В този етап въздействието на отпадъците върху компонентите на околната среда и здравето на хората ще бъде незначително.

При рекултивационните дейности ще се формират аналогични по вид отпадъци, както в експлоатационния период, но в ограничени количества.

Няма предпоставки генерираните отпадъци да оказват вредно въздействие върху работещите в кариерата или населението от района на ИП, при спазване на технологичните инструкции и нормативните изисквания за дейности с отпадъци.

6.4.4.2 МИННИ ОТПАДЪЦИ, ПОПАДАЩИ В ОБХВАТА НА ЗПБ

Съгласно изготвеното **Предложение за управление на минните отпадъци** материалите, които ще се формират при разкриване на полезното изкопаемо – незамърсени почви и откривка няма да съдържат опасни компоненти, които биха могли да повлияят водите, почвите, растителността и здравето на хората в рамките на обекта или района на ИП. Съгласно Наредбата за управление на минните отпадъци, те съответно са класифицирани като *незамърсени почви и неопасни инертни отпадъци*.

6.5 РИСКОВЕ ЗА ЧОВЕШКОТО ЗДРАВЕ, КУЛТУРНОТО НАСЛЕДСТВО ИЛИ ОКОЛНАТА СРЕДА, ВКЛЮЧИТЕЛНО ВСЛЕДСТВИЕ НА ПРОИЗШЕСТВИЯ ИЛИ КАТАСТРОФИ

6.5.1 ЗДРАВНИ АСПЕКТИ

Рисковете за човешкото здраве от произшествия и катастрофи влизат в съображение при всяка производствена дейност, но в конкретния случай при спазване на посочените мерки в **РАЗДЕЛ 9** на настоящия доклад рискът ще бъде минимален и ще касае основно персонала на обекта и водачите на технологичната механизация.

6.5.2 КУЛТУРНО НАСЛЕДСТВО

На територията на ИП не са провеждани археологически проучвания за установяване дали при осъществяването му и най-вече при добивните работи навлизащи в земната повърхност, няма да бъдат застрашени неизвестни археологически обекти. По тази причина преди експлоатацията ще се проведе издирване, а по време на експлоатацията на ИП е необходимо да се спазват стриктно разпоредбите на Закона за културното наследство.

„БУЛМЕКС“ ЕООД ще изпълнява задълженията си, свързани с опазването на околната среда и защитените със закон територии и обекти, културни и исторически паметници.

6.6 КОМБИНИРАНЕТО НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО С ВЪЗДЕЙСТВИЕТО НА ДРУГИ СЪЩЕСТВУВАЩИ И/ИЛИ ОДОБРЕНИ ИНВЕСТИЦИОННИ ПРЕДЛОЖЕНИЯ, КАТО СЕ ВЗЕМАТ ПРЕДВИД ВСИЧКИ СЪЩЕСТВУВАЩИ ПРОБЛЕМИ В ОКОЛНАТА СРЕДА, СВЪРЗАНИ С ОБЛАСТИ ОТ ОСОБЕНО ЕКОЛОГИЧНО ЗНАЧЕНИЕ, КОИТО Е ВЕРОЯТНО ДА БЪДАТ ЗАСЕГНАТИ, ИЛИ СВЪРЗАНИ С ИЗПОЛЗВАНЕТО НА ПРИРОДНИ РЕСУРСИ

6.6.1 АТМОСФЕРЕН ВЪЗДУХ

Не се очаква комбинирано въздействие по отношение замърсяването на атмосферния въздух от емисиите на ИП и емисиите от другите подобни обекти (кариери) в района.

6.6.2 ПОВЪРХНОСТНИ И ПОДЗЕМНИ ВОДИ

Комбинирането на въздействието с въздействието на други съществуващи и/или одобрени инвестиционни предложения не се очаква.

6.6.2.1 ПОДОБНИ ОБЕКТИ В РЕГИОНА

В ДОВОС са представени данни, съгласно информация от РИОСВ Враца на база, издадено Решение № 2/25.03.2024 г. за съгласувани ИП/ППП в региона.

6.6.3 ШУМ

Шумовото въздействие е ограничено само в рамките на работните зони в концесионната площ.

По границите на промишлената площадка **не може да се очаква** превишаване на граничната стойност за производствено-складови територии при работа на дадена техника в близост до тях. На площадката на ИП шумът **е фактор основно на работната среда**. За съседните терени няма изисквания по отношение на шума.

Не се очаква въздействие (натоварване на акустичната среда) от вибрациите на механизацията и техническото оборудване за околните населени места – най-близко разположеното с Бутан, поради достатъчното разстояние от 532 метра.

6.6.4 ВИБРАЦИИ

При спазване на съответните инструкции на производителя на кариерната механизация и организация на работата с тази техника, така че да включва периоди без вибрации не се очаква вибрациите да доведат до опасност за здравето на работниците.

Не се очаква въздействие (натоварване на акустичната среда) от вибрациите на кариерната механизация за околните населени места – най-близко разположеното село Бутан, поради достатъчното разстояние до него – 532 m.

6.6.5 НАСЕЛЕНИЕ И ЧОВЕШКО ЗДРАВЕ

1. Не се очаква комбинирано въздействие по отношение замърсяването на атмосферния въздух от емисиите на ИП и емисиите от други подобни обекти (кариери) върху населението в района.

3. Еквивалентното ниво на шума от регулярния трафик и **Транспортната схема** на ИП по републикански път трети клас път III-1503 между селата Бутан и Софрониево с дължина 2km е в границите 62 – 67 dBA за дневен период (7 – 19 h) при преминаване през или в близост до населени места и **не се очаква шумово въздействие** върху зони с нормиран шумов режим.

4. От дейностите, извършвани на площадките на обекта **не се очаква шумово въздействие** върху с. Бутан през етапите на експлоатация на находището, поради достатъчното отстояние от 532 метра.

5. Няма да бъдат засегнати области с особено екологично значение.

6.7 ИЗПОЛЗВАНИ ТЕХНОЛОГИИ И ВЕЩЕСТВА

6.7.1 ТЕХНОЛОГИИ

ИП предвижда добив на строителни материали – пясък и чакъл чрез открит добив, без използване на ПВР. Системата на разработване на находище „Данева воденица“ е обвързана с начина на разкриване, минно-геоложките и минно-техническите условия на разработване на пясъчно-чакълестата суровина. Въз основа на това в находище „Данева воденица“ ще се приложи система с един добивен хоризонт, като ще се формира плитък котлован с един откос без водно огледало. Експлоатацията на кариерата ще започне от южната част на находището, чрез постепенно напредване на фронта на добивните работи в посока североизток. Изземването на откритката и подземното богатство ще се извършва по отделен и специфичен начин. Погасяването на запасите се извършва с отстъпващ порядък, с изпреварване на откритката.

Използваната техника е аналогична на тази, прилагана в другите находища за подобни суровини: автосамосвали, еднокофов багер с обратна лопата, булдозер. Техниката ще отговаря на европейските стандарти.

За управление на минните отпадъци е разработено **Предложение за управление на минните отпадъци, което е представено като самъстоятелно книжно тяло към ДОВОС.**

6.7.2 ВЕЩЕСТВА

По време експлоатацията на находище „Данева воденица“ всички материали, представляващи опасни вещества, са стандартни продукти, които следва да се доставят със съответни сертификати и листове за безопасност.

По отношение използването на опасни химични вещества в хода на реализиране на инвестиционното предложение, то такива не се предвиждат, с изключение на дизеловото гориво и моторни и хидравлични масла и минерални торове при рекултивация.

Всички материали, представляващи опасни вещества, са от групата на гориво-смазочните и са стандартни продукти. Подробната информация за опасните им свойства задължително ще се съдържа в информационния лист за безопасност, който ще придружава всички доставяни опасни химични вещества и смеси. Необходимите годишни количества са посочени на база проектни разчети и практиката на други подобни обекти.

В заключение, може да се каже, че :

- избраните **техничко-технологични решения** за осъществяване на ИП са приемливи и отговарят на „най-добрите практики” в открития минен добив на строителни материали - пясък и чакъл;
- всички **химични вещества и смеси**, класифицирани като опасни, ще се доставят със сертификати и листове за безопасност.

По отношение на околната среда и населението **не се очакват** значителни последици, произтичащи от въздействията от избраните технологични решения (в съответствие с най-добрите практики в бранша) и вещества, тъй като се предвижда да се прилагат изпитани методи и материали, чието въздействие се оценява като незначително.

Прегледът на количествата опасни вещества, които ще присъстват на площадката на обекта показва, че те няма да надхвърлят количествените критерии от част 1 и 2 на Приложение №3 към чл. 103, ал. 3 от ЗООС. Не се наляга процедура за получаване на разрешително по чл. 104 от ЗООС.

7 ОПИСАНИЕ НА ВЗЕТИТЕ ПРЕДВИД НАЛИЧНИ РЕЗУЛТАТИ ОТ ДРУГИ СЪОТВЕТНИ ОЦЕНКИ ПО РЕДА НА НАЦИОНАЛНОТО ЗАКОНОДАТЕЛСТВО, СВЪРЗАНИ С ИНВЕСТИЦИОННОТО ПРЕДЛОЖЕНИЕ И ИЗГОТВЕНИ ПРЕДИ ДОКЛАДА ЗА ОВОС

7.1 АТМОСФЕРЕН ВЪЗДУХ

За изготвяне на оценка на въздействие върху околната среда на ИП „Добив и първична преработка на строителни материали – пясък и чакъл, подземни богатства по чл.2, ал.1, т.5 от Закона за подземните богатства, от находище „Данева воденица”, разположено в землище с. Софрониево, община Мизия, област Враца са използвани резултати и данни от:

- Информация за преценка на ИП „Добив и първична преработка на строителни материали – пясък и чакъл, подземни богатства по чл.2, ал.1, т.5 от Закона за подземните богатства, от находище „Джулиница“, в землището на с. Гложене, общ. Козлодуй, обл. Враца и е **приключило с решение № ВР-24-ПР/2020**;
- National Inventory Report, 2024 - Greenhouse Gas Emissions In Bulgaria 1988-2022. (Инвентаризацията на емисиите на ПГ в Р. България през 2022г.)

7.2 Води

В ДОВОС е събрана и анализирана информация за Дунавския район в ПУРБ за втория планов период. Определени са потенциалните категории натиск върху повърхностните води: натиск от точкови източници на замърсяване; натиск от дифузни източници на замърсяване; натиск от физични изменения/хидроморфологичен натиск.

От направената оценка за състоянието на повърхностните и подземните води на разглежданата територия е установено, че от най-голямо значение е натискът, породен от точкови източници – градски отпадъчни води, следван от натиска от дифузни източници – селско стопанство.

В съответствие с горното, от дейността на ИП не може да произтече допълнително въздействие върху повърхностните и подземните води, както и да допринесе за появата на риск от наводнения..

7.3 ГЕОЛОЖКА СРЕДА

Съгласно ПУРБ 2016-2021, добивът на подземни богатства представлява значителен натиск върху повърхностните и подземните води в качеството на дифузен източник на въздействие.

7.4 ЗЕМНИ НЕДРА

Използвани са резултати от ПУРБ на ДР за БУ, ЕО на ИТС за развитие на СЗР за планиране, ЕО на ТГС „България – Румъния“.

7.5 ЗЕМИ И ПОЧВИ

Използвани са резултати и данни от:

- Регионален доклад за състоянието на околната среда през 2021 г., РИОСВ – Враца;
- Регионален доклад за състоянието на околната среда през 2022 г., РИОСВ – Враца;
- Регионален доклад за състоянието на околната среда през 2023 г., РИОСВ – Враца;
- „Годишен доклад за състоянието на околната среда“, ИАОС, 2022 г. за територията на земеделските земи, засегнати от водоплощна и ветрова ерозия в област Враца;
- Проучванията на ерозионните процеси в землището на с. Софрониево през 2022 и 2023 г., получени въз основа на Американския ГИС-модел USLE за изчисление на риска от плоскостна водна ерозия, който е пригоден за българските условия от института по почвознание „Никола Пушкиarov“. Данните са представени според класификацията на действителния риск от плоскостна водна ерозия на почвата.
- Данни от CORINE 2012P13F14P, 2018 (<https://envgis.eea.government.bg/arcgis/home/webmap/viewer.html>);
- Общ устройствен план на Община Мизия 2015-2035 г.

7.6 ОТПАДЪЦИ

- Процедура по Преценка на необходимостта от ОВОС на ИП „Добив и първична преработка на строителни материали – пясък и чакъл, подземни богатства по чл.2, ал.1, т.5 от Закона за подземните богатства, от находище „Джулиница“, в землището на с. Гложене, общ. Козлодуй, обл. Враца, с Възложител „БУЛМЕКС“ ЕООД, приключила с Решение № ВР-24-ПР/2020 на Директора на РИОСВ-Враца.
- Програма за управление на отпадъците в Община Мизия – 2021 -2028.

7.7 ЛАНДШАФТ

Няма оценки, изготвени преди процедурата по ОВОС на настоящото ИП по отношение на елементите на ландшафта.

7.8 БИОРАЗНООБРАЗИЕ

За изготвяне на оценка на въздействие върху околната среда на ИП „Добив и първична преработка на строителни материали – пясък и чакъл, подземни богатства по чл.2, ал.1, т.5 от Закона за подземните богатства, от находище „Данева воденица”, разположено в землище с. Софрониево, община Мизия, област Враца са използвани резултати и данни от:

- Собствени теренни проучвания проведени през третата десетдневка на м. април 2024 г. – площни и маршрутни;
- Доклад за ЕО на ОУП на Община Козлодуй 2021-2040 г.
- Доклад за ОВОС на ИП за „Изграждане на Национално хранилище за погребване на ниско и средноактивни радиоактивни отпадъци – НХРАО“ в местността „Радиана” в землището на с. Хърлец, Община Козлодуй Област Враца, 2014 г., в т.ч. доклад за ОСВ към него;
- Информация за преценяване на необходимостта от ОВОС на ИП за „Добив на строителни материали – пясък и чакъл, подземни богатства по чл. 2, ал. 1, т. 5 от Закона за подземните богатства, от находище “Джулиница” в землището на село Гложене, община Козлодуй, област Враца, 2020 г.;
- Доклад за оценка на въздействието на околната среда на инвестиционно предложение „Енергиен проект Ломски лигнити” за добив на лигнитни въглища в находище „Момин брод”, участък „МБ-1-Лом”, находящ се в землищата на гр. Лом, кв. Момин брод, с. Сталийска махала, с. Трайково, с. Орсоя, община Лом и с. Василковци, община Брусарци, област Монтана, 2012 г., в т.ч. доклад за ОСВ към него.

7.9 КУЛТУРНО ИСТОРИЧЕСКО НАСЛЕДСТВО

Взети са предвид разпоредбите на нормативната база в сферата на опазване на културното наследство, както и данните от становището на НИИ НКН и РИМ–Враца.

7.10 ЗДРАВНО-ХИГИЕННИ АСПЕКТ (ШУМ И ЕМП)

Използвани са резултати и данни от:

- Статистическите данни от изданието на НСИ „**Районите, областите и общините в република България 2022г.**
- Годишен статистически анализ на здравно-демографското състояние на населението в област Враца за периода 2018-2022 година.

8 ОПИСАНИЕ НА ПРОГНОЗНИТЕ МЕТОДИ ИЛИ ДАННИ, ИЗПОЛЗВАНИ ЗА ОПРЕДЕЛЯНЕ И ИЗГОТВЯНЕ НА ОЦЕНКАТА НА ЗНАЧИТЕЛНИТЕ ПОСЛЕДИЦИ ЗА ОКОЛНАТА СРЕДА, ВКЛЮЧИТЕЛНО ПОДРОБНОСТИ ЗА ЗАТРУДНЕНИЯТА (НАПРИМЕР ТЕХНИЧЕСКИ НЕДОСТАТЪЦИ ИЛИ ЛИПСА НА НОУ-ХАУ), КОИТО ВЪЗЛОЖИТЕЛЯТ НА ИНВЕСТИЦИОННОТО ПРЕДЛОЖЕНИЕ Е СРЕЩНАЛ ПРИ СЪБИРАНЕТО НА НЕОБХОДИМАТА ИНФОРМАЦИЯ, И ЗА ОСНОВНИТЕ ЕЛЕМЕНТИ НА НЕСИГУРНОСТ

8.1 ПРОГНОЗНИ МЕТОДИ, ИЗПОЛЗВАНИ ЗА ОПРЕДЕЛЯНЕ И ИЗГОТВЯНЕ НА ОЦЕНКАТА

Прогнозата и оценката на въздействието на ИП върху околната среда са изготвени в

съответствие с разпоредбите на ЗООС и Наредбата за условията и реда за извършване на ОВОС.

Методите за изготвяне на настоящата ОВОС включваха:

- Събиране на необходимата литературна информация и данни за съществуващото състояние: литературни справки, проучване на документи, изследвания, измервания, нормативни документи и др.;
- Посещение на място, наблюдения, записки и събиране на теренна информация;
- Систематизиране и анализ на събраната информация и на основните проблеми за района;
- Проучване на връзката на ИП с други дейности в района;
- Консултации с компетентни органи и заинтересовани лица;
- Оценка на очакваното въздействие на предвидените дейности върху компонентите на околната среда;
- Описание на целите за опазване и препоръки към проектирането, строителството и експлоатацията;
- Обсъждане на алтернативи и препоръки на алтернативи;
- Предлагане на мерки за предотвратяване и ограничаване на вредните въздействия;
- Предлагане на мерки за мониторинг на въздействията;
- Изводи, препоръки и заключение.

В ДОВОС са описани всички използвани източници на информация, като използвана литература, нормативни документи (закони, наредби, правилници и др.), както и използвани актуални данни и съвременни познания и методи за оценка и прогноза на въздействието върху околната среда в съответствие с чл. 11, ал. 1 на Наредбата за извършване на ОВОС, които са използвани от експертите при изготвяне на Доклада по ОВОС. Като приложения към настоящия Доклад са представени използваните за целите на анализ и оценка изходни данни от собствени измервания на Дружеството или получени данни по Закона за достъп до обществената информация от различните отговорни институции.

8.2 МЕТОДИ ЗА ОЦЕНКА НА ОЧАКВАНИТЕ ВЪЗДЕЙСТВИЯ ВЪРХУ ОКОЛНАТА СРЕДА

Въздействията, обект на оценка, се проявяват тогава, когато е налице връзка между дейност от проекта и/или инвестиционното предложение, за което се оценява неговата степен/големина/величина и даден рецептор/приемна среда (компонент или фактор на околната среда).

Всяка оценка на въздействието като цяло се изразява в:

- определяне на източника на въздействие,
- идентифициране на пътя към рецептора и
- установяване на контрол върху ефекта от въздействието.

Оценката на въздействие определя идентифицираните въздействия в съответствие с тяхната „значимост“, която се получава от връзката между „степен на въздействие“ и „чувствителността на рецептора“ по отношение на дадено въздействие, вследствие от определена дейност, свързана с реализацията на проекта и/или инвестиционното предложение.

Оценката е итеративен процес, при който въздействията първо се оценяват без прилагане на смекчаващи мерки, като по този начин се идентифицират въздействията, за които е необходимо смекчаване. За оценените въздействия се разработват специфични мерки за избягване, а там, където това не е възможно ограничаване и/или смекчаване на

идентифицираните въздействия и въздействията са оценени отново, като този път е отчетено прилагането на смекчаващите мерки. Оценката на въздействието е базирана на познаване на съществуващото състояние на околната среда в зоната на въздействие на проекта. Съществуващите условия се проучват чрез преглед на наличната информация и данни за състоянието на околната среда и провеждане на теренни изследвания за набиране на допълнителни специфични за проекта данни и верификация на съществуващите.

В ДОВОС по отношение компонентите и факторите на околната среда - атмосферен въздух, повърхностни и подземни води, вредни физични фактори, почви, биоразнообразие, население и човешко здраве, в детайли е направена оценка на очакваните промени и доколко тези промени са в пряка или косвена връзка от реализацията на ИП на база съществуващото им състояние.

Зоната на въздействие включва пространствения обхват на очакваните въздействия и не би могла да се определи еднозначно. Основно зависи от:

- Специфичния компонент/фактор на околната среда, за който се извършва оценката;
- Видът и съществуващото състояние на околната среда, в която се очаква да се прояви конкретното въздействие.

В някои случаи физическите граници на проекта и инвестиционното предложение, съвпадащи изцяло с концесионната площ на Дружеството, съвпадат с пространствения обхват на въздействията. При други въздействията се простират извън тези граници и обхващат територия на известно разстояние от тях.

Очакваните въздействия са оценени за различните фази на осъществяване на проекта и инвестиционното предложение. Случаите на извънредни ситуации (аварии и др.) също са оценени в Доклада, на базата на резултати от оценка на риска, отчитаща спецификите, както на проектните дейности, така и на тези, предвидено да се реализират съгласно новото инвестиционно предложение на Дружеството.

Изготвената обобщената оценка на въздействията върху околната среда е представена в табличен вид.

8.3 Кумулативно/комбинирано въздействие

Оценката на възможността от проява на кумулативно/комбинирано въздействие с други инвестиционни предложения, планове и програми е базирана на анализ на наличната информация за съществуващи и/или одобрени планове, програми и инвестиционни предложения с подобна дейност, специфична за всеки конкретен компонент и фактор на околната среда, обект на настоящия Доклад.

9 ОПИСАНИЕ НА ПРЕДВИДЕНИТЕ МЕРКИ ЗА ИЗБЯГВАНЕ, ПРЕДОТВРАТЯВАНЕ, НАМАЛЯВАНЕ И ПРИ ВЪЗМОЖНОСТ – ПРЕМАХВАНЕ НА УСТАНОВЕНИТЕ ЗНАЧИТЕЛНИ НЕБЛАГОПРИЯТНИ ПОСЛЕДИЦИ ЗА ОКОЛНАТА СРЕДА И ЧОВЕШКОТО ЗДРАВЕ, И ОПИСАНИЕ НА ПРЕДЛОЖЕНИТЕ МЕРКИ ЗА НАБЛЮДЕНИЕ (НАПРИМЕР ИЗГОТВЯНЕТО НА АНАЛИЗ СЛЕД РЕАЛИЗАЦИЯТА НА ИНВЕСТИЦИОННОТО ПРЕДЛОЖЕНИЕ), КАТО СЕ ДАВАТ ОБЯСНЕНИЯ ДО КАКВА СТЕПЕН ЩЕ БЪДАТ ИЗБЕГНАТИ, ПРЕДОТВРАТЕНИ, НАМАЛЕНИ ИЛИ ПРЕМАХНАТИ ЗНАЧИТЕЛНИТЕ НЕБЛАГОПРИЯТНИ ПОСЛЕДИЦИ ЗА ОКОЛНАТА СРЕДА И ЧОВЕШКОТО ЗДРАВЕ; ОПИСАНИЕТО ТРЯБВА ДА ОБХВАЩА КАКТО

ЕТАПА НА СТРОЕЖ, ТАКА И ЕТАПА НА ЕКСПЛОАТАЦИЯ И ДА СЪДЪРЖА ПЛАН ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА МЕРКИТЕ

Планът за изпълнение на предвидените мерки за предотвратяване или смекчаване на значителните неблагоприятни въздействия върху околната среда и човешкото здраве, който е част от доклада за ОВОС, е разработен в следната таблична форма:

№	Мерки	Период (фаза) на изпълнение	Резултат (до каква степен ще бъдат избегнати, предотвратени, намалени или премахнати значителните неблагоприятни последици)
Атмосферен въздух			
1.	Оптимизиране на условията за товарене и разтоварване чрез намаляване на височината на товаро-разтоварните работи.	Строителство, експлоатация	Ограничаване на емисиите на прах при товаро-разтоварни дейности.
2.	Оросяване на вътрешни транспортни зони, особено при сухо и топло време през летните месеци – напр. на всеки 2 часа, с изключение при валежи.	Строителство, експлоатация	Намаляване на праховото замърсяване на района и опазване на почви.
3.	Да се използва технически изправна механизация, поддържане на добро техническо състояние на добивната и транспортна техника;	Строителство, експлоатация	Намаляване на вредните емисии в атмосферния въздух. Опазване на води и почви.
4.	Двигателите на използваната добивна механизация и самосвали да бъдат ЕВРО-6.	Строителство, експлоатация	Ограничаване на емисиите на азотни оксиди от ДВГ.
5.	При транспортиране на готовата продукция да се покрива с платнища транспортирания материал.	Експлоатация	Ограничаване емисиите на прах при движение на тежкотоварни камиони.
Води			
6.	Химическата тоалетна да се обслужва въз основа на договор с оператор, който има разрешително за дейността, вкл. договор за предаване на отпадъчните води за пречистване в пречиствателна станция;	Строителство	Екологосъобразно управление на отпадъчните битови води.
7.	Забрана за извършване на ремонтни работи в границите на инвестиционното предложение, освен при аварийна необходимост;	Строителство, експлоатация	Спазване на нормативната база по опазване на водите. Опазване на прилежащите земи.
8.	Изготвяне на План за действие при бедствия и аварии по отношение проявата на интензивни валежи и съгласуване с компетентен орган.	Строителство, експлоатация	Спазване на нормативната база по опазване от вредното въздействие на водите
9.	<ul style="list-style-type: none"> Спазване на изискванията на чл.118а, ал.1, т.2 и 3 от ЗВ за опазване на подземните води от замърсяване от обезвреждането, депонирането на приоритетни вещества и други дейности върху повърхността и в подземния воден обект; обезвреждането, включително депонирането на приоритетни 	Експлоатация	Спазване на нормативната база по опазване на водите.

№	Мерки	Период (фаза) на изпълнение	Резултат (до каква степен ще бъдат избегнати, предотвратени, намалени или премахнати значителните неблагоприятни последици)
	вещества, които могат да доведат до непряко отвеждане на замърсители в подземните води; <ul style="list-style-type: none"> • други дейности върху повърхността и в подземния воден обект, които могат да доведат до непряко отвеждане на приоритетни вещества в подземните води. 		
10.	Да се спазват забраните на чл.143 от ЗВ за защита от вредното въздействие на водите и да бъдат предвидени конкретни мерки съгласно чл.131 от ЗВ, за недопускане възникването на аварийни ситуации при неблагоприятни атмосферни условия.	Строителство, експлоатация	Спазване на нормативната база по ограничаване вредното въздействие на водите.
Земни недра			
11.	Оползотворяване на издетите земни маси като обратни насипи.	Строителство	Спазване на нормативната база по използване и опазване на земните недра
12.	Стриктно да се изпълняват предвидените в проекта мероприятия за осигуряване устойчивостта на работните площадки и елиминиране на прояви на пропукване.	Строителство и експлоатация	Спазване на нормативната база по използване и опазване на земните недра; Опазване здравето на строителите
Земни и почви			
13.	Оползотворяване на издетата хумусна почва само за целите на рекултивацията на нарушени терени.	Строителство и експлоатация	Възстановяване на нарушени терени.
14.	При аварийни разлива на нефтепродукти и горива в следствие на непредвидени събития, замърсените почви да се изземват и третираат като опасни отпадъци.	Строителство и експлоатация	Опазване на почвите в границите на ИП.
15.	Почвите, уплътнени от изграждането на депата за откривка да бъдат възстановени чрез подходящи дейности като засаждане на подходяща растителност, разрохкване и други известни добри практики.	Строителство и експлоатация	Опазване на почвите в границите на ИП.
16.	Недопускане замърсяване на почвите извън територията на ИП.	Експлоатация	Опазване на почвите в района.
Ландшафт			
17.	Възстановяване на нарушения от добивните дейности ландшафт с предвидените дейности по техническа рекултивация в проекта за рекултивация.	Експлоатация и рекултивация	Приобщаване на терена на ИП към локалния ландшафт.
Растителен и животински свят			

№	Мерки	Период (фаза) на изпълнение	Резултат (до каква степен ще бъдат избегнати, предотвратени, намалени или премахнати значителните неблагоприятни последици)
18.	При биологичната рекултивация да се ползват тревни смески от характерни видове за типичната за района мезоксеротермна растителност – такива в случая могат да бъдат луковична ливадина (<i>Poa bulbosa</i>), пасищен райграс (<i>Lolium perenne</i>), троскот (<i>Cynodon dactylon</i>), белизма (<i>Dichanthium ischaemum</i>), садина (<i>Chrysopogon gryllus</i>) и други.	Рекултивация	Възстановяване на нарушените площи в имотите с НТП „Пасище“
19.	При биологичната рекултивацията на площите от находището влизащи в състава на горския фонд следва да се изключи акацията и въобще видовете, които фигурират в списъците с инвазивни видове публикувани на страницата на МОСВ и в книгата „Инвазивни чужди видове растения в България“, София, 2012 - препоръчва се да се ползват местни дървесни видове, които са характерни за флористичния район и заливните тераси на реките в тази част на страната (напр. полски бряст, бял бряст, черна топола и други);	Рекултивация	Предотвратяване разпространението на инвазивни видове
20.	При извеждането от експлоатация и биологичната рекултивация на обекта, там където са необходими лесотехнически мероприятия свързани със залесяване да се използват само местни широколистни дървесни видове, като се изключат тези, които фигурират в справочника „Инвазивни чужди видове растения в България, София, 2012“.	Рекултивация	Подходящо възстановяване на растителността в засяганите имоти със статут на горски територии
21.	При биологичната рекултивацията на площите от находището влизащи в състава на горския фонд следва да се изключи акацията и въобще видовете, които фигурират в списъците с инвазивни видове публикувани на страницата на МОСВ и в книгата „Инвазивни чужди видове растения в България“, София, 2012 - препоръчва се да се ползват местни дървесни видове, които са характерни за флористичния район и заливните тераси на реките в тази част на страната (напр. полски бряст, бял бряст, черна топола и други);	Рекултивация	Предотвратяване разпространението на инвазивни видове
22.	Тъй като бялата акация (<i>R. pseudoacacia</i>) е един от десетте чужди инвазивни вида с най-голяма заплаха за страната е удачно да бъде отстранена в	Строителство, Експлоатация	Предотвратяване разпространението на инвазивни видове в района

№	Мерки	Период (фаза) на изпълнение	Резултат (до каква степен ще бъдат избегнати, предотвратени, намалени или премахнати значителните неблагоприятни последици)
	<p>целия концесионен контур, там където е представена, т.е. и в площите, които са в границите на находището, но остават извън обхвата на запасите подлежащи на изземване. Най-добре е отстраняването да включва цялостно изкореняване на индивидите, за да се предотврати образуването на издънки. В последствие следва да се осъществява периодично отстраняване и на прорастъците от останали в почвата семена. Друг метод е чрез химичен контрол. Най-ефективен метод в това отношение е чрез обработка на пъновете на прясно изсечени дървета с глифозат, като новообразуваните издънки трябва да се премахват периодично, а химичната обработка трябва да се повтори поне два пъти в един вегетационен сезон. Горните мерки следва да се вземат предвид и отразят по подходящ начин в цялостния проект за рекултивация, който следва да се изготви по реда на чл. 84 от ЗПБ към проектната документация за добив. Проекта е необходимо да бъде съгласуван и с ИАГ.</p>		
23.	<p>Прилагане на стандартни мероприятия за превенция на риска от горски пожари при съобразяване с относимите условия разписани в Наредба № 8 от 11 май 2012 г. за защита на горските територии от пожари. На обекта на пожароопасните места да бъде осигурено подходящо противопожарно оборудване необходимо за своевременно реагиране при възпламенявания (пожарогасители, кофпомпи, кирки, лопати, брадви, съдове с вода и др.), като това бъде съпроводено с периодични инструктажи и обучения на работния персонал от ръководството.</p>	Строителство/ експлоатация / рекултивация	Опазване на горския фонд и останалата растителна покривка в района (в т.ч. земеделски насаждения) от пожари
24.	<p>Преди започване на подготовката за разкриване и експлоатация на находището (след предоставяне на концесията и съгласуване на проектната документация), територията му превантивно да се обходи (приоритетно извън селскостопанските площи) от специалист зоолог и при установяване на наличие на гнезда, яйца, малки и</p>	Строителство	Опазване на значими животински видове под режим на защита.

№	Мерки	Период (фаза) на изпълнение	Резултат (до каква степен ще бъдат избегнати, предотвратени, намалени или премахнати значителните неблагоприятни последици)
	бавно подвижни целеви видове (земноводни, влечуги) да се предприемат мерки за опазването им, в т.ч. ако е възможно безопасно преместване в други подходящи хабитати в района на разстояние възпрепятстващо повторното им връщане в площта с ИП.		
25.	Разкриване на запасите да започне от планираното при изготвянето на ДОВОС място - от южния край на Блок-2, където към момента са представени само открити обработваеми площи.	Строителство, Експлоатация	Създаване на предпоставки за постепенно адаптиране на фауната извън обработваемите площи в района на находището към новите източници на безпокойство.
26.	План графика на разкривните работи свързани с предварително отстраняване и разчистване на растителната дървесно-храстова растителност представена в най-северната част на добивен Блок-2 в площите с горскостопански статут да се планира така, че дейностите в тях да започнат извън размножителния период на птиците (извън пролетта и първата половина на лятото, т.е. преди края на м. март и след 15 юли).	Строителство, Експлоатация	Опазване на значими видове птици под режим на защита. Преди края на м. март местната орнитофауна все още не започнала гнездовата си дейност и ще е в състояние да се съобрази със създадената ситуация (с работещата на терена техника).
27.	Поетапна рекултивация на отработените участъци съгласно одобрен проект.	Рекултивация	Постепенно възстановяване на увредени местообитания и по този начин намаляване на общата площ на засегнатите в периода на концесията. По този начин ще се създаде възможност за временно пребиваване на някои видове (птици) във вече рекултивирани площи.
28.	Обектът да не се ограда с плътни оградни съоръжения (бетонени, ламаринена и т.н.), а да бъде използвана телена мрежа с „широко око“. Най-удачно би било за възпрепятстване на достъпа на хора, добитък и едър дивеч да се използват предупредителни знаци, информационни табели и електрически пастир.	Експлоатация	Предотвратяване възникването на бариерен ефект за придвижване на някои по-дребни наземни животински видове.
29.	Предотвратяване на излишно увреждане (в т.ч. утъпкване и др.) на свободните площи в находището, които са извън блоковете със запаси, проектираните обслужващи площадки, места за временни депа,	Строителство, Експлоатация, Рекултивация	Опазване на наличната фауна в свободните площи на концесионната площ, които не е необходимо да бъдат заемани за реализацията на ИП.

№	Мерки	Период (фаза) на изпълнение	Резултат (до каква степен ще бъдат избегнати, предотвратени, намалени или премахнати значителните неблагоприятни последици)
	инфраструктура и вътрешно-транспортни връзки.		
Отпадъци			
30.	За управление на минните отпадъци да се изготви План за управление на минните отпадъци.	Проектиране	Управление на отпадъците в съответствие със ЗУО.
31.	Образуваните отпадъци да се събират разделно и временно съхраняват на площадки до предаването им за последващо третиране.	Строителство, експлоатация, рекултивация	Предотвратяване на разпиляване на отпадъци и замърсяване на почви и води.
32.	Образуваните отпадъци да се предават за последващо третиране, въз основа на писмени договори, на лица, притежаващи съответни разрешителни документи по ЗУО	Строителство, експлоатация	Управление на отпадъците в съответствие със ЗУО.
33.	Използване на технически изправни транспортни средства за транспортиране на суровината до площадката на „БУЛМЕКС“ ЕООД.	Строителство, експлоатация	Предотвратяване на разпиляване на отпадъци и замърсяване на почви и води.
34.	Поставяне на контейнери за битови отпадъци.	Строителство, експлоатация, рекултивация	Управление на отпадъците в съответствие със ЗУО.
Опасни вещества			
35.	Употребата на опасни вещества (горива, масла и грес) да се извършва в съответствие с мерките за предотвратяване на аварии, изпускане или разливи и за контрол на експозицията, определени със съответния нормативен/административен акт, в Информационните листове за безопасност и инструкциите за безопасна употреба.	Строителство, експлоатация, рекултивация	Опазване на околната среда и човешкото здраве от въздействието на опасни химични вещества и смеси.
36.	Да се спазват изискванията за доставка, транспорт, съхранение и дейности с нефтопродукти –смазочни материали. При доставката им да се изискват съответни сертификати и листове за безопасност.	Строителство, експлоатация, рекултивация	Спазване на изискванията за работа с опасни вещества.
Шум			
37.	При реализация на Инвестиционното предложение да се използва механизация, която да не превишава допустимите нива на звукова мощност съгласно приложение № 3 на Наредба за съществените изисквания и оценяване съответствието на машини и съоръжения, които работят на открито, по отношение на шума,	Строителство, експлоатация	Ниска шумова емисия в околната среда от използваните машини и автотранспортни средства.

№	Мерки	Период (фаза) на изпълнение	Резултат (до каква степен ще бъдат избегнати, предотвратени, намалени или премахнати значителните неблагоприятни последици)
	излъчван от тях във въздуха (ДВ бр. 11/2004 г.).		
38.	Ограничаване на скоростта на колите, при движение през населени места, до 30 km/h.	Експлоатация	Намаляване на шумовото въздействие на териториите с нормиран шумов режим около трасето на движение.
39.	Провеждане от акредитирана лаборатория на периодични (веднъж на 2 години) измервания на фактор „Шум“ в 8 бр. точки, разположени по периферията на находището.	Строителство, експлоатация	Контрол върху шумовото натоварване
Вибрации - работна среда			
40.	Да се извърши измерване на нивата на вибрации от акредитирана лаборатория, за да получи сертификат за контрол на вибрациите на основните работни места	Експлоатация	Осигуряване на безопасност на работниците, произтичаща от излагане на механични вибрации.
41.	Да се осигури медицински прегледи през определени интервали.	Експлоатация	
42.	При ниски температури да не се работи с ръчно оборудване, генериращо вибрации.	Експлоатация	
Културно наследство			
43.	Предварителни археологически проучвания – издирване на археологически обекти върху цялата площ на ИП, съгласно чл.161, ал.1 на ЗКН	Преди началото на строителството	Установяване наличието на неизвестни обекти и предприемане на мерки за тяхното опазване.
44.	При откриване на находки, които имат признаци на културни ценности временно да бъде прекратена дейността. Дейността да бъде възстановена след даване на указания от експертите на НИИКН или РИМ.	Строителство, експлоатация	Опазване на обектите културното наследство.
45.	Спасителни разкопки (в случай че бъдат установени археологически обекти върху терените, които ще бъдат пряко засегнати, в границите на ИП).	Строителство	Напълно изчерпване на културните напластявания и документирание на разкритите структури и находки. След разкопките, комисия, назначена от министъра на културата, взема решение дали може да се реализира ИП.
46.	Археологическо наблюдение и контрол от страна на РИМ (при възможност)	Строителство и експлоатация	Установяване на наличие на археологически обекти или структури, които поради своя характер не може да се локализируют с неструктурни методи
Здравно - хигиенни аспекти			

№	Мерки	Период (фаза) на изпълнение	Резултат (до каква степен ще бъдат избегнати, предотвратени, намалени или премахнати значителните неблагоприятни последици)
47.	Редовно да се извършват периодичните медицински прегледи.	Строителство, експлоатация, рекултивация	Намаляване на отрицателните професионални въздействия.
48.	Редовно провеждане на инструктаж на работещите на обекта.	Строителство, експлоатация, рекултивация	Осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд.
49.	Работниците да бъдат снабдени с лични предпазни средства – антифони и подходящо за сезонно облекло. Да се извършва редовен преглед върху годността им и правилното им използване.	Строителство, експлоатация, рекултивация	Намаляване на отрицателните професионални въздействия.
50.	Осигуряване на работните места и ползване на противопрахови маски.	Строителство, експлоатация, рекултивация	Намаляване на риска за човешкото здраве.
51.	Разработване и внедряване на режим на труд и почивка по време на работа.	Строителство, експлоатация, рекултивация	Намаляване на трудовия травматизъм
52.	Осигуряване на работниците на разхладителни и топли напитки през горещите и съответно през студените периоди на годината.	Строителство, експлоатация, рекултивация	Осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд.
Пътна инфраструктура			
53.	При извозването на добитият материал, е необходимо да не се допуска замърсяването или увреждането на републиканските пътища в района на ИП	Строителство, експлоатация	Опазване на съществуващата пътна мрежа
54.	Дейностите, обект на ИП, да се осъществяват без да бъдат нанасяни повреди на републиканските пътища и съответните им прилежащи съоръжения	Строителство, експлоатация, рекултивация	Опазване на съществуващата пътна мрежа

10 ОПИСАНИЕ НА ОЧАКВАНИТЕ ЗНАЧИТЕЛНИ НЕБЛАГОПРИЯТНИ ВЪЗДЕЙСТВИЯ НА ИНВЕСТИЦИОННОТО ПРЕДЛОЖЕНИЕ ЗА ОКОЛНАТА СРЕДА И ЧОВЕШКОТО ЗДРАВЕ, ПРОИЗТИЧАЩИ ОТ УЯЗВИМОСТТА НА ИНВЕСТИЦИОННОТО ПРЕДЛОЖЕНИЕ НА РИСК ОТ ГОЛЕМИ АВАРИИ И/ИЛИ БЕДСТВИЯ, КОИТО СА ОТ ЗНАЧЕНИЕ ЗА НЕГО; СЪОТВЕТНАТА ИНФОРМАЦИЯ ТРЯБВА ДА Е ПОЛУЧЕНА ЧРЕЗ ОЦЕНКА НА РИСКА; ОПИСАНИЕТО ВКЛЮЧВА ПРИЛОЖИМИТЕ МЕРКИ, ПРЕДВИДЕНИ ЗА ПРЕДОТВРАТЯВАНЕ ИЛИ СМЕКЧАВАНЕ НА ЗНАЧИТЕЛНИТЕ НЕБЛАГОПРИЯТНИ ПОСЛЕДИЦИ НА ТЕЗИ СЪБИТИЯ ЗА ОКОЛНАТА СРЕДА И ЧОВЕШКОТО ЗДРАВЕ, КАКТО И ПОДРОБНОСТИ ЗА ПОДГОТВЕНОСТТА И ЗА ПРЕДЛАГАНОТО РЕАГИРАНЕ ПРИ ТАКИВА ИЗВЪНРЕДНИ СИТУАЦИИ

10.1 РИСКОВЕТЕ ЗА ЧОВЕШКОТО ЗДРАВЕ ИЛИ ОКОЛНАТА СРЕДА, ВКЛЮЧИТЕЛНО

ВСЛЕДСТВИЕ НА ПРОИЗШЕСТВИЯ ИЛИ КАТАСТРОФИ

Реализирането на ИП интегрира разнородни дейности по добив на строителни материали – пясък и чакъл от находище „Данева воденица”, като преработката на суровината ще се изпълнява в производствената база на „БУЛМЕКС” ЕООД и не е предмет на инвестиционното предложение.

Всяка от тези дейности се характеризира със специфични рискове, които зависят и от етапа на ИП – подготовка, експлоатация и рекултивация. **Взривни работи няма да бъдат извършвани.**

10.1.1 ПРИРОДНИ И АНТРОПОГЕННИ ФАКТОРИ

Това са фактори, които могат да доведат до възникване на голяма авария или да утежнят последствията от нея, а именно:

- земетресение от висока степен или други природни бедствия: наводнения, засушавания, градушки, гръмотевични и ветрови бури, снегонавявания и обледявания;
- пожар;
- инцидент с транспортни средства;
- злоумишлени (терористични) действия;
- човешка грешка или нарушаване на мерките за безопасна експлоатация на техниката.

По мястото на възникването им, аварията могат да бъдат:

- *Локални* - аварии обхващащи работни участъци или отделни технически средства в рамките на една работна зона и не влияещи върху работата на обекта като цяло;
- *Средни* - аварии, обхващащи основни работни средства (багер, булдозер, автосамосвал, които могат да доведат до прекратяване на дейността на обекта;
- *Крупни* (тежки) - аварийни ситуации, свързани с големи пожари на територията на целия обект и около него, които могат да доведат до катастрофи и да засегнат съседните инфраструктурни обекти и население.

Предвид характера на дейността и мащаба на обекта, крупни аварии не са възможни.

10.1.1.1 ВЪЗМОЖНИ РИСКОВЕ И АВАРИИ ПО ВРЕМЕ НА ВСИЧКИ ЕТАПИ

- падане на хора и машини от бордове,
- инциденти с персонала, обслужващ механизацията,
- при товарно-разтоварни и транспортни операции,
- възникване на пожар,
- теч на нефтопродукти,
- от ухапвания от влечуги.

10.1.2 УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКА

За предотвратяването и управление на действията при бедствия, аварии и катастрофи трябва:

- идентифициране на рисковете за възникване на авария;
- разработване на необходимите действия и средства по известяване на персонала и компетентните органи за аварията;

- разработване на планове и схеми за евакуация на персонала при аварийна ситуация;
- осигуряване на противопожарни уреди и средства;

В проекта за реализация на ИП е предвидено разработването на програма, съдържаща мерки за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд на работниците и за предотвратяване, намаляване и ограничаване на професионалните рискове.

10.2 ОЦЕНКА НА РИСКА ПРИ УСТАНОВЕНИТЕ ПРОГНОЗНИ НИВА НА ЗАМЪРСИТЕЛИ

На база направените в ДОВОС оценки на прогнозни нива на газо-праховите замърсители се определя и рискът спрямо най-близките обекти подлежащи на здравна защита:

1. *газообразните замърсители* от добивната и транспортна механизация – оценката на риска е с много малка вероятност, пренебрежима и с локално въздействие – около работната зона;
2. *прахообразните замърсители* - при разкривните и добивни дейности оценката на допустимия риск е с малка вероятност и с локално въздействие – около работната зона, без въздействие извън границите на кариерата;
3. *шум от транспортната и кариерната механизация* – оценката на допустимия риск е вероятна и с локално въздействие – около работната зона, без въздействие извън границите на ИП. Съседните на имота площи не подлежат на здравна защита от високи шумови нива.

10.2.1 ОЦЕНКА НА РИСКА ПРИ АВАРИЙНИ СИТУАЦИИ

Природни бедствия - при внезапно настъпили по време на работа природни бедствия – буря, ураган, наводнение, обилен снеговалеж, както и при земетресение, **работата на обекта се прекратява** и работният персонал следва плана за евакуация, след като предварително спре двигателите на механизацията.

Паника при природни бедствия и катастрофи – напускането на обекта при паника, настъпила в следствие на природни бедствия и катастрофи е възможно да се получат травматични увреждания. Рискът за здравето при природни бедствия може да бъде оценен **с ниска степен**, а при производствени аварии или други произшествия в работната зона – **като умерен**.

При произшествия - при нормални работни условия, в най-висока степен, е изявен травматичният риск. Съгласно Заповед № РД-06-12 от 15 ноември 2023г., – коэффициент на трудов травматизъм за прилагане през 2024 г., коэффициентът на трудов травматизъм за икономическа дейност :

- Добив на неметални материали и суровини (08 код по КИД- 2008) е **1.27**;
- Спомагателни дейности в добива (09 код по КИД- 2008) е **0.94**
- Складиране на товари и спомагателни дейности в транспорта (52 код по КИД- 2008) е **1.00**;
- Сухопътен транспорт (49 код по КИД- 2008) е **1.57**,

Всички превишават средният за страната_коэффициентът на трудов травматизъм за 2024г., който е **0.63**.

Производствено оборудване - за да се гарантира безопасността, е необходимо внимание към безопасността на техниката и поведението на операторите на оборудването.

10.2.2 ОЦЕНКА НА РИСКА ПРИ ТЕХНИЧЕСКИ АВАРИИ

1. *При инцидент с опасни вещества (ОХВ)* - рискът е с малка вероятност, пренебрежим е и с локално въздействие – на мястото на разлива. По време реализация на инвестиционното намерение не се предвижда складиране на опасни вещества и смеси, чийто количества да са равни или да надвишават количествата по Приложение 3 към Глава VII на ЗООС.
2. *При пожар* - не се предвижда складиране на пожароопасни и лесно запалими материали в района на обекта. Зареждането с горива се осъществява извън територията на обекта. Рискът от пожари е много малко вероятен, пренебрежим и с ограничено локално въздействие – на мястото на инцидента.

При аварийни ситуации и природни бедствия се предвиждат мероприятия и средства, които трябва да се осъществяват веднага при възникване на авария или инциденти.

10.2.3 ОЦЕНКА НА НЕБЛАГОПРИЯТНО ВЪЗДЕЙСТВИЕ

Не се очаква недопустимо неблагоприятно въздействие от идентифицираните (по-горе) аварии и инцидентите от значение за инвестиционното предложение и при нормалната експлоатация за:

- за околната среда и човешкото здраве на населението в района на ИП;
- обекти, подлежащи на здравна защита;
- работниците и временно пребиваващите около и на площадката на инвестиционното предложение;

В непосредствена близост до границите на работните зони няма жилищни сгради, върху чиито жители реализацията на ИП би могло да окаже отрицателни въздействия.

Най-близките населени места до ИП са: с. Бутан - на 0.532 km северно от находище „Данева воденица“ и селата Софрониево и Крива бара, разположени съответно на 1.802 km и 1,770 km от границата на находище „Данева воденица“.

Не се очаква да бъдат значително повлияни компонентите и факторите на околната среда, които пряко или косвено да повлияят върху човешкото здраве. Не се очакват наднормени емисии във въздуха, водите и почвите, които да окажат отрицателно въздействие върху здравето на хората, както по време на строителството, така и по време на експлоатацията по отношение на най-близките населени места – с. Бутан, с. Софрониево, с. Крива бара.

10.3 ПРИЛОЖИМИТЕ МЕРКИ, ПРЕДВИДЕНИ ЗА ПРЕДОТВРАТЯВАНЕ ИЛИ СМЕКЧАВАНЕ НА ЗНАЧИТЕЛНИТЕ НЕБЛАГОПРИЯТНИ ПОСЛЕДИЦИ НА ТЕЗИ СЪБИТИЯ ЗА ОКОЛНАТА СРЕДА И ЧОВЕШКОТО ЗДРАВЕ

10.3.1 БЕЗОПАСНОСТ И ЗДРАВЕ

Възложителят на ИП ще разработи **Правила за здравословни и безопасни условия на труд** на всички работници, както и на лицата, попадащи на работни места в близост до тях. Ще бъдат планирани и мероприятия, за да се предотвратят възможните рискове. Предвидено е и обслужване по трудова медицина за осигуряването на здравословна работна среда, за да се подсигури и укрепи допълнително здравето на работещите.

Всички работници и инженерно-технически ръководители, постъпващи на работа във фирмата подлежат на предварителен медицински преглед. На работа се приемат само тези, за които медицински е установено, че могат да изпълняват съответната работа. Всички работници и лицата от техническия надзор ще бъдат снабдени и са задължени да използват

индивидуални средства за защита, като противопрашни маски, ръкавици, работни облекла, каски и индивидуални превързочни пакети.

Кариерната механизация и транспортните средства ще са оборудвани с аптечки за първа медицинска помощ.

10.3.2 ТЕХНИЧЕСКА БЕЗОПАСНОСТ

Ръководният персонал е задължен да упражнява постоянен контрол върху състоянието на механизацията и в случай, че забележи признаци на техническа повреда, трябва да спира работа до отстраняването ѝ.

Всеки работник или служещ се допуска на работа след като бъде подробно инструктиран по безопасността и хигиената на труда и противопожарната охрана.

Преди пускането на механизацията в работа, операторите задължително проверяват изправността им и след като се убедят в изправността им ги пускат в действие с предупредителен сигнал.

Подробно ще се разпишат и инструкциите за безопасна работа с минната механизация, както и движението на транспорта по установените за целта зони, обозначени с необходимата указателна маркировка

10.3.3 ПРОТИВОПОЖАРНИ МЕРКИ

Със заповед на работодателя ще се назначи противопожарна комисия и отговорници по пожарна безопасност на обекта.

10.4 ДЕЙСТВИЯ ПРИ АВАРИИ И КАТАСТРОФИ

За бърза реакция и оповестяване на злополуки и аварии и при ликвидирането им е необходима постоянна връзка – мобилен или радиотелефон. Обектът ще разполага с такава комуникационна техника.

Възложителят ще разработи **План за предотвратяване и ликвидиране на аварии (ППЛА)**. В плана подробно ще са разработени и предложени: профилактични мерки за недопускане на аварии; мерки за ликвидирането на аварии и възстановяването на нормалната работа; задължения на служебните лица при ликвидирането на аварии и указания към работниците за спасяването на пострадалите.

10.5 МЕРОПРИЯТИЯТА ПО ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА

Изпълненията на мероприятията по опазване и възпроизводство на околната среда, предвидени в настоящото ИП и ЦРП с постоянен срок са:

1. Редовно оросяване на откритите площи с прахообразни материали през сухия летен сезон.
2. Редовно събиране в специализирани контейнери на всички отпадъци при извършване на аварийни ремонтните работи и обикновени контейнери за битовите отпадъци - остатъци от храна, опаковки и др.
3. Провеждане от акредитирана лаборатория на периодичен (веднъж на 2 години) мониторинг на фактор „Шум“ по периферията на находището в 8 бр. пункта (по схема).

11 СТАНОВИЩА И МНЕНИЯ НА ЗАСЕГНАТАТА ОБЩЕСТВЕНОСТ, НА КОМПЕТЕНТНИТЕ ОРГАНИ ЗА ВЗЕМАНЕ НА РЕШЕНИЕ ПО ОВОС ИЛИ НА ОПРАВМОЩЕНИ ОТ ТЯХ ДЛЪЖНОСТНИ ЛИЦА И ДРУГИ СПЕЦИАЛИЗИРАНИ ВЕДОМСТВА И ЗАИНТЕРЕСУВАНИ ДЪРЖАВИ – В ТРАНСГРАНИЧЕН КОНТЕКСТ, ПОЛУЧЕНИ В РЕЗУЛТАТ ОТ ПРОВЕДЕНИТЕ КОНСУЛТАЦИИ

Справка за проведените консултации по Заданието за обхват и съдържание на ОВОС (Информация за консултации) е представена в Приложение от ДОВОС.

12 ЗАКЛЮЧЕНИЕ В СЪОТВЕТСТВИЕ С ИЗИСКВАНИЯТА НА ЧЛ. 83, АЛ. 5

В заключение, основавайки се на изложеното и ръководейки се от принципите за осигуряване на устойчиво развитие, съобразно действащите в страната норми за качество на околната среда, опазване на човешкото здраве и екосистемите се предлага на УВАЖАЕМИЯ ЕКСПЕРТЕН ЕКОЛОГИЧЕН СЪВЕТ при РИОСВ– Враца да се произнесе с положително решение по представения Доклад за оценка на въздействието върху околната среда на инвестиционно предложение „Добив и първична преработка на строителни материали – пясък и чакъл, подземни богатства по чл.2, ал.1, т.5 от Закона за подземните богатства, от находище „Данева воденица””, разположено в землище с. Софрониево, община Мизия, област Враца на основание чл. чл. 99, ал. 2 от ЗООС и чл. 19, ал. 1 от Наредба за условията и реда за извършване на оценка на въздействието върху околната среда при изпълнение на мерките за избягване, предотвратяване, намаляване и при възможност – премахване на установените значителни неблагоприятни последици за околната среда и човешкото здраве, посочени в **РАЗДЕЛ 9** на настоящето Нетехническо резюме.